

dicitur à viis urbanis, quas Graci à yas vocant, quibus Apollo præesse creditur: unde & à Agyllina, hoc est, malorum depulsor vocatus est. Ex Stephano.

Agylla, αγγλα, urbs Thusciae, alias Cære vocata, & Agyllina, à nomine conditoris, quem Virg. lib. 8. ex Lydia venisse ostendit, quem ait:

*Haud procul hinc saxo colitur fundata vetus
Urbis Agyllina sedes, ubi Lydia quondam
Gens bello præclara iugis infedit Hetruscis.*

Vide Stephan.

Agyllus, luctator Cleonæus, statura prægrandis, nec minor Hercule, palæstra tamen à Tydeo vicit. Stat. 6. *Thebaid.*

Agyrium, sive Agyrena, αγγρενα, Dionyho, αγγρενα Stephano, oppidum Siciliæ. Unde Agyrini populi, quos recenset Plin. in descriptione Sicilia lib. 3. cap. 8. Stephanus Agyrenæos vocat: αγγρεναις. Vulgo, *Los de S. Philippo de Agirone.*

Agyrtæ, αγγρεται, præstigiatores sunt, & circulatori circumforanei.

Nam αγγρεται inter cætera significat, Præstigium exercere.

A H

Ah, sive Aha. אָהַ hab. a. a. Ah integrum est, Ah remansit detritum vocali. Prisc. lib. 1. ḥ. lib. 2. Est autem interjectio multorum affectuum significativa. Nam modò dolentis est, sive commiserantis. Virg. 1. *Eleg.*

Spem gregis ah! silice in nuda connixa reliquit.

¶ Modò admirantis, ut apud Plautum, Ah! quid ais? ¶ Aliquando dehortantis, in qua significazione crebrò occurrit apud Ieremiam & Ezechielem Prophetas. ¶ Ah indignantis, sive increpantis seipsum. Terent. *Andr.* Ah, vix tandem sensi stolidus. Virg. *Ecl. 2.*

Ah Corydon, Corydon, qua te dementia cepit?

Plaut. *Pseud. sc. 2. a. 5.* Ah sœviendum est mihi. ¶ Ah, desiderantis. Idem in *Afin.* Ah, quanto amplius valeres, si hic maneres. ¶ Ah, factum alterius reprehendentis. Terent. in *Andr.* Nam quid ego dicam de patre? Ah, tantamne rem tam negligenter agere? ¶ Ah, objurgantis, *ibidem*. Ah, quanto satius est te id operam dare, qui istum amorem ex animo amoveas tuo. ¶ Ah! Abnegantis. *ibid.* Ah, ne me obsecra. ¶ Ah, reclamantis, aut contradicentis. Plaut. *Amphit.* Ah, propitius sit potius. Idem. *Aul. sc. 1. a. 5.* Redde aurum. St. Ah, unde. Terent. in *Heccyr.* Meum receptas filium ad te Pamphilum. Bacchis: Ah, Laches, sine dicam. Ubi Donatus, Ah, quod falsum est, reclamavit meretrix statim, & voluit contradicere, si permitteret senex. ¶ Ah, ah, suspirantis. Plaut. in *Milite*, Habe bonum animum. *Pamph.* Ah, ah, quam venit in mentem mores mihi mutandi ut sient. ¶ Item gaudentis, ut apud eundem *Cure. sc. 2. a. 1.* Ah! P. Quid est? Ecquid lubet? ubi Ah, videtur esse gaudentis. ¶ Dolentis. Ovid. *Eleg. 1. lib. 2. Trist.*

Ah ferus, & nobis nimium crudeliter hostis.

¶ Ah ah, irridens est. Diomed. lib. 1. Ah age, laudantis. Idem *ibid.*

Aharna, oppidum Hetruriæ, apud Livium *decad. 1. lib. 10.*

Ahenum, vas est, in quo aqua ad lavandum calefit. { יְרֵסֶר, רֹרֶרֶרֶר. GALL. Chauderon, ou coquemar. ITAL. Caldaio. GERM. Ein Fessel. HISP. Caldera de cobre. ANGL. A cauldron, or any brassene vessell wherin water is made heat for to wash with. } Paul. in l. quum de lanjonis, D. de instruct. & instrum. leg. lib. 3. 3. Pand. Nec multum refert inter cacabos, & ahenum quod supra focum pendet. Hic aqua ad potandum calefit: in illis pulmentarium coquitur. Virg. 1. *Georg.*

Et foliis undam tepidi despumat aheni.

Plaut. *Pseud. sc. 2. a. 2.* Vala ahenea rapere. ¶ Ahenum dicimus per h, interpositam inter a, & e, non aenum, ut sonus sit gravior, jucundiorque, teste Gell. lib. 2. cap. 3. ¶ Ahenum sœpnumero capitur pro amplissimo vase in quo tingitur purpura. Ovid. 3. fast.

Hanc cole velleribus quisquis ahena para,

id est, infector. Unde multa habent epitheta ex iis locis, in quibus claruit usus purpura: ut Agenoreum ahenum, id est, Tyrium, vel Sidonium. Agenor quippe rex fuit Phœnicia, in qua fuerunt Tyrus & Sidon urbes purpura nobiles. Mart. lib. 10. in *Caium*. Amyclæum ahenum. Ovid. lib. 2. de rem. amor. & alia id genus.

Xhēnūs, a, um, Αέρευς, { ψωνοναχύσχ. χάνης. GALL. Chose de cuivre. ITAL. Cosa di bronzo. GERM. Chrin-kupferin/ das von erz oder kupfer gemacht ist. HISP. Cosa de materia de cobre. ANGL. Made of brass. } Virg.

& lucē cōruscus ahena.

Ahēnūs, a, um, idem. Horat. 3. Epist.

hic murus aheneus esto.

Ahæta, vocantur duxæ venæ, quæ ab umbilico & matrice per pectinem transiunt infra renes.

Ahori, αεροι, qui immatura morte præveniuntur.

Ahu, Interjectio animi perturbati significativa, 1. Ter. Ahu, racc obsecro.

A I

Ai, diphthongus antiquis, pro æ posita, quam teste Martiano lib. 3. sexcentis in locis usurpavit Lucretius distractam.

Aīāx, αἰαξ, duorum fortissimorum Græcorum nomen fuit, quorum alter à patre Telamone, Telantonius cognominatus, proximam ab Achille fortitudinis laudem obtinuit in Græcorum exercitu. Hic cum Hectore singulari certamine congressus est, & victor evasisset, nisi noctis adventu pugna fuisset dirempta. Quia necessitate adactus, re infecta ad suos rediit, gladio ab Hectore donatus, quem ipse vicissim baltheo donavit: quæ dona (ut exitus declaravit,) utrique fuerunt exitialia. Nam Hectoris corpus hoc ipso baltheo circa Patrocli tumulum tractum est ab Achille. Aīāx verò, Achille interempto, quem de armis illius cum Ulyssè iudicium instituisset, adversariique eloquentia superatus, interior discessisset, rei indignitate in furorem versus, in muta pecora levit, Atridas sese & Ulyssem credens interrimere. Verùm ubi ad mentis sanitatem rediit, sèque delusum cognovit, acri dolore compulsus, gladio quem ab Hectore dono acceperat, in loco deserto se confudit, cruorique eius in Hyacinthum florem est permutatus. ¶ Aīāx alter fuit, qui ab Oilei patris sui nomine

Oileus dictus est. Ovid. 13. *Metam.* ejus meminit, Peteret arma moderator Aīāx (Oilei filius sup.) *Ibid.*

Atque Aīāx armis, non Aīāci arma petuntur.

Hic Locrensum rex fuit, velox pedibus, & peritus hastæ vibranda, multaque fortitudinis exempla in obsidione Troiana edidit. Capto autem Ilio, Cassandra virginem in Minervæ templo (cuius illa sacerdos erat) violavit. Quam ob causam indignata Minerva tempestatem Græcis redeuntibus circa Caphareum promontorium immisit, in qua quum alii plerique, tum ipse etiam Aīāx perit. Virgil. 1. *Aeneid.*

Pallâne exurere classem

Argivum, atque ipsos potuit demergere ponto,

Vnius ob noxam & furias Aīācis Oilei?

Aīānēus, αἰανός, Rex inferorum, quem nos Ditem & Plutonem appellamus. Fuit præterea eodem nomine rex Molosorum, cuius filiam nomine Persphonē Thescus conatus fuit rapere non procul ab Achronte fluvio. Unde factus est locus fabulæ, Thescum ad inferos descendisse, & Persephonein Ditis uxorem rapere voluisse. Vide Plutarch. in vita *Thesei*, & quæ suprà annotavimus in dictione *Ades*. Aīgleūcēs, αἴγλευς, vini genus est, quod musti dulcedinem non amittit: ita dictum, quod semper mustum videatur, quale est vinum, quod in lacu nunquam defebuit. Plin. lib. 14. cap. 9.

Aīo, aīs, aīt, aiunt, præteritum imperfectum habet integrum, perfecti solum secundas personas. In imperativo Aīs. In futuro optativi, Aīas, aīat, aīamus, aīant. Participium habet unum, Aīens. Reliqua omnia tempora desiderantur. Aīsero, Aīsimo, dico. { יְמָן amār, מִן hekim. ἀρι. GALL. Dire, affirmare. ITAL. Dicere, affirmare. GERM. Sagen, oder reden. HISP. Dezar d' affimar. ANGL. To say, to alledge. } Cic. 2. de Orat. Et docebo sus (ut aiunt) Oratorem, &c. Quid aīs bone vir? Plaut. Cure. sc. 2. a. 5. (Minantis.) Quid aīs propudium? (Convitantis.) Ibid. sc. 3. a. 1. Peregrinum aiebas esse te. Idem Men. sc. 2. a. 4. Aīo vero? Aīo enimverò. Idem Amph. sc. 1. a. 1. Quid aīs tu (increpantis.) Idem sc. 2. a. 3. Uxor tua geminos peperit filios. Aīo tu geminos? Ibid. Me tuæ hospitæ fecisse aio injuriam, id est, fateor. Idem Mil. sc. 6. a. 2. Insanire me aiunt ultro, cum ipsi insaniant. Idem Men. sc. 2. a. 5. Aīo tu hæc omnia, (lætantis & admicantis.) Idem Cure. sc. 3. a. 2. Pater iam aderit. Aīo tu pater. Idem Most. sc. 1. a. 2. Ecum affinem, quid aīs Euclio? (Salutantis.) Idem Aul. sc. 5. a. 2. Aīo tu apud amicas? (irascentis & neminem alloquentis.) Idem Afin. sc. 2. a. 4. ¶ Aīo aliquando accipitur pro affirmo, & ei opponitur Nego: Id enim quod tu vis, id aio, atque nego. Idem Men. sc. 2. a. 1. Nego enimverò, & me advenisse nunc primum aio. Et, Aīo vero? Aīo enimverò. Idem Amph. sc. 1. a. 1. Tunc aīs? M. si negas, nego. Idem Aul. sc. 3. a. 1. Aīo tandem ita esse ut dicis? Ibid. sc. 1. a. 2. ¶ Sumitur & pro fateor: Me tuæ hospitæ fecisse aio injuriam (i. fateor.) Idem Mil. sc. 6. a. 2. Idem in Afinar. Me unicè unum ex omnibus, atque illam amare aiebat. Nævius, An nata est sponso prægnans? vel aī, vel nega. Cic. de Finib. bon. Quasi ego id curem, quod ille aīat, aut neget. Gel. lib. 6. Sive aīas, sive neges, hæreibis in captione. Priscianus Aīamus dixit lib. 1. de construct. ¶ In actionum formulis hoc verbo antiqui utebantur, Aīo te mihi dare facere oportere. Hunc hominem ex iure Quiritium meum esse aio, id est, affirmo, contendeo, defendo. Unde Aientia, Cicero appellat, quæ Græci forensi & litigioso verbo κατηγορα. Ex Lexico Hotomanni.

Aīuga, herba quæ Græcæ Chamæpitys { χαμαγίτης. GALL. Yve muscate. ITAL. Iva, Camepito. GERM. Seldcypresen. HISP. Tinillo. } cuius tres sunt species, quas vide apud Plin. lib. 24. cap. 6. Alii legunt Abiga, adductis verbis Plinii, qui eam ab abortu nomen habere affirmat.

Aīūs, Deus à Romanis dictus est, ab eo quod aiebat, id est, loquebatur. Nam olim Roma audita vox est silentio noctis, clarior humana voce, quæ iubebat magistratibus nuntiari, Gallos adventare, & ut providerent ne Roma ab iis caperetur. Propter quod beneficium templum ædificatum est Deo illi talia monenti: quem cum nomen eius ignorarent, Aīūm appellant. Cic. lib. 2. de Div. Quid ergo? Aīūs iste loquens, quando eum nemo norat, aiebat, & loquebatur: unde & nomen adiunxit. Legendum Gell. cap. 17, lib. 16. Livius hunc eadem ratione vocat Loquutum. Plutarch. in Camil.

AIutamini, pro adjutare. Pacuv. Chryse. Marcell.

Aīzōōn. { αἰζών. GALL. Ioubarbe. ITAL. Sempre viva. GERM. Haussrouz/ Patzen treubel. HISP. Terva puntera, siempre viva. ANGL. A heerbe called, Eyeegrene, Senegrene, or Semegrene. } Herba est folio carnosof, lævi, oblongo, & semper virenti: unde & αἰζών à Græcis, & à Latinis quibusdam Sempervivum appellatur. Plin. lib. 25. cap. 13. duo eius constituit genera: maius in fictilibus vasculis scribitur, quod aliqui Buphthalmum, id est, bovis oculum, à similitudine vocant. Alii Zoophthalmum, id est, animalis oculum: ambitu enim effigiem oculi imitatur. Alii, quod amatoriis conveniat, Erogeneton: οὐγενον enim gigno, οὐγενον amor. Alii Hypogeson, quoniam ferè in subgrundis nascitur. Græci enim partes tecti prominentes γένεα vocant. A Latinis etiam Sedum majus, aut digitellus appellatur. ¶ Aīzōōn minus, quod & Sedum minus à Latinis, à Græcis etiam τετράδιο, appellatur, quod ter quotannis floreat. Vulgo Vermicularis, à similitudine foliorum, quæ figura oblonga & propemodum ovali, vermiculorum speciem referunt. Nascitur in petris, & parietibus vetustis. ¶ Hisce à Dioscoride tertium additur Aīzōōi genus, foliola habens pinguiora, ad portulacæ figuram non nihil accendentia, sed hispida, breviorique cacumine. Herbarii Veronicularem minorem vocant.

A L

¶ Al, est articulus Arabicus, quo appellativa & adjectiva nomina latè patentia & vaga restringunt. ¶

Ala, qua aves volant. { αἴρων chanap. GALL. Aile. ITAL. Ala. GERM. Flügel/ oder sittich. HISP. El ala del ave, d cosa que buela. ANGL. Aringe. } Virg. 1. *Aeneid.*

Ut reduces illi ludunt stridentibus alis.

Alas addere aliqui dicuntur proverbiali figura, qui verbis alicui ad-

dunt animum, & in spem bonam erigunt. Græci ἀνθεῖσι αιντ: Aristoph. in *Avibus*. Ovid. Eleg. 4. lib. 3.

Agitare alas.

¶ Cicadam ala corripuisti, τηρία πτερύγων συνέποντας, proverbialiter dicitur in eos, qui quempiam provocant minimè ex usu: nam si cicadam naturā garrulam ala prehendas; clariùs obstrepit. ¶ Interfectionis ala, φτερά πτερύγων, de subito interitu dici solitum. Sumpta meta phora ab alatis jaculis, quæ repente mortem afferunt. Vel οὐρανῆς, quod ipsa mors sit alata. Zenodotus. ¶ A cuius similitudine, Ala etiam dicitur locus ille concavus subter brachium in homine, quia in eo pili quasi penne nascentur. { η μοχλός. GALL. Aisselle qui est sous le bras. ITAL. Ascelle. GERM. Die achsel. HISP. Sobaco. ANGL. The hollowe place under the arme wher heare groweth. } Plaut. Pseud. sc. 4. a. 2. Quid sapit? Hircum ab alis. Plin. lib. 11. c. 40. Elephas tantum sub armis, duas (scilicet mammas) nec in pectore, sed citra in aliis occultat. Hinc hircinus ille odor concipitur. Horat. Epod. 12.

— gravis hirsutis cubat hircus in aliis.

¶ Pro eodem etiam Axillam dicimus, eoque vocabulo antiqui solum utebantur. Nam Alæ appellatio recentior est, fuga vastioris literæ ex Axilla efficta, ut satis docet Cic. in *Oratore*, his verbis. Quinetiam verba sepe contrahuntur, non usus causa, sed aurum. Quomodo autem vester Axilla, Ala factus est, nisi fuga literæ vastioris? quam literam etiam è maxillis, è taxillis, & vexillo, & paxillo, consuetudo elegans Latini sermonis evellit. Præterea Ala dicta est equitum turma, quod pedites tegant alarum vice. Nam in equitum ordinibus circum legiones dextra sinistraque tanquam alæ in avium corporibus locantur. { μὲν πτερός, οὐδὲν. GALL. Les ailes d'une armée. ITAL. Ala de una squadra. GERM. Ein squader reuter oder reisiger. HISP. Ala de la gente de cavallo tendida. ANGL. The wings of an army. } Cic. 1. Offic. Quo in bello te Pompeius alæ alteri præfecit. Hinc Alarum præfectura, apud Suet. in *August.* cap. 38. Et alis præponere, ibid. Alæ autem in re militari unde dictæ, Gell. docet cap. 4. lib. 16. & vide de iis cap. 9. lib. 10. Ala, pro exercitu magno & immenso apud Ezech. cap. 17. ubi posuit ænigma de Aquila grandi magnarum alarum, id est, potenti rege Babylonis. ¶ Alæ etiam navium dicuntur: ut, Velerum pandimus alas. Et Ovid. Eleg. 10. lib. 3. Trist.

Et quanquam Boreas iactatis infonet alis.

¶ Ala in herbis dicitur cavus inter caulem & ramos anfractus, unde sinuatum nova proles egreditur, facta ab humanis alis translatione. Plin. lib. 27. cap. 4. Caulem quadrangulum, scabrum, multis concavum alis. ¶ Alæ pro velocitate, figuratæ ab effectu, quia alæ avibus velocitatem faciunt. Virg. 3. Æneid.

— & ventis & fulminis ocyor alis.

Alatæ, alare, denominativum ab Ala: & Alarius adjectivum, pro eodem: ut, Equites alarii, & Cohortes alariæ. { αλαρι. GALL. Qui est des ailes. ITAL. Chi è dell'ala d'un exercito. GERM. Der auf einem flügel einer kriegs ordnung ist. HISP. Hombre de aquella ala de gente de cavallo tendida. ANGL. That which perteneth to wings, of a winge. } Liv. lib. 10. ab Vrbe, Cum cohortibus alaribus. Idem, Qui præstat alariis equitibus. Cœl. 2. bell. civ. Cohortes circiter triginta alariorum addidit.

Alatæ, a, um, ab ala avium, Ala munitus & ornatus. } πτερός. GALL. Qui a des ailes. ITAL. Che ha ale, alato. GERM. Geflügelt/ was flügel/ oder fitten hatt. HISP. Cosas que tiene alas para volar. ANGL. Vwingod. Mercurius alatus. Ovid. 5. Faſt.

— alato qui pede carpis iter.

Et ibidem, Alipedem, Deum ipsum vocat. Virg. 4. Æneid.

Vt primū alatis tetigit magnalia plantis.

Alati equi Solis. Ovid. 3. Faſt. Verba alata proverbialiter dicuntur, quod facile evolent: at revolare nesciant.

Alifer, Alatus, αλατός. Ovid. 4. Faſt.

— & alifero tollitur axe Ceres.

Aligér, Alatus. πτερώς. GALL. Qui a ailes. ITAL. Alato. GERM. Der flügel hatt. HISP. Que tiene alas para volar. ANGL. Vulture beareth wings. } Unde Cupidinem alatum & aligerum Poëtae vocant. Virg. 1. Æneid.

Ergo his aligerum dictis affatur Amorem.

Alipés, velox, quasi alas in pedibus habens. { ωλεπτός. ANGL. Swift. } Virg. 2. Æneid.

Alipedumque fugam currutavit equorum.

Sil. Ig. lib. 7.

Alipedem planta curru premit.

Ovid. 5. Faſt. Alipedem Deum vocat Mercurium.

Alipiliis, li. Alatum pilos in balneis vellens. Seneca lib. 8. Epist. ad Lucium. Alipilum cogita, tenuem & stridulam vocem, quo sit notabilior, subinde experimentem, nec unquam tacentem, nisi quum alas vellit, & alium pro se clamare cogit. Cœl. lib. 30. cap. 19.

Alaba, ἀλάβα. Ptolomeo, oppidum est Celtiberorum.

Alibändä, ἀλαβάndæ. Stephano. Cariæ civitas est, non procul à Maeandro fluvio, scorpionum copiâ affluens, duobus montibus ita subjecta, ut cista iuxta aspectum exhibeat. Ex hac originem traxerunt tres clarissimi oratores, Meneclæ, & Hierocles fratres, & Appollonius Molo. Nomen accepit ab Alabando Enippi filio, ut Stephano placet. Apud Latinos frequentius legimus Alabandæ, arum, plurali numero. Iuvenalis Satyr. 3.

Hic Andro, ille Samo, hic Trallianus, aut Alabandis.

Plin. lib. 37. cap. 7. Adjiciunt Æthiopicos, & Alabandicos in Orthosia caute nascentes: sed qui præficiantur Alabandis. Stephanus quoque admonet olim Alabandam inter Cariæ civitates opulentissimam ac florentissimam fuisse, ut huic proverbio locum fecerit, Alabanda Carum fortunatissima, Αλαβάνδα καὶ τὸ τροφεῖον: intelligi fortunam amplam, & vitæ genus voluptatum, à literis & virtutis studio alienum. Veluti si dicat aulicus, aut negotiator quispiam, Alii se in literis macerent, alii cum paupertate philosophentur. Alabanda Carum fortunatissima. Poterit & per irrationem usurpari, veluti si joceris in

quempiam parum egregium, qui tamen in gente vehementer barbaræ & craessa præcellere videatur. Alabandensis, Alabandeus. Cic.

Alabändæ, ἀλαβάndæ, gentile. Cic. 2. de nat. deor. Alabandi Alabandum consecrarent.

Alabändicūs, & Alabändiacus, ἀλαβάndicūs, καὶ ἀλαβάndicūs possessiva: ut, Rosa Alabandica, apud Plin. lib. 21. cap. 4. quæ folia habet albanticia, & inter viliora rosarum geneta commumeratur.

Alabärchæs, vide Halabarches.

Alabastrites, { αλαβάστρες. GALL. Alabastre. ITAL. & HISp. Alabastro. GERM. Ein Marmel stein. } Lapis humani unguis candorem referens: unde & Onyx appellatur: dictus Alabastrites, quod alabastro ex eo fieri soleant. Vide in dictione Alabastrum. ¶ Est etiam Alabastrites, gemma quedam, candorem habens variis coloribus intinctum, quæ tremata cum fossili sale ac terra, gravitatem oris, & dentium extenuat. Plin. lib. ult. cap. 10.

Alabastrus, ἀλαβάστρος, fluvius est in Æolide minoris Asiæ regione. Plin. lib. 5. cap. 30.

Alabastrum, { αλαβάστρος, καὶ ἀλαβάστρον. GALL. Vaiffeau d'albastre. ITAL. & HISp. Vaso d'albastro. GERM. Glatt Marmel steinbüchsen.

ANGL. A vessel to keep oyntmen in. } Vasis genus erat ex Alabastre lapide torno excavatum, ad conservanda unguenta maxime idoneum. Martialis,

Quod Cosmi redolent alabastra, focique Deorum.

¶ Dicitur etiam in masculino genere Alabaster. Cic. lib. 2. Acad. Quibus etiam Alabaster plenus unguenti putere videtur. Proverbiali figura, hæc Cicero dixit, pro, Optima pro pessimis displicent. ¶ Alabastres autem, ex quo vascula hujusmodi fieri consueverint, autore Plin. lib. 36. cap. 7. Lapidis genus est colore candido, quem Onychen à colore humani unguis nominabant. Alabastrum dictum videtur ab a privativa particula, & λαβάστρον. Erant enim vascula sine anisis, quæ propter summam laevitatem vix comprehendendi, teneri possent. ¶ Est etiam Alabastrum Ægypti oppidum. Plin. lib. 5. cap. 9.

Alabes, ἀλαβές, piscis est Nilo peculiaris, inde dictus, quod ob lubricitatem manibus comprehendi non possit. Meminit ejus Strab. lib. 17. Plin. lib. 5. c. 9. Alabetem vocat.

Alabrum, dicitur instrumentum quo fila vertuntur. Filum enim à colo ducitur in fustum, de fuso in alabrum, hinc in girgillum, deinde in glo micellum, hinc in telam, postea in pannum.

Alaburion, ἀλαβύριον. Syriæ oppidum, Steph.

Alabus, ἀλαβός, fluvius in orientali parte Sicilie, Ptolomeo.

Alacatia, ἀλακάτια, machinamenta sunt, seu potius curris, qui utrinque vertuntur. Meminit Leo in Constitut.

Alacær, alacris, & hoc alacre: vel hic & hæc Alacris, & hoc alacre. Qui viger sensibus universis (ut inquit Asconius) erectus & sublimis animus. { תָּוְבָּלֶבֶת, מִגְּהִילָּה megil. ἀλαζόν, λαζόν. GALL. Gay & deliberé, prompt, alaigre. ITAL. Vigoroſo de ſenſi, allegra. GERM. Mutig/ frisch dapfer. HISp. Ligero, con alegría. ANGL. Lustie, of courage, glade. } Virg. lib. 5. En. Ergo alacris cunctosque putans excedere pugnā. Nam è contrario Lacer dicitur, amputatis in corpore membris, hoc est, auribus, oculisve. Quod ad animum ſepe transfertur, quod plerunque afflito animo, ſenſibus non utamur erectis. Sic alacer dicitur is, qui omni ſenſu & mente bene est conſtitutus. Qua re cognita, illud quoque intelligitur, aliud eſte alacrem, aliud lætam. Sunt qui alacrem festinant & properum dici putant, quæ alis acrem. Hæc Alcon. Pæd. Donatus in illud Terent. Quid tu es tristis? quid ve alacris? alacrem pro ἀλαζόν, id est, non tristem, litera l, pro d, posita, dici. Plaut. Amphitr. Impetu alaci fedant & proterunt hostium copias.

Alacritas, vigor, & animi erectio, necnon lætitia gestiens, quæ secundum Donatum, propriè est mutatio quædam vultus gestientis in rem aliquam, & media est inter lætitiam atque tristitiam. Hinc Cic. 2. de divinatione: Galli vices alacritate, & quæ lætitia ad canendum excitantur. { גִּילָּה, בְּגִילָּה, בְּגִילָּה, בְּגִילָּה. GALL. Gayeté de cœur, courage deliberé. ITAL. Allegroſa, prontezza, cuor deliberato. GERM. Freudigkeit/ leichtsinigkeit. HISp. Ligereza con alegría. ANGL. Quincnasse of ſprite, liveliness and courage of the hart gladienſſe. } Interdum dicitur voluntaria celeritas, ſeu promptitudo, ardore, ἀλαζόνia. Liv. 3. Postquam ingenti alacritate clamor est sublatus (quod bene vertat) gesturum ſe illis morem, posterisque die in aciem educturum affirmat. Cic. lib. 1. Tusc. qq. pro lætitia gestiente, quæ in malis habenda ſit, accepit. Vir igitur (inquit) temperatus, constans, ſine metu, ſine aegritudine, ſine alacritate, nulla libidine vexatus. Idem 4. Tusc. Alacritatem, gestientem lætitiam interpretatur. Itaque hominis lætitia propria, quippe quæ opinione conſtet. Alacritas autem communis omnium animantium.

Alacritér, { בְּגִילָּה begilah. ἀλαζόν, φυρόν. GALL. Gayement, alaigrement, de cœur deliberé. ITAL. Allegramente, prontamente. GERM. Huitiglich/ dapferlich/ häftiglich/ frödig. HISp. Allegre y ligeramente. ANGL. Gladlie, willinglie. } Plin. lib. 20. cap. 12. Secuta aetas alacriter defendit. ¶ Et alacrè, pro alacriter. Plaut. in Amph. Verum quidem è loco compellemus alacrè.

Alachroæ, populi Africæ iuxta Aras Philenorum, qui etiam Lotophagi appellantur. Plin. lib. 5. c. 4.

Alagabal, Sol. Salmas.

Alala, acclamatio militaris ante pugnam. Item vociferatio rusticorum. ¶ Est etiam infantia, cum quis fari non potest. Alalus, fari nescius.

Alalagma, clamor lætus militum. Item victorialis hymnus. Suid.]

Alalcomeniz, ſive Alalcomenion, ἀλαλκομένιον Straboni, ἀλαλκομένιον Steph. Oppidum Bœotiae, ab Alalcomenco conditore appellatum, qui & Minervæ simulachrum ibidem consecravit, quam à ſuo nomine ἀλαλκομένιον appellavit, cuius meminit & Homer. Iliad. 4.

Alalia, ἀλαλια, urbs insulæ Cyrini, Phocensium colonia. Herod. lib. 1.

Alaniæ, urbs Æthiopæ. Plin. lib. 6. cap. 29.

Alaniæ, regio est Scythæ Europæ, quæ ad Maeotidas paludes pertinet: eius incolat Alani, de quibus Plin. lib. 9. cap. 12.

Alaniticus, ſinus maris rubri, qui & Enalitius, & Lænitius dicitur: Hermol.

Hermol. in Plin. lib. 5. cap. 11. Meminit & Plin. lib. 6. c. 28.
Alani, Scythiae fluvius, à quo Alani populi dicti sunt iuxta Roxalano: de quibus Plin. lib. 4. cap. 12. Ammianus scribit Alanos dici, quos prisci Magassetas dixerunt. Hi carnis vescuntur, & panem non manducant. Mart. lib. 7.

Nec te Sarmatico transit Alanus equo.

Iulius Capitol. Alanos in parte Dacia collocat: Ptolemæus verò in ea Scythiae parte, quæ est intra Imaum.

Alanorsi, populi Scythici ad Septentrionem ultimi. Ptolemæo.
Alipæ, Colaphus. { סָבַרְתִּי מַחְבָּתְּ לַחֲנָה. GALL. Vn coup de main sur la joue, un soufflet, un coup de poing. ITAL. Guanciata, mofstatione, punzone. GERM. Ein backenstreich/ ein schlagen. HISP. Bozada. ANGL. Ablorce or stroke on the cheek. } Sed alapa Latinum est, Colaphus Græcum. Autor Valla in Raudensem.

Alapathus, αλαπάθης. GALL. Doque, pareille ou patience. ITAL. Rombine. HISP. Labaca. } Herba est Theocrito, quam Lapathon Dioscorides, & Latini Runicem appellant, dejiciendæ alui vim habens: unde & nomen invenit, Græci enim αλαπάθη purgationes vocant.

Alapeni, αλαπενοί, populi in Arabia felici, Ptolemæo.

Alaricus, αλαρικός, Nomen Regis Gothorum, qui Romanam aliquandiu oblessem tandem expugnavit, & solo exquavit. ¶ Fuit & Alter Alarius, quartus Gothorum rex, qui & ipse Romanam cepit anno nostræ salutis octingentesimo quinquagesimo quarto: qua tamen non diu est potitus. Nam in ipso Paschæ testo infidiis circumventus, una cum suis omnibus est trucidatus. Vide Paulum Diaconum.

Alaris, & Alarius, vide Ala.

Alarodii, αλαροδοῖ, Stephano, populi sunt circa Pontum, de quibus Herodotus lib. 3.

Alastor, αλαστός, a Græcis dicitur animus sibi malè conscius, sive (ut ita dicam) conscientiæ remorsus, vel etiam malus genius hominem crucians, αλαστός enim apud Græcos crucior significat, vel grave aliquid patior. ¶ Numeratur etiam Alastor inter equos Plutonis, quem nomina Claudio recensuit his verbis,

Orphneus crudelē micans, Aethonque sagitta
Ocyor, & Stygi crudelis gloria Nysieus.

Armenti, Ditisque nota signatus Alastor.

Alata, αλάτη, civitas in Arabia felici, apud Ptolem. lib. 6. c. 7. Item altera ejusdem nominis in Arabia deserta, apud cundam lib. 5. cap. 10.

Alata castra, οχυρὰ ὑποτετράδες Ptolemæo. Oppidum Britanniæ insulae, quod alii Castra puellarum vocant. Credunt eruditæ nostri creduli urbem esse Scotiæ, quæ illorum lingua Edinbourg vocatur.

Alaternus, (αιαίνεις) Cretensium, & φυινεν Theophrasti & quorundam opinionem. Arbor est, sive frutex, cuius folia inter ilicem, & olivam media quadam similitudine, viridis coloris, obscuri. Plin. lib. 16. c. 26. inter infrugiferas reposuit: fert tamen fructus racematum Lentisco similes. Vide Colum lib. 7. c. 6.

Alaternus, Arbor, sive frutex, nullum semen, aut fructum ferens, cui folia sunt media quadam similitudine inter ilicem & olivam. Plin. lib. 16. c. 26. & Colum. lib. 7. c. 6.

Alatrium, urbs Hernicorum. Hernici autem populi fuerunt saxosa Campaniæ loca incolentes. Volaterranus. Vulgo Alatru. Plaut. Capt. sc. 1. a. 4. n. & αλάτρα.

Alatrinates, Hernicorum populi, Livio 2. decad. lib. 9.

Alatus, Vide Ala.

Alauda, avis, quæ olim Galerita vocabatur, quia apicem habet, hoc est, plumam elatam in capite ad similitudinem galeri, sive galeæ. { οὐεγενεῖα. GALL. Aloisette. ITAL. Alladola, allodeta. GERM. Ein lerch. HISP. Coguinda. } Varro appellat Galericum. ¶ Alauda legionis nomen, quam Cæsar dictator in Gallia conscripsit. Plin. lib. 11. c. 37.

Atque ab illo Galerita appellata quondam, postea Gallico vocabulo etiam legioni dederat Alauda. Cic. ad Attic. Antonius cum legione Alaudarum ad urbem pergit.

Alaudium, teste Budæo, à laudando, hoc est, à nominando dictum, quod qui prædia eo iure habent, laudare, hoc est nominare autorem suum nemini teneantur. Vox est recentioribus dumtaxat jurisconsultis cognita. Rectius dicitur Alodium, quod vide.

Alauna, αλαύνη, oppidum est Britanniæ insulae, apud Ptolemæum.

Alaudi, populi sunt Scythiae regionis, Ptolemæo.

Alaunus, αλαύνη, duorum fluviorum nomen est in Britannia, quorum alter est in Orientali eius insulae plaga, alter in Meridionali, Ptolemæus.

Alausa, vel Aloſa, Ausonio, qui viles Alausas dixit ob abundantiam. Vide Clupen.

Alazon, αλαζών, fluvius ex Caucaseis montibus in Cyrum amnum defluens, Albanosque ab Iberibus dividens. Plin. lib. 6. cap. 10. Αλαζόν. Hinc nomen comœdiae: id nos Latinæ Gloriosum dicimus.

Alazonia, { γίνα γράν, γένη γένη. αλαζόν. GALL. Orgueil, fierté. ITAL. Superbia, arroganza. GERM. Hofart/ stolzheit. HISP. Sobervia o altiveza. ANGL. Arrogancie, proudeesse. } Superbia est vel arrogancia, quum quis plura pollicetur, quam potis est præstare. Αλαζόνων enim superbire est, vel mentiri, vel sibi plus æquo arrogare. Ulpian.

Albi, αλές, nomen est duarum urbiutum, quarum una est in Latio, à qua Albani populi, αλέας, & Albanus mons, sub quo Ascanius civitatem hanc Albam condidit, quæ (ut Livius scribit lib. 1. ab Urbe) à situ porrectæ in dorso urbis, Alba longa vocata est. Vulgatior fama est ab omni porcæ albæ ibidem inventæ, Albam esse dictam. ¶ Altera est ad lacum Fucinum, à qua Albenses dicuntur, αλέας: quamvis etiam Albani quandoque vocentur. Hoc addere placuit, esse & aliam Albam in Pannonia, olim Taururum, & Belgradum appellatam: nunc Albam Græcam. { GER. Grecisch reissenburg. } ¶ Item aliam, quæ Alba regalis dicitur, quod Pannorum reges in ea inaugurarī soleant, & iniungi. { GERM. Stilweissenburg. } ¶ Item tertiam in Transylvania, quæ Alba Iulia dicitur, principum Transylvaniæ sedes, & habitatio perpetua. ¶ Item Alba filius Latini, pater Epyti. Ovid. 4. lib. Fast.

Albi, αλές, nomen est duarum urbiutum, quarum una est in Latio, à qua Albani populi, αλέας, & Albanus mons, sub quo Ascanius civitatem hanc Albam condidit, quæ (ut Livius scribit lib. 1. ab Urbe) à situ porrectæ in dorso urbis, Alba longa vocata est. Vulgatior fama est ab omni porcæ albæ ibidem inventæ, Albam esse dictam. ¶ Altera est ad lacum Fucinum, à qua Albenses dicuntur, αλέας: quamvis etiam Albani quandoque vocentur. Hoc addere placuit, esse & aliam Albam in Pannonia, olim Taururum, & Belgradum appellatam: nunc Albam Græcam. { GER. Grecisch reissenburg. } ¶ Item aliam, quæ Alba regalis dicitur, quod Pannorum reges in ea inaugurarī soleant, & iniungi. { GERM. Stilweissenburg. } ¶ Item tertiam in Transylvania, quæ Alba Iulia dicitur, principum Transylvaniæ sedes, & habitatio perpetua. ¶ Item Alba filius Latini, pater Epyti. Ovid. 4. lib. Fast.

Albinus, αλέης, nomen Imperatoris Romani ita dicti, quod exceptus sit utero candidissimus, contra consuetudinem puerorum, qui nascendo solent rubore, quum involuti secundinis erumpente menstruo perliti esse soleant profluvio sanguinis pariter egreditur. Hinc illud Satyrici poëta.

modò primos incipientem

Edere vagitus, & adhuc à matre rubentem.

Vide Cælium Rhodig. lib. 15. cap. 23. ¶ Fuerunt & ante hinc plerique apud Romanos eodem nomine appellati: ex quibus commemorantur à Salustio Spurius, & Aulus, Albani fratres, qui rem feliciter

infelicitate gesserunt adversus Iugurtham.
Albion, *άλεια*, Stephano, insula est (hodie Britannia à doctis, à vulgo
Anglia dicta) ab albis rupibus, quas mare abliuit. { GERM. Engels-
land. } Vide *Anglia*.
Albion, & Bergion, *άλεια, και βέργια*. Gigantes fuerunt, & filii Neptuni, in Herculis gratiam à Ioue interfeciti. Hercules enim quum Rhodani ostia transiret, ei obviam facti hi duo fratres transitum eius im-
pediverunt, quapropter Hercules cum eis pugnavit : & quum sibi
tela deficerent, Iovem patrem in auxilium vocavit, qui lapidum im-
brem demittens, inimicos eius interfecit. Autores Pomponius Mela,
& Diodorus Siculus.

Albis, *άλβις*, fluvius est nobilissimus, quem Romani olim voluerunt
esse terminum sui imperii. Oritur ex montibus qui Moraviam à
Boemia dividunt. Suscepto deinde Molta fluvio, Pragam Boemorum
metropolim prætersabitur. Influit in mare vastissimo ostio iuxta
Hamburgum. Vulgus Germanorum hodie Elbam vocat. De hoc
Lucan. lib. 2.

*Fundat ab extremo flavos Aquilone Suevos
Albis, & indomitum Rheni caput.*

Vulgò Elb.

Albium intemelium, oppidum Ligusticum, Plin. lib. 3. cap. 3. Vide supra
in dictione, *Albingaunum*.

Albius, proprium nomen viri. Horat. Serm. sat. 4.

— *stupet Albius are.*

{ Albius Tibullus poëta elegiographus, Horatio & Ovidio familia-
ris. Horat. lib. 1. Epist.

Albi nostrorum sermonum candide index.

Hic Messalam Corvinum in Provinciam sequens, in Coreyra insula
morbo correptus, extremum vitæ diem clausit. Vide Crinitum de
poëtis Latinis.

Albo, as, Album facio, *λέυκης, λευκίνη*. { ANGL. To mak whyte. } cu-
ius passivum Albor, aris, Albus sio. Unde & Dealbo ejusdem signifi-
cationis. Curtius Ciceroni, Nec solere duos parietes de eadem fidelia
dealbare.

Albogilérius, pileum capitum, quo flamines Diales utebantur. Fiebat
enim ex hostia alba, Iovi caesa. Festus.

Albonenses, Liburniae populi in conventu Scardonitano. Plinius lib. 3.
cap. 12.

Albōr, alboris, vide *Albus*.

Albucilla, apud Tacitum mulieris nobilis nomen est, sed admodum im-
pudicæ, & multis adulteriis infamis.

Albucum, { αφροδίτης. GALL. Aphrodille. ITAL. Aphrodello. GERM.
Weiß aphrodissen, goldwurz. HISP. Gamones. } Herba est scapum
habens cubitalem, radicem similem multis napis simul coacervatis.
Alio nomine Asphodelon, sive Hastulam regiam vocant.

Albuelis, uva genus. Plin. lib. 14. cap. 2. Albuelis summis arboribus est
fertilior.

Albügo. Macula in oculo. { *תַּבְלִיל תַּבְלִיל*. τὸ λευκός, ὁ ὄφελος λευκός, λευκός, λευκός. } Plin. lib. 21. Qua alligata oculo albugines tolli di-
cuntur. Idem Albuginem vocat album in ovo.

Albula, *άλβις*, fluvius ab albo colore aquæ, qui postea Tyberis à Tibe-
rino Sylvio Albanorum rege ibi extincto dictus est. Livius, Pax ita
convererat, ut Hetruscis Latinisque fluvius Albula, quem nunc Ti-
berim vocant, finis esset. Ovid. 4. Fast.

— *& tanto est Albula pota Deo.*

Et 5. Fast.

Albula, si memini, tunc mihi nomen erat.

Albulæ (interpretē Galeno lib. 9. Methodi) dicuntur aquæ aluminosæ
cutem lavantium mirum in modum adstringentes, & vulneribus me-
dientes: cuiusmodi Strabo non paucas esse tradit in agro Tiburtino.
Martialis lib. 4.

Quod sicca redolent palus lacuna.

Cnidarum nebula quod albularum.

Plin. lib. 31. cap. 2. Albulæ aquæ iuxta Romanum vulneribus medentur:
egelidae haæ; sed Cutiliae in agro Sabino gelidissimæ. Suet. in Aug.
c. 82. & in Ner. cap. 31.

Albulates, fluvius est in quinta regione Italie, Plin. lib. 3. cap. 13.

Album, promontorium Africæ, v. m. pass. fretum à Mellaria Hispaniæ vico
diremptum. Plin. in proæmio lib. 3. { Est & alterum ejusdem nominis
promontorium in Phœnicio, non procul à Tyro : de quo Plin. lib. 5.
c. 19. Vide infra.

Albūmen, quod est in ovo album. { *χειρίτης*. GALL. Aubin-
œuf, le blanc d'œuf, la glaire. ITAL. Chiaro de l'ovo. GERM. Das
weiß in dem ey/ eierflaſt. HISP. Lo blanco, ò claro del huevo. ANGL.
The whyte of an agge. } Vitellus vero quod croccum. Plin. lib. 26.
cap. 28.

Albuna, Dææ nomen, quæ in nemore quodam agri Tiburtini coleba-
tur. A Græcis dicitur *λευκή*, putaturque fuisse Ino Athamanis
uxor, quæ viri suorum metuens, unæ cum Melicerta filio se in mare
præcipitavit. Alii Sibyllam Tiburtinam fuisse existimant, quæ ob
admirabilem sapientiam, humaq[ue] majorem, à vicinis populis dea
credita est.

Albunæ, fons, & nensus iuxta Anienem, sive ab albo aquæ sulphureæ,
sive quod Albuna, Latinè sit, quæ Græcè *λευκή* dicitur. Virg.
Æneid. 6.

— *lucusque sub alta*

Consultit Albunæ, nemorum que maximo sacro

Fonte sonat.

Albürnum, adeps arboris. { *לְבָנָה בְּחֹלֶב הַאֲבָרִים*. פָּלָח לְבָנָה. εἰαρ δέρμα. GALL. L'aubour, l'aubir d'un arbre. ITAL.
Rosa ò grasso dell' arbore. GERM. Das harz oder gummi so aus dem
baum siegt. H 1 s 2. Alitura ò blanco de la madera. ANGL. The sap
or soft part of a tree. } Plin. lib. 16. cap. 8. Humor in cortice arborum
est, qui sanguis eorum intelligi debet. Est enim in toto corpore arbo-
rum, ut reliquorum animalium, cutis, sanguis, caro, nervi, venæ, ossa,
medullæ. Pro parte, cortex, humor sanguis, proximi plerisque adipes.
Hi vocantur à colore alburum. Hinc exalburno, as, quod est Albur-

num detraho. Idem lib. 16. cap. 40. E reliquis arboribus siccissima
lotos, deinde robur exalburnatum, cui nigricans color. Solent autem
robora exalburnari, hoc est, alburno suo spoliari, eo quod ea pars ma-
teriae sit inutilis, propterea quod faciliter cariem sentiat: eo autem
detracto, quod reliquum est, adversus omnem corruptionis injuriam
se prebet invictum. Id nonnulli esse existimant, quod à Theophrasto
μελαχρόιον appellatur: quanquam ille hoc nomine potius quandam
robotis speciem videtur designasse.

Alburnus, Lucaniae mons à candore verticis dictus, & portus ejusdem
nominis. Virg. 3. Georg.

*Est lucos Silari circum, ilicibusque virentem
Plurimus Alburnum volitans, cui nomen Asylo
Romanum est.*

Alburnus, piscis apud Ausonium. GALL. Albe ou Allette. Fluvialis est;
digitali magnitudine, aphyis albis sunilis, oculis magnis, rubescen-
tibus, dorso subviridi, ventre candido: lincisque duabus distin-
guitur.

Albulus, adject. diminut. ab Albus. Catull. Epigr. 27. in Iulium Ca-
sarem,

Vt albulus columbulus, Dionaeus.

ALBVS, a, um, nomen coloris notissimi, quod à candido ita differt, ut
Album pallori conjunctum sit, quale est plumbum: candidum vero
splendoris, qualis est in nive. Itemque ut dicatur Album, quod natura
sit; candidum, quod curâ. CORN. FRONT. de different. vocabul. { *לְבָנָה*, *χιουάρ*, *άλβις*, *άλβη*. GALL. Blanc. ITAL. Bianco. GERM. Weiß. HISP. Blanco. ANGL. whyte. } Albus, *άτερ*. Candidus, *ά* niger. Hæc antithesis non semper servatur. Plaut. Men. sc. 5.
a. 5. Die mihi album, an atrum vinum potas? Idem Capt. sc. 4.
a. 3. Corpore albo, oculis nigris. Et Ovid. Eleg. 5. lib. 3. Trist.

Hoc utinam nitidi Solis prænuntius ortus

Aderat admisso Lucifer albus equo.

Item, Albus quadrigis. Vide Quadriga. Festus vult album à Græco
άλβος esse appellatum. Alii ab eo, quod Sabini Alpum dicunt. Unde
credi potest Alpum nomen à candore nivium esse derivatum. Albus,
an ater sis, nescio, solet dici de homine vehementer ignoto. Cic. in
Philipp. Et quidem vide quam te amat is, qui albus, atrevo fueris,
ignorans, fratris filium præteriit. Vide Quint. lib. 11. Catul. & Apul.
Novit quid album, quid nigrum. *Οίδη τὸ λευκόν, καὶ τὸ μέλαν.* Du-
plicem intentiam accipi potest: aut, Novit discrimen rectique
pravique, aut, Novit id quod nemo vel indoctus ignorat. Nam evi-
dentiis est albi nigrique discrimen, quam ut quisquam non videat.
Aristoph. in Equit. Interdum per metaphoram Albus ponitur pro
bono, aut felici, sicut è contrario niger pro malo, aut infeli. Cic.
pro Cecin. de teste Sex. Clodio Phormione: Nec minus niger, in-
quit, nec minus confidens quam ille Terentianus Phormio. Persius,
Per me equidem sunt omnia protinus alba. Horat. Hic niger est, hunc
tu Romane caveto.

Album, substantivum. Tabula alba, tabula gypso obducta, tabula
gypsata. { *לְבָנָה*. *χειρίτης λευκός*, *εργαστήρας*. GALL.
Tablettes enduites de blanc, pour y escrire ce qu'on veut, roule.
ITAL. Tavola ingessata. GERM. Ein geweihte tafel. HISP. Tabla
blanca en que se escriben las cosas publicas. ANGL. A table over-
smeared with ani whyte colour to write on. } In albo Prætores edi-
ctum, ex quo anno suo ius dicturi erant, scribabant, & in loco publico
proponebant, ut omnibus cognoscendi esset potestas. Si quis vero
album corrupisset, puniebatur, quia Prætoris majestas contempta vi-
debatur. Paulus, Si familia alicujus album corruerit, non similiter
hic edicitur ut in furto. Index (inquit Seneca lib. 3. de benefic.) ex
turba selectorum, quem census in album & equestris hæreditas misit.
Hinc locus factus proverbio, Non eras in hoc numero. Plin. in prefat-
tion. HISP. mund. Quum hanc operam condicerem, non eras in hoc
albo: hoc est, non eras ex eorum numero, quos hæc lecturos crede-
bam. Hoc & Pythagorium dicitur, ut in Alexandro Cæsare Lampridius,
vulgò Matrix appellata. Similiter ea tabula dicitur Album, in qua
singulorum annorum acta literis mandabantur à Pontifice maximo,
proponebaturque domi ejus, ut potestas esset populo cognoscendi.
Hique nunc Annales maximi nominantur, ut autor est Cicero lib. de
Oratore. Est & Album decurionum & citharædorum. Nam in Di-
gestis titulus est, de Albo, ubi docet Ulpianus quo ordine decurio-
nes in albo scriptos esse oporteat. Albo adscribi, de Decurionibus,
Suet. in Tiber. c. 51. Albo iudicium erat, Suet. in Claud. cap. 16. Al-
bum describere dicitur accusator ante rejectionem iudicium. Fab.
decl. 249. Potentius est quod in Albo lego (i. Lex) quam Testa-
mentum. Fab. decl. 374. Ad Album sententiam ferre. Idem Quintil.
decl. 63. Item ad Album sedere (de I. C. opinor.) Senec. epist. 49.
Si ad nostrum Album verba dirigamus. Idem epist. 60. Vide Py-
thagorium. Ponitur etiam Album absolutè pro arbore. Virg. in Eu-
cœlicis,

— *sparsis etiam nunc pellibus albo.*

Idem 3. Georg.

Nec mihi displicent matulis insignis & albo.

Item pro placido, tranquillo. Varro Sesquilyffe: Adversi venti
concederunt, album est mare.

Albarium, dicitur quod illinitur tectorio, quum paries pingendus non
est, quod sit ex calce. { *מִצְחָה*. *χριστός*. GALL. Blanchissage ou
crepissure de chaux. ITAL. Il bianco da imbiancare le case. GERM.
Weisse mit dem man die roden weiss macht. HISP. La blanqueadura
de la pared. ANGL. whyte morter, or such thing to sparge walles
with. } Plin. lib. 35. cap. 16. Eademque lacte diluta, & tectoriorum
albaria interpolantur. Albarium opus. Plin. lib. 26. c. 23. Contra in-
albario opere: ut inacerata calx, seu glutinum hæreat.

Albatus, a, um, Albedine obductus, albis vestibus induitus. *άτρατος*.
{ *לְבָנָה labusch laban*, *לְבָנָה labuschetur*. פָּלָח labuschetur. GALL.
Vestu de blanc. ITAL. Vestito à bianco. GERM. Weiß gekleidet
in weiß angethan. HISP. Vestido de vestidura blanca. ANGL. Cladde
in whyte. } Cic. in Vatinium, Quum ipse epuli dominus ablatus es-
set, tu in templum Castoris te cum C. Fidula atrato, ceterisque suis
furiis

furiis funestum intulisti. Moris autem apud veteres fuit ut diebus festis albati essent, & cum convivia publica inirent: itaque eam ob causam Cicero Vatinium reprehendit, quod solus atratus esset in supplicationibus publicis, & diebus festis.

Albatus Iupiter, Gell. c. 15, lib. 10. Iovi immolata hostia albato.

Albavera, sunt gemmæ candidissimæ, quæ clausæ erant bullis, seu ornamentis orbiculatis.

Albedo, Albitudo, pro candore accipiuntur. { labán, ρον chur. ad. ḡns. GALL. Blancheur. ITAL. Blanchetta. GERM. Weisse farb. HISP. Blancura. ANGL. Vvhynesse, whyte colour. ¶ Plaut. in Trin. Et item alterum ad isthanc capitum albitudinem, Calliclem aiebat vocari.

Albōo, es, Albus sum. { ρον hilbin, ρον hilabbén. ad. ḡns. ad. ḡns. GALL. Eſtre blanc. ITAL. Eſſer bianco. GERM. Weiß ſein. HISP. Ser blanco. ANGL. To be whyte. } Virg. lib. 12. Æneid.

Campique ingentes offibus albent.

Cæſ. lib. 1. de bell. ciu. Albente celo, i. prima luce.

Albēſco, Albus ſio. { ρον hilbin. ad. ḡns. GALL. Devenir blanc. ITAL. Imbiancare, devenir bianco. GERM. Weiß werden. HISP. Emblanquecer. ANGL. To waxe whyte. } Virg. lib. 1. Georg. Flammārum longos à tergo albescere trāctus.

Ovid. 5. Faſt.

An quia maturis albescit messis ariftis.

Huius compositum est Exalbesco.

Albico, as, Albesco, aliquantulum albus sum. { ρον chavár. ad. ḡns. GALL. Eſtre aucunement blanc, devenir blanc & chenu. ITAL. Biancheggiare. GERM. Weißdächtig ſein. HISP. Blanquearse. ANGL. To be or waxe ſomerhat whyte. } Plin. lib. 22. Solidum ſemen congit in oculum, nec turbat, ſed ſe in caliginem contrahit: mutat colorē, & ex nigra albicare incipit & tumescit. Horatius.

Nec prata canis albicant pruinis.

Idem censendum de verbis ſimiliter terminatis, qualia ſunt Vellico, Fodico, Candico, Nigrico, Nutrico, & plerique alia, quæ oīnia diminutionem important actionis ſuorum primitivorum. Nonius ex Varro citat Albicatur paſſiū, pro Albescit: Ubi rivus precipitat, deorsum rapitur, atque offendit aliquo à ſcopulo lapido albiatur.

Albicasco. Albicascit Phœbus, Gell. c. 15, lib. 15.

Albīdūs, a, um, quod eſt aliquantulum album. { ρον chavár. ad. ḡns. GALL. Blanchafre, tirant sur le blanc. ITAL. Alquanto bianco. GERM. Weißdächtig. HISP. Blanquezino, ó blanco un poco. ANGL. ſomerhat whyte. } Ovid. lib. 5. Metam.

Spumaque pefiferos circumfluit albidariſtus.

Col. lib. 2. c. 9. Quod extrinſecus albidum, intus etiam conſpicitur candidum, laeve, &c. Auguft. lib. de Civit. pro albo poſuit, Lapiſes igne candente percocti, & ipſi ſunt candidi. Et quamvis ille magis tubeat, illi albido colore niteſcant: congruit tamen illi luci, quod album eſt, ſicut nigrum tenebris.

Albōr, oris, Albedo. { ρον labán. ad. ḡns. GALL. Blancheur. ITAL. Albore, bianchetta. GERM. Weiß. HISP. Blancura. ANGL. Vvhynesse, whyte colour. } Varto, Qui vident alborem ejus admirantur. ¶ Alborem Apitius vocat, quod eſt album in ovo, quod Plinius Albulinem appellat, medici Albumen.

Albicālūlī, ad. ḡns. ψῆφοι, dicebantur, quibus Cretenses dies lætos, quos in vita agerent, numerare solebant: nam candidos lapillos ad hoc officium eligeant; quemadmodum è contrario infelices, atque infiſtos dies nigris lapillis signabant, & ex candidorum numero vita tempus metiebantur: malos enim dies in annorum numeros non redigebant. Huc alludit Horat. in Epif.

Hunc Macrine diem ſigna meliore lapillo.

Albus spinus, à vulgo Gallorum appellatur frutex, ſive arbuſcula spinosa, pruni magnitudine: acinis, quum pubefcunt, viridibus; quum matuererunt, rubris. Vide Ruell. lib. 13. c. 12.

Albutius Silus, Novariensis orator, Rōman venit, receptus in Planci oratoris contubernium. Iam verò ſenior ob vitium vomicæ Novariam rediit, convocatāque plebe, cauſis propter quas mori deſtituſet, in concione redditis, abſtinuit cibo, ſibi que inedia neceſſitavit, ex Tranquillo. ¶ T. Albutius, cuius M. Varro meminit, dicitque ſcripſiſe Satyras Luciano ſtylo. Nam & Lucillus eum ut Græca miſcentem verba, notat his verbis,

Græcum te, Albuti, quām Romanum atque Sabinum, &c.

Vide reliqua apud Ciceronem in princip. de Finib.

Alceū, Leo dicitur, δός τὸ ἀλκέας, hoc eſt, à fortitudine, quod caudæ inicitamento ad fortitudinem excitetur. Cælius lib. 7. c. 29.

Alceūs, ἀλκεῖδης, cum diphthongo, nomen poëta Lyri Mitylenæ. Hic magnificus, brevis, diligens, & plurimum Homero ſimilis. ¶ Alceūs item vocatus eſt Alemenæ filius, cui poſt Herculis cognomen eſt inditum: non quod propter Iunonem ſit gloriam adeptus, ſed quia virtutem priſci illius Herculis Aegyptii imitatus. Diod. lib. 1. c. 1. ¶ Alceūs item fuit Amphitryonis pater, avus Herculis: unde Alcydes dictus eſt. Sed alii ſcribunt Alceus, Græcè ἀλκέας.

Alcaicum metrum, ἀλγαρή μέτρον, quod poſt duos daſtylos trochaicam habet ſyzygiam: quale eſt illud apud Horatium,

Hesperie mala luſtuſa.

Nomen autem accepit ab Alceo inventore.

Alcamenes, ἀλκαμένης. Nobilis ſtatuarius fuſit, Phidia discipulus, qui Agoracritum Parium condiscipulum in facienda Venere, populi Atheniensis ſuffragiis ſuperavit. Plin. lib. 36. c. 5.

Alcander, dris, ἀλκανδρης, unus e comitibus ſarpedonis Lyciae regis, ab Ulyſſe ad Troiam occiſus. Ovid. 3. Metam.

Alcānōr, ἀλκανός, viſi proprium, cujus mentionem facit Virgil. lib. 3. Æneid. 10.

Huic frater ſubit Alcanor, &c.

Alcarmes, ſive Garmes Punica lingua, dicitur coccus, ſeu vermiculus, ex quo fit coccineus ille color, quem inde Carmesinum vocant. Ruell. lib. 2. c. 136.

Alcathoē, ἀλκαθόη, urbs eadem eſt putatur, quam alio nomine Megaram

vocant. Ovid. 9. Metam.

Alcathoe quam Niſus habet.

Alcathous, ἀλκαθόη, Pelopis filius, qui caedis Chrysippi fratris ſupe-etus, Megaram venit, occiſoque leone, qui Cirrhaeronius à loco dicitur, adſcitus à Megareo gener, in regnum illi ſuccedit, & urbem Megaram Alcathoen appellavit. ¶ Alcathous aliud eſt Troianus, qui Hippodamiam Anchisæ filiam in uxorem habuit, & in pugna apud Troiam ab Idomeneo Creteſi occiſus eſt.

Alce, ἀλκη, canis nomen, apud Xenoph. de Venatione.

Alce, nomen meretricis. Vide Gell. lib. 4. c. 11.

Alce, jumento ferè ſimilis bestia, in Asia & Africa, ni proceritas aurium & cervicis diſtinguat. Plin. lib. 8. c. 15.

Alcea, { ἀλκε. GALL. Guimauve ſauvage ou rustique. ITAL. Malva ſalvatice, buon vifchio. GERM. Sigmar wurtzel. HISP. Malva de Vngria, malva montesina. ANGL. Awoylde malowe. } Herba eſt ſylvestrium malvarum generi assignata, folia habens verbenacæ. Plin. lib. 7. cap. 4. Alcea folia habet ſimilia verbenacæ, quæ & Periſtreon cognominatur.

Alcedinēs, ſunt quædam aveſ, dictæ quaſi algedines, quod frigidis temporibus in mari pariant, ἀλκυόνις. Plautus, Nam herele tu perifiſt, niſi illam tam tranquillam facis, quām mare eſt olim, quum alcedo pullos educat ſuos. Dicta eſt à Græcis, ἀλκυόνις, vel ἀλκυών, ma-ρε το εἰ ἀλκυόνις, ab eo quod in mari fœtus excludat. Ambroſ. lib. Hexaēm. Halcyone eſt avis maritima, quæ in littoribus fœtus ſuos edere ſolet: ita ut arenis ova deponat medio ferè hyemis: nam id temporis foventis habet depravatum partibus, quando maximè inſurgit mare, littoribusque vehementer fluctus illiditur, quo magis repentina placiditatis ſolennitate avis hujus eluceret gratia. Namque ubi undofum fuerit mare, poſitis ovis ſubitò mitelicit, & omnes cadunt ventorum procellæ, flatulque aurarum quiescent, ac placidum ventis ſtat mare, donec ova fovent halcyone ſua. Septem dies fœtus ſunt, quibus decurſis educat pullos illici: alios septem adjungit dies, quibus entriat partus ſuos, donec incipient adolescere. Tantum autem beneficium avicula haec divinitus ſibi datum habet, ut hos quatuordecim dies naucti piaſumptæ ſerenitatis obſervent, quos & Halcyonidas vocant, quibus nulli motus procelloſa tempeſtatis hoireſcant. Hinc poēta anſam fabulandi arripuerunt, Halcyonem filiam Eoli ſuile, qui in gratiam filiæ, dum illa in littore ova parit, & fœtus educat, ventos inclusos ſeruat. Ferunt hanc avem paulo majorē eſſe paſſere, pennis purpureis, candidis admixtis, collo gracili & procero, roſto ſubviridi, longo & tenui, raro viſam. Aristot. lib. 8. de Animal. Halcyonum duplex genus eſſe ſcribit: alterum vocale, arundinibus inſidens: alterum mutum, ampliori corpore. ¶ Ab Halcyone fit Halcyonius, a, um: ut Halcyonii dies, ἀλκυονίδης ημέραι, fitque à Græco ἀλκ., quod mare ſignificat: unde etiam per aspirationem ſcribendum videtur Halcyon (quum Alcedo Latinis ſine aspiratione notatur.) Eustathius tamen contra etymi rationem ἀλκυόν, tenui ſpiritu notandum tradidit, adjecto etiam generali canone, quo negat vocabulum ullum eſſe aspirandum, quod initium ſumat ab αλκ., ſubsequente κ.

Alcedonēa, ἀλκυονίδης, η ἀλκυονίδης ημέραι. Dies ſunt hyberni ferè quatuordecim, quibus Alcedo ova parit in mari & excludit, quo tempore ſumma ventorum eſt tranquillitas. ¶ Dicti ſunt autem Alcedonia ab alcedine, quemadmodum & à Græcis Halcyonides ab Halcyone appellantur. Plaut. Tranquillum eſt, alcedonia ſunt circa forum.

Alcēnōr, ἀλκενός, vir Argivus fuſit, qui in ea pugna, qua trecenti Argivi cum totidem Lacedæmoniis de finibus certarunt, ſolus cum Chromio ex suis ſuperfit, hostibus quoque omnibus, uno Othryade excepto, ad intercessionem deletis, Herod. lib. 1.

Alcēs, is, ſeu Alces, & ſive Alce, & ſive Pausanias, Animal Galliæ transalpini, figura, colore & magnitudine mule ſimilitudinem praetendens: ſed labium ſuperius adco protensum habet, ut niſi retrograde incedens, in terra carpere non poſſit. Eſt inventu raru, olfactu & longinquu venatorem ſentiens, ſtatimque in ſpecus & latibula ſe condens, media inter camelum & cervum ſimilitudine. Sed mares ex hiſ in ſuperciliis habent cornua. ¶ De hiſ animalibus Cæſ. lib. 6. & Iuſtus Capitol. mentionem faciunt. Plinius lib. 8. cap. 15. Septentrio fert & equorum greges ferorum, ſicut & aſinorum Asia & Africa: pæterea Alcem, ni proceritas aurium & cervicis diſtinguat, jumento ſimilem.

Alces, Bithyniæ fluvius. Plin. lib. 5. c. ult.

Alcēſte, es, ſive Alceſtis, idis, ἀλκεſτης, fuit Pelia filia, Admeti Pheræorum regis conjux, quæ maritum tanto amore dilexit, ut pro eo pereire non recuſarit. Nam quum Apollo ab Admeto humaniter exceptus, hoc illi à Parcis impetrasset, ut fatalē diem proferre poſſet, ſi quis aut cognitionis, aut amicitiae vinculo adductus, spontaneam pro eo mortem obire vellet, ceteris id abnuentibus, ſola Alceſtis inventa eſt, quæ mariti vitam ſua morte redimere non recuſaret. Iuvenalis,

ſeſtant ſubeuntem fata mariti

Alceſtem.

Plura apud Euripidem in Alceſte.

Alceta, ἀλκετα, Molofforum rex fuſit, longa generationum ſerie genuſ ſuum ad Pyrrhum Achillis filium referens. ¶ Fuit & alter hoc nomine, unius eorum qui ſub Alexandro Macedone ordines duxerunt: utriusque meminit Suidas.

Alcetes, Arymbæ filius, ἀλκida fratre natu maior, Epirotarum Rex, ſed impotentis iracundiæ vir, atque idcirco à patre expulſus: quum in Epirotas quoque ſævire, ac furere inciperet, noctu conſpiratione facta, unā cum liberis de medio ſublatus eſt. Cui interfecto Epirotæ Pyrrhum ἀλκida filium ſubſtituerunt. Pausanias in Attica.

Alceūs, dictio diſyllaba, ἀλκέος, pater Amphitryonis, & avus Herculis, à quo & Alcides, ἀλκεῖδης, appellatur.

Alchech, Arabicè eſt animal quod multi Arabici Lyncam vocant. Nascitur ex leone & pardo, & nimium ferox eſt.

Alchymia, Scientia doceſſe aurum, vel argentum ex pulveribus metalli

metalli, vel aurum quoque à cupro separare. || Ab al articulo, & Chymus *χυμός*. || Alchymista, qui hanc artem callet, seu profitetur. Alchidas, ἀλκίδας, Rhodius Cupidinem nudum Praxitelis manu factum adamavit, atque sui amoris vestigium reliquit. Plin. lib. 36. c. 1. Alchione, ἀλκιόνη, mons Macedonie. Plin. lib. 4. c. 10. Alchippé, Marsorum oppidum est, lacu Fucino absumptum, extructum à Marsha Lydorum duce. Plin. lib. 3. cap. 12. Alii tamen Archippe scribunt. Alcibiādes, ἀλκιβίαδες, Nomen Atheniensis Imperatoris summi, qui genere & forma praeceps, omnibus rebus aptus fuit: dives præterea, affabilis, patiens, denique summis naturæ, ingenioque dotibus egregie exornatus: ceterum tanto rursus vitiorum agmine deformatus, ut si virtutibus penses, meritò addubites, laudéne, an vituperio dignior videatur. Hic quum esset proclivis ad luxum & ad ceteras voluptates, ad bonam disciplinam traductus est à Socrate. Nam discendi studio, & sapientiae amore pellectus, exemplò cunctis amatoribus, adulatoribusque repulsus, ad Socraticam disciplinam animum vertit, nunquam recedens à latere Philosophi sapientissimi. Reliqua vide in vita ejus apud Plutarch.

Alcibiādiōn, ἀλκιβίδης, Dioscoridi, herba sic dieta, quod uti ea ad formam conciliandam solitus fit Alcibiades, magnis foliis & asperis, radice rufa, oblonga, nascens præcipue in aridis & arenosis locis. Notiore nomine vocatur Anchusa. { GALL. Orchanette. ITAL. Anchusa. GERM. Ein gattung der rothen Ochsenzungen. HISP. Soagen. }

Alcibion, ἀλκιβίων, herba adversus serpentum morsus remedium habens. Plin. lib. 27. c. 25.

Alcida, α, (ut Diodor. fabulatur,) fera fuit immensae magnitudinis, ignem ore vomens, quo regiones omnes per quas faciebat iter exusit, donec Pallas humani generis misera, partim viribus, partim ingenio feram interfecit.

Alcidāmās, ἀλκιδάμης, luctator insignis. Stat. 10. Theb.

— tūque o' spectate palafbris
Omnibus & nuper Nemæo in pulvore felix
Alcidama.

Alcidamas Eleates, Philosophus scripsit de musica, discipulus Gor-
giæ Leontini. Suidas hunc inter scriptores Rheticæ annumerat.
Quint. lib. 3. c. 1. meminit eius, & Laertius in *Protagora*.

Alcidamus, Rhetor antiquus, in primis nobilis, qui mortis laudationem scripsit. Cic. lib. 1. Tusc.

Alcidēs, ἀλκείδης, Hercules Græca significatione à virtute appellatur: nam ἀλκὴ virtus, robur, fortitudo dicitur. Vel verius Alcides (ut Herod. ait) nomen est patronymicum, ab Alceo, avo paterno, hoc est, Amphitryonis patre.

Alcimachus, ἀλκιμάχος, pictor nobilis. Plin. lib. 15. c. 11.

Alcīmēdē, ἀλκιμήδης. Uxor Alcione fuit, mater Iasonis. Valer. Flacc. Argonaut. 1.

— hunc gravis Aeson,
Et pariter vigil Alcimedē flectantque, tenentque.

Alcimedon, ontis, ἀλκιμέδης, Sculptor nobilis, apud Virg. 3. Eclog.

Alcimenes, ἀλκιμῆνος, Poëta tragicus, Megarenensis. Suidas.

Alcimus, ἀλκιμῆς, Orator omnium, qui in Græcia tum florebant, emi-
nentissimus. Diog. Laert. lib. 2. in vita Stilponis. Fuit præterea Alci-
mus Lydorum rex præcipua pietate insignis, ingenioque mitissimo.
Cælius lett. antiqu. lib. 19. c. 2.

Alcinous, ἀλκινός, Nausicæ filius, teste Homero Od. 7. Rex Phæ-
cum in Corcyra insula iustissimus, dicente Orpheo in *Argonaut.*
κείνος δραγμὸν βασιλεύει. Fuitque diligens hortorum cultor.
Quamobrem dixit Virg. lib. 2. Georg. Pomaque & Alcinoi sylvae, id est, arbores pomiferæ. Huius meminit Ovid. lib. 2. Metam. Ferunt horum pomariorum tantam fuisse fertilitatem, ut maturis fructibus novi succiderent. { Alcinoi. Apologus. De longis & anilibus fabu-
lamentis. Refertur à Diogene, & Julio Polluce lib. 6. Sumptum ex Homer. Odyss. ubi Ulysses in convivio Alcinoi Phæcum regis pro-
digiosas ac deridiculas fabulas & portentosa miracula commemorat,
de Lotophagis, Læstrygonibus, Cyclopibus, atque id genus aliis plu-
rimis miraculis, fretus videlicet Phæcum inficitia: ut sit Alcinoi Apo-
logus, ficta narratio apud Alcinoum habita. Hoc proverbio usus est
Plato de Republ. lib. 10. Haud tibi sum narraturus Alcinoi apologum.
Fuit etiam Alcinous philosophus Platonicus, qui Epitomen com-
posuit decretorum Platonis.

Alcion, Medicus, de quo Josephi. antiqu. Iud. lib. 19. c. 1.

Alciphron, ἀλκιφρών, Magnèfius, Alexandri temporibus philosophus. Suidas.

Alcippe, ἀλκιππη, una ex Halcyonei gigantis filiabus, quæ Halcyoni-
des, ἀλκιππῖδες, dictæ sunt. Suidas. Est præterea Alcippe, nomen ru-
sticæ mulieris proprium, cuius sæpe meminit Theocritus, & Virg.
Eclog. 7.

Quid facerem? neque ego Alcippen, nec Phyllida habebam.

Alcippus, ἀλκιππός, Lacedæmonius civis fuit, inter suos maximæ au-
thoritatis, patriæque studiosissimus, qui ab inimicis contratas in re-
pub. partes foventibus in exilium actus fuit. Huic uxori fuit nomine
Damocrita: quæ quum virum in exilium euntem prosequi prohibe-
retur, filiæque iam viro maturæ publico edicto matrimonio arceren-
tut, ne quis ex illis injuriæ avo illatae ultor nasceretur, concepit animo facinus supra omnem mulierem audaciam. Nam quum ex amore
feminae urbis primariae ad nocturnum sacrum in Andronem quen-
dam convenienter, Damocrita à filiabus adjuta, magnam vim ligno-
rum, quæ ad sacrificia parata erant, ad fores congeffit, ignemque in-
jecit, ut omnes intus exureret. Accurrentibus deinde auxilio viris,
illa filias primùm, deinde seipsam interfecit. Ex Plutarchi narrationi-
bus amatoriis.

Alcisthene, ἀλκισθήνη, Nobilis pietricis nomen apud Plinium lib. 55. cap. 11.

Alcithoe, ἀλκιθόη, Thebana mulier fuit, quæ quum Bacchum, ejusque
Orgia contumeliebat, ceterisque mulieribus sacra cœlebrantibus, cum

sororibus & ancillis Janificio operam daret, ab irato Baccho in ves-
pertilionem mutata est: telæ autem in vitem & hederam. Vide Ovid.
4. Metamorph.

Alcmæon, ἀλκμαιόν, Amphiaraï vatis, Euriphyles filius fuit, qui ma-
trem suam in ultionem patris, quem illa dolo occiderat, intermit.
Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Alcmæon, Orestes, Lycurgus, (infans sup.)
Item Alcmæon, Philosophus Crotoniates, Pythagoræ auditor, qui,
testa Laertio, de naturæ ratione scripsit lingua Dorica.

Alcman, ἀλκμένης, è Lydia Messeniensis, poëta Lyricus, filius Damantis.
Claruit xxvi. Olympiade, quum apud Lydios regnaret Ardis, pa-
ter Aliattæ. Hinc quum nimio amore puellam quandam deperiret,
amatorios cantus primus invenit. Fertur phthiriasi morbo interisse,
Suidas.

Alcmania, ἀλκμαιώνια, civitas Caræ mediterranea: alias Heracia dicta.
Stephan.

Alcmēnā, ἀλκμένη, Nomen proprium fuit matris Herculis: Electri-
onis filia, Amphitryonis Thebani uxor, quæ Iovi Herculem pe-
perit. Alcmena Electri filia Plauto dicitur in *Amphit. prologo*. Dicitur
ἀλκητὴ ἀλκμένη, id est, à robore, quoniam haec mulier præ se tulerit
animi constantiam, ad viros proxime accedens. Aliquando post c.,
ponitur u. Alcumena, prout versus exigit. Vide Hesiod. in *Aspid.*

Alcomenæ, ἀλκμανία, Ithaca insulæ civitas est, à qua Ulysses Alcome-
neus, ἀλκμένης, à poëtis appellatur. Steph.

Alcōn, ἀλκόν, nomen proprium Cretensis sagittarii, cuius filium quum
draco invaseret, tanta arte direxit sagittam, ut ea in serpentis deficeret
vulnere, nec transiret in filium. Fuit hic Alcon Erichthei Ath-
eniensem regis filius, qui ex Attica in Eubœam fugit. Virgil. 5.
Eclog.

— si quos aut Phyllidis ignes,
Aut Alconis habes laudes, aut iurgia Codri:

|| Alcoranum, Codex legum Mahometis impostoris. ||

Alcothus, lege *Alchatous*.

Alcyon, & Alcedo, vide *Halcyon*, *Halcedo*.

Alcyone, ἀλκυόνη, Æoli regis ventorum filia fuisse creditur, & uxor
Ceycis: quæ desiderio mariti, qui naufragio perierat, in mare se de-
iecit, versaque est, ut poëta fabulantur, in avem sui nominis. Vide
Ovid. 11. Metamorph. Gell. c. 10. lib. 3. Alcyones septem diebus hy-
eme in aqua nidulantur. { Altera fuit Alcyone Eveni fluminis filia,
uxor Idæi, anæ Marpessa appellata: quam Apollo quum rapuisset,
non dubitavit maritus arcu & sagittis uxorem vi ab eo repetere.
Quod quin frustra conarus es, parentes filiæ casum lugentes,
commutato nomine, Alcyonem eam appellarent, quod fatum su-
eriori Alcyone non dissimile sortita videretur. Hæc Hom. 9. Iliad.
Alii scribunt Halcyone, prima vocali aspirata: qua de re vide ea, quæ
suprà annotavimus in dictione *Alcedo*.

Alcyoneus, ἀλκυόνευς, Gigas fuisse traditur, Gorphyrionis frater, ab Her-
cule telis confossum: cuius & filie, quas septem numerant, ob patris
mortem in mare precipitantes se, ab Amphitrite in Alcyones, ut quo-
rundam opinio est, sunt mutatae. Harum nomina sunt, Phostonia, An-
the, Methone, Alcippe, Pallene, Drymo, & Asterie. Ex Suida. Alii
scribunt, Halcyoneus. Vide *Alcedo*.

Alæa, ἀλæa Stephano, nomen oppidi in Arcadia, dictum ab Aleo conditore. { Item Minervæ cognomen, quæ circa hanc urbem celebatur,
ut est videre apud Herod. lib. 1. Verum in duabus hisce postremis
figurisationibus primam corripit (quam alioqui producit) Papia-
nus in *Sylvis*,

Aut Alea lucis vidit Tegæ sacerdos:

ĀLĒA, Tessera, ludus tessararum, { τεσσέρα, κυλεῖν. GALL. Tout ieu
d'hazard. ITAL. Gioco di sorte, come dadi & carte. GERM.
Brettspill alle würfelspiel so man rogt. HISP. Qualquier juego
de fortuna, como dados. ANGL. A dice, playing at the dice or ang
sachpley. } Horat. in Epist.

Quem damno Venus, quem precepis alea nudat.

Talos poscit, provocat me in aleam, Plaut. Cure. sc. 3. a. 2. Et, Elusi
militem in alea (de talorum lusu). Ibid. sc. 2. a. 5. Idem, Redemptus
ex alea, nudus in nervo. Quint.

Sunt aliis scripta quibus alea luditur artes,
Hoc est ad vestros non leve crimen avos,

Ovid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. { Accipitur etiam pro quovis ludo, qui
casu potius quam arte gubernatur. Mart. in Dystris,

Alea parva nuces, & non damnofa videntur:
Sæpe tamen pueris abstulit illa nates.

¶ Per translationem ponit ut pro quavis fortuna, five periculo, five
etiam periculi dubitatione, diciturque; Aleam omnem jacere, πέντε
τελούντες, qui se periculo fortunæque committit. Cic. de Divinat.
Non perspicitis aleam quandam inesse hostiis diligendis? C. Cesar
ad Rubiconem (qui fluvius Italiam à Gallia distinquit) paulisper
secum hæsitans, animoque reputans quam arduam rem moliretur,
postea quæ ostento animus est additus: Eamus, inquit, quod deorum
ostenta, quod inimicorum iniquitas vocat, iacta esto alea. Plutar. in
Apoph. ad hunc modum dixisse refert, μὲν ἀντιπρόσωπα κύβος, Omnis
jacta sit alea. Ad quod alludens Lucanus,

— cadat alea fati

Alterutrum mensura caput.

¶ Contrà, Extrà omnem aleam esse aliquid dicimus, de quo du-
biū non est, quod est extra omne periculum, omnemque contro-
versiam. { In alea atque vino, genus loquendi antiquum, quem
admodum in vino, in ioco atque vino: de quo vide infra in præ-
positione *In*. Alex. emptio dicitur à Iurisconsultis, cùm incertus even-
tus, & quasi spes emitur, veluti cum captus pisces, vel avium,
vel missilium emitur, l. 2. de heredit. vel action. vendit. Hotom.
in Lexico. Alea festiva & honesta, sophismatum propositio & solu-
tio. Gell. lib. 18. c. 13.

Alcætör, qui alea ludit. { κυβελης. GALL. Joueur ordinaire. ITAL.
Giocatore. GERM. Ein bretterspieler. HISP. Jugador, o tabur de
aquel juego. ANGL. A dicer. } Cic. in Cat. In his gregibus om-
nes aleatores, omnes adulteri, omnes impuri, impudicique versantur.
Idem

Idem 2. Philipp. Domus erat aleatoribus referta, plena ebriorum. Aleo, aleonis, idem quod aleator, teste Festo. Nævius, Pessimum pessime, audax ganeo, lurco, aleo.

Aleatorum, apud Sidonium, pro ludo aleæ. { xviii. r̄hōs. GALL. Berland. ITAL. Luogo di gioco. GERM. Ein wüffelspiel. HISP. Lugar de juego. ANGL. Dicing, playing at the dice. } Ait enim, Atque illuc aleatorium lassis consumpto sphæristrio faciat. Suet. vocat Aleatorium forum. Idem in Augusto, cap. 71. Lusimus per omnes dies, fôrumque aleatorium calcemus. Verba sunt Augusti. Aleatorius, a, um, ad aleam pertinens. Gell. lib. 18. c. 13. Ritu aleatorio.

Alébras, ἀλέβρας, Larissæorum in Thessalia crudelissimus tyrannus fuit, ab ipsis tandem satellitibus, quos ad corporis custodiam adhibebat, interfecitus.

Alebecerii, Gallia Narbonensis populi. Plin. lib. 3. c. 4.

Alébria, αλέβρια, veteres dixerunt pro bene alentibus. Festus.

Alēc, & Alecula. Vide Halec.

Alécto, αλέκτη, una ex furiis infernalibus, & Latinè Incessans interpretatur, ab a privativa, & λέξει, desino, quia cupiditas nunquam satiatur.

Alector, αλέκτρος, filius Anaxagoræ, Iphim genuit & Capaneum, qui fuit unus e septem ducibus Argivorum apud Thebas. Volaterran.

Aléctriæ, Aléctriæ, αλέκτρια, gemma quæ in ventriculo Galli inventur. Gallus enim Græcè αλέκτρæ dicitur: de qua Plin. lib. 37. cap. 10. Alectorias, inquit, vocant gemmas in ventriculis gallinaceorum inventas, crystallina specie, magnitudine fabæ, quibus Milonem Crotonensem usum in certaminibus invictum fuisse videri volunt.

Alectrolophos, αλέκτροφός, herba est tussientibus utilis, foliis galli gallinacei crista simulibus, caulem tenuem, seménque nigrum in siliquis habens. Latinis Crista dicitur, teste Plin. lib. 27. c. 5.

Alectryon, αλέκτρων, adolescens fuit (ut fabulatur Lucianus) Marti adeo familiaris, ut adulterii, quo Veneri ille commiscebatur, conscientia adhiceretur, foribusque custos apponetur, ne Solis interventu deprehenderetur adulter. Verum quum ille somno oppresus negligenter excubias ageret, amantes eius fiducia in utramque aurem dormientes, à Sole deprehensi sunt, & apud Vulcanum delati, adamantis catenis multò ante eum in usum paratis sunt impliciti. Quia de causa indignatus Mars, Alectryonem in avem sui nominis transformavit, quem Gallum Latini appellant: qui etiam hodie veteris negligentiae memor, Solis adventum cantu suo prænuntiat.

Alegenor, unus fuit filiorum Boëthi: quatuor enim fuerunt, Hippodamus, Elecction, Archilycus, Alegenor, teste Diod. lib. 5.

Alegmina, partes extorum, Proseggina dicta. Isid. Gloss. ||

Aléi campi, αλεῖα οὐδία, locus est Lyciae, in quem cecidit Bellerophon, quum à Pegaso ab eastro agitato excuteretur: sic dictus, quod in eo cecus errari Bellerophon, donec periret.

Alele, Phazaniorum urbs in Africa. Plin. lib. 5. c. 5.

Alemanni, { αλεμανοὶ Stephano. GERM. Die Deutschen. ANGL. Germans, Almanes. } populi Septentrionales, qui & Germani dicuntur: Rheno fluvio à Gallis, Alpibus ab Italib[us] discreti: ita dicti patro vocabulo, quasi prorsus viri. Quum enim Germani illi Septentrionales, præsertim Transalbani mutare sedes cogitarent, imitati priores Germanos, qui trajecto Rheno, quo se totos viros ostenderent, sibi hoc nominis, quasi Gehæ ein man/ impossuerint: & ipsi se, quod fortissimi bellatores & viri omnes esse vellent, & deberent, Alemanno, quasi als mænner/ appellavere. Hæc beatus Rhenanus in Tacitum.

Alemannus, Spartanus in Caracalla, cum Alemanni nomen ascriberet. Alemanus, fluvius apud Rysios originem à rubro castro Rotemburg trahens, hic ad Kelheim oppidum iungitur Danubio. Vulgo Alimola, vel Alimul appellatur. Vide Althamerum in Tacitum.

Alembicum, foramen, per quod aquæ ex balneo effluunt: vel etiam fistula, per quam aqua influit in balneum. ||

Alemusii, Atticæ populi, apud quos est Cereris legiferæ, & Proserpinæ templum. Pausanias in Attic.

Aleanticus, sinus. Plin. lib. 8. c. 87.

Aleo, onis, vide Alea.

Aleopetra, insula in Mæotide.

Aleria, Corsica colonia à Sylla dictatore deducta. Plin. lib. 3. c. 6.

Alés, itis, dicitur quælibet volucris, ab aliis gerendis. Vel ab aliis & eundo, ut comites. Quidam tamen Alites propriè volunt dici maiores aves: ut sunt gallinæ, anseres, cornices, corvi, grues. Et tam masculino, quam feminino genere profertur, { ἄριψης, ὄπης, ὄπης, ὄπης. GALL. Oiseau grand, comme geline, oye, grue, & autres. ITAL. Vello, augello. GERM. Ein grosser vogel. HISP. Ave, o otra cosa que buela, como saeta. ANGL. Any great or winged soule. } Virg. namque volans fulvis Iovis ales in aethera.

Martialis,

Alitis eximia cauda superba fuit:

id est, pavonis. Caystrius ales (id est, cignus.) Ovid. Eleg. 1. lib. 5. rist. & Eleg. 8. lib. 3.

Protinus ales eris.

Secunda alite aliquid facere, id est, prospero auspicio, ut interpretatur Porphyrio in Horat. Epod. 16. Secundis alitibus procedere, id est, felici & prospero auspicio. Claud. Panegyr. 6. Lugubris ales, pro malo & infelici auspicio, ut interpretatur Acron. Horat. 3. Carm. In genitivo plurali Alitum, & Alitum, per epenthesis, secundum Priscianum. Virg. lib. 11.

Alitum, peccatumque gentis sopor altus habebat.

Avis est que parit ova, & pennis prædicta, ὄγη. { Volucris autem significatio latius patet. Nam de omni eo dicitur quod volat, five pennas habeat, five non. Unde vespertilio volucris est, non tamen avis. }

Ales, adjективum omnis generis, velox, celer. { τάχης mahir. τάχης, τάχης. GALL. Leger, vîste. ITAL. Veloce, alato. GERM. Schnell/ geschn. wind. HISP. Ligero. ANGL. Swift, spedie. } Gell. 11. lib. 9. Auxiliæ Cæpini Pars I.

lum propugnationemque corvi alitis. Catul. de com. Beren.

Se obiulit Arsinoe Chloridos ales equus.

Alias ales eques. Silius, Alite vestis equo. Virg. 8. Æneid.

— Ignis & alitis Austri.

Plumbum ales, pro glande plumbæ, quæ funda emittitur in hostem. Sil. Ital. lib. 13. Ponitur & pro alato, hoc est, alas habente. Cic. 2. de Invent. Angues ingentes, alites juncti jugo.

Alesa, civitas est Sicilia, Ptolomeo. { Hinc Alesius, s. um. Cic. in Epist. famil. In Alesina civitate, &c.

Alesius, αλέσιος, oppidum Elidis, Stephano. { Item mons Arcadiæ, non procul à Montinæa, sic dictus ab errore Rheæ. Autore Pausania.

Aleſium, αλέσιος, oppidum Peloponnesi, apud Strab. lib. 8.

Alēsco, scis, antiquum verbum, ab Alo, is: idem quod cresco. { γαλαζία, γαλαζίων. GALL. Croître. ITAL. Crescere. GERM. Wachsen/ zunemmen. HISP. Crescer è mantenerse. ANGL. To increase, to waxe more, to growe. } Varro de re rust. lib. 1. cap. 44. Quæ nata sunt, in fundo alescent, adulta concipiunt. Idem cap. 3. Quemadmodum quicquam seri, aut alesceret, aut meti possit. { Inde Coalesco, pro Concreco.

Alēthēs, αληθής, nomen proprium viri Trojanæ, de quo Virgil. lib. 1. Æneid.

— Et qua grandævus Alethes.

Latinè sonat veracem.

Aléthina, germana, vera. Alethina vestis, verè purpurea. Salmas. ||

Aletium, αλεῖον, oppidum Salentinorum in Italia, autores Ptol. & Plin. lib. 3. c. 11. { Hinc Aletini populi, apud Plin. lib. 3. c. 11. Vulgo Lezé in terra di Otranto. }

Aletrinates, Italiæ populi in tractu Campaniæ. Plin. lib. 3. cap. 5. Aletrini, apud eundem lib. 3. c. 11.

Alētūdō, apud Festum, verbale ab alendo, corporis pinguedinem significat. Obsoletum est.

Aleuron, ri, ncuri, αλεύριον. Farina propriæ tritici, Alphiton verò hordei: hinc apud Ruellium lib. 6. c. 14. panis aleutes.

Aleus, fluvius Sicilia, & tribus quædam, five locus in Chronico. Ita dictus ab Alentio quodam rege. Interpres Theocriti in septimum Idyllium.

Alēx, alicis, vide Halec.

Alex, alecis, fluvius Reginum agrum à Locrensi distinxans. Strab. lib. 6. apud Theocritum verò scribitur Ales, alitis. Hic fluvius Plinio Carcinas appellatur, Pausanias & Æliano Cecinus. Volateranus.

Alexaments, Ætolus, Nabidis tyranni Lacedæmonii intersector, mox ab Lacedæmoniis ipsis in regia obtruncatus. Liv. decad. 4. lib. 5.

Xléxander, αλέξανδρος, nomen proprium regis Macedonici, cuius clarissima gesta & ab historicis, & in sacris literis traduntur. Hic longè omnium excellentissimus fuit, cui ex rebus actis & auctis, Magni inditum est nomen, ne vir unicam gloriam adeptus, sine latide unquam nominaretur. Nam solus à condito ævo, quantum hominum memoria est, in excessu imperio orbis auctus, fortuna sua major fuit, successusque amplissimos & provocavit ut strenuus, & æquiparavit ut meritus, & superavit ut melior, solisque sine amulo clarus, adeo ut nemo audeat virtutem eius sperare, vel optare fortunam. Hæc Apul. { Fuere & alii alexandri: quorum unus Aphrodiseus, interpres Aristotelis; sed tali ingenio, ut aristotelem identidem carpat: de hoc Suidas & Stephanus meminerunt. } Alius fuit Alexander Grammaticus, ex oppido quod Goricon dicitur, qui de varia historia, five materia xxiv. volumina scriptis, peritissimus aetatis suæ vir. { Alius Alexander aïsæ rex, & Syriae, dictus Balam. } Alius Iudæorum rex, qui aneus dictus fuit, & regnauit annis vigintiseptem: { Alius Alexander Epirota, qui quum Italiæ bellum inferret, à Lukanu militi interemptus est. Diomedes lib. Alexander Dardan. Paris prænomen, nomen, cognomen. }

Xléxandræ, quæ & Calandra, Priami filia, ac vates. Hoc etiam nomine Lycophronis inscribitur poëma de Alexandro Paride. Volaterranus.

{ Est & Alexandra, Alexandri Iudæorum regis uxor, Egesippo lib. 1. cap. 12. }

Xléxandria, αλέξανδρια. Vulgo à Turci Scanderia dicitur. Urbs Ægypti, non longè à Nili ostio; ab Alexandro Macedonio condita: urbs fertilissima, quam Dinocrates architectus metatus est mirabilis ingenio, quindecim millium passuum laxitate, ad effigiem Macedoniam chlamydiis orbe gyrato lacinijs, angulofo dextra levaque proculsum. Mareotis lacus ad meridianam urbis partem Eupipo Canopico ostio immittitur. Habuit olim scholas omnium disciplinarum liberalium: fuitque ob situs commoditatem maximum totius orbis emporium. Constructa autem fuit ante Salvatoris adventum anno vigesimo supra trecentesimum, intra spatum septendecim dierum, ut testatur Iustinus lib. 11. cum sex millibus murorum passibus.

Alexandrinum. Senec. epist. 87. Alexandrinum marmor. Plaut. Psued. sc. 2. a. 1. Alexandrina belluata tapetia, & Quint. Alexandrinæ deliciae.

Xléxandriū, αλέξανδριον, Ludæa oppidum Iosepho, & Strab. lib. 16.

Alexandropolis, αλέξανδρον, Parthorum civitas, sic ab Alexandro Magno conditore nuncupata. Plin. lib. 6. c. 25.

Alexia, Sequanorum urbs est, quam Ptol. Regiacum vocat. Diodorus auctor est, hanc urbem ab Hercule conditam esse, semperque liberam mansisse, donec à Cesare longa obsidione capta, Romano accessit imperio. Creditur eadem esse, quam Galli hodie Auffeis vocant.

Xléxicacón, αλέξανδρος, remedium quod fit ad depellenda mala, hoc & Amuletum dicitur.

Xléxicacus, αλέξανδρος; in malis adjutor, malorum depulsor. Herculis & Apollinis epitheton. Pausanias in Attic. Alexicaci Apollinis similaerum effinxit Calamis. Id Apollini nomen inditum aiunt, quod quum pestilentia bello Peloponnesiaco in Attica grassareretur, oraculo Delphis reddito tanta calamitate populum liberavit. { Alexicaci demones dicebantur, qui nocentia & dira amoliri existimabantur, qui & Apopomæi, & Apotropæi, Lysi quoque, & Physii appellabantur. Bud. & Cæl. lib. 2. cap. 32. }

Alēxiphārmācā, ἀλεξιφάρμακον, sunt (ut Suidas ait) medicamenta auxiliatoria, quae scilicet, venena, incantamenta & exsecrations perjunt, prohibentque ne iis nobis noceri possit. Plin. lib. 21. cap. 20. Nec magis alia herba convenit medicamento, quod Alexipharmacum vocant.

Alēxis, ἀλεξίς, Asini Pollio puer fuit, quem Virgilius, eius amore captus, ab illo dono accepit. In eius gratiam (ut Servius putat) Virgilius scripsit secundam Eclogam.

Alēxis Thurius, ἀλεξίς θύραιος, qui prius Sybaris dicebatur, poëta comicus ante Menandrum, reliquit plures fabulas. Habuit filium Stephanum, poëtam & ipsum comicum. Suidas.

Alēxitēriā, ἀλεξίτηρια, eadem quæ Alexipharmacum.

Algā, herba, quæ nascitur in aquis marinis: dicta ab algore aquæ, sive quod pedes alliget, quia crassa est, foliis ex parte supernatantibus.

Ἀλγήθη φύλλα τηλάσσης. GALL. Herbe croissant en la mer, Algue.

ITAL. Aliga. GERM. Kraut/ oder gräf das in dem meer wächst. HISP. Las ovas, ó yervas del mar. ANGL. wreck, a heerbe which groweth in thesea. Virg. lib. 6. Laterique illisa refunditur alga. Ἀλγέσις Pelagiae, Purpuræ genus vilislimum, nomen habens ab alga, qua nutritur. Plin. lib. 9. cap. 37.

Algōsius, a, um, Alga abundans, φυκός. Plin. lib. 32. c. 9. Accervantur muricuum modo, vivuntque in algosis.

Algīdūs, Mons ab urbe duodecim passuum millibus distans, ab assiduo frigore sic dictus. Horatius,

Quaque Aveninum tenet, Algidumque.

Ab hoc quoque sylva Algida dicta est, huic monti subjacens, in cuius ingressu Regillus lacus est.

Algīdūm, ἀλγίδης Stephano, Italiae oppidum, non procul à Tusculo, in Alco monte situm, ex aëris algore propterea dictum, nunc Roca di Pape, ex veteris situs descriptione existimatur, sylváque proxima adhuc Algidi sylua cognominatur. Volaterr.

Algīdēnsis, adjct. ut Raphanus Algidenensis, qui circa Algidum nascitur, longus & translucidus. Plin. lib. 19. c. 4.

Algēo, es, alsi, vel alxi, alsum, à Græco ἄλγειον, frigeo. Ἄγνη καρανι, τοξονάν. GALL. Avoir grand froid, geler de froid. ITAL. Patir freddo. GERM. Große frost oder kalte erleyden. HISP. Enfriarse. ANGL. Tobe very cold. Ἀεστος. Cic. Tusc. 2. Itémque Lycurgi laboribus erudiunt iuventutem venando, currendo, esuriendo, sitiendo, algendo, astuando.

Algīdūs, a, um, adjct. Frigidus. Ἄγνη καρανι, κενιές. GALL. Fort froid. ITAL. Freddo. GERM. Kalt. HISP. Cosa fria, fresca, con frialdad. ANGL. Very cold. Ἀεστος. Ego viridis algida Idénive amica loca colam. Algida nive, hoc est frigida. Ovid. 6. Fast.

Viderat in campis algida terra tuis.

Algīficūs, quasi Algefaciens. Ἄγνη καρανι. GALL. Qui fait qu'on tremble de froid. ITAL. Infreddante. GERM. Der kalte oder frost macht. HISP. Cosa que haze frío ó frescura. ANGL. which maketh, or bringeth much coldnesse. Gell. lib. 19. c. 4. Quod timor sit omnibus algificus: id est, frigus inducens.

Algo, pro algore: ut Guberna, pro gubernacula: Do, pro domo.

Algōris, ab algeo. Idem quod frigus, & propriè frigus vechementius. Ἄγνη καρ, τοξονάν, λέπτη, κένη. GALL. Froidure grande, grand froid. ITAL. Freddo, GERM. Kälte/ frost. HISP. Frio ó frescor grande. ANGL. Great coldness. Plinius lib. 14. cap. 2. Aestu magis quam algore vexantur. Salust. in Catil. Corpus patiens inediae, viginiae, algoris.

Algorithmus, supputandi peritia: ab al articulo Arabico, & αλγορις numerus.

Algorista, peritus supputandi, tanquam à verbo ἀλγορίζω. ||

Algūs, i, idem quod algor. Ἀεστος. Exceeding coldnesse. Lucretius lib. 3.

Solicite evolitant morbis, algōque, famēque.

Nonius, Albus facit ordinis quarti: Algu, inquit, pro algore. Accius in Andromeda, Misera obvallor saxo, senio, pozore, algique & fame. Varro ἡρακλεια, Tegea ruina subjacentem, ne sub dio ambesset algus dentiente frigore. Ex Nonio.

Algūs, us, ui. Plaut. in Rud. Vel suda, vel peri algu, vel etiam ægota. Per translationem ponitur pro dolore & tristitia. Idem Most. sc. 3. a. 1. Nisi illam interfecero siti, famique & algu.

Alſius, ἀλισιος, comparativum ab Alſus: unde & Alſiosus. Cic. Attic. lib. 4. Nihil quietius, nihil alſius, nihil amenius. Idem ad Q. Frat. lib. 3. Nam apodyterio nihil alſius, nihil muscosius.

Alſiōsūs, adjctivum. Ἄγνη τσονέν, κενόδην. GALL. Frilleux, sujet à froid. ITAL. Freddoloso, agghiacciato. GERM. Frostig/ Das bald erfroren ist. HISP. Cosa fria ó fresca. ANGL. Sabiet to rodellesse. Quod naturæ est frigescens, & facile à frigore lreditur. Plin. lib. 20. cap. 13. Alſiosisque crudam dederunt in cibo. Idem lib. 27. cap. 10. Abrotонum & adonium alſiosa admodum sunt. Varr. de re rustice. 3. Stabulatur pecus melius ad hybernos exortus, si spectat quod est alſiosum.

Aliās, est ἀλιση, alio tempore. Vide Alius.

Alibantes, ἀλιβαντες, mortui dicuntur, παρὰ τὸ ἕχοντα, hoc est, eo quod humido illo naturali destituti sint. Cæl. lib. 3. c. 12.

|| Alibi, ab Aliud & Ibi, alicunde aliquo unde, alienus ab aliis, ut ἀλιθεις ab ἀλιθοις.

Alibre, alimentum. Gloss. Isid. ||

Ālicā, Ex tritici generibus est (ut inquit Galenus lib. 1. de facult. aliment.) aut certè farris genus tritico simile, succum tamen lentiorem habens quam triticum, sive in aqua cocta cum mulso, aut vino, sive cum oleo saléque frixa sumatur. Χειρός. Plin. lib. 18. cap. 7. Tunicae frumento plures. Hordeum maximè nudum, & alica, sed præcipue avena. Nomen autem Alicæ, ab alendo Festus deducit, quod vechenter nutriat. Est præterea Alicæ, confectio quædam ex frugum quarundam farina, aliis in locis aliter preparata: ita dicta (ut ex Ägineta colligi potest) quod primùm ex frumento, sive farre, cui Alicæ nomen est, fuerit confecta. Postea tamen magis receptum fuit, ut ex zea conficeretur: plures autem fuerunt apud veteres alicæ conficien-

dæ rationes, quas omnes excusat Plin. lib. 18. c. 21. Palladius quoque lib. 6. docet quo pacto ex hordeo confici possit.

|| Aliacalon, bonum nuncium. Onom. M. ||

Ālicariæ, meretrices Festo, quæ ante pistrina alicariorum sedebant quæstus gratia: sicut ante stabula versantes, Prostibulæ, & Prosedæ dicebantur. Plaut. Panulo, An ibi vis inter istas versarier prosedas, pistorum amicas, &c. Sic Alicarius. Lucili. Satyris. Charis. lib. 1.

|| Alicarius, qui alicam conficit, aut rei salariæ præfectus. Lex gr. b. ||

Ālicastrum, genus farris est, ea forma ab Alica derivatum, qua Silicastrum à Siliqua. Col. lib. 2. c. 6. Semen trimestre quod dicitur Alicastrum, idque pondere, & bonitate præcipuum est.

|| Alices facere, i. e. extensiones omnium membrorum, more eorum qui à somno expergesunt.

Alicruda, alimenta cruda. Suid. ||

Ālicūlæ, recensentur ab Ulpiano inter pueriles, vestes, l. vestis 23. §. 2.

D. de auro & argento. Hotomannus, vir Iurisconsultus doctissimus, Allicula, legendum conjicit, ut manicæ tunicæ intelligentur, quæ pueris decoræ, grandioribus autem minus honestæ apud Romanos erant, ut patet ex Gellii lib. 7. c. 12. ἀλικολα, quod vocabulum, ut autor est Hesychius, tunicam chiridotam, id est manicatam significat: ἀλικη, inquit, κατὰ τὴν καραδοτός. Ex Lexico Hotomanni. Alii, Caligula, ut notat Gothofred. Ibid. vide Cuiac. lib. 10. observ. 17.

|| Alid, alit, aliut, pro aliud. Lucret. ||

Āliénigēnūs, a, um. Nomen compositum à nomine Genus, vel à verbo Gigno, & significat quod est externum, vel alieni generis, vel inter alios genitum, ἀλιγενῆς, ἀλιγον. ANGL. Stranger. Valer. lib. 1. Adjici nostris duo ejusdem generis alienigena exempla non absurdè possunt. Colum. lib. 8. c. 16. Alienigeni pisces. Et lib. 3. c. 4.

Alienigena, communis generis, vel secundum Probum, omnis generis, sumitur in eodem significato cum Alienigenus. נְכַר nechar. ἀλιγόν. GALL. Estranger. ITAL. Forestiere. GERM. Ein fremdling aufzänder. HISP. Eſtranger. ANGL. Astranger. Gell. lib. 2. c. 24. Neque vino alienigena, sed patrio usuros. Sic & alia composita à Gigno: ut Agmen, Troiugena. Cicero alienigena dictus. Quint. Tacit. lib. 11. Cœtus alienigenarum.

Alifér, Aliger, vide Ala.

Aligrius, proprium nomen. Cicero. Tyroni lib. 16. epist. 18. ad finem. Aligrius Cæsar's familiaris mortuus est, bonus homo, & nobis amicus.

Alima, ἀλιμη, medicamenta dicuntur, quæ famen aut sedant, aut prohibent obrepere, quemadmodum Adipsa dicuntur, quæ siti resistunt. Ut orumque meminit Plutarch. in Symp. septem Sapientum.

Alimala, ἀλιμα Stephano, locus est in Lycia.

Ālimēntū, Alimentarius, Alimonia, Alimonium, vide Alo.

Alinda, ἀλίνδη, urbs Cariæ, in qua regnavit Ada, filia Hecatomni regis Cariæ, auxilio Alexandri Magni. Strab. lib. 14.

Alindoia, ἀλινδη, civitas Macedoniarum. Steph.

Alipēna, emplastra quæ ex medicamentis non pinguibus conficiuntur, ἀλιπένη. Nam ἀπώλεια idem est quod impingo. Celsus lib. 5. c. 19.

|| Alipasma, pulvicularis, qui oleo commixtus inungitur ad cohidentes sudores. ||

Alipēs, vide Ala.

Aliphē, ἀλίφη, olim oppidum erat in Samnio. Hinc Aliphani populi, & Aliphana pocula, apud Horat. lib. 2. Serm.

Aliphiræi, ἀλιφιραι, Arcadiæ populi. Plin. lib. 4. cap. 6. ab oppido Aliphira. Cic. ad Attic. lib. 6. epist. 113. Arcasie censébat esse Lepreon quoddam maritimum. Tene autem, & Aliphira, & Tritia, ἀλιφη ει videbantur.

Ālipilūs, vide Ala.

Alipterium, ἀλιπτηριον, locus erat in balneis, in quo loti ungebantur. Cæl. lib. 16. cap. 47.

Āliptæ & Āliptēs, ἀλιπται, dicebatur magister athletarum, qui eos certaturos inungebat, eaque curabat, quæ ad corporis robur attinebant. Dicitur ἀλιπτηρ, quod est inungere. Hac voce usus est Cic. epist. ad Lentulum. Qui homines quod me salvum voluerunt, est gravissimum. Sed vellem non solum salutis meæ, quemadmodum medici, sed etiam ut aliptæ, virium & coloris rationem habere voluisent. Dicuntur præterea Aliptæ, chirurgi, qui & ipsi oleis, pinguisque malagmatibus foris adhibitis vulneribus morbisque exterioribus medentur. Celsus lib. 1. cap. 1. Sanus homo, & qui bene valet, nullis obligare se legibus debet, ac neque medico, neque alipta egere. Ubi tamen nonnulli legunt Iatrolipta. Est etiam Aliptes, fontis nomen apud Ephesum.

Āliquando, ἀλικη pehamim. τοι GALL. Quelques fois, aucune fois, une fois entre autres. ITAL. Alcuna volta, tal' hora. GERM. Ein mahlende weyen. HISP. Alguna vez, en algunt tiempo. ANGL. Some tyme. Secundum Priscianum, cum accentu in antepenultima, quamvis in carmine ratione positionis semper producatur. Aliud enim est syllabe quantitas, aliud accentus. Habet autem tria tempora, præsens, præteritum, & futurum; & significat idem quod Nonnunquam: interdum quondam, vel aliquo tempore, vel tandem, vel etiam longo ordine. Ovid. 6. Fast.

Venimus ad felix aliquando nomen Iuli, i. longo ordine stirpis. Cic. Valerio, Aliquando nos revisas.

ALIQVANTO, Plaut. Asin. sc. 3. a. 4. Aliquanto amplius valere. Aliquanto: aliquanto post: aliquanto amplius. Cic.

Āliquantus, adjctivum, ex Alius & quantus, ποσὸς, ποσός τις. GALL. Auncunément grand, de quelque grandeur ou quantité. ITAL. Ali quanto grande. GERM. Etwas groß. HISP. Cosa algun tanto, tal ó tamaña. ANGL. Of some quantitie and greatness. Idem penè quod mediocris significat. Salust. in Jugur. Timor aliquantus, sed spes amplior.

Aliquantum, ὑψηλή chimat. īν ποσός, ὅλιγη. GALL. Un peu, quelque peu. ITAL. Ali quanto. GERM. Etwas/ ein wenig. HISP. Algunt tanto tal. ANGL. Somewhat, à little. Modò nomen est, ut apud Cic. pro Cluentio, Aliquantum agri in medio reliquum est. Plaut. Most. sc. 1.

¶ 2. Aliquantum argenti lucrifacere. Et Cap. sc. 5. a. 3. Subrufus aliquantum. Modò adverbium significans Paulum, Non nihil, Leviter, Nescio quid, Aliqua ex parte. Plin. lib. 3. c. 3. Aliquantum vetus forma mutata est. ¶ Propriè positivo iungitur: interdum tamen comparatiyo, ut apud Terent. in Eunuch. Eius frater aliquantum ad rem est avidior. ¶ Aliquantò, aliud adverb. idem quod aliquantum: sed comparativis propriè jungitur. Plin. lib. 21. c. 6. Folio aliquantò latiore.

Aliquantulum, diminutivum ab Aliquantum, idem significans quod Paululum. { יְעֵרֶתֶתֶת. בְּאַתָּהֶת. GALL. Bien peu, tant soit peu. ITAL. Pochetto, picolino. GERM. Ein klein wenig. HISP. Poquillo. ANGL. Somewhath, or a little. } Cic. lib. 2. de Invent. Et de natura litter aliquantulum ducere suspicionis. Idem pro Quint. Quum axis alieni aliquantulum relictum esset.

Aliquantillum, diminutivum ab Aliquantulum. { עֲדֹתֶתֶתֶת. בְּאַתָּהֶתֶת. GALL. Tant soit peu, le moins du monde. ITAL. Pochissimo, poco. GERM. Gar ein klein wenig. HISP. Muy poquillo. ANGL. A little, somewhate. } Plaut. in Capt. Foris aliquantillum etiam quod gusto, id beat.

Aliquantum, adverbium temporis: aliquo tempore, non autem longo admodum, { ini zehter, ini ma zehter. GALL. Quelque temps, par l'espace de quelque temps. ITAL. Alquanto tempo. GERM. Erwanein zeylang. HISP. Algun tiempo. ANGL. A little while, or space. } Cic. Acad. Aristum Athenis audivit aliquandiu.

Aliquamulti, pro aliquot. Cic. 6. Verr. Sunt vestrum aliquammulti qui L. Pisonem agnoverunt. Alii legunt, Quam multi.

Aliquantisper, adverbium, ad temporis brevitatem refertur, ut ait Valeria: idemque significat quod aliquandiu. { עֲדֹתֶתֶתֶת. בְּאַתָּהֶתֶת. GALL. Pour quelque peu de temps. ITAL. Ali quanto tempo. GERM. Ein weyl/ ein kleine zeylang. HISP. Por algun tiempo. ANGL. A little while or space. } Terent. in Heautont. At certe concedas aliquò ab eorum ore aliquantisper. Plaut. Pseud. sc. 5. a. 1. Concedere intrò aliquantisper liber.

Aliquis, aliqua, aliquod, quasi Alius quis, & habet vim pluralem, quamvis singulariter dicatur: non enim est aliquis, nisi de multis. Unde & apud Veteres vario genere numerique proferebatur. { רַבָּהַתְּ. GALL. Auncun, quelqu'un. ITAL. Alcuno, qualche uno. GERM. Etwan einer / iemandis. HISP. Alguo. ANGL. Some, some one. } Terent. Aperit aliquis actutum ostium. Idem est dicendum de Quispian, & Ullus. Plaut. Most. sc. 2. a. 1. Adminiculum eis danunt aliquem cognatum suum. Idem Aul. prol. Aut thure, aut vino, aut aliqui semper mihi supplicat (alias aliquo; id est, re aliqua.) Reperiisti aliquam rimam (proverbium.) Idem Cure. sc. 2. a. 1. Ovid. Eleg. II. lib. 3. Trist.

Et tamen est aliquis qui vulnera cruda retrahet.

Idem 13. Metam.

Aliquem nobis quoque reddat honorem.

Capenates aliqui (pro quidam) vel aliquot. Liv. 6. bell. Pun. Et in re aliqua, pro certa quadam. Idem lib. 6. bell. Pun. Et in aliqua insula, (pro certa quadam,) idem lib. 3. 4. ¶ Aliquis etiam, ut Græcis, τις, capit pro homine non obscuro, & nonnullius pretii. Cicer. Attic. Itaque fac, ut me velis esse aliquem: quoniam qui fui, & qui esse potui, iam esse non possum: id est, Velis esse me non prorsus obscurum & abjectum. Juven. Sat. 3.

Aude aliquid brevibus Gyaris, & carcere dignum,

Si vis esse aliquis.

¶ Aliquis ex Plin. lib. 13. cap. 3. Aliquem ex privatis audivimus iussisse. ¶ Aliquis cum genitivo. Cic. ad Attic. Expectabam aliquem meorum.

Aliquid, substantivum est: ut, Aliquid utile. { מְעֻמָּדְתָּהָמָה. τι. GALL. Quelque chose. GERM. Etwas. ANGL. Something. } Cic. Attic. Ego tibi aliquid de meis scriptis mittam. Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Iam aliquid pugnae edidit. Idem Cure. sc. 3. a. 2. Iam edes aliquid. C. Nolo herclè, aliquid certum, quam aliquid mavolo. Ibid. Aliquid prius obtrudamus, pernam, &c. Idem Pseud. sc. 2. a. 1. Dabit, parabit aliquid. Idem Most. sc. 3. a. 1. Dabo aliquid tibi peculi. Ovid. Eleg. 5. lib. 3. Trist.

Non aliquid dixi, violentaque lingua locuta est.

Idem Eleg. 1. lib. 2. Trist.

Cur aliquid vidi, &c.

Idem Eleg. 1. lib. 5. Trist.

Est aliquid fatale malum: per verba levare.

Idem lib. 13. Metamorph.

Si Troia fatis aliquid restare putatis:

Idem 6. Fast.

Est aliquid nupissime Iovi, Iovis esse sororem.

Quintil. Paulum aliquid sedere in scholis.

Aliquispiam, idem prorsus est quod quispiam, τις. Cic. pro Sestio. Aliquapiam vi pelleretur. ¶ Alia exemplaria habent, alia quapiam vi expelleretur ex hac urbe, facile patet. Et ita omnino legendum est. Alicuiquam, Liv. lib. 1. d. 5.

Aliqua, adverbium, Per aliquem locum. { וְיַיְתָהּ. GALL. Par quelque part, par quelque lieu, par quelque voie. ITAL. Per qualche luogo. GERM. Etwan durch ein ort oder weg. HISP. Por algun lugar. ANGL. Bisome place, or waye. } Cic. 3. Verr. Cupere aliqua evolare, si posset. ¶ Item Aliqua, pro Aliquo pacto. Virg. 3. Eclog. 1.

Et si non aliquà nocuisses, mortuus essem.

Ubi Servius, Aliqua, id est, Aliquatenus, Aliqua ratione.

Aliquamulti, pro aliquot. Cic. ||

Aliquaténus, significat Usque ad aliquam partem, Ex aliqua parte, Aliqua ratione. { מְעֻמָּדְתָּהָמָה. בְּאַתָּהֶתֶת. GALL. Insques à quelque quantité, insques icy ou là. ITAL. Ad alcuna parte. GERM. Bis auf ein theil/ erlicher masen. HISP. En alguna manera. ANGL. To some part, by some waye. } Quint. Verum hoc aliquatenus temporum mutatum est conditione. Plin. lib. 17. cap. 12. Caulibus pluribus ab una radice aliquatenus rubentibus. Quintil. Declam. 330. Me verecundia inhibuit aliquatenus verum statim dicere.

Calepini Pars 1a

Aliquo, Ad aliquem locum, { מְעֻמָּדְתָּהָמָה. GALL. En quelque lieu. ITAL. A qualche luogo. GERM. Etwan hin. HISP. En algun lugar. ANGL. To some place. } Terent. Heaut. Aliquo profugiet militarum. Plaut. Milit. sc. 6. a. 1. Aliquo aufgiām, & me occultabo aliquot dies. Idem Men. sc. 2. a. 1. Aliquo condicam coenam. ¶ Interdum additur ei accusativus cum præpositione in. Terent. in Adelph. In angulum aliquo abeam, pro in aliquem angulum. Plaut. Men. sc. 1. a. 5. Immergit aliquo sese in gancum. Aliquo multum: Apuleius in Apolog. Sed hæc defensio, ut dixi, aliquo multum à me remota est.

Aliquorsum, versùs aliquem locum, { מְעֻמָּדְתָּהָמָה. GALL. Versus aliquem locum, is-nra rōmz.

¶ Aliquo secius, מְעֻמָּדְתָּהָמָה. GLOSS. vet. ||

Aliquor. { מְעֻמָּדְתָּהָמָה. τις, ειναι. GALL. Quelques-uns, quelque nombre, ie ne scay combien. ITAL. Alianti. GERM. Etlich/ etwan vil. HISP. Algunos en numero. ANGL. Some. } Numero tantum plurali, teste Donato, significat idem quod Nec multi, nec pauci, Non nulli. Terent. Andr. Aliquot me adiere. Cic. de Vniverfis, Disciplina Pythagorica aliquot secula in Italia, Siciliâ viguit. Plaut. Men. sc. 5. a. 5. Ellebotum potabis aliquot dies: (alias Aliquos.) Idem Cure. sc. 1. a. 2. Aliquot dies perdura, &c. Vide aliquo, suprà.

Aliquotfam, מְעֻמָּדְתָּהָמָה. Varr. de reru. lib. 1. c. 2. In eo agro aliquotfam in singula iugera dena culca vini sunt, id est, quibusdam locis.

Aliquotiens, seu Aliquoties, sine n, significat aliquot vicibus. { מְעֻמָּדְתָּהָמָה. εισαι, εισαι. GALL. Quelquesfois, ie ne scay combien de fois. ITAL. Alcune volte, alquante volte. GERM. Etlich machl nit ainest. HISP. Algunas veces. ANGL. Some times. } Cic. 4. Verr. Aliquoties ad socios literas de istius injuriis miserat. Idem pro Quint. M. Junius, qui hanc causam aliquotiens apud te egit.

Alisarna, אַלִּישָׁרָה, oppidum est Troadis, apud Stephanum: à quo fit gentile Alisarnæus, אַלִּישָׁרָהוּס.

Alisma, sive Damasonium, אַלִּישָׁמָה Dioscoridi, herba est nomen, quam Plinius describit ex Diöscor. lib. 27. c. 10. Adhuc planta ignota est. Nec enim est (ut nonnulli putant) plantago aquatica, nec fistula pastoris, minusque ea, quam figura exhibet Matheolus, cui caulis simplex, nec quicquam Thysif instar (ut in achanto cernitur,) & tamen easdem vires quas Alisma Dioscoridis habere attestatur; cuius testimonio fidem derogat vel ipsa remediorum varietas, cum experienti difficultate.

Alistus, אַלִּישָׁתָה Ptolomæo, oppidum Germaniae in tractu maritimo Saxonie.

Alisum, אַלִּישָׁה Ptolomæo, oppidum in Septentrionali plaga Germaniae, non procul à Sicambris.

Alisma, atis, אַלִּישָׁה Dioscoridi, herba est nomen, quam nonnulli fistulae pastoris, alli Plantagini aquatica eandem faciunt.

Alista, אַלִּישָׁה, insula Corsicae urbs, in latere Meridionali, Ptolom.

Alitta ab Arabibus Venus vocatur, ab Assyriis Melitta, à Græcis Pithos ab Eleis Urania, à Scythis Arginipasa, à Cypris Barbara, Calua, Armata, Pandemis, Apostropha, Callipygos: à Thebanis Præpotens, à Persis Mitra appellata est. Dicitur eadem & Cypris, Adonis, Verticorda, Aphrodite, &c.

Altūrā, vide Alo.

Aliter. Infrà suo loco.

Alfus, a, ud, genitivo alius, quamvis in carmine sit indifferens, id est quo diversus. || Veteribus Alis, unde neutrum Alid. Alis, id est alius; Catull. de Coma Beren.

Conjugium quod non fortior ausit alis.

Lucret. lib. 1.

Quando alid ex alio reficit natura.

¶ Olim faciebat genitivum & dativum, sicut cetera adjectiva primæ & secundæ declinationis. { מְעֻמָּדְתָּהָמָה. אַתָּהֶתֶת. GALL. Autre, un autre; qui que ce soit. ITAL. Altro. GERM. Ein anderer. HISP. Otro, algun otro. ANGL. Another. } Cic. de nat. Deor. Quibus bestiis erat is cibus, ut alii generis bestiis vescerentur. Alli generis, inquit, pro Alius. ¶ Accedit quandoque ad vim comparationis. Quint. At quanto alias fuit ille infelicissimi juvenis affectus? Quomodo autem differat ab Alter, illuc video. ¶ Alias res agis, id est, non intendis ad id quod dicitur, aut nugatorias res agis. nuq̄is dēnāq̄is. Vteribus in nominativo etiam Alis dixerunt. Alis alibi stantes, omnes tamen adversis vulnibus conciderunt. Conjugium quod non fortior ausit alis. Catul. de Com. Beren. & Sosipater lib. 1. Item Alio, pro alii. Neque alium alio odio esse (id est, alii.) Plaut. Pseud. sc. 1. a. 5. Et aliae, pro alius. Gell. c. 9. lib. 7. & pro Alii, tertio casu, c. 4. lib. 9. Alius Læsippo, pro à Lyssipo, sive quam Lysippus. Horat. lib. 2. epist. 1.

Editio veteruit ne quis se præter Apellem.

Pingeret, aut alius Lysippo duceret era.

Foris Alexandri vultum simulantia.

Ubi Acron: Alius Lysippo, id est, alias quam. Cic. 4. Acad. Aliud agnoscit, atque sentit. Idem Lentulo lib. 1. Non aliis esse atque nunc sum. Aliud sequente particula. Nisi, vel quam. Cic. de Senect. Quid est aliud gigantum more bellare cum diis, nisi natura repugnare? Ipsus est: haud alius est. Plaut. Aut. sc. 1. a. 5. Videbis, ut alias res agunt: Hoc agite. Idem Pseud. sc. 2. a. 1. Cūm in aliis tanta gratia est (id est, rebus.) Idem Capt. sc. 2. a. 2. Ego ad alios, item ad alios, deinde ad alios. Idem Capt. sc. 2. a. 3. Discipline aliis eram (id est, exemplo.) Idem Most. sc. 2. a. 1. Laudari malo, quam alios speciem meam irridere. Ibid. sc. 3. a. 1. Salvus salvos alios video. Men. sc. 5. a. 5. Aliam posthac invenito quam frustratim. Ibid. sc. 3. a. 4. Neque alium alio odio esse (pro alii.) Idem Pseud. sc. 1. a. 5: Aliam (pallam) ci redimam meliorem. Idem Men. sc. 2. a. 4. Intromittat alium meliorem in locum. Ibid. Et istud, & aliud me curatutum dico, si quid voler. Idem Men. sc. 3. a. 3.

Non iidem tibi sunt; aliisque triumphit

Tibull. lib. 7.

Vnde alios, aliisque memor componere versus.

Idem lib. 4. Cur conducebas me? Inopia alius non erat. Plaut. Pseud. sc. 1. a. 3. ¶ alius, pro contrarius. Ibid. sc. 7. a. 4. Illi sunt alio ingenio, atque tu (id est, contrariis moribus.) Idem Most. sc. 1. a. 2. In aliam

partem

partem palmarum possidet (i. contrariam.) Aliam, pro Alienam, sive aliorum, videtur usurpare. *Liv. lib. 6. ab Vrb.* Sortem alienam ferre. Item Gell. *cap. 27. lib. 13.* Aliarum homo rerum judicii elegansissimi, dixit pro in aliis rebus. ¶ Ali rei, pro aliis rei. Aliæ, pro aliis genit. Plaut.

Alias, adverbium, significat Alio in loco, Altero tempore. { ἄλλον. GALL. Vne autrefois. ITAL. Altra volta, in altro luogo. GERM. Ein anderer mal, sonst irgendwo. HISP. En otro tiempo, o en otro lugar, otra vez. ANGL. At another tyme, in another place. } Terent. in *Andr.* Quid alias malim, quam hodie has fieri nuptias? Cic. Sed de hoc alias. Idem *Trebatio lib. 7.* Sed plura scribemus alias. ¶ Ponitur & pro Aliando, vel interdum: & tunc ferè geminatur. Cic. 3. de *Oratore*, Alias ita loquor, ut necessum est, alias ut necesse est. Idem *Verr.* Alias revocabat, alias decernebat. Non geminatum apud Cæsar. *lib. 1. bell. ciu.* Gell. *cap. 22. lib. 1.* Partim Græcæ, alias Latinæ. Et *Tib. lib. 4.*

Non alias conversus terga.

Alibi, Alio loco. { חוץ ממקום hemakom ac bér. אַלְכִיּוֹן. GALL. Ailleurs, autre part. ITAL. Altrove. GERM. Anderewo. HISP. En otro lugar. ANGL. In another place. } Virg. *Georg. 1.*

Hic segetes, illuc veniunt felicius uva:

— Arbores fæstus alibi.

Terent. in *Hecyr.* Habet alibi animum amori deditum. Plaut. *Cure. sc. 3. a. 3.* Alibi melius est te hospitium querere. Sive illuc, sive alibi libebit putare. Idem *Men. sc. 2. a. 5.*

Alicubi, In aliquo loco, uspiam, usquam. { εις τον άλλον. GALL. En quelque lieu, en quelque part. ITAL. In qualche luogo, in alcun luogo. GERM. Etwan an einem orth. HISP. En algun lugar. ANGL. In some place. } Cic. *Attic. lib. 6.* Ita ut si salvus sit Pompeius, & constituerit alicubi.

Alicundē, Ex aliquo loco. { μόσχην. GALL. De quelque lieu, de quelque part. ITAL. De qualche luogo. GERM. Etwan hdt. HISP. De algun otro lugar. ANGL. Frome any place. } Terent. in *Andr.* Venit meditatus alicunde. ¶ Non semper locum significat, sed sœpe ad rem, aut hominem referuntur. Plaut. *Persa.* Alicunde exora mutuum, id est, ab aliquo homine. Aliò, adverbium. Ad alium locum, vel Ad aliud. Terent. Plin. &c.

Aliēnūs, a, um. Quod est alterius, sive quod ad alium pertinet. { οικατον, οικονομος, οικονομος. GALL. Aliené, qui est à autrui. ITAL. Alieno. GERM. Trembd. HISP. Ageno, enagenado. ANGL. Which belongeth to another. } Cic. 1. *Offic.* Difficilis est cura rerum alienorum. ¶ Alienum quoque aliquando dicimus, qui nullo nobis necessitudinis vinculo est devinctus. Idem *epist. lib. 1.* Tantum-enitor, ut neque amicis, neque alienioribus opera, consilio, labore desim. ¶ Interdum idem quod adversus, vel abhorrens. Cic. 3. *Verr.* Letilius homo non alienus à literis. ¶ Nonnunquam idem quod alienatus, hoc est, immutatus, & ex amico inimicus factus. Idem *lib. 1. epist.* Sin ille à me est alienor, nihil tibi literæ meæ proderunt. Idem *pro Deiotaro.* Quum is in te animo esset alieno. Idem *de Divin.* Neque hoc dii alienum ducunt maiestate sua. Sic Senec. *de conf. ad Marc.* Alienus voluptatibus. Plaut. *Capt. sc. 1. a. 1.* Alienum ingenio suo. Item. Quibus sui nihil est, alienos mancupatis, alienos manumittitis, alienisque imperatis. Idem *Cure. sc. 3. a. 4.* Ecquid aliena fabulor? *Ibid.* Suum repetunt, alienum reddunt nemini. Idem *Pseud. sc. 3. a. 1.* Ab alienis cautores sunt, ne credant alteri. *Ibid.* Ne ad coenam promittat, néve accipiat alienum. Idem *Men. sc. 2. a. 5.* Qui pascunt alienas oves. Idem *fin.* Hominem alienum intromittat neminem. *Ibid. sc. 4. a. 1.* Aliena nihil moror. Idem *Capt. prol.* Alieno naso exhibere molestiam. *Ibid. sc. 1. a. 4.* Et Ovid. *13. Met.*

— Aliena nomina gentis.

Idem *El. 3. lib. 3. Trist.*

— Sic me dicunt aliena locutum (in febri.)

Alienis se negotiis offerunt, Senec. *c. 12. de tranquill.* Alienis malis torqueri, æterna miseria. Et, Alienis malis delectari, voluntas inhumana, *ibid. cap. 15.* Alieno beneficio vivere, Velleius. Ovid. *Eleg. 3. lib. 4. Trist.*

Nec Semele Calmo facta est aliena parenti.

¶ Alienum fortunæ suæ vultum gerere, id est, non convenientem. Seneca.

Aliēno, as. Alienum facio, vel ex meo dominio in alienum transfero, vendo. { ניחחר, רשות hezir. διαρεσθαι, ιζηναι. GALL. Alienar, vendre. ITAL. Alienare, vendere. GERM. Entfremden, entfernen. HISP. Agenar, enagenar. ANGL. To sell, to alienate. } Plaut. *Amphitr.* Non me alienabis unquam quin noster siem. Senec. *epist. 83.* Ea res nos alienat morti (i. à morte.) Cic. *de lege Agraria.* Venire res nostras proprias, & in perpetuum alienari. Idem 5. *Verr.* Nam turpitudinem luminam esse arbitrantur referri in literas publicas, & pretio parvo ea, quæ accepissent à majoribus, vendidisse, atque alienasse. Est autem hoc verbum, quemadmodum & abalienare, ci-vium Romanorum proprium, quo perfecta rei alicujus alienatio significabatur. Unde Cic. scribit in *Topiis*, alienationem esse eius rei, quæ mancipi est, aut traditionem, aut in iure cessionem. ¶ Paulus tamen Iurisconsultus, Alienationis verbo usucaptionem contineri putat: Vix est enim, inquit, ut non videatur alienare, qui patitur usucapi. Eum quoque alienare dicimus, qui non utendo amittit scriventes. ¶ Accipitur & Alienare, pro immutare, disjungere. Cic. *epist. lib. 1.* Hominem adolescentulum non tam allicere volui, quam alienare nolui. *Ibid.* Qui & te nonnunquam à me alienarunt, & me immutarent tibi. ¶ Alienari sumitur etiam pro corrumpti, quod vulgo dicitur, Alterari. Celsus *lib. 7. c. 16.* Si vero adhuc ea sui coloris sunt, cum magna festinatione succurrendum est. Momento enim alienantur, externo & insueto spiritu circundata. Loquitur de intestinorum curationibus.

Alienatus, particip. { טרמָרָה muzâr. אַלְכִיּוֹן. GALL. Aliené. ITAL. Alienato. GERM. Entfremde, geüssert. HISP. Agenado. ANGL. alienated. } Cicero. in *Lei.* Propter dissensionem autem, quæ erat in Republica, alienatus est à collega nostro Metello. Plaut. *Pseud. sc. 4. a. 2.*

Symbolum qui à milite alienatus est (i. interceptus.) Alienati à familia (i. abdicati.) Quintil. Alienatus sensu animus, id est, sic immutatus, sic dimotus ac dejectus à ratione, ut nihil reclum sentiat, *Liv. 1. ab Vrb.* Sic alienatus sensibus, idem 5. *bell. Pun.* Item, Alienatus mente. Plin. *lib. 28. cap. 8.* Alienatus animus & offensus. Cic. ad *Attic. lib. 1.* Festus *lib. 1.* inter Alienatus, & Abalienatus, distinguit. Abalienatus, inquit, dicitur, quem quis à se removit: Alienatus qui alienus est factus.

Alienatus, nomen ex particípio, αλλογενής. Ut alienata mens. *Liv. 4. belli Punici.*

Alienatio, verbale. { נְכֵחַ nöcher, נְכֵחַ nöcher. αλλογένωσις. GALL. Alienation. ITAL. Alienazione, separatione. GERM. Entfrembung, eussierung. HISP. Agenamiento. ANGL. Alienation. } Cic. in *orat.* An quibus verbis facrorum alienatio fiat, docere honestum est: quippe ipsa sacra retineri defendique possint, non honestum est: ¶ In alia significatione dicitur Alienatio, quasi separatio atque disjunctio cuiuspiam ab alio, hoc est, quem alio quis transfert animum, studium, amorem, aut voluntatem. Cæs. 2. *bell. civil.* Castrorum autem mutatione quid habet nisi turpem fugam, & desperationem omnium, alienationem exercitus? Cic. in *Lei.* Ut non statim alienatio, disjunctio que rationis, ut homo non sit compos sui. Plin. *lib. 21. c. 21.* Cor. Cæs. *lib. 4. c. 2.*

¶ Alimodi, pro aliismodi. Fest. ¶

Alioquin, & alioqui (utroque enim modo dicitur) habent penultimam productam: accentus tamen est in antepenultima, ne videantur duæ dictiones, significatque Aliter, seu alio modo, vel Quod si non, vel Præter hoc. { εις τον άλλον, ει δε μη. GALL. Autrement, sans ce, si non. ITAL. Altrimenti. GERM. Sonst anders. HISP. En otra manera. ANGL. Otherways. } Cic. 3. de *legib.* Minima olim fuit istius rei cupiditas, alioquin multa extarent exempla maiorum. Idem 3. de *Oratore.* Quorum ab Oratoriis iudicio delectus magnus adhibetur: alioqui quomodo ille in suis hæredit bonis?

Aliorsum, versus alium locum. { άλλον. GALL. Vers un autre lieu, costé, part. ITAL. Verso altrove. GERM. Anderswohin. HISP. Hazia o'ro lugar. ANGL. To another place. } ut, Aliorsum ire, apud Plaut. *Gell. cap. 1. lib. 12.* Vbi infantis aliorum dati (i. alii nutriti, quam matri.) ¶ Item in aliam partem. Terent. in *Euanach.* Vereor ne illud gravius Phœdria tulerit, neve aliorum, atque ego feci, acceperit.

Aliōversum, idem Plaut. *Aulul. sc. 1. a. 2.* Atqui istuc Antrax alioversum dixeram, non istud quod tu insimulas.

¶ Alipes, velox, alas in pedibus habens. Item equus. Glos. Mercurius cum talaribus.

Alipilus, alarum pilos in balneis vellens. Sen. ¶

Aliptes, qui in gymnasio palæstritas ungebant. Juvenal. *Sat. 3.* & Cic. *epist. ad Lentulum.*

Altér, adverbium, fit ab Alis, huius alis, pro aliis, sicut declinabant antiqui, & significat, Alio modo. { άλλος. GALL. Autrement, ITAL. Altrimenti. GERM. Sonst anders. HISP. En otra manera, ANGL. Otherways. } Virg.

Dis aliter visum.

Cic. 7. *Verr.* Aliter decernere in eadem causa non potuisti. Ponitur etiam pro aliis. Salust. *Histor. 1.* Sanctus aliter & ingenio validus, Plaut. *Mosell. sc. 2. a. 1.* Cùm mea dicta audietis, haud aliter dicetis. Senec. 4. de *consol. ad Marc.* Quod minus aliter ve factum velis. Plaut. *Men. sc. 1. a. 2.* Aliter non desistam, (i. nisi illud fecero.)

Aliubi, compositum ex Alius, & ubi, idem significans quod alibi. { άλλον, άλλοι, άλλα. GALL. Ailleurs, en autre part, & lieu. ITAL. En altro luogo. GERM. An einem anderen ort, anderwo. HISP. En otro lug. ANGL. In an other place or parte. } Plin. *lib. 1. c. 44.* Aliubi additum cum decimo, aliubi cum quintodecimo. Etiam Seneca cont. 2. *lib. 5.*

Aliündē, ex alio loco. { άλλος, άλλη. GALL. D'autre part. ITAL. D'altro luogo. GERM. Anderst wohar von einem anderen ort hdt. HISP. De alio, en otro lugar. ANGL. Frome an other place or parte. } Plin. *lib. 1. c. 19.* Inde repertum, ut allatæ aliunde, & inter se colligat injicerentur fico. Nec tantum de loco, sed interdum de hominibus dicitur: Inquire aliunde, vide quid siet. Plaut. *Amph. & Pseud. sc. 4. a. 2.* Dabo (quinque minas) ne quære aliunde (i. ab alio homine.)

Aliūnō li, quasi alteriusmodi. Cæsar, Uno enim excepto, quem alius modi, atque omnes, natura finxit, suos quisque habebat charos. Priscian. *lib. 6.*

Aliūta, veteres pro Aliter, scripsisse manifestum est, ex Greco άλλη, vel άλλα, transferentes. Hinc est illud in legibus Numæ Pompilii, Si quis aliuæ faxit, ipsius Iovi sacer esto. Festus.

Alizones, αλιζάντες, Asiae minoris populi, inter Mysios, Caras & Lydos siti. Autor Steph.

Allabor, Iuxta labor. { άλλαγή naphál. περιστέλλειν. GALL. Couler sus ore aupres. ITAL. Scorrere vicino. GERM. Herzu fallen/herzu rinnen/herzhey fließen. HISP. Deslizar se hacia otra cosa. ANGL. To force or styd to or nigh. } Claudianus, sicutis allabitur oris.

Cic. 2. de *Divin.* Et humor allapsus extrinsecus, ut in tectoriis videamus, austrum imitati solet.

Allaborare est alicui rei per laborem aliquid adjicere. { άλλαγή marásch, γιγαντας, γιγαντας. GALL. Labourer fort, s'efforcer, mettre grande peine. ITAL. Affaticarsi grandamente. GERM. Etwas darzt mercken/heftig arbeiten ob einend ding. HISP. Trabajar se con anzia. ANGL. To labour with force. } Horat. 1. *Carm.*

Simplici myrto nihil allabores.

Significat etiam idem quod Aditor.

Allævo, idem est quod lævo, hoc est, Planum facio, { מְרַאֲבָה marâk, מְרַאֲבָה marâk. GALL. Polir, applanir. ITAL. Pianare, polire. GERM. Glät oder eben machen. HISP. Alisar, allanar. ANGL. To make plane or even. } Col. *lib. 4. c. 25.* Nam ea plaga, quæ sic fit, uno vestigio allævatur.

Allagium, cursus publicus: Protallagator, huius magister. Lex. gr. b. Allalia,

Allia, αλια, Corsice insula oppidum, Phocenum opus, teste Herod. Gentile est Allalitus, αλιαλιθος. Steph.

Allimbo, is, ere, Lambo attingo. { תַּחַת lachach, קְרָב lakak. ἐπιτριχία. GALL. Lecher, attoucher legerement & doucement. ITAL. Linzere, leccare. GERM. Lecken/ sancti anriihren. HISP. Lamer, o lambre. ANGL. To lik, to touche softelie. } Quintil. Scitis ipsi quo exequarum die labore extracta sit, quandiu filium tenuerit allambentibus flammis.

Allante, es, αλιάντη Stephano, duorum oppidorum nomen est, quorum alterum in Arcadia, in Macedonia alterum collocatur. Inde Allantii οἰκόνοι, qui & Allantenses dicuntur à Plin. lib. 4. c. 10.

Allassontes, calices. ||

Allastro, as, are, id est, Contra aliquem latro, & ad canes propriè pertinet. { παντες νατάσθι. περιναντιον. GALL. Abbayer à quelqu'un. ITAL. Latrare, abbaiare ad alcuno. GERM. Anbellen. HISP. Ladrar contra alguna cosa. ANGL. To bark against any. } Allatraverunt cum canes: &, Allatratus est à canibus. { Allatrare aliquem, per metaphoram, est per invidiam criminari. Liv. 8. bell. Mace. Qui vivo quoque eo allatrare eius magnitudinem solitus erat. Columella in prefat. lib. 1. Sed ne caninum (sicut dixere veteres) studium præstandut locupletissimum quemque allatrandi.

Allatus, vide Affero.

Allaudio, as, are, Poëticum verbum, pro Laudo, αύρια. Plaut. in Merc. Agit gratias mihi, atque ingenium allaudat meum.

Allaximarium, vestianum. Lex. gr. b. ||

Allicto, as, & Allecto. Vide Allicio.

Allictus, vide Allego, is.

ALLEGÓ, as, Aliquò mitto, vel ad aliquem locum mitto. { תַּלְשׁוֹ schillach, ὑποτάξιμον, ἵνα γέσονται. GALL. Envoyer en quelque lieu. ITAL. Allegare, mandare ad alcun luogo. GERM. Etwan hin mit bes felch senden oder schicken. HISP. Embiar persona à algun lugar. ANGL. To send unto any place. } Plaut. Amph. sc. 1. a. 1. Aliquam hominem allegent, qui mihi advenienti os oscillet. Alium huic rei allegabo (i. eam dabo provinciam.) Plaut. Amph. Pseudolus hunc allegavit qui mulierem abduceret. Idem Pseud. sc. 7. a. 4. Allegare autem dicitur de privatis, Legare de publicis. Item, Allegare dicitur de iis, quæ afferuntur ad impetrandam veniam. Suet. in August. cap. 5. Plaut. in Casin. Quin ea ipsa me allegavit, qui istam accererem. Proprium autem, cùmque venustissimum verbum hoc locum obtinet, quum rei alicuius impetranda gratia ad aliquem mittimus eos, quos aut gratia, aut autoritate apud illum valere existimamus: quique veluti legatorum officio fungentes, nostram apud illum causam agant. Cic. pro Sex. Roseio, Homines nobiles allegat iis, qui peterent, ne Syllam adirent. Idem 3. Verr. Petit à me Rabirius, & amicos allegat: facilem impetrat. Idem 4. lib. Epist. famil. Extremum illud est, ut Philosophiam ad te allegem. Usurpat etiam pro Citare, sive Adducere, ιπάζειν, προσφέρειν, παρείχειν. Plin. Tum multa allegavit, quæ ad rem propositam pertinere minimè videbantur. Allegare rem aliquam, aut hominem. Laudare, proferre. Fab. Quintil. Budæus, θηραδογένες, sua iura allegare, & in iure disceptare: quod Causificari Plaut. dixit. Cic. etiam & Causari & Proferre. Quint. & Iurisconsulti Allegare appellant. { Allegare item pro afferere dicitur apud Iurisconsultos, ut Allegare se ex ieritute. Ulpianus in 1. 2. 8. §. 1. D. de liberal. causs. Allegare preces, precari. Apuleius in Apologia. Tacitas preces in templo diis allegasti.

Allégatūs, us, m. g. Idem quod allegatio: Allegatu meo, pro Allegatione. Gell. cap. 19. lib. 13.

Allégatio, nis, privata legatio. { תַּלְשׁוֹ schillüe, πιλίου mischläue. προσάσθια; τιμωρία. GALL. Envoy, brigne par amis. ITAL. Imbasciata. GERM. Botschaft an ein ander orth. HISP. Aquella obra de embiar. ANGL. A message, a sending to a place. } Cic. 3. Verr. O dii immortales, quanta ista cupiditate, quibus allegationibus illam sibi legationem expugnavit: id est, amicorum intercessionibus, & velut legationibus. { Allegatio pro excusatione quæsita quipiam citando, atque allegando. Marcius D. lib. 2. 3. tit. 2. 1. 6. 3. Falsis allegationibus se à tutela excusare. } Allegatio pro ipsa re quæ allegatur & citatur defensionis causa. Iulius Firmicus Matheos lib. 1. Sed iam huic nostræ allegationi, & ipsi qui contradiccebant, ex parte conseruant. { Allegatio pro citatione, θηραδογένες. D. de minoribus, l. 17. In integrum vero restitutio erroris proprii, & veniae petitionem, vel adversarii circumventionis allegationem continet.

ALLEGRO, is, Ascribo, deligo, diligendo addo, coopto. { חַזֵּק bacber, כְּבִיבֶר. ἵνα γέσονται, προσφέρειν. GALL. Adjoindre de nouveau à une compagnie. ITAL. Aggiungere alcuno ad una compagnia. GERM. Herz zu nemmen/ in ein gesellschaft aussnemmen. HISP. Elegir para su compañía. ANGL. To joyn to of new to a compagnie. } Unde apud Iuli Capitonum scribitur, Marcum Antonium Philosophum multos ex amicis in Senatum allegisse cum Aedilitiis ac Praetoriis dignitatibus, Liv. lib. 10. Ceterum quia de plebe allegabantur, eadem ægræ passi Patres. Suet. in Cas. cap. 4. Senatum supplevit, patres allegit. Et in August. cap. 3. Allegit indices. Et cap. 35. Senatores allegit. Et in Aug. cap. 49. Allegit quosdam (milites) in suam custodiā. Idem in Tib. cap. 50. Allegit in decuriam.

Allæcti, dicebantur qui ad augendum numerum Senatorum ex equestri ordine assumebantur: qui etiam Conscripti vocabantur, συνονεψοι, περιναλειτηροι. Nam Patres dicebantur qui erant Patricii generis. Suet. in Ner. c. 1. Allæcti inter Patricios. Idem in Othon. c. 1. & in Cas. cap. 80. Allæcti in Senatum peregrini.

Allæctio, actus eligendi in Senatum. ||

Allægoria, { תַּלְשׁוֹ maschál, αναγένειον. } figura est, quæ à Quintilio dicitur Inversio, quum aliud verbis, aliud sensu ostenditur. Nascitur autem hæc figura ex continuata perpetuâque metaphora. Eiusmodi est illa apud Virg. 3. Elog.

Claudite iam rivos pueri, sat prata biberunt:

id est, Definite iam plura canere, quia satis audivimus.

Allelengum, seu Allelengyun, genus tributi. Niceph. in Const. Imp.

Allelu-jah, תַּהֲלֵל הַלְלוּיָה, Dux dictiones sunt, quibus signifi-

Calepini Parte I.

catur, Laudate Dominum: Hallelujah enim (us Augustinus ait) imperativi modi est, & significat Laudate: Iah vero universalis, vel universaliter, scilicet Deum. Hieronymus, Iah apud Hebreos unum est de decem Dei nominibus. Et in illo Psalmo ubi legimus, Laudate Dominum, quoniam bonus est psalmus, in Hebreo est Hallelu-jah: sunt autem duas partes, Hebraicæ junctæ per macapp.

Allevio, as, are, Levem facio, & imminuo. { GERM. Leychter/ oder geringer machen. ANGL. To mak light or dimiuth. } Cic. de Invent. Reprehensio est per quam argumentando adverfiorum confirmatio diluitur, infirmatur, aut alleviatur.

ALLEVO, as, In altum tollo, erigo, leviorem facio. { נָסַע nasá. herim, οὐρανός. GALL. Elever, alleger. ITAL. Levare in alto. GERM. Anheben/ in die höhe lifzen. HISP. Aliviar o soliviar. ANGL. To lift on high, to mak lighter. } Suet. in Calig. cap. 36. Allevare faciem. Senec. cap. 1. de Consol. ad Helv. Allevare caput ex ipso rogo. Idem cap. 9. de Consol. ad Polyb. Allevant nos fluctus. Quintil. Demittere, aut allevare supercilia. Senec. cap. 2. de Consol. ad Marc. Non modò ex lucta consurgere, sed allevari recusas. Quintilian. Vidi multos, quorum supercilia ad singulos vocis conatus allevarentur. { Accepit item Allevo, pro levius reddo. καθίσει. Cic. pro Sex. Roseio, Hoc onus si vos aliqua ex parte allevabitis, feram, ut potero. Transfertur etiam ad animum, pro eo quod est recreare, vel dolores mitigare, οὐρανίει. Cic. de Clar. Orator. Quod aliqua ex parte sollicitudines allevaret meas. Sic dicimus, Allevate afflictum, hoc est, sublevare, à calimitate eximere. Quintil. Non petit, ut afflictum allevetis, nisi probaverit se infeliorem. } Allevare aliquem, i. occidere. Novar. ||

Allévatio, Allevamentum, doloris mitigatio, sive diminutio. { סְדָר marpē, οὐρανός. GALL. Allegiance, allegement. ITAL. Allegamento. GERM. Leychterung. HISP. Aquella obra de aliviar o soliviar. ANGL. Asswaging or easing of pane. } Cic. Familiar. 6. Eti tot, tantisque rebus urgemur, ut nullam allevationem quispiam non stultissimus sperare debeat.

Allévamentum, idem Cic. pro Sylla, Et in adversis sine ullo remedio & allevamento permanere.

Allex, Gloss. Isid. pollex in pede. ||

Alliā, αλιά. Plutar. in Camill. Nomen est fluvii, qui à Crustuminiis montibus preato defluens alueo, Tiberino anni miscetur, quadragesimo ab Urbe lapide, ubi magna strage Romani à Gallis profigati sunt. Hinc Alliensis dies dictus est, tanquam infastus. Sunt qui arbitrentur hoc nomen esse foeminum, decepti auctoritate Lucani,

Et damnata diu Romanis Allia festis:
quod tamen ita non est. Nam id licenter à Lucano factum est, per subauditionem nominis generalioris, Aqua. Huius nominis prima scđ. per produxitur. Silius,

Maior & horrificis sese extulit Allia ripis.

Hec erat in fastis cui dat gravis Allia nomen.

Virg. lib. 7.

Quosque secans infastum interluit Allia nomen.
Vbi Servius male putavit alterum l, metri causa esse interpositum. Nam quod Lucanus lib. 7. dicit,

Non istas habuit pugna Pharsalia partes;

Quas alia clades;

Alix, non fluminis nomen, sed diversitatis relativum est, ab Alius alia, aliud.

Allatum, vide Allium.

Allicio, Diomedi lib. 1. idem quod Allicio.

ALLICIO, is, allexi, allectum, ex Ad & lacio, Capio, capto, excito, invito, blanditiis attraho, induco. { תַּחַת pittah. δημοσιόν, ιπάζειν, εφίληρη, ιπάζειν. GALL. Attraire, allecher, affriander, attirer par beau-semblant. ITAL. Lusingare, indurre, invitare con lusinghe. GERM. Zuhin raien/ zuhin locken. HISP. Atraer con algo. ANGL. To allure, intyse to draw with faire wordes. } Cic. pro Plane. Allicer voluntates alienas, retinere partas. Idem pro Murana, Cato negat verum esse, bene olenia cibum alicere. { Invenitur & præteritum Allicui, sicut ab Elio, elici. Piso lib. 1. HISP. Aulus unius præmio multorum allicuit animos. Id tamén admodum rarum est. Ovid. 6. Fast.

Allicuit somnos tempus, motusque, merumque.

Allæcti, qui propter inopiam ex equestri ordine in Senatus sunt numerum assumpti. Budæus in Annos. Vide etiam supra post Allego, is.

Allæctio, verbale, actus diligendi in ordinem Senatorium. Iulius Cætolinus in M. Antonio, Hispanis exhaustis Italica allectione contra Traiani præcepta verecundè consuluit.

Allæctor, oris, verbale, qui allicit. { תַּחַת mphattéh. ιπάζειν. GALL. Attrayeur, allecheur, amadoñeur. ITAL. Attratore. GERM. Zuhin raien/ antaien. HISP. Atraedor con halagos. ANGL. An allurer or intyser. } Columella lib. 8. cap. 10. Quasi allæctores sunt captivorum.

Allæcto, as, frequentativum ab Allicio, invito, blandè attraho. { תַּחַת pittah. ιπάζειν. GALL. Attraire par le menu, amadoñer, allecher par plusieurs fois. ITAL. Allettare con lusinghe. GERM. Zuhin locken mit schmeichley vnd süßen worten. HISP. Atraer con halagos. ANGL. To intyse often. } Colum. lib. 2. Ad aquam duci oportet, sibilique allectari, quo libentiis bibant. Cic. de Senect. Agrum frumentum non modò non retardat, verum etiam allectat atque invitat senectus.

Allæctio, is, idem est quod allæcto. { תַּחַת pittah. ιπάζειν. GALL. Allecher, attrirer par quelque moyen. ITAL. Allettare, adescare. GERM. Zuhin raien/ mit locken zuhin bringen. HISP. Atraer con halagos. ANGL. To allure, or intyse by any means. } à quo Allæctio, Suet. in Vitel. Pronus verò ad eujusque & quacunque de causa necem atque supplicium, nobiles viros, condiscipulos & æquales suos, omnibus blanditiis, tantum non societate imperii allæctos, vario genere fraudis occidit.

ALLICEFACIO, is, idem est quod allæcto.

Alluvia. GALL. Faute, fourvoement, deception, erreur. ITAL. **Abbarbaglio.** GERM. Sählung oder irnung. HISP. Aquella obra de ver assi, error y engaño. ANGL. Erring. } Allucinatio, erratio. Fest. Nonius, Et assiduo oscitatem vident, atque illius quidem delicatissimas mentis & corporis allucinationes, c. 7. n. 406.

|| Allucit, et dicuntur, quos **návares** Græcè dicimus, unde Allucinari, id est, vana somniare. Fulgent, ex Petronio Arbitro.

ALLUDO, Ludendo alicui blandior. { **ρηγιστάχας**, **ρηγιστάθης**. GALL. Se iouer à quelqu'un. ITAL. Alludere, far festa. GERM. Schmaicheln mit einem Kumpel treiben. HISP. Aludir, y burlar mirando à otra cosa. ANGL. To scoffe privelie, to smyle upon. } Et propriè est puerorum, cum ludentes nutrici, vel parentibus blandiuntur: aut etiam canum, cum motu caudæ suis heris adulantur. Laetant, lib. 3. Aut homini alludunt animalia. Est item Alludere (ut scribit Valla lib. 4.) quam aliud dicimus, & ad aliud sententiam latenter referimus, quam aliò quod dicitur refertur. Virg. 7. Aenid.

Nec plura alludens, ea vox auditæ laborum

Prima tulit finem.

CIC. de Orat. Galba autem alludens, variè & copiosè multas similitudines asserre. } Alludere historiam, est ad rei fidem verba componere: quod proprium est Poëtarum, qui in fabulosis suis narrationibus historiae veritatem uno atque altero verbo nonnunquam attingunt. } Alludere Philosophiae, pro Quasi per lusum, & non seriò tractare Philosophiam. Senec. ep. 73. Item pro Favere. Idem Senec. Quum tibi alludit huius vitæ prosperitas. Alludentia spei nostræ sequamur. Idem de Tranquill. c. 10.

Alludio, as, are, Blandior. Plaut. Pæn. Etiāmne meæ latranti canes. AG. Attu hercile alludiato: dato mihi pro offa suavium, pro osse linguam objicito. Allusio, ad vocis quoque similitudinem refertur, ut possessio quasi positio: magistri, quòd monstrant: furtum, quasi furuum: testamentum, testatio mentis: facillum, sacra cella: interdictum, inter duos dictum. Alluo, is, juxta fluo, abluo, allabor. { **לְזַבֵּחַ** nazál, **לְזַבֵּחַ** nazáh, **שְׁחָתָה** schatáph. GALL. Couler auprés, arrouser. ITAL. Bagnare, scorrere vicino. GERM. Anfleissen/ an etwas tynnen. HISP. Lavar con avenida. ANGL. To watter and wash away by wattering. } Est autem compositum ex Ad., & antiquo verbo luo, quod est ejusdem significationis cum verbo Lavo: à quo fiunt & Abluo, Colluo, Diluo, Eluo, & similia. Fluvii dicuntur urbēs alluere, qui eas præterlabantur: sic & maria terras alluant. Cicer. 2. de legibus. Divisus æqualiter in duas partes, latera hæc alluit. Idem de orat. Ita iactantur flutibus, ut nunquam alluantur. Plin. lib. 6. c. 4. Flumen Sidenum quo aluit oppidum Polemonium. CIC. 5. Verr. Non alluantur à mari mœnia extrema: sed influit in urbis sinum portus. Curtius: Montem leniter alluit præteriens amnis. Catul. ad Ortal.

Namque mei nuper Letho gurgite fratris

Pallidulum manans alluit unda pedem.

Allutes, & allutia, loca cœnosa. Lege, Alluvies, & alluvia, sic infrà, Alluvium ruina riparum ex aqua. Et iterum infrà, alluvias, locis cœnosi.

|| Allutium, allutia, loca cœnosa, ubi fluvius alluendo cœnum dimittit. Isid. ||

Alluvie, nis, inundatio. { **שְׁחָתָה** scheteph. **אֲגַלְוֹתִים**. GALL. Ravine d'eau, degorgement d'eau. ITAL. Inundatione. GERM. Anrys/ anstoss des wassers/ wasserguss. HISP. Avenida de agua. ANGL. A deluge, inundatione or surrounding of waters. } Immoderata aquarum violentia vel pluvialium, vel fluvialium, similiūmque, quæ non tantum agros confundit, sed quandoque eripit, & nonnunquam funditus destruit. Sed quum pars alicuius agri impetu fluminis aggeritur in alium agrum, tunc cedit in possessionem eius, cuius est ager. Unde Lutanus,

Ilos terra fugit dominos, his itra colonis

Accedunt donante Pado.

CIC. de Orat. Alluvionum, circumluvionum iura. Circumluvio autem, **επί οὐρανού**, est quum partem alicuius agri rapidus annis in alteum suum impulerit, & in modum insulae circumvolverit, quæ ipso iure vicinioris erit. Alluvies, pro eodem. (Valla tamen exponit solidam aquam quæ alluit, ubi littum cum aqua non multa. Liv. lib. 2. In proxima alluvie, ubi nunc fucus Ruminalis est, quam Romularem vocat ferunt, pueros expolunt.) Col. lib. 3. c. 1. Vel etiam valles, quæ fluminis alluvie & inundationibus concreverint. Proluvies propriè lordis profusio. Virg. lib. 3.

fædissima ventris Proluvies.

Illuvies, **ἀλυβία**, est etiam immunditia in homine, aut ueste, aut re quavis alia insita, seu injecta. Terent. in Heaut. Pannis oblitæ, neglecta immunda illuvie. Virg. lib. 2.

dira illuvies, immissaque barba.

Eluvies propriè dicitur quod expurgatur, præsertim aquarum fluxu: quamvis & alterius humoris dici possit. Plin. Quod in tutis notatur oppidis, quæ minus quatuntur, crebris ad eliviem cuniculis cavata. Lactant. lib. 7. Eluviem posuit pro aquarum inundatione, quum ait: Eluvie aquarum evertuntur civitates. Eluvies per translationem à CIC. in oratione pro domo sua; ponitur pro exitio, & interit: idcirco inquit, Tu ad labeni atque eluviem civitatis sis: summa vi pervenire potuisti. Colluvies, sordes cœni, aut cuiusvis rei cœacte. Col. lib. 1. Tum etiam nantium serpentium pestes hyberna destitutas uligine, cœno & fermentata colluvie venenatas emittit. Colluvio ident est quod Colluvies. CIC. de Senect. O preclarum illum diem quini in illud divinum animorum concilium, cœtumque profiscari, quamque ex hac turba & colluvione discedam. Hier. ad Heliad. N. ger & sacrilegum esse, qui in libidinem se dedit, qui membra Christi, & hostiam vivam, placentem Deo, cum publicarum libidinum victimis nefaria colluvie violavit. Diluvium **νόλανθρακος**, terrarum inundatio: qualem Noë ætate contigisse ex sacris literis constat, aut (ut poëta fabulantur) Deucalionis temporibus.

|| Alluvium, ruina riparum ex aqua. Glos. Isid. ab alluendo. ||

Calepini Pars I.

Alluvius ager, à veteribus dicebatur, quæ paulatim fluvius in agru reddit. Allus, Pollex, proximum digitum scandens, à Greco **ἄλυτος**. Festus.

|| Almageste Ptolomæi μεγάλη μέλιτα, ex art. Arab. & dicta Græca voce.

Almanacum, Almanach, i.e. Calendarium, ex al articulo Arabico, & pùs dictione Greca, mensem denotante, conflatum. ||

Almedessos, **αλμέδεσσος**, oppidum in ora Thracie, non procul à Bosphoro. Recensetur à Plin. lib. 4. c. 11. Ptolomæus vocat **αλμέδεσσος**. Halmidassum. Aut potius **αλμέδεσσος**, sine aspiratione.

Alménē, **αλμένη**, oppidum est ad Pontum Euxinum: à quo fitnt gentilia, Alménii, **αλμένιος**, & Almenites, **αλμένιος**. Stephanus.

Almities, Almarum rerum habitus. Festus.

Almo, onis, rivulus est ante portam Capenam, in quo sacerdotes Cybeles deæ simulacrum, & cultos sanguinolentos, & sua vulnera solent ablucere. Ovid. 4. Fast.

Est locus, in Tyberim quâ lubricus influit Almo.

Almōn, **αλμόν**, oppidum Thessalie, quod à nonnullis Almon appellatur, teste Plin. lib. 4. c. 8. } Est etiam Almon apud Virg. 7. Aenid. Pastoris nomen, filii Tyrhæti, regii pecoris magistri.

Almopia, **αλμοπία**, Macedonia pars est, quæ ab Almope gigante, Helles ex Neptuno filio, nomen accepit, à qua etiam incolæ Almopes dicti sunt, & Almopii. Steph.

Almōs, **αλμός**, Sifyphi filius, ut inquit Apollonius, frater Porphyronis, ex cuius filia Chrysogone, & Neptuno, natus est Minyas rex Orchomeni. Idem tamen Minyæ matrem Hermippen Bœoti filiam appellat.

ALMVS, a, um, ab alendo (ut docet Festus) idem quod alens, vel alimoniam suppeditans. { **λόγος** adhōn, **τὸν ὄμεν**, **τὸν εἴδαι**, **τὸν φύειν**, **τὸν φάειν**. GALL. Qui nourrit copieusement. ITAL. Nutritore. GERM. Ein etnehret. HISP. Lo que mantiene. ANGL. That nurisheth. } Unde almantus peculiariter dicitur epitheto, quòd fruges suggesterat, quibus alimus. Col. lib. 3. cap. 22. Quibus almantus annua vice, velut æternò quodam puerperio lata, mortalibus distenta musto demittit ubera. Similiter etiam ratione **ξεῖδωπος** **ἄρεγγος**, quidam Homero dictam putant, quasi **ζανδωπος**, quòd aruorum feracitati vitam debeamus. Plin. tam lib. 18. cap. 8. **ξεῖδωπος** **ἄρεγγος** dictum mavult, quòd zeam suppeditet: quod frugis genus olim summo habitum est in honore. Cereti quoque hoc epitheton assignavit Virg. lib. 1. Georg.

— vos o clarissima mundi

Lumina, labentem cœlo quâ ducitis annum,

Liber, & alma Ceres.

Apud Plaut. quoque in Curc. sc. 2. a. 2. Parasitus Heram, hoc est, Fortunam (quam nutricem suam appellat) Almam nominat. Invoco (inquit) almam meam nutricem Heram. (Cererem sup.) } Accipitut & pro sancto, five pulchro: unde & Venerem Almam appellat Virg. in Epigr. de Venere & vino.

— proli Venus alma creanda Serviat.

Almafides. CIC. 5. Offic. ex Ennio. } Item pro tranquillo, sive sereno. Virg. 5. Aenid.

Praterea si nona diem mortalibus alnum

Aurora extulerit.

Almitas, idem quod sanctitas. Alma, sancta. Fest.

Almyrodes. Martialis, Inter Spondophorum Telesphoriniq. Sideri stare putabis Almyroden: Quum tu simplicius senem fateris. Quod carmen Alciat. lib. 11. Patergon, ita exponit: Ridet, inquit, poëta calvum quandam, cuius tempora erant crinita, adeò ut tria capita viderentur, duo similia Spondophori & Telesphori puerorum comas nitidas alentum: medium calvitie deformis simillimum Sidæ almyrodi, id est, pomæ, seu meloni salis. Est autem Almyrodes, Græcis **ἄλμυρός**, quod salsum significat.

Alnus, arbor est aquosis locis gaudens, ex qua primùm factæ sunt linters: ita dicta, quòd amne alatür. { **αλνός**. ANGL. An alder tree. } Nascitur enim iuxta flutios, aquisque obruta (ut inquit Virruvius) non facilè corruptitur: unde & lignum eius ad navalem materiam in primis commicndatur. Lucan.

— & flutibus aptior Alnus.

Hinc sit ut & pro navi quandoque porti soleat. Virg. 1. Georg.

Tunc alnos primūm flutii sensere cavatas.

Claudian.

Qui dubiis ausus committere flutibus alnum.

Scribit Aristoteles Alnos in sola Creta stetiles non esse. In alnos sorores Phætonis mutatas ait Virgilii. Non est infragisera, sed floret ac fructum fert. Flos parvulus rubescit. Semen exiguum in compactilli calo, qui mori magnitudine, ac forma non dissimilis.

ALNIS, alui, alitum, vel altum, significat nutrio, alimentis sustento, educo. { **ἰων** amán, **τὴν εἰδῆ**, **ἀλγήσαντα**, **τὸν γριγριδέλη**, **τοιχίων**. GALL. Nourrir. ITAL. Nutrire. GERM. Ernähren/ erhalten. HISP. Criar, mantener. ANGL. To nourish, to feed. } Quid dotis dabis? C. ut semper dum vivat, me alat. Plaut. Curc. sc. 2. a. 2. Misereat, si familiam alere possim misericordia. Idem Pseud. sc. 3. a. 1. Illic homo homines non alit. Idem Men. sc. 1. a. 1. Doceo quo simus alendi modo. Idem Pseudol. Viri boni me pauperant, improbi alint. Cic. de natura Deor. lib. 1. Omnia quæ aluntur, & crescunt, continent in se vim caloris. Idem pro Sexto Roseio. Ansibitis cibaria publicè locantur, & canes aluntur in Capitoliob. } Transfertur & ad res incorporeas. Cic. in Catil. Qui spem Catilinæ mollibus sententiis alterunt. Quint. Sed alete facundias, vires augete eloquentie. Virg.

Hos successus alit, id est, augere facit.

Sic etiam dicimus, Honor alit artes, hoc est, Auget artes, & ad eas capessendas nos incitat. Speciem proverbii habet, quo admonemur, honorem esse præmium virtutis. } Duo sunt huius verbi participia præteriti temporis, Altus & Altum, quemadmodum & duo supina, Altum & Altum. Diomedes tamen Altum rectius dici putavit, quam Altum, idque ambiguitatis vitandæ gratiæ. Apud Ciceronem tamen contrà, Altum sœpius legimus, quam Altum: ut in Bruto.

Vidēns

E 4

Vidēsne igitur, ut in ea ipsa urbe, in qua & nata, & alta sit eloquentia, quam ea ferò prodierit in lucem?

Alodis, vel Alodium, est hæreditas omnis, quæ à parentibus possidetur, & accipitur.

Altör, oris, verbale, qui alit, sive educat. { יְתָן ὁμέν. τεθωσ. θεωθη. GALL. Nourrisser. ITAL. Balio. GERM. Ein ernähret. HISP. Criador ò mantenedor. ANGL. He which nurisheth, or feedeth. } Cic.lib.2. de nat. Deor. Omnim autem rerum, quæ natura administrantur, seminator & sator & parens, ut ita dicam, atque educator & auctor est mundus.

Altrix, icis, quæ alit. { יְתָן ὁμένθ. θεωθη, η τεθωσ. GALL. Nourrisse. ITAL. Balia, nutrice. GERM. Ein ernährerin/ außerzicherin/ seigamm. HISP. Criadora ò mantenedora. ANGL. She that nurisheth. } Plaut.lib.10.c.64. Alticémque habere per se vitam illam, quæ satis arboribꝫque contingat.

Alebra, bona quibus alimur.

Alibilis, e, quod facultatem habet alendi. { יְתָן ὁμέν. θεωθη. GALL. Nourrisant. ITAL. Cosa de nutrire. GERM. Das wohnt. HISP. Cosa que crie. ANGL. which nurisheth, nurishing. } Varro de re rust. lib.2. cap.ii. Est enim lac omnium rerum, quas cibi causa capimus, liquentum maximè alibile: tum infrā, Cum molles sunt casei, magis alibles & in corpore non residet.

Alitura, pro nutricione. { יְתָן ὁמֵבָה. η θεψα, τὰ τεθωσ. GALL. Nourriture. ITAL. Nutritura. GERM. Ernährung. HISP. Crianza. ANGL. Nourishment. } Gell. lib.12. cap.1. Alitura fera, & levam criminatus est.

Alimentarius, a, um, quod ad alimentum pertinet. { εννής. GALL. Appartenant à la nourriture. ITAL. Pertinente al nutrimento. GERM. Das zu der ernährung/ oder erziehung gehört. HISP. Cosa perteneciente à mantenimiento. ANGL. Which pertineth to nourishment. } ut, Lex alimentaria, qua filii parentes alere tenebantur. ¶ Alimentarius, cui alimenta legata sunt: sèpè legitur in iure civili, & præcipue in t. quum y, de transact. lib.2. i. andeet. Cic. ep.8. Lex alimentaria.

Alimentum, quod datur ad vitæ sustentationem. { יְתָן μάζων, מִכְיָהָב. τεθωσ. GALL. Nourriture, aliment. ITAL. Nutrimento. GERM. Nahrung. HISP. El mantenimiento. ANGL. Meate, nourishment. } Scribunt Iurisconsulti, alimentis legatis, cibaria, & vestitum, & habitationem deberi: quia sine his ali corpus non potest, l.43. & 44. ff. de verb. sign. Plin.lib.11.c.13. Hoc quidam attingi vetant, ut largo alimento valida exeat soboles. Cicer. de Vniver. Nec verò desiderabat mundus alimenta corporis. Inter alimenta igitur & cibaria hoc interest apud Iurisconsultos, quod illorum nomine ea omnia continent, sine quibus ali corpus non potest: Horum verò tantum quæ ad cibum pertinent. D. lib.34. tit.1. Senec. cap.11. de consol. ad Marc. Alimenta metuit sua homo, quorum modum inopia rumpit. Gell. c.4. lib.9. Eius virtus alimento vitam ducere. Et Liv. lib.5.d.4. Alimenta rumoribus addere.

Alimonia, idem quod alimentum, nutrimentum. Macrobius. Et Gell. lib.17.c.15. Amissoque omni naturalis alimonie fundamento, homo exhaustus intereat. Et lib.12.c.1. Filium alimoniam privare.

Alimonium, ii, idem. Var. lib.13.c.16. Hæc omnia vocant è mellis alimonio, alutos. Et lib.1.c.8. In partu & alimonio vinum non ut in calice querit aquam, sed solem. Alimentum est, quo alimur: Alimonium, alendi cura. Isid. lib.10. orig. cap.2.

Alsum, algidum, frigidum. Lucr. lib.5.

Ignis enim curavit ut alia corpora frigus

Non ita iam possent cœli sub tegmine ferre.

Altīlis, & in plurali Altīlia. { יְתָן אֶבֶן. αντα. GALL. Qu'on engrafe, nourry pour engraffer. ITAL. Toute le cose che s'ingresso. GERM. Gemeste thier/ was mestet. HISP. Cosa por engordar. ANGL. which is made fat by nurishing. } quicquid domi, vel in villis, vel in vivariis saginatur, sive sit avis, sive quadrupes, sive pisces: ab alendo, quasi Alilitis, ut Altīlis gallina, quæ alita est. Gell. c.8. lib.15. superiorem partem avium, atque altīlium qui edunt, eos palatum non habere. Apuleius Apologia 1. Non magis arbitror, quæ si querentem lepores, vel apros, vel altīlia. Macrobius Altilem sanguinem dixit, non qui alitur, sed qui alit, οὐδὲ ποτε, quasi Alentem. Plaut. in Cift. Dotem altilem, opulentiam dixit.

Altūs, us, ui, alendi actio, θεψα, Macrob. Satur.lib.1.c.20. Vel terræ, vel rerum naturæ altu nutritur universitas. Varro lib.2. cap.1. Boves altiles ad sacrificia publica saginati. Plin. lib.10.c.50. Gallina altīlis. Iuvan. sat.5. Aper altīlis. Plin.lib.9.c.56. Altiles cochlear.

Alūmnāri, Alere & enutrire, { יְתָן ἀμάν, לְרֹדְגִּהְדֵּל. τεθωσ. GALL. Nourrir. ITAL. Notrire. GERM. Ernähren. HISP. Criar. ANGL. To nurish, to feed. } Apul. lib.8.de fin. Quos ad tutelæ praesidia curiosè fuerant alumnati. Vox non satis recepta Latinis.

Alūnnus, dicitur filius, vel discipulus, qui ab aliquo, velut à patre, alitur, sive victu, sive moribus, sive doctrina. { יְתָן ἀμόν. τεθωσ. GALL. Nourrisson, celuy qu'en nourrit. ITAL. Allievo, chi è notrito. GERM. Ein ergzogner/ ein üngling. HISP. Criado. ANGL. An foster, he which is nurished, or brogh up ather in meate, maners or learning. } Cicer. Dolabella, mihi verò gloriosum, te juvenem Consulem florere laudibus, quasi alumnum disciplinæ meæ. Curt.lib.7. Oro quæsōque ne humanarum rerum terminos adeuntem alumnum, commilitonem vestrum, ne dicam regem, deseratis. Virg. 6. Aeneid.

Necnon & Tityon, terra omnipotens alumnum

Cernere erat.

Plaut. Most. sc.4. a.1. Oh ocellus es meus, tuus sum alumnum (quid tuam mammam adeo.) B. August. lib.7. de ciu. Dei. Alumnus Iupiter dictus, quod omnia aleret. Nonius putavit tam activè, quæ passivè accipi posse, hoc est, tam pro eo qui alit, quæ qui alitur, quo nomine reprehenditur immerito à Valla. Nam & Cic. & Plin. & Corn. Tacit. in hac significatione posuerunt. Plin. lib.3. c.5. Terra omnium terrarum alumna, eadem & parens numine Dæum electa: de Italia dictum, Sic Corn. Tacit. in Dialog. de Clar. Orat. Est, inquit, magna

ista & notabilis eloquentia, alumna licentiae, quam stulti libertatem vocant.

Alumni Chrismatis, pro Christianis. Prudent.

Alōē, אַלּוֹא ahaloth. אַלּוֹן GALL. Herbe tres-amere, de laquelle le ius s'appelle aloë. ITAL. Herba di aloë. GERM. Aloë/ ein Kraut so bitter saft habt. HISP. Hierva babosa, Acivar. ANGL. An very bitter heerbe the ivice wherof is called Aloe. } Herba est amarissimi succi, quæ à quibusdam Sempervivum marinum appellatur. Resistit vermisbus & putredini, ac vilui utilis est. Gignitur in India & in Arabia herba odoris gravissimi, foliis pinguis, & crassis, & in modicam latitudinem se fundentibus, iisque striatis, & in spinulas retulatis desinentibus. ¶ Plus aloës quam mellis habere, proverbialis metaphoræ, perinde declarans, ac si dicas, plus molestæ, quam voluptatis. Apud Plautum alicubi legitur, vitam hominis plus aloës, quam mellis habere. Et Iuvenal. de uxore.

Plus aloës quam mellis habet.

Alōēs, אַלּוֹא. Nomen Gigantis, Titanis & Terræ filii: cujus uxoris Iphimedia à Neptuno violata, duos peperit filios, Otum. & Ephialtem, quos Alōēs pro suis educavit: unde & Aloidae, אַלּוֹידָא appellati sunt. Hi quin Gigantibus superis bellum inferentibus open ferrent, Apollinis & Diana telis confixi sunt. Virg. 6. Aeneid.

Hic & Aloidae geminos, immanta vidi.

Corpora, qui manibus magni rescidere cœlum Aggressi. Aloga, אַלּוֹגָה, pro equis paſſim sumuntur apud Leonem, Mauritium & alios.

Alögria, אַלּוֹגְרִיא. { ANGL. Lacke of reazone. } Latinè irrationalitas (ut ita dicam) interpretari potest, quum scilicet quavis in re à recte rationis dictamine recedimus. August. ad Casulanum, pro immido conviviorum luxu accepit: Attendite (inquit) quemadmodum Dominica diei non paruo prandio reficiatur, sed alogia delectatur. Sicut enim animalia ratione carentia אַלּוֹגָה dicuntur, quibus similes sunt ventri dediti: ita immoderatum convivium, quo mens (in qua ratio dominatur) ingurgitatione vescendi ac bibendi quodammodo obruitur, Alogia nuncupatur. ¶ Dicitur etiam Alogia, quum principis liberalitate, gratiâque necessitas reddendarum rationum cuipiam remittitur.

Alogiani, אַלּוֹגְרִיאָנִים, Hæretici fuerunt, sic vocati tanquam sine verbo: propterea quod co νόλογος, hoc est, Dei filio, qui Patris verbum appellatur, divinitatem non agnoscere, Ioannis Evangelium respuentes.

|| Alogista, qui reddere rationem non tenetur.

Alogistia, alogia, liberatio.

Alogium, actio in eum, qui non reddit rationem. Isid.

Alogostablos, equile. Lex.gr. b. ||

Alogum, vox est deficientis saceruli, & est equus, sic dictus, ut qui careat ratione.

Aloia, iuxta Plinium, dicitur esse animal mulæ, propemodum carens flexura poplitum in anterioribus cruribus. Ideo inter dormiendum non cubat, sed innititur arbori. Tu vide locum.

Aloite, es, אַלּוֹטֵה dudham. אַלּוֹתֵה. GALL. Mandragore. ITAL. mandragora. GERM. Alraun. HISP. Mandragola. ANGL. A mandrake. } Herba est vim habens soporificam, quæ alio nomine Mandragora dicitur.

Alone, es (ut apud Melam legitur) sive Alona, אַלּוֹנוֹ Ptolomæo, fluvius est Hispanæ in sinu Illititano. Est & Alone, אַלּוֹנוֹ, insula inter Lebedum & Theom repente enata. Plin.lib.12.c.89.

Aloni, populi Mesopotamia Gordyæis juncti, per quos Zerbis fluvius in Tigrim cadit. Plin.lib.6. cap.26.

Alontigicci, Hispanæ populi in conventu Hispalensi. Plin.lib.3.cap.1.

Alontium, vide Alonium.

Alope, es, אַלּוֹפֵה, Theſſalæ civitas est apud Plin. lib.4. c.7. dicta ab Alope Cercionis, sive (ut aliis placet) Actoris filia. Enumerantur & aliae quinque ejusdem nominis civitates, quas vide apud Stephanum.

Alopece, אַלּוֹפֵקְסֵה, insula est Bosphori Cimmerii, apud Plin. lib.4. c.12. ¶ Est altera ejusdem nominis insula, è regione Smyrnæ sita, in mari Egæo, quod ea crebro id genus morbi patiatur. Plinius, Lingua, herba est, quæ circa fontes nascitur, cuius radix combusta & trita alopecias emendat. ¶ Est & Alopecia Strab. lib.11. insula Maeotidis paludis, ante ostia Tanais, Mygdorum domicilium.

Alöpcus, qui Alopecia laborat.

Alopecias, pisces marini genus, apud Plin.lib.31.c.11.

Alopedices, אַלּוֹפֵקְדֵּס, canum genus, ex cane & vulpe prognatum, Polix.

Alopeconnesus, אַלּוֹפֵקְנֵסְסֵה, oppidum est, teste Stephano, in Helleponiaca Chersoneso, ex oraculo nomen adeptum, quo iubebantur Atheniensis ibi urbem condere, ubi vulpinos catulos reperirent. Circa hanc urbem præstantissima tubera nasci, autor est Plin. lib.19. cap.3. Est præterea ejusdem nominis insula, ante Thraciam Cheronæum, non procul à Cæla, ejusdem Cherronesi portu, de qua Plin. lib.4. c.12.

Alopecurus, אַלּוֹפֵקְרָעֵרְסֵה, Theophrasto Hist.lib.7. cap.10. gramen tomentosum Herbariorum. Herba est quæ spicam habet mollem, & lanuginem densam, albam, ac splendentem, non dissimilem vulpium caudis, unde & nomen habet. Plin. lib.21. cap.17. inter spicarum genera recensuit. Aliud rufus spicarum genus, ex quo est cynops, alopecuros, strophuros, &c. Rufus: Ex iis Alopecuros spicam habet molleam, & lanuginem densam, non dissimilem vulpium caudis: unde ei nomen.

|| Alopus, in Glos. Isid. est qui propter mercedem alapas patitur. Vet. Lex. monast. habet, Alapus, qui alapas patiente acquirit victimum: ut est Gnatho, vel Gnathomitus parasitus. ||

Aloros, אַלּוֹרֶס Ptolomæo, Macedonia urbs, authore Pomponio lib.1.

Alōz,

Alosae, *reis*, pisces sunt, sic dicti à Gallis & Campanis: quos { Hisp. Savalos. GALL. Alloes. ITAL. Chieppa. GERM. Allosen/ en fisch den man in dem meer sangt. } Hetrusci autem & Veneti, veteri servato nomine Clupens appellant. Apud Aristotelem verò Strabonem, Alianum, Oppianum, & Atheneum Trissas legere est, quam vocem Aloram interpretatur. Gaza. Ausonius in *Mosella*,

Stridentesque focus opsonia plebis alas.

Alostici, Hispaniæ populi in conventu Hispalensi. Plin. lib. 3. c. 1. **Alpēs**, *ἀλπες*, *reis*, *reis*. { ITAL. Alpi. GERM. Alpen/ Italiano von Frankreich vnd dem Schweizerland absündert. } A candore nivium dictæ sunt, quia perpetuis ferè nivibus albescunt. Sabini enim Alpum dixerunt, quod postea Latinus Album: unde Alpum nomen. Silius,

clausas navibus rupes, suppositaque cælo.

Saxa vocat.

Sunt autem montes altissimi, qui Galliam Transalpinam à Cisalpina dividabant, nunc verò promotis finibus termini sunt Italiae. In longitudine centum millia passuum patent, à supero mari ad inferum, ut Celsus tradit, Livius verò tria millia stadiorum. Dicitur etiam singulari numero, Alpes, alpis. Claudian.

exemplò frondosa fertur ab Alpe.

Hinc sit, Alpinus, a, um, *ἀλπινος*, Plin. Gentes Alpinæ, & venti Alpini, qui ab Alpibus flant. Unde & Cisalpinus, a, um, & Transalpinus, composita.

Alpæsa, oppidum est Celticæ regionis in Hispania ulteriori, apud Plin. lib. 3. cap. 1.

Alphā, *ἀλφα*, nomen primæ Græcorum literæ. Unde pro principe, capite, & antesignano accipitur. Martial. lib. 2. Non ipse Codrus alpha penulatorum. Et lib. 5. Quod alpha dixi, Codrus penulatorum. Ubi videtur proverbiali quadam figura significare, Codrum fuisse primum penulatorum, hoc est, inter plebeios & pauperes primum tenuisse locum. Alpha enim pro principio, sicut ὁμέγα pro fine sumitur, ut in Apocal. scriptum reperitur, *ἴωνι αρχή οὐ*, Ego sum rerum omnium summa.

Alphæias, *ἀλφιας*, dicitur Arethusa, apud Ovid. lib. 5. Metam.

Tum caput Eleis Alpheias extulit undis.

Ubi alludit ad fabulam, qua ferunt Arethusam Alphei amatoris vim fugientem, in fontem sui nominis esse conversam.

Alphēnūs, nomen est futoris apud Horat. lib. 1. satyr. 3.

*ut Alphenus wafer omni
Abiecto instrumento artis, clausaque taberna
Sutor erat, &c.*

Alphēsibœa, *ἀλφισιβαια*. Phlegæi fluminis filia, quam Alcmæon, donato illi monili, quod Eryphile matri detraherat, in uxorem duxit.

Alphēsibœūs, *ἀλφισιβαιος*, nomen pastoris, apud Virg. Eclog. 5. *μητρος*, *ἀλφει τες βους*, quasi invenientes boves.

Alphēus, per tres syllabas, & *ἀλφος*, vulgo Rosea. Fluvius est in Elyde Peloponnesi regione, quem Pausanias lib. 5. tradit occultis meatibus subter mare labi, & in Arethusam Siciliae fontem definere. Qua in sequutus est Poëtarum fabulas, qui Arethusam venatricem fuisse tradunt, ab Alpheo adamatum: cui quum illi vim adhibere pararet, Diana miseratione in fontem sui nominis esse conversam, occultisque meatibus, ne amatoris undis pollueretur, in Siciliam usque fugisse, tandemque in ea parte Syracusanæ urbis, quæ Ortigia dicitur, magna aquarum vi erupisse, Alpheumque amata Nymphæ desiderio eodem esse insecum. Virg. 8. Æneid.

Alpheum fama est hic Elydis annem

Occulta egisse vias subter mare, qui nunc

Ore Arethusa tuo Siculis confunditur undis.

Verum hæc fabulosa esse conitatur, quum Alphæi aquæ nusquam absorbantur, ut docet Strab. lib. 6. ejusque ostium manifestè videatur inter Ichthyn promontorium, & Haliartum oppidum.

Alphæonia Diana templum, locus est ad Alphæi fluminis ostium ab Olympia stadiis octoginta distans. Strab. lib. 8.

Alphion, *ἀλφειον*, lacus in Pyrrhea, vitiliges tollens. Plin. lib. 31. c. 2.

Alphius, fœneratoris nomen, à quo primum profecta esse dicitur celebris illa sententia, vel optima nomina, non appellando, mala fieri. Huius meminit Horat. in Epod. ode 2.

Alphös, *ἀλφος*, species est vitiliginis, corporis superficiem maculis albis, iisque subalperis, & non continuis, quasi guttis quibusdam aspergens: differtque ab ea specie, quam *αιλων*, hoc est, nigrum vitiligenem vocat Celsus, solo colore. A Leuce verò distinguitur, quod plus habeat albedinis, altiusque descendat, adeò ut & carnem contingat, ac pilos coloret. Alphi autem minus albescunt, solamque contingunt cutem. Vide Celsum ad finem lib. 5.

Alpinus, malus quidam Poëta fuit, qui Memnonis Auroraæ filii bella descripsit, sed tam male, ut ab Horatio dicatur, Memnona suis carminibus jugulare.

Turgidus Alpinus ingulat dum Memnona, &c.

Vide & supra Alpes.

Alsæ, fluvius est Venetiæ, Aquileiam præterfluens. Plin. lib. 3. c. 18.

Alsfeldia, urbs Hassia.

Alsiæ, villæ nomen est, ditionis Mediolanensis, in Varisiensi præfectura.

Vide annotationes Alciati in Cornelium Tacitum.

Alsinæ, nes, *ἀλσην*, herba est, quam Muris auriculam vocant Itali, Galli Mouron, quod hortorum muris peculiariter delectetur. Vide Plin. lib. 26. cap. 4.

Alsiōsus, vide Algeo.

Alslum, *ἀλσιον* Ptolomæo, urbs est Tusciæ litoralis, quam hodie *Sanctam Severinam* vocant. Plin. lib. 3. cap. 5.

Alsus, nomen est pastoris apud Virg. lib. 12. Æneid.

Podalirius Alsum

Pastorem, primaque acie per tela ruentem,

Ense sequens nudo supereminet.

Altanus, Genus venti, sive fatus è terra consurgentis. { GALL. Vent qui souffle de la terre en la mer. ITAL. Vento da terra. GERM. Ein wind aus dem erdrich her. Hisp. Viento que corre de la tierra à la mar. ANGL. Wind rising from the earth which bloweth in thesea. } Plin.

lib. 2. c. 43. Namque & è fluminibus, & è nivibus, & è mari etiam tranquillo videmus & alios ventos, quos vocant Alanos, è terra consurgere: qui quidem quum è mari redeunt, Tropei vocantur: si per-

gunt, Apoæi. Altaré, ab altitudine dictum est. Nam antiqui in ædificiis è terra elevatis sacra faciebant diis superis: in terra, diis terrestribus: ineffosa, diis infernalibus. Festus { *πάτην μιζβέαθ. επούος*. GALL. utet. ITAL. Altare. GERM. Ein altar. Hisp. Altar. ANGL. An altar. } Plin. lib. 15. cap. 30. Ut ne propitiandis quidem numinibus accendi ex his altaria, aræque debeant. Altare superis tantum consecratum erat: Ara tam superis, quæ inferis.

Altæ, vide Altus.

Altellus, Romulus dictus est, sive quod in tellure altus fuerit à lupa: si ve quod rebus gestis excelsus ac gloriatus esset: seu quod à Tatio Sabinorum rege in colloquium postulatus, alternis vicibus audierit ac loquitus fuerit. Nam sicut à Macro Marcellus, à Vafro Vafellus: ita ab Altero Altellus fit. Hac Festus.

Altér, a, um, genit. alterius, { *πάτην ακτέρ. επερ. ο δέρις*. GALL. L' autre, le second. ITAL. Altro, uno de due. GERM. Der ander/ aufs Zweyten einer. Hisp. Otro, uno de os, o segundo en orden. ANGL. An other. } & de uno ex duobus dicitur: ut, Annibal in transitu Alpium amisit alterum oculum. Sive de duabus partibus. Cic. Duplices similitudines esse debent, una rerum, alteræ verborum. Virg. 3. Eclog.

Aurea mala decem misi, cras altera mittam.

Ovid. 5. Fast.

En ego dimidium voti, parsque altera vestri.

Idem Eleg. 4. lib. 4. Trist.

Alter ab alterius funere mortuus erat.

Idem ibid.

Nec mihi detractas possidet alter opes,

In alteram partem errare. Quint. Nihil fecit altero supervacuum. Idem, Non soles te respicere cum dicis injustè alteri? Plaut. Pseud. sc. 2. a. 2. Pro Alius: ut, Qui alteri de nihilo dicunt contumeliam. Idem Cure. sc. 1. a. 4. (id est, alii.) Item, Hominem homini similiorem nunquam vidi alterum. Idem Men. sc. ult. a. 5. & in Asin. Tu contumeliam alteri facias, tibi non dicatur? Et, Qui me Thebis alter vivit miserior? Idem Amph. Qui me alter est audacior hominum? ibid. sc. 1. a. 1. Est te alter audacior? Idem Mil. sc. 3. a. 2. Non videor vidisse lenam callidiorem ullam alteram. Idem Moſt. sc. 3. a. 1. Non est alter Athenis cui credi recte quæ putet. Idem Asin. sc. 4. a. 2. Neque illo quisquam est alter parcius. Idem Aul. sc. 4. a. 1. Aspicio illam cum altero nescio quo osculantem. Idem Mil. sc. 3. a. 2. Ab alienis cautores sint, ne credant alteri. Idem Ps. sc. 3. a. 1. Sic, Alterum altera reprehendit eos manu perniciiter. Idem Amph. Item, Altera manu fert laudem, altera panem ostentat. Idem Aul. sc. 1. a. 1. Item,

Possidet alter aquas, alter inane chaos.

Ovid. 4. Fast.

Infelix (Narcisse) quod non alter & alter eras.

Idem 5. Fast.

Alter dicat opus magni mirabile mundi.

Tibul. lib. 4. Alius verò *ἄλφος*, de pluribus dicitur: ut alii virtutem præponunt, alii voluptatem, alii indolentiam. Interdum tamen Alius de duobus dicitur, & tunc idem ferè significat quod diversus. Alia est facies mea, alia tua. Item, Alter ponitur pro secundo è duobus, plurib[us]: ut, Altero mense repudiavi uxorem: & Hic est alter annus belli Punici: id est, secundus à belli Punici origine. Plaut. Pseud. sc. 7. a. 4. Altero ad meridiem die (huc perveni sup.) Cicero de Senect. Nec nunc quidem adolescentis vires desidero. Is enim erat alter locus de vitiis senectutis. Plin. lib. 35. Tabulas pluricis pinxit, & quibus unam in foro, alteram in comitiis, duas in Pompei porticibus videmus. Alter, iunctum numeralibus iis quæ ordinalia dicuntur, pro Primus accipitur. Liv. 3. ab Vrb. Anno tricesimo altero quæ condita Roma erat, id est, tricesimoprimo. Alter ab illo, Virg. Ecloga 1.0.

Tu nunc eris alter ab illo, id est, post illum primius.

Aliquando pro adverso (autore Festo) & non bono, ut in Auguriis, Altera appellatur avis, quæ utique prospera non est. Unus aut alter, idem valet, quod unus aut duo. Cic. pro Cuent. Quum is unum iam & alterum dicim desideraretur, Idem Attic. Ut factum Dolabella laudarem, adductus sum tuis unis & alteris literis. Tenerit in Andr. Postquam amans accessit unus, & item alter pretium pollicens: Quem tamen in locum Donatus annotavit, Alterum de tribus dici, quod totidem essent Chrysidis amatores. Ovid. El. 1. lib. 2. Trist.

Hic ille, alter humum monstrat (de pluribus dicitur.)

Alter ego, elegans locutio, pro homine mihi charissimo, aristissimaque necessitudine devincto. Cic. Attic. lib. 2. Me ipsum accuso, deinde te, quasi alterum me. Idem lib. 2. Epist. fam. Quam si reliqusem, dicent iniqui, non me plane post annum ex provincia decepsisse; quoniam alterum me reliqusem. Ovid. 5. Fast.

En ego, dimidium voti, parsque altera vestri.

Alterum tantum, id est, tantundem amplius, Julianus D. de lib. 6. posb. Ita enim secundum voluntatem testatoris altero tanto amplius habebit quam uxor: item uxor altero tanto amplius quam filia. Cic. in Orat. Pes qui adhibetur ad nuntios, partitur in tria, ut necesse sit partem pedis, aut æqualem esse parti, aut altero tanto sesquimajorem esse. Altero tanto. Plaut. apud Chat. in Plure. Item, Quem ut non excruciem, alterum tactum auri non meream. Idem Bacch. sc. vlt. Olim per primam & secundam nominum inflexionem declinabatur, sicut Niger, a, um. Unde apud Terent. in Heaut. legitur datum Altræ. Hoc ipsum (inquit) altræ dum narrat, forte audivi.

Altæ, tēris, *ἄλτρις*, & gener masculine. Significat massam plumbeam, qua ad exercenda corpora in gymnaſiis utebantur. Mart. lib. 14. Epig. 49.

Quid pereunt stulto fortis altero lacerti?

Exercet melius vinea fossa viros.

Dictus est ab *ἀλτριγυ* & quod est falio. Nam massulis hujusmodi

F 5 plumbis

plumbeis utraque manu se librabant, qui saltu se exercabant. Videatur plerisque aspirari oportere Halter. Vide Budæum: vide infra Alteres.

Altérās antiqui dicebant, pro Alias. Festus. Aliás adverbio. Festus. Alteratus, id est, mutatus altero latere. ¶ Idem quod alter. Cellentib. 5. epist. 19.

ALTÉRĀCÓR, aris, Concerto, contendō, iugūm cū aliquo habeō, & contra aliquem clamo. { הַיְתָה בִּשְׁפָה, בְּרֵבֶר, בְּגַדְגַּלְמָעָן, אֲנָלָמָגָחָא, וְצָא. GALL. Debattre l'un contre l'autre, se disputer ou contester quelque chose l'un à l'autre. ITAL. Contendere, contrastare. GERM. Haderen/ zanken/ balgen. HISP. Contender y purgar con disputacion. ANGL. To chyd, to debate. } Cæsar bell. civ. 3. Qua ex frequentia T. Labienus prodidit, ac summissa oratione loqui de pace, atque altercari cum Vatinio incipit. Liv. 2. bell. Pun. Populi universi inter se altercabantur. Item pro Colloqui. Senec. c. 14. de tranquill. Altercaris cum Caio (Caligula.) ¶ Dicitur & alterco. Terent. in Andr. Scio, cum patre tuo alterasti dudum.

Altérātio. Concertatio, contentio, qualis erat inter actorem, & tētim, quando non perpetua oratione, sed intercisis iurgiis sese mutuò impetebant. { רְבָרִיב, מִצְחָה, מַשְׁפָּה. GALL. Debat, controverse, crierie d'Advocats l'un contre l'autre. ITAL. Altercatione, contesa de parole. GERM. Hader/ zanck. HISP. Disputa contentiosa. ANGL. Chyding, debate. } Cic. de Orat. Nulla est altercatione clamoribus unquam habita majoribus. Idem denat. Deor. Oritur mihi de re alteratio cum Velleio. Livius, Alteratio inde, non sermo fuit. Plaut. Aul. sc. 5. a. 3. In pauciores avidè alteratio est. Suet. in Aug. c. 54. Altercationes disceptantur. Liv. lib. 5. dec. 4. Ex disceptatione altercationem fecerunt.

Altérātōr, oris, qui altercatur. { בְּרֵבֶר, לְזָסִיס, אַעֲפָרְכָּלְקָס. GALL. Qui conteste contre un autre. ITAL. Chi contend de parole. GERM. Zancker/ haderer/ Kampfer. HISP. Contendededor con porfia. ANGL. Chyder. } Quint. lib. 6. cap. 4. Bonus altercator vitio iracundiae careat. Idem, Nec turbidus, & clamulos sit altercator.

Altērācum, sive Altercangenum, apud Arabes herba est, quæ à Græcis βονάνα, id est, Faba porcina: à Latinis Apollinaris appellatur. Plin. lib. 25. cap. 4. || Altercum qui biberint, capitis gravitate & venarum distensione laborant, mentisque alienantur, cum quadam verborum altercatione: unde & nomen apud Latinos. Ideo in Anania vocatur vulgari sermone Disturbatio, ut quod maximè mentem turbet, ut notat Mathiolus ad Dioscor. lib. 4. cap. 64. Gloss. habet alterculum αρχανη. ||

Altērās, genus exercitii. Mart. Epig. 49. lib. 14. vide sup. Alter.

¶ Alteria, pharmaca composita. L.M.

Alteritas, vicissitudo. Cath. ||

Altērātīm, adverb. per vices. { תְּלִוּתָה, כְּלִיפּוֹתָה. אָפָגְּכָיָס. GALL. Alternati-vement, l'un après l'autre, par fois. ITAL. A vicenda, scambievolmente. GERM. Eins vmb ander/ Abgewächster rechnet nach. HISP. A las veces uno, a las veces otro. ANGL. Course about. } Quadrig. Annal. lib. 3. Item gaudium, atque ægritudinem alternatim sequi. Nonius.

Altērāne, adverbium à nomine Altērās, Alternatim, alternis vicibus, οὐαράζ. Plin. lib. 11. cap. 37. Supercilia homini & pariter, & alternē mobilia.

ALTĒRĀV̄S, adjetivum, à nomine Alter: quod fit alternatim, seu alternis vicibus. { ἡλιπότολεψ. αργίσαται. επίνατο. GALL. L'un après l'autre. ITAL. Uno doppo l'altro. GERM. Einer vmb den andern. HISP. A las veces. ANGL. whic is done by course about. } Cic. de Orat. Pedes, aut Heroes, aut Chores, aut alternos esse oportet. Virg. Ecl. 7.

Alternis igitur contendere versibus ambo

Cæpere.

Alternis diebus, οὐεῖς παῦς οὐεῖς. Plaut. Asin. sc. 2. a. 5. Alternas noctes cum aliqua frui amica. Alterni cursus & recursus maris. Senec. cap. 27. de Consol. ad Helv.

— Alterno subsidant carmina versu,

Ovid. El. 1. lib. 3. Trist.

Aptique alternos intremuisse pedes.

Idem ibidem.

Aptaque in alternos cogere verba pedes.

Idem Eleg. 7. lib. 3. Trist.

Si qua peregrinis ubi sunt alterna columnis Belides.

Idem ibid.

— alterno depresso orbe.

Tibul. lib. 4.

Altērānis, adverbium, significat vicissim, nunc unum, nunc aliud. { חַלְפּוֹתָה, חַלְפּוֹתָה, כְּמַיְשָׁה. GALL. L'un après l'autre. ITAL. Uno doppo l'altro. GERM. Jen eins vmb das ander abgewächst. HISP. A las vezez uno, y a las vezez otro. ANGL. Course about one after, an other. }

Altērānis dicetis, amant alterna Camœna.

Ovid. 4. Fast.

ALTĒRĀO, as, are, vicissim alterum duorum ponere. { שְׁנָה, חַלְפּוֹתָה, הַכְּלִילָה. GALL. Faire maintenant l'un, maintenant l'autre, changer par fois. ITAL. Alternare, scambiare. GERM. Eins vnd das ander machen/ Abwechseln. HISP. Dezar à vezes. ANGL. To charge one after an other. } Col. lib. 5. Dabimus operam in ordinibus disponendis, ut pari ordine vernaculae & Atinias alternemus. Senec. cap. 15. de tranq. Alternanda sunt solitudo & frequentia.

Alternatio, οὐαράζ, vicissitudo. Apul. Hermetis Asclepio, & lib. 2. de Asino.

ALTĒRĀO, as, are, Vario, & quasi alterum facio. { שְׁנָה, חַלְפּוֹתָה, כְּמַיְשָׁה. GALL. Varier, faire tout autre, Changer. ITAL. Alterare. GERM. Endeten/ andert machen. HISP. Mudar. ANGL. To alter to change. } Ovid. in Fast.

Ille suam faciem transformat, & alterat arte.

vel, transformis adulterat arte.

Altērātio, οὐιγάσις, quam Philosophi definient esse progressionem ab

una qualitatē in alteram.

Altērplex, à veteribus pro dupli positiū invenitur. Festus.

Altērām, pro Alterutra veteres posuerunt. Festus.

Altērūtēr, alter ex duobus. { זְהַרְיָה זְהַרְיָה זְהַרְיָה. GALL. L'un de vous, l'un ou l'autre. ITAL. O l'uno o l'altro de due. GERM. Einwoederer/ einer aus den zweyen. HISP. El uno o el otro de dos. ANGL. The one of the two. } Cic. in Verr. Video necesse esse alterutrum. Cæl. Cicero. Pompeius dicitur valde pro Appio laborare, ut etiam putent alterutrum de filiis ad te missurum. Id. pro Marcel. Quod si in alterutrum peccandum est.

Altērūtrinque, adverb. Videtur significare ab alterutra parte. { זְהַרְיָה זְהַרְיָה זְהַרְיָה. GALL. De deux costez. ITAL. Di ambedue parti. GERM. Von eintwoederem theil oder seitten. HISP. De una y otra parte. ANGL. Forme both the partes. } Plin. lib. 1. c. 7. Eadem in causa alterutrinque modus est.

Althæa, { אַלְתָּא. Suidæ. GALL. Guimauve. ITAL. & HISp. Malva, Ebisco. GERM. Eibisch. ANGL. Awyld malorce. } Alterutrum è maluarum generibus est, sylvestre scilicet, cui grande folium, & radices candidæ. Virg. Hibiscum, vulgus autem Sepalsiorum, Bismalvam vocat. ¶ Dicitur autem אַלְתָּא, ab אַלְתָּא, id est, mederi, quasi medicam dixeris. ¶ Est & Althæa proprium Meleagri matris nomen, quæ ut fratrum suorum cædem ulcisceretur a Meleagro filio suo perpetrata, fatalem illius stipitem igni imposuit, filiumque unum cum illo exsusit. Vide infra in dictione Melager.

Altēmētēr, à Geometris vocatur instrumentum quo metiuntur alta.

Altēnum, אַלְתָּנוֹת, Vulg. Altino. Vrbs olim in littore Venetiæ florentissima fuit: à qua Altinates populi dicti sunt. Plin. lib. 3. epist. Arrianus Maturius Altinatum est princeps.

Altēsonūs, a, um, גַּוְנָהָרָה עַנְהָהָרָה עַנְהָהָרָה עַנְהָהָרָה. GALL. Qui sonne haut & clair, ou d'en haut. ITAL. Chifa gran suono. GERM. Das laut hoch oder hell tönet. HISp. Que suena alto. ANGL. which soundeth cleare, or shrill. } Quod ex alto sonat, poëticum est. Cic. 3. Tusc. Septum altisono carmine templum. Idem 1. de Divin.

Hic Iouis altisoni subitè pennata satelles, &c. ex Ennio.

Altētōnāns, רַעֲמָה טְרִוְתָּה רַעֲמָה טְרִוְתָּה טְרִוְתָּה. GALL. Qui tonne d'en haut. ITAL. Altitonante. GERM. Der auf der hohe tonet oder dondert. HISp. Lo que truena de alto. ANGL. Theat thundereth frome above. } Qui ex alto tonat. Cicero. de Diu.

Nampater altitonans stellanti nixus Olympo.

Altēvōlāns, qui altum volat. { עַלְוִים. GALL. Volant en haut. ITAL. Altivolante. GERM. Der hoch flügt. HISp. Cosa que buela alto. ANGL. which fleeth highe. } Cic. 2. de Diu.

— at Romulus pulcher in alto

Querit Aventino, servat gentes altivolantum. Ex Ennio.

Altēvōlūs, a, um, Plin. lib. 10. c. 19. Sunt ferè omnes altivolæ præter nocturnas.

Altōr, oris, & Altrix, vide Alo.

Altrinsēcūs. { סְפִּירָה אַלְתָּרָה מִלְּפּוֹבָה אַלְתָּרָה. GALL. De l'autre costé. ITAL. Altronde. GERM. Von der andern seiten. HISp. de la una o de la otra parte. ANGL. Frome the other part. } Adverbium ab Alter formatum, significat ab altera, vel ab utravis parte. Lactant. lib. de Opificio, Aureis duas, quarum duplicitas incredibile est quantam pulchritudinem præ se ferat, quod tum pars utraque similitudine ornata est, tum ut venientes altrinsēcūs voces facilius colligantur. ¶ Item significat, juxta alteram partem. Plaut. in Pseud. Assiste altrinsēcūs, atque onera hunc maledictis. Idem in Mil. sc. 5. a. 2. Quid malum astas? & Pseud. sc. 2. a. 3. Si nostrum sumet, tu teneto altrinsēcūs. Idem in Rud. sc. 4. a. 4. In ensilio mei nomen patris, post altrinsēcūs est securicula, item aurea literata. ¶ Quandoque in altiore parte. Apul. lib. 3. Tectum scandulare concedit, quod altrinsēcūs ædium parte perfidili nudatum, ad omnes Orientales cæterosque aspectus pervium. Et lib. 5. Altrinsēcūs ædium horrea sublimi fabrica perfectè congesta gazis conspicit.

Altōvēlūm, adverbium antiquum ex Alter, & versùs, in, vel versùs alteram partem. { עַרְגָּשָׁה. GALL. Vers l'autre part, vers l'autre costé. ITAL. Verso altrove. GERM. Gegen der andern seiten. HISp. De la otra parte. ANGL. Towardes the other part. } Plaut. in Casin. Verum autem altroversum quum eam mecum rationem puto, eius esset mecum postulatio.

ALTŪS, a, um, quum est nomen, significat idem quod sublimis, aut editus. { גַּוְנָהָרָה, טְרִוְתָּה, עַנְהָהָרָה. GALL. Hau. ITAL. Alto, profundo. GERM. Hoch, oder tieff. HISp. Alto, o fondo, como el cielo o el mar. ANGL. Highe. }

Nam mihi cum magnis opibus domus alta niteret.

Tibul. lib. 4.

— Cūmque alto sidera cælo.

Ovid. 13. Metam.

Altaque posse capi faciendo.

Ibid.

Visaque & intrata est alta mihi curia Troia.

Ibidem.

Interdum etiam idem quod profundus. βαθύς, ut quum puteum altum, aut mare altum dicimus,

In medio gelida fons erat altus aqua.

Ovid. 2. Fast. Quinetiam Altū ponitur pro ipso cælo. Virg. 4. Æneid. Hæc ait, & Maia genitum demittit ab Alto.

¶ Et pro ipso mari profundore, & à terris remoto. Idem 1. Æneid.

Vix è conspectu Sicula telluris in altum

Vela dabant lati.

Salust. Et piscatoria scapha in altum navigat. Cum ex alto procul navitate terram conspiciunt. Plaut. Men. sc. 1. a. 5. Quod magis te in altum capessis, tam te æstus in portum refert. Asin. sc. 3. a. 1. Ubi sumus proiecti in altum. Idem Milit. sc. 1. a. 2. ¶ Per translationem quoque ponitur pro excellenti, glorioso. Virg. 3. Æneid.

Te sine nil altum mens inchoat.

¶ Et pro magno. Idem 10. Æneid.

Sic pater ille Deum faciat, sic altus Apollo.

Senec.

Senec. cap. 1. de tranquill. Altus incedo. In altum revocare vulnus.
Idem c. 1. de Consol. ad Marc. ¶ Transfertur & ad incorpoream, pro
recondito, seu profundo. Virg. 9. Aeneid.

— quid me alta silentia cogis Rumpere?

Idem 1. Aeneid.

— manet alta mente repositum Iudicium Paridis.

Altior, & altius. Ovid. Eleg. 4. lib. 4.

Altior humano spiritus ille malo est.

Fab. Altior cælatura rumpit tenuem laminam. Senec. c. 1. de tranquill. Ne altius in me figat vitium. Idem c. 23. de Consol. ad Marc. Altius concipiunt terrena animi. Senec. 15. de Consol. ad Polyb. Carthaginem & si quid altius cecidit lamentetur. Idem cap. 16. de Consol. ad Helv. Altius descendit præcepta quæ teneris imprimuntur exatibus. Altiora meditari. Suet. in Cæsar. cap. 26. &c. Vide Altè infra.

Altè, adverbium qualitatis. Excelse, sublimè, profundè. ¶ vñs, basius. GALL. Hautement, en haut. ITAL. Altamente, profundamente. GERM. Höchlich, tieff. HISP. Alto o fondo. ANGL. Highlie, deeplie. ¶ Virg. 6. Aeneid.

Ergo altè vestiga oculis.

Liv. 1. ab Vrb. Ferrum haud altè in corpus descendit. Senec. c. 15. de Consol. ad Polyb. Altè de jicere aliquem. Idem, Altè cincti. Idem epist. 33. Altissimè, Superlativus. Suet. in Aug. Cùm altissimè evolasset. Altius, Comparativum. Cic. 2. de Divin. Quum terra araretur, & fulcus altius esset impressus.

Altegrada, altè gradiens beltia, Tertul. ¶

Altiusculūs, paulò altior. Suet. in Aug. Calceamentis altiusculis usus est, ut procerior quam erat, videretur. Vide paulò ante cap. 74. Altitudo, Excelitas, profunditas. ¶ גָּדוֹתְהַבָּה, מִרְׁוֹם. vñs, sadome. GALL. Hauteſſe, hanteur. ITAL. Altitudine, altezza, profundità. GERM. Höhe, tiefe. HISP. Alteza dignidad, hon-dura. ANGL. Highness, deepness. ¶ Cic. de Off. Demoliri ædes, quatum altitudo officeret auspiciis. Plin. lib. 10. c. 33. Merops nidificat in specu, sex pedum defossa altitudine. Cic. 7. Verr. Totum opus est ex lato in mirandam altitudinem depresso. ¶ Altitudo animi, penè idem significat quod magnitudo animi. Cic. 2. Off. In liberis verò populis, in iuris aquabilitate exercenda est etiam facilitas & altitudo animi quæ dicitur. Idem in Partit. Altitudo animi in capiendis incommodis.

Altatus, sublimatus. Sidon. Apoll. lib. 2. epist. 2.

¶ Alucite tabernales, culices cauponarum. Petron. Salmas. ¶

ALVEVS. ¶ ἀλυνάθελον, σχιβόλεθον. x̄t̄. GALL. Canal, auge. ITAL. Canale o letto del fiume. GERM. Der furt eines wassers. Der graben in dem das wasser herein fließt. HISP. La madre o valle por donde corre el rio. ANGL. The channel of a river. ¶ Propriè dicitur fossa, per quam fluvius defluat. Virg.

Affuet & ripis volvres, & fluminis alveo.

Ovid. 2. Fast.

Sustinet impositos summa cavus alveus unda:

Heu quantum sibi parua tabella tulit?

¶ Ad ejus similitudinem etiam vas quoddam amplum in balneis hoc nomine appellatur. Cicer. pro Cel. Ex quibus requiram, quomodo la-tuerint, alveusne ille, an equus Trojanus fuerit. ¶ Item tabula luso-ria ad aleam & latrunculorum ludum accommodata, Alveus dicitur. ¶ Græc. κύπερον. GALL. Tablier à jouer aux dames, damier. ITAL. Il tavogliere da giocare à scacchi, à tavole. GERM. Brettspielstel. HISP. Tablero para jugar. ANGL. An table to playe at thee dames. ¶ Plin. M. Messala Consul, pridie Calend. Octob. diem natalis sui egit: transtulit alveum cum tesserae lusorium, è gemmis duabus latum pedes tres. ¶ Sed & receptaculum, in quo apes mellificant, Alveus dicitur, à mellis alimonia, ut Varro existimat. Plin. lib. 11. Alveos ex cornu spectatos esse, id est, apum alvearia. ¶ Alveus item pro ipsis apibus. Ibid. lib. 11. cap. 16. Feruntque societate fraudata alveos mori. ¶ In hac significatione etiam Alyus dicitur. Varro de re rust. Si ex alvo minus frequenter exeunt. ¶ Aliquando pro navi, sive pro ipsis navigii receptaculo, ut apud Propertium,

Aus quidnam fracta gaudens Neptune carina,

Portabat sanctos alveus ille viros.

Liv. lib. 41. Alveos informeis raptimi faciebant, id est, naviculas. ¶ Declinatur & hoc alveum. Festus, Naustibulum alveum est, ad nayis similitudinem factum.

Aluēolūs, & Alveolum, diminutiva sunt: tabula lusoria, quæ alio no-mine dicitur Latrunculatoria & Aleatoria, à latrunculis & aleis, κύπερον, παύκες, κύπετον. Cic. de Finib. Aut alveolum poscere, aut qua-re quenam ludum. ¶ Est etiam Alveolus, vas ligneum conca-vum. Liv. 8. bell. P. Secures, falces, alveolos, molas. Col. lib. 8. c. 5. Totum ovorum numerum in alveolum ligneum conferat.

Aluēatum, ii, quod & alveatus & per apocopen Alvear, locus vel copia ipsa alveorum. ¶ κυπερον, κυψιδη. GALL. Les ruches à mouches à miel, ou le lieu où ils sont. ITAL. Vaso o cosa dove le api nidificano, & molte simili cose. GERM. Ein hymmentorb. HISP. Colmena. ANGL. An place where bees do make honie, an beehive. ¶ Varr. lib. 3. de re rust. Quæ maceræ ad villam venationis causa clauduntur, & propter alvearia. Col. lib. 9. c. 11. Quum vetus alveare numero apum de-stituitur. Idem lib. 3. c. 8. Earum frequentiam apertis alvearibus con-sideremus.

Aluēatus, a, um, adjectivum, in alvei modum factus, cavatus. ¶ κυπερον, παύκες. GALL. Cave en façon d'un canal, ou auge. ITAL. Luogo cavato in modo di albio o canale. GERM. Das auss geholt ist wie ein müster oder kænel. HISP. Cavado en manera de canal, acanalado. ANGL. Made in fashion of an channell. ¶ Cato cap. 43. Sulcos, si locus aquosus erit, alveatos esse oportet.

Aluēlatūs, a, um, , γειωτός. Vitr. lib. 3. Si enim ad libellam dirigeretur, alveolato oculo videbitur.

¶ Alui, alvearia. Varro. ¶

Aluīnī, vide Alyus.

Alum, autore Plin. lib. 18. cap. 6. herba species est, οὐρανὸς μέτεπαιον, quæ in petris præcipue nascitur, similis cunile bubulae, foliis paruis,

ramis tribus, aut quatuor à radice, cæcum inibis thym, succulorum odoratum, gustu dulce, radice longa & rutila. Ruel. Buglum vulgo credit vocari.

Alumén, Salsugo terræ, ad crystalli colorem accedens, quam Græci κύπερον, εσφῆ, hoc est, ab adstringendo, συνίγει, vocaverunt. ¶ nether. GALL. Alun. ITAL. Alume. GERM. Alun, alat. HISP. Alum-bre. ANGL. Alme. ¶ Gell. e. 1. lib. 15. Aluminæ obliter non ardere. Tria hujus enumerantur genera, liquidum, rotundum, scissile. Liquidum natura primum est: nam ex eo duæ reliquæ species concrecentur. Verum hoc rarissimum est, quemadmodum & scissile. ¶ Invenitur tamen in Ægypto, lacti persimile. ¶ Alumen rotundum & globosum est, non tamen absolute sphericum (habet enim plurimos angulos) sed ad rotundam figuram non nihil accedens. Hujus hodie maxima ad nos advehitur copia. Tertium genus aluminis est, quod Græci κύπερον, hoc est, scissile vocant, eo quod molle sit, & friabile in minimas partes. Hoc quoque rarissimum est. Nam quod seplastarii pro eo supponunt, quod hodie Galli sua lingua vocant Alun de plume. Amiantus lapis est, vide Plin. lib. 35. c. 11. & ea, quæ infra annotavimus in dictione Amiantus. Dictum putatur à Lumine, quod lumen coloribus tingendi præstet.

Alumínatūs, a, um. ¶ κύπερον. GALL. Mixtionné d'alun. ITAL. Mescolato d'alume. GERM. Das von alaun ist, oder mit alaun vermischt. HISP. Lo que tiene alumbre. ANGL. Mixed with alme. ¶ ut, Aqua aluminata, quæ transit per venas aluminis, apud Plin. lib. 32. cap. 6. ¶ Aluminolus, idem Plin. lib. 31. cap. 3.

Alumīnus, Alumnari, vide Alo.

Aluntium sive Alontium, ἀλόντον Ptolomæo, oppidum Siciliae, non procul à Lilybæo promontorio. ¶ Inde Aluntini, sive Alontini, quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 8.

Aluona, αλοννα Ptolomæo, quæ & Albona: vulgo S. Angelo, oppidum Liburnie. Iude Aluonenses, sive Albonenses populi, quotum meminit Plin. in descriptione Liburnie.

Alus, symphyrum petraeum. Dioscorides.

¶ Alusia, abstinentia à balneo. Onom. M. ¶

Alusix, specus sacer in Thalamo Thuriæ monte, ab Allusio proximo amne cognominatus, ut scribit Lucius Ianus Parthasius in Claudia-num.

ALVĀTĀ, Pellis mollior, & ad calceos, & ad cætera opera facienda concinnata. ¶ κύπερον. GALL. Peau deliée & molle, de quoy on fait gants, & bourses, es guillettes, & telles choses. ITAL. Pelle mollicina & delicate. GERM. Linde vnd weiche fall, gart ledet. HISP. Pelle jo d' cuero bien adobado y curtido. ANGL. Tanned leather. ¶ Cæsar bell. Gall. 3. Pelles pro velis, alutæque tenuiter confectæ. ¶ Sumitur etiam quandoque pro sacco, seu marsupio. Juvenal.

Appositam nigra Lunam subtexit aluta.

Alütāmēn, & Alutamentum, à veteribus dicebatur opus ex concinnatis pellibus factum.

Alütāriūs, Coriarius, hoc est, pellium & coriorum concinnator. ¶ κύπερον. GALL. Megisser, qui accoustre & appareille telles peaux. ITAL. Quel che accoccia tal pelli. GERM. Ein weisigärber/ ein läders bereiter. HISP. Capatero de obra prima y polida. ANGL. A tawer of leather. ¶ Plaut. Hic alutarius cerdo. Propriè tamen Alutarii tenuiorum pellium dicuntur, Coriarii crassiorum.

Alütātio quid sit, docet his verbis Plin. lib. 33. cap. 4. Aurum qui qua-runt, ante omnia segullum tollunt, ita vocatur indicium. Alius, ubi id est, arenæque lavantur: atque ex eo quod resedit, conjectura capit, ut inveniatur aliquando in lumina tellure protinus, summa felicitate; Alutationem vocant, si & auro ea tellus subest. Vide in hunc locum Hermolaum Barbarum.

Alutæ, populi Illyrici, in conventu Scardonitano. Plin. lib. 14. c. 21.

Alutrenses, Istræ populi. Plin. lib. 3. c. 19.

Alyus, ἀλυν. GALL. Le ventre. ITAL. Ventre. GERM. De bauch. HISP. Vientre. ANGL. The belly. ¶ Ab cluendo propriè dicitur, qua sordes effluunt, sive cluuntur. Alyus inferior, & venter superi-or. Gell. cap. 15. lib. 17. Alyum subducit & levigat faba. Idem c. 1. lib. 4. Alyo citra fiunt timidi. Idem cap. 4. lib. 19. Alyo prona & precipiti. Idem ibid. Plin. lib. 20. Pepones qui vocantur, refrigerant maxi-mè in cibo, & emollient alvum. ¶ Quandoque ponitur pro ventre qui apparet. Colum. lib. 8. Nisi obesam ingluvie, atque distentam in pabulis alvum demerget. ¶ Item pro incrementis alvi. Cels. lib. 2. cap. 6. de indicis mortis. Alyus quoque varia, pestifera est. Plin. lib. 21. cap. 18. Lili radices è mulso potæ, inutilem languinem cum alvo trahunt. ¶ Item Alyus, ubi apes mellificant, qui alveus. Varro. Si ex alvo minus frequenter exeunt. ¶ Interdum tas cavatum, ubi quid reponitur. Olim erat tam masculinum, quam femininum, hodie tan-tum femini generis. Virg.

In tarsus, inque serit curvam compagibat alvum.

Accius in Annalibus, teste Nonio, in masculino genere positum. Alyus euàm frigidissimus. Item Plaut. sc. 2. a. 3. Cum has herbas in suum alvum congerunt. Sic multi alii, teste Prisciano lib. 6. Sed id nunc obsoletum est. Cant. lib. 1. Alyus genere mascul. quod usus magis cele-bravit: citat Calvum, Cinnam, Accium, Laberium.

Alvinūs, qui & lientericus, ἀλυν. à Græcis dictus, quod alvo langue-scit. ¶ GALL. Maladif de ventre, qui a le flux de ventre ordinaire-ment. ITAL. Infermo di ventre. GERM. Bauchsiech/ oder der weisse vnd frische des bauchs h. it. HISP. Al que tiene camaras. ANGL. which is sickle of the flux. Plin. lib. 21. cap. 27. Vincapervinca, alvinis imposta, multum prodebet dicitur.

Alyacianon, fluvis Macedoniæ. Claudianus,

Et frustra rapidum damnant Alyacmona Bessi.

Legitur & Haliacmon pro eodem.

Alyarta, ἀλυάρτη, Regiuncula Bithynia, ita appellata ab Alyatte rega-Stephanus.

Alyattes, ἀλυάτης, Lydorum rex fuit, Crespi pater, cuius memoriae ex-tructum est monumentum apud Sardos, maxima impensie parte ab ancillis, que omnes apud Lydos corpore questum faciunt, in hoc opus collata.

Alyba,

Alyba, ἄλβη, regio non longe à Mysia, ubi argentifodinas esse ab Hæmero traditur.

Alybes, ἄλβες, Grecorum nonnulli eos putant esse, qui & Chalybes. Strab. lib. 12.

Alycus, civitas Peloponnesi. Steph.

Alypon, ἄλυπον, Diocoridi, vulgo Turbit di Levante: est herba subtribra, latis festucis, foliis minutis, flore nigro, radice betæ non assimili.

Alysius, ἄλυσιος, Bacchus dicitur, δέ τοι οὐδὲν, id est, solvo. Cæl. lib. 7. cap. 15.

Alysonii, ἄλυσιον, populi sunt Scythæ Asiaticæ, ut docet Herod. lib. 4.

Alysson, ἄλυσον Diocoridi, frutex ex eaule tantum & foliis minoribus a rubia distans, ut tradit Plin. lib. 24. c. 11. Nomen habet ab eo, quod solo conspectu rabiem curare creditur. Quidam eandem putant esse cum ea, quam hodie Rubiam minorem vocamus, alii eam esse malunt, quæ Cannabis agrestis dicitur.

Alyssos, αλυσίδης sive est, cuius aqua canis rabidi morfui medetur.

Alyxothœ, ἄλυκθος. Nympha nomen, ex qua Priamus Ælacum suscepit. Ovid. lib. 11. Metamorph.

Asa con umbrosa furtim peperisse sub Ida
Fernr Alyxothœ.

Alyzia, ἄλυζα Stephano, Arcananiæ civitas est, non procul à littore. Strab. lib. 10. Cic. Tyroni, Tertio die abs te ad Alyziam accesseramus: is locus est citra Leucadam stadia cxx.

A M

Am, præpositio Græca, que nisi apud vetustissimos, extra compositionem non reperitur, significatque circum. Cato separavit, quum dixit, Am terminum. Verum quando componitur cum dictione incipiente ab a,e,i,u, interponitur b, euphoniam causa: ut, Ambages, Ambio, Ambesius, Ambigo, Amburbum, Ambarvalis, Ambustus. Si verò cum c,h,f,q, mutatur m, in n, ut, Ancisus, Anhelo, Anfractus, Anquiro. Cum p, remanet integra: ut Ainputo. ¶ Am, idem quod eam: ut, Am cohæsfit, pro eam cohæserit. Lucr. lib. 6.

Corpore qui nostro rarus magis am cohæsfit.

Ama, avis nocturna, quæ & strix, eadem fortè, quæ vespertilio. ¶ Ama etiam dicitur vas ad fundendum vinum accommodum. ¶ In Ecclesia sunt Amæ, urceoli, & gutturnia vino & aquâ plena ad sacrificium altaris. ¶ Erant insuper Amæ donaria ad ornatum templorum. Aliqui scribunt Hama, inde Hamala diminutivum, quo usus Columella.

Amabilis, Amabilitas, Amabiliter, Amabò, vide Amo.

Amadoca, orum, ἀμάδωρα, sive Amadoci, montes sunt in Sarmatia Europæ, à quibus & accolæ, Amadoci dicuntur Ptolomæo.

Amadryades, vide Hamadryades.

Amæ, apud Træzenios Ceres dicta: Proserpina verò Azesia, autore Didymo. Unde proverbium, Amæ Azesiam reperit. Dici consuevit de diu multumque quæsita desiderataque. Nota est fabula de Cerere quærente Proserpinam: refertur à Plutarcho.

Amalchium, à Scythis appellatur Oceani Septentrionalis portio, quam nos mare congelatum dicimus. Plin. lib. 4.c. 13.

Amalécite, ἀμαλέκηται. Gens Hebræorum. Steph.

Amalhæ, ἀμαλήθη. Fuit nutrix Iovis infantis. Nam Melissus rex Crete duas filias habuit, Amaltheam & Melissam, quæ Iovem caprino lacte & melle nutriverunt, teste Laet. lib. 1. Instaur. Vide Ovid. 5. Fast. Alii dicunt capræ illam appellatam esse Amaltheam, ut Parmenius poëta Græcus: quæ properea in cœlum sublata, inter sydera cum geminis hædis fuit collocata. In eius autem ortu & occasu maximæ fiunt pluviae. Hinc & illud Ovid. 5. Fast.

Nascitur Olenia signum pluviale capella.

Porrò Olenia dicitur, quia in Oleno urbe Bœotia, vel Achaia, ut alii volunt, nutrita est. Sunt qui tradant ex altero Amaltheæ cornu fluere ambrosiam, altero nectar, cibum & potum deorum. ¶ Est & nomen Sibylæ apud Tibullum.

Amaltheæ cornu, ἀμαλθεῖα κέρας, idem quod copie cornu. Utimur quoties assatim superesse significamus. Translatum à fabula quæ variè narratur apud Autores. Quidam ad hunc modum narrant. Rhea Iovem enixa metu Saturni patris liberos recens natos devorare soliti, infantem in Creta occuluit, nutriendam à duabus Nymphis Adrastea & Ida Melissæ filiabus. Hæ nutritaverunt illum lacte cuiusdam capræ, cui nomen erat Amalthea, quam Iupiter iam adultus ob acceptum beneficium in sydera retulit. Huius alterum cornu nymphis nutritibus dedit, videlicet officii præmium, hanc adjiciens facultatem, ut quicquid optassem, id illis ex eo cornu largiter suppulularetur. Ovid. lib. 5. Fast. paulò diversius fabulam narrat:

Nais Amalthea Creta nobilis Idæ, &c.

Aliter narrat Diod. Sicol. lib. 4. c. 5. Rursum aliter lib. 6. cap. 2. Vide Strab. lib. 10. Philostratus Dionem sophistam appellat Amaltheæ cornu, velut omni genere virtutum expolitum. Plutarch. irridens paradoxa Stoicorum, qui suo Sapienti tribuunt universa, divitias, libertatem, sanitatem, & regnum: Qui Stoicam, inquit, acceperit Amaltheam.

Amalthea & Amaltheum, Cicero vocat Attici Bibliothecam, propter varian & magnam bonorum librorum copiam, quasi dicas Copie cornu. Cic. ad Attic. lib. 18. & lib. eodem, epist. 11. ad finem. Velim ad me scribas cuiusmodi sit ἀμαλθεῖον, tuum, quo ornatu, qua τετραγονία: & quæ poëmata, quæque historias de ἀμαλθεῖον habes, ad me mittas. Et lib. 2. epist. 16.

Amâna, ἀμάνα, civitas Mediæ, Ptolomæo.

AMANDO, as, aliò mando, ablego, aliquò mitto, removeo. { חיל ש schillach. ἀποστέλλειν, ἀποπέμψειν, ἀποστέλλειν. GALL. Envoyer hors de chez soy, envoyer en quelque part. ITAL. Mandare altrove. GERM. Andestroohin senden hinroäg schicken. HISP. Embiar de si. ANGL. To send away. } Cic. pro Rose. Amandaveras hunc sic, ut esset in agro, ac tantummodo aleretur ad villam, ut commodis omnibus carceret. Idem pro domo sua ad Pont. Me expulso, Catone amandato. Liv. lib. 9. d. 4.

AMANDATIÖ, onis, relegatio, rejectio. { חיל ש schillach. ἀπομαντία. GALL. Envoy hors de chez soy, esloignement de soy. ITAL. Il mandare lontano. GERM. Ein hinroegschickung. HISP. Embiada de si. ANGL. Sending away. } Cic. pro Rose. Taménne haec attenta vita & rusticana, & relegatio atque amandatio appellabitur?

AMANDRA, regio ad Indum fluvium, in quatuor divisa populos, Peucolaitas, Arsalitidas, Geretas, & Alsoos. Autor Plin. lib. 6. c. 20.

|| Amaneo. Gloss. Amanit, αμανίτιον. ||

Amanides portæ, αμανίτιον, dicuntur angustiæ Amani montis, in quas ille definit à TAURO discedens. Vide Strab. lib. 4.

Amanoides, αμανίτιον, Siciliæ promontorium Pomponio dictum, quod formam effigiemque Amani circumnavigantibus exhibet. Heraclitus.

AMANS, Amanter, vide Amo.

|| Amanit, expectavit. Isid. Gloss. ||

AMANTHES, populi sunt in Africa, Troglodytis proximi, apud quos tum salis, tum carbunculorum, gemmarumque copia est, adeò ut ex sale domos sibi extruere dicantur. Autor Solinus.

|| AMANTIA, amor: ut, Repentia, à repo. Habentia, ab habeo. Plaut. ||

AMANTIS, αμαντία, civitas Macedoniæ, Ptolomæo. Cic. 11. Phil. C. Antonius qui tenet Apolloniam magnam urbem, & gravem: tenet opinor Bullidem, tenet Amantiam, &c.

AMANTINI, αμαντίνοι Ptolomæo, Amates Plinio, populi sunt Pannoniæ inferioris, quæ hodie Ungaria dicitur.

AMANUENSIS, dicti sunt servi, quorum opera & manu in scribendo perinde ac scribarum utimur. Hi & A manu dicuntur. { Αμαντίδιον sophér. ψηφεῖται. GALL. Clercs qui servent à escrire, Secretaires. ITAL. Servi che s'adopranno à scrivere. GERM. Diener so man zum schreyen ben braucht. Substituten. HISP. Los que escriven lo que se dice. ANGL. Clerkes which serve in writing secretars. } Suet. in Ner. cap. 44. Ne dispensatoribus quidem, aut amanuensibus exceptis. Vide in A. ¶ Alius est servus qui dicitur Ad manum.

AMANUS, Αμανος Stephano, Pars Tauri montis, qua Syria à Cilicia dividitur. Strabo lib. 11.

AMARÆCUS, Cynara regis Cyperi puer, qui casu lapsus, dum ferret unguenta, fregit alabastrum. Deinde, quum nimio calore contubuissest, versus est in sampuchum, quæ ex eius nomine Amaracus cœpta est appellari, αμαράκους, τάμαρα. Virg. 1. Æneid.

— ubi mollis amaractus illum

Floribus & dulci aspirans complectitur umbra.

Plin. lib. 21. cap. 22. Sampuchum, sive amaracum in Cypro laudatissimum, & odoratissimum, scorpionibus adversatur ex aceto & sale illatum. ¶ Herbam hanc vulgo Majoranam vocamus.

AMARACINUM, αμαράκιον, sive sampuchinum, ομπούχιον. Oleum, seu unguentum, quod fit ex amaraco, ad calefaciendos emolliendosque nervos, ut Plin. sribit lib. 21. Lucretius,

— posteaque superbos
Vngit amaracino, & foribus miser oscula figit.

Et iterum,

Sicut amaracini blandum stataque liquorem.

Hujus unguenti nobilissimum odor locum fecit proverbio. Nihil cum amaracino sui: quod Aulus Gellius, extremo lucubrationum suarum capite, eleganter torquet in quosdam ingenio pinguiore homines, & à Musarum sacris alienos, qui elegantiores literas, quas non assequuntur, miro supercilie coactemunt.

|| AMARÆ, meatus in auribus, per quos sonus è capite deferuntur. Item sulci irrigandis hortis. Onom. M. ||

AMARAMIS, ut refert Iosephus, sive nomen patris Mosis.

AMARANTHUS, αμαράνθος, herba est spicam verius habens, quam florem, cámque purpuream, ab immortalitate nomen trahens: unde, Immortales amaranti, nunquam enim marcessit. Fitque ab a privativa particula, & αμαράνθη, siccior, tabefio. Plin. lib. 21. cap. 8. Amaranto non dubiè vincitur. ¶ Est autem non φλόξ, sive φλόγα, Theophrasti (ut quidam censem), sed πορφύρα, potius, quam purpuream transflit idem Plin. lib. 21. cap. 11. cui φλόξ flaminea est. GALL. Fassevelours vocant.

AMARANTHI, αμαράνθιον, populi inter Colchos, apud quos Phasis fluvius oritur: unde & Amaranthus à quibusdam appellatur. Steph.

AMARBI, populi Scythæ, Hircanis proximi: quorum meminit Plin. lib. 6. c. 13. Strab. lib. 11. Amardos vocat.

AMARDUS, Mediæ fluvius, Ptolomæo.

AMARVS, a, um, { מַר mar, μερίρ meriri. πικρός. GALL. Amer. ITAL. Amaro, GERM. Bitter. HISP. Amargo. ANGL. Bitter. } Quod contrarium dulci. Virg. 1. Eclog.

— op salices carpetis amaras.

Plin. Esse debet gultu amarum. Ovid. El. 11. lib. 5. Trist.

Quid simulachra ferox dicitis incessis amaris.

Et ibid. El. 2. lib. 5.

Vtque via casus, ut amara pericula ponit.

Os amarum habeo. Plaut. Cœr. sc. 3. a. 2. Dulce amarumque una nunc misces mihi, de Amore. Idem Pseud. sc. 1. a. 1. Dulcia atque amara sum elocutus omnia, scis amorem, scis laborem, ibid. sc. 4. ¶ Translatè pro aspero. Virg. 1. Æneid. Hostis amare quid increpitas? Cic. Attic. Amariorem me fecit sanctus. Plaut. in Pseud. non sine proverbii specie ait dulce & amarum pro latè & trifibis. Amans adolescentis de epistola amicæ, Dulce amarumque una nunc misces mihi. Idem in eadem fabula, Dulcia atque amara apud te sum elocutus omnia. ¶ Amarum agrum vocant sterilem, & insertum. Silenus.

AMARESCERE, amarum fieri. { מַר mar, πικρίνα. GALL. Devenir amer. ITAL. Divenir amaro. GERM. Werden. HISP. Amargar. ANGL. To make bitter. } Palladius, Amygdalus, si rodat, amarescit.

AMARISIMÈ, Suet. in Tiberio, c. 54. Accusavit per litteras amarissimè, congestis etiam probris. Idem in Aug. cap. 70. Quintil. declam. 3. 42. Non amare, nec districtere.

AMARITUDO, & amaror pro codem accipiuntur: nam significat insuavitudinem.

tatem & asperitatem illam, quam Græci οὐκέτι. Ἐδώ μέντε. GALL.
Amerume. ITAL. Amaritudine. GER. Bitterkeit. HISP. Amar-
gura. ANGL. Bitterneſſe. } vocant, quum scilicet lingua adeo deter-
gitur, ut etiam exasperetur. Hujusmodi enim sapores amaros vocari,
docet Plato in Timo, & post eum Gal. lib. i. de facultat. simp. med.
Virg. 2. Georg.

*At sapor iudicium faciet manifestus, & ora
Trifia tentantum sensu torquebit amaror.*

Plin. lib. 11. c. 37. Ideo tantam habent amaritudinem, ut à canibus non
attingantur. ¶ De voce Amaror, vide Gellum.

Amariſtiſ, ei, idem quod amaror: & per translationem accipitur pro fo-
litidine & dolore. Catul.

Multa satiſ lusi: non eſt de a n eſcia noſtriſ.

Qua dulcem curis mifet amaritiem.

Amaritium, unguentum. Pap. ||

Amarulentus, valde amarus, ἀμαρούς meriri. μηρός. GALL. Fort amer,
plein d'amerume. ITAL. Pieno di amaritudine. GER. Heftig bit-
ter. HISP. Muy amargo. ANGL. Very bitter. } ut, Succus amarulentus.
Per metaphoram ponitur pro animi dolore in invidiam, aut malevo-
lentiam exacerbato. Timon amarulentus librum maledicentissimum
conscript. Gell. lib. 3. cap. 17.

Amarusia, αμαρούλη, Diana cognomen est, tractum (ut Pausanias vide-
tur) ab Amarintao Eubœa vico, ubi summa cum veneratione cole-
batur Diana.

Amayllis, huius Amayllidis, nomen rusticæ, de qua Virg. Eleg. 2.

Mirabar quid mæſta deos Amarylli vocares.

Amarylli, vocativus Græcus est, qui brevis est quotiescumque in Is
terminatur nominativus, ut Pieris, apud Horatium,

Dulcēmque ſtrepitum Pieri temporaſ.

Amarynthus, αμαρυνθός, vicus est Eubœa insulae iuxta Eretriam, in
quo Diana celebatur, quæ inde Amarufia dicta est. Strab. lib. 10. &
Amarynthis. Liv. lib. 5. d. 4.

Amasco, amare cupio. In Festo itaque lege: *Amasco ab amore denomi-
natum.* Vulgo legitur *Amatio.*

Amasenius, fluvius Volscorum. ¶ Est & alius in Sicilia eodem nomine,
de quo Ovid. lib. 15. Metam.

Necnon Sicanias volvens Amasenus arenas.

Amasia αὐδόνια, Oppidum Capadociæ, quod Iris fluvius præterfluit,
Strabonis Geographi patria, ut idem Strabo testatur lib. 12.

Amasias, αὐδαία Straboni, fluvius est Germaniæ inter Rhenum & Al-
bim, iuxta Emdam Phrysiæ orientalis metropolim, in Oceanum illa-
bens. Germani sua lingua, Die Ems vocant. Plin. & Pomp. Melæ Ami-
sius dicitur.

Amasis, αὐδαία, Nomen proprium regis Ægypti, cuius tumulus fuit
una pyramidum, dicente Lucan. lib. 19.

Non mihi pyramidum tumulis evulsus Amasis.

Hic legem condidit, ut quisque quotannis apud præsidem rationem
vitæ redderet, demonstratique unde viveret, aut quo quæſtu susten-
taretur: qui hoc non faceret, morte afficeretur. Hanc legem Solon ab
Ægyptiis transtulit ad Athenienses. Regnavit eodem tempore in
Ægypto, quo septem Sapientes in Græcia floruerunt. Multa de hoc
Plutarchus in *Symposio septem Sapientum.*

Amastus, ἀμάστος: vel amasia, ἀμαδία, qui, vel quæ amat, vel amatur.
{ εἴ τις ἀγαπεῖ. GALL. Amoureux. ITAL. Inamorato. GER. Ein buh-
ler oder buhlerin. HISP. Enamorado. ANGL. A paramour, he or she
that loveth, or is loved. } Gell. lib. 19. cap. 9. Audite ac discite, no-
stros quoque antiquiores poëtas amasios ac venerios suis. Idem
cap. 8. lib. 7. Venerii & amasii sunt Delphini. Ibid. Amatores. Ami-
sius, item Germaniæ fluvius Ptolomæo, qui Plinio Amisius dicitur, &
Pomponio Melæ: & Amasia, sive Amasias, Straboni.

Amalco, suprà, & vide infra. ||

Amasso, pro Amavero, scripsit Laberius, & Plautus in Mil.

Amascus, & Amasio, amator. Diomedes, Plaut. Apulcius, & alii.

Amassi, Plin. lib. 6. cap. 7. populi circa Maeotim.

Amastris, αὐδαία, Metropolis Paphlagoniæ, quæ antea Cromna dice-
batur: postea Amastris appellata ab Amaltri, muliere Persica, filia
Oxyathriæ fratris Datii, aut (ut aliis placet) ab Amaltri quadam
Amazone. ¶ Est & urbs Bithyniæ Ptolomæo.

Amath, nomen filii Chanaan, qui (autore Iosepho) Amathrones in-
stituit, qui & Amatheci dicuntur.

Amata, à Pontifice appellabatur Virgo Vestalis, quum ad ministerium
Vestæ capiebatur: quod prima, quæ hoc ritu capta fuit, hoc fuerit
nomine. Capi autem idcirco dicebatur, quod veluti bello capta à pa-
rente, vel ab eo, in cuius potestate erat, manu à Pontifice maximo ap-
prehensa abducatur. Vide Gellum lib. 1. cap. 12.

Amatæ, populi Indie. Plin. lib. 6. cap. 10.

Amatha, orum, αὐδαία, rā, regio Arabiae. Unde Amathæi, αὐδαίοι, Ara-
biæ populi. Plin. lib. 6. cap. 22. Horum meminit Ioseph. lib. 1. antiq.
cap. 12. & Steph.

Amathe, es, αὐδαία Stephano oppidum est Phœnices, & alterum Siciliæ:
ab utroque deducitur gentile Amathæus, αὐδαίος.

Amathūs, antis, αὐδαία, Cypri civitas est Veneri sacra, in qua & Ado-
nis colebatur. Virg. lib. 10. Æneid.

Eſt Amathus, eſt celſa mihi Paphos, atque Cythera.

Ovid. Met. 10.

At ſi forte roges facundam Amathunta metallis.

Amathūteūs, a, um. Idem lib. 10.

Lactenteis vitulos, Amathunteasque bidenteis.

Amathūntiūs, a, um. Virg. in Cyri, sive Ceſti.

Quod ſi animo quovis alio iæſtaris amore:

Nam te iæſtaris, non eſt Amathunta noſtri,

Tam rudiſ, ut nullo poſſim cognoscere ſigno.

Ubi tamen in castigatoribus exemplaribus, non Amathunta legi-
tur, sed Amathusia.

Amathūſiū, αὐδαίοι, Cyprii sunt ab Amathunte urbe. Strabo lib. 8.

Amathūs, amathi, αὐδαία, fluvius Pylon urbem, Nestoris patriam præ-

terlabens: à cuius nomine Pylos ipsa Amathœſia videtur appellata: Hic etiam Pamisius vocatur, & Mamaus, & Arcadicus. Autor Strabo lib. 8.

Amathūſiā, αὐδαία, insula in mari Cilicio, ab Amathunte vetustissima urbe sic appellata. Nunc Cyprus dicitur. Plin. lib. 5. cap. 31.

Amathūſiācūs, a, um, adjectivum. Ovid. Met. 10.

Lactenteis vitulos, Amathusiacasque bidenteis.

Amatiō, amator, amatorius, vide Amo.

Amaurōſis, αὐδαία, Latinè dicitur oculorum obscuritas, q̄ui sine ullo evidenti vitio, & citra dolorem visus obscuratur: quod solet contingere ex obstructione nervi visivi.

Amaxā, αὐδαία, Stephano, Bithyniæ locus, à quo gentilia Amaxæus, αὐδα-
ία, & Amaxites, αὐδαία.

Amaxiā, αὐδαία, Ciliciæ urbs est, materia ad fabricandas naves ma-
xime abundans, quam Cleopatra ab Antonio dono accepit. Strab. lib. 14.

Amaxobii, populi inter Sarmatas. Vide Hamaxobii.

Amaxitus, αὐδαία, Stephano, Trojadic locus, arā duodecim Deorum insignis, quam Agamemnon construxit. ¶ Hinc Amaxitani dicuntur, amaxiti incolæ, quos Apollodorus Amaxitenos, αὐδαία, ap-
pellat. Meminit hujus loci Plin. lib. 5. cap. 30. & Strabo lib. 30.

¶ Est præterea Amaxitus, oppidum in finu Doridis, apud Plin. lib. 5.
cap. 9.

Amazōnēs, αὐδαία, Fœminæ bellicosissimæ, Scythiam juxta Tanaim, pri-
mum, deinde ad Thermodoonta incolentes, quæ magnam Asiæ partem occupavere. } GER. Streitbare weiber in Scythien. } Dictæ

Amazones, eo quod mammis carerent: ab a sine, & μηρός mamma: Mos enim fuit Amazonibus, imperfectis maribus, quos genuiſſent, servare fœminas, earumque infantium mammas dextras inurere, ne impeditamento essent ad pugnam conserendam, & ne sagittarum iæ-
ctus impeditetur. Vel Amazones ab a, & μηρός, id est, pulte, seu pane, quasi sine pane, eo quod non pane vescerentur, sed carnibus. Alii ab

μηρα & ζε, cum aspiratione in principio, tanquam in commune vi-
ventes, dictas putant. Stephanus dictas putat à nympha Amazonide, filia Samornæ. Fuere & in Libya Amazones, unde Silius Ital. lib. 2: Hasbiten Hatæ filiam Amazonica pelta insignem facit. Alii ab

Amazona puella, Dianæ sacerdote, & regina Ephesi, Amazones vo-
lunt appellatas. Amazonia, αὐδαία, illarum regio dicitur. ¶ Amaz-
onum cantilena, αὐδαία, in delicatos & parum viros. Phiz-
lostriat. in Apollonii vita, lib. 4. ¶ Amazones pro pauperibus, & te-
nuiori promiscuoque vieti utentibus apud Græcæ scientissimos reperiuntur, veluti qui mazam, id est panem, non habebant. Vide Cal.
lib. 5. c. 31. & Hermolaum in Plin. lib. 6. cap. 7.

Amazōnicūs, idem quod Amazonius: apud Suet. in Nerone, cap. 44. Pe-
tate Amazonicæ. Ibid. Amazonicæ secures.

Amazōniūs, mons Cappadociæ, præter cuius radices labitur Thermoo-
doon fluvius. Plin. lib. 6. cap. 3.

Amazōnides, plur. num, id est, Amazones, Virg. 1. Æneid.

Dicit Amazonidum lunaris agmina peltis

Penthesilea furens.

Ubi Servius, Amazonides derivatio est pro principalitate: sicut ſcie
piadas diuerso bello, pro Scipionibus.

Ambactūs, ambacti, apud Ennius, inquit Festus, lingua Gallica signifi-
cat servum. Cal. lib. 6. bell. Gall. Eorum ut quisque est genere co-
piisque amplissimus, ita pluriſmos circumſe ambactos, clientelæque
habet.

Ambages, vel Ambagio, ab am, & ago. Significat verborum circuitus,
{ εἴ τις ἀγαπᾷ. GALL. Amoureux. ITAL. Inamorato. GER. Ein buh-
ler oder buhlerin. HISP. Enamorado. ANGL. A paramour, he or she
that loveth, or is loved. } Gell. lib. 19. cap. 9. Audite ac discite, no-
stros quoque antiquiores poëtas amasios ac venerios suis. Idem
cap. 8. lib. 7. Venerii & amasii sunt Delphini. Ibid. Amatores. Ami-
sius, item Germaniæ fluvius Ptolomæo, qui Plinio Amisius dicitur, &
Pomponio Melæ: & Amasia, sive Amasias, Straboni.

Amalco, suprà, & vide infra. ||

Amasso, pro Amavero, scripsit Laberius, & Plautus in Mil.

Amascus, & Amasio, amator. Diomedes, Plaut. Apulcius, & alii.

Amassi, Plin. lib. 6. cap. 7. populi circa Maeotim.

Amastris, αὐδαία, Metropolis Paphlagoniæ, quæ antea Cromna dice-
batur: postea Amastris appellata ab Amaltri, muliere Persica, filia
Oxyathriæ fratris Datii, aut (ut aliis placet) ab Amaltri quadam
Amazone. ¶ Est & urbs Bithyniæ Ptolomæo.

Amath, nomen filii Chanaan, qui (autore Iosepho) Amathrones in-
stituit, qui & Amatheci dicuntur.

Amata, à Pontifice appellabatur Virgo Vestalis, quum ad ministerium
Vestæ capiebatur: quod prima, quæ hoc ritu capta fuit, hoc fuerit
nomine. Capi autem idcirco dicebatur, quod veluti bello capta à pa-
rente, vel ab eo, in cuius potestate erat, manu à Pontifice maximo ap-
prehensa abducatur. Vide Gellum lib. 1. cap. 12.

Amatæ, populi Indie. Plin. lib. 6. cap. 10.

Amatha, orum, αὐδαία, rā, regio Arabiae. Unde Amathæi, αὐδαίοι, Ara-
biæ populi. Plin. lib. 6. cap. 22. Horum meminit Ioseph. lib. 1. antiq.
cap. 12. & Steph.

Amathūs, antis, αὐδαία, Cypri civitas est Veneri sacra, in qua & Ado-
nis colebatur. Virg. lib. 10. Æneid.

Eſt Amathus, eſt celſa mihi Paphos, atque Cythera.

Ovid. Met. 10.

At ſi forte roges facundam Amathunta metallis.

Amathūteūs, a, um. Idem lib. 10.

Lactenteis vitulos, Amathunteasque bidenteis.

Amathūntiūs, a, um. Virg. in Cyri, sive Ceſti.

Quod ſi animo quovis alio iæſtaris amore:

Nam te iæſtaris, non eſt Amathunta noſtri,

Tam rudiſ, ut nullo poſſim cognoscere ſigno.

Ubi tamen in castigatoribus exemplaribus, non Amathunta legi-
tur, sed Amathusia.

Amathūſiū, αὐδαίοι, Cyprii sunt ab Amathunte urbe. Strabo lib. 8.

Amathūs, amathi, αὐδαία, fluvius Pylon urbem, Nestoris patriam præ-

HISP. *Comer en derredor.* ANGL. *To eat about, to gnaw about.* Tacit. lib. 15. *Ingens exorta vis ambederat quidquid herbidum & frondosum.*

Ambens, ambedens, consumens. Luer. lib. 5.

Āmbēsūs, a, um, Circunquece esus. { נַחֲלָה, כְּתֵבָתָה. GALL. *Rongé tout à l'entour.* ITAL. *Roduto d'intorno.* GERM. *Umbe-gessen/vomnagt.* HISP. *Comido en derredor.* ANGL. *Eaten on all par-tes.* } Virg. 3. *Eneid.*

*Quām vos dira famēs, noſtrāque injuria cādis
Ambeſas ſubigat malis abſumere mensas.*

¶ Legitur & Ambēſt, tertia persona ab Ambedo, quemadmodum Est ab Edo. Festus in Ambēſt. Reliqua tempora & personæ regulariter per tertiam verborum declinationem inflectuntur.

Āmbēgnī, à veteribus bos & veruex appellabantur, quum ad eorum utraque latera agni in Sacrificiū deducebantur. Festus. Apud Varrorem Ambiegna est: Ambiegna bos, inquit, est circum quam aliae hostiæ constituuntur. Ambiegna oves quæ geminos agnos peperif-ſent. Barbius Macer apud Fulgent.

Āmbiāni, ſive Ambianenſes, աւենի, populi ſunt Galliæ Belgicæ, quos Plin. lib. 4. Bellovacis coniungit. GALL. Amiens.

Ambiētūs vicus, Suet. in Calig. cap. 8.

Āmbiēntēs, oves dictæ à veteribus inveniuntur, quæ in utraque mandibula habeant dentes. Haę & bidentes dicuntur. Autor Festus in Ambidens.

Āmbiēdētēr, qui ita lāva manu utitur ut dextra. { אִישָׁתָּר וְיִמְנֹן. ischattér jadh jemino. ἀμφ. δίξις, ἀμφορεόδεξις. GALL. Gau-cher & dextrier. ITAL. Dritto & mancino. GERM. Der die linke hand als die rechte brancht. HISP. Diestro de entrabbas manos. ANGL. Herohich es alyk able of the left handas of the ryght. }

Ambigatus, Celtarum rex fuit, qui ubi maiorem vidit ſuorum multitudinem, quām ut commodè ab ea regione ali possent, Bellovaci & Sigovesum ſororis ſuæ filios cum magna Senonum parte ad querendas novas ſedes, alterum in Italianam, alterum ad saltus Hercinios mi-ſit. Vide Liv. ab Vrb. cond. lib. 5.

Āmbifāriām, bifariam. Apuleius in *Apologia*. Item Zenonem illum antiquum, Velia Oriundum, qui primus omnium dictionem ſolertiſſimo artificio ambifariam diſſolueret.

Ambiegna, bos augurum, quam circum aliae beſtiæ conſtituebantur. Vari. de L.L.

Ambigena, hermaphroditæ & androgyni. Blesenſ. epift. 90. Ambigena non generat, reſte Hippocrate.

|| Ambigenes, loca flexuosa. Pap. ||

AMBIGO, is, ex Am & ago, propriè ſignificat circumago, circumdo. { סַבַּבָּה. סַבְּבָה. } August. Quibus muris ambigere. Unde & Ambactus, & Ambages. ¶ Item Ambigere, eft dubitare. { פָּרָעַן pun, חַלְלָה. ἀμφιστέρ, σύρειν. GALL. Eſtre en doute, eſtre en diſſerent. ITAL. Dubitare, ſtarre in dubio. GERM. Zweifeln/ in einem zweifel ſtehn. HISP. Dudar. ANGL. To bring about, to doubt. } Inter-dum ponitur pro litigare, & controverſiam moveare. ἀμφιστέρ. Terent. in *Heaut.* Simo & Crito, vicini nostri hīc ambigunt de finibus: me accepere arbitrum. Ambigendi naturam habere. Cic. 3. de *Orat.* Omnis igitur res eadem habet naturam ambigendi, de qua quæri, & diſceptari potest. Hic Ambigendi videtur accipi paſſivè. Non enim res ambigit, ſed ambiguitur & controvertitur.

Ambiguitur, impersonale, diſceptatur. Cic. 3. Verr. Si de hæreditate am-bigitur.

Āmbigūs, a, um, dubium, quod in ambas agi partes potest. { תְּלִוְתָּלָעַי, תְּלִוְתָּלָעַי. } August. Quibus muris ambigere. Unde & Ambiguo, dubio. GERM. Zweifelhaftig. HISP. Cosa dudosa à dos partes. ANGL. Ambiguouſe, doubtſome. } Liv. 6. ab Vrb. Nunquam ambigua fide in amicitia populi Rom. fuerunt. Idem lib. 7. bell. Pun. Ambiguo inter marem & fæminam ſexu. Androgyni. Ovid. Eleg. 3. lib. 4. Trift.

Cur labat ambiguo ſpes mea mixta mea.

Gell. cap. 30. lib. 15. per ambiguum ætatem non eſt receptus in Athle-tas. Idem cap. 16. lib. 3. Non ambigua pudicitia mulier. Ambiguum nullum eſſe verbum, & contrà Gell. cap. 12. lib. 11. Item, Quicquid incerti & ambiguum in animo fuit, nunc liquet. Plaut. ſe. 4. a. 2. in *Pseudolo.* Ambigi iuriſ loca. Suet. in Auguſt. cap. 32. Ovid. 13. Metamorph.

Non foret ambiguus tanti certaminis haeres.

Lib. 1. ad *Heren.* Ex ambiguo controverſia naſcitus, quum ſcriptum duas ſententias, aut plureis ſignificat, hoc modo: Tullius meus hæres Terentiæ uxori xxx. pondo vasorum argenteorum dato, quæ volet. Post mortem eius pretiosa vafa, & cælata magnificè petit mulier. Filius ſe, quæ ipſe vellet, in trīginta pondo ei debere dicit. Constitutio eft legitima ex ambiguo. ¶ Habet etiā Ambiguus nonnunquam genitivum, quemadmodum & dubius, Corn. Tacit. lib. 2. Tiberium anceps cura diſtrahere, vīne militum ſervum ſuum coērceret, an inanem crudelitatem tempore vanescere ſineret, ambiguius pudoris, ac metus reputabat.

Ambiguitas, dubia, anceps & incerta verborum poteftas. { מְבֻכָּה, מְקֻלָּה, מְקֻלָּה לְקָהֶת. ἀμφιστέρ, αμφιστέρ. ITAL. Ambiguità, dubiosità. GERM. Zweiflung. HISP. Aquella duda de amba parte. ANGL. Ambiguitie, doubtſomneſſe. } Cic. de In-vent. 1. Sed nobis ambiguitate nominis videntur errare. Ambiguitas nominis eft quod ēquivocationem vocamus.

Ambigūc, adverbium, dubiè. { ἀμφιστέρως. GALL. Ambigument, dou-teusement. ITAL. Dubiosamente. GERM. Zweifelhaft. HISP. Dudo-samente. ANGL. Doubtſomelie. } Cic. 3. Academ. Si quid ambigūc dictum fit.

|| Ambimanus, ἀμφιξ. ꝑ. Gloſſ. qui ambabus manibus utitur. ||

Āmbiō, is, ivi, vel ii, tum, ex Am, & eo, is, permutatione e in i, & b interpoſita. Undique cingo, circumeo, concludo. { סַבַּבָּה, ἀμφικόπη. xun̄ow, աւենի. GALL. Environner. ITAL. Girare. GERM. Umbeghn/vomgeben. HISP. Rodear y cercar. ANGL. To compaſſe, to go about, to environne. } ſive etiam qui ambient palmam histrioni-

bus, Plaut. prolog. Amph. Ambire magistratum ſibi, alteri ve. Ibi Virtute ambire oportet, non favoribus. ibid. Ambienti ut ſolvetur legibus, (id eft, petenti.) Suet. in Caſ. cap. 18. Virg. 6. *Eneid.*

Querapidus flammis ambit torrentibus amnis. Julius Firinicus, Pompeii poſt tot triumphos ad Nili ſuminis ripam cervices invictas, & regias, & quas toties purpura triumphalis am-bierat. ¶ Per translationem vero ambire ponitur pro blandiri, interpellare, παραγγέλνειν, πενιεῖν. Virg. lib. 4.

— quo nunc reginam ambire furentem

Audeat affatu.

¶ Quoniam vero Romani, dum honores & magistratus quererent, circumire ſingulos solebant, penſare dextras, rogaréque ut ſe ſuffragiis adjuvarent: factum eft, ut Ambire capiatur pro honores quæ-re-re, παραγγέλνειν, φιλοποιεῖν. Cic. 11. Phil. Quod si comitia placet in ſenatu habere, petamus, ambiamus, tabula modò nova detur nobis, ſicut populo data eft. ¶ Interdum etiam ſignificat ſimpliciter deſide-rare. Hier. ad Damafum: Nihil aliud ambiunt, quām ut autoritate communioſis noſtrae fulti, treis hypotafeis cum antiquo ſenu pre-diſent. Auguſt. lib. 8. Confefſ. Quælo te, omnibus iſtis laboribus no-ſtris, quō ambiimus pervenire, quid quærimus.

Ambiō, Circuitio, { טַבָּד mesab. περιοδός. GALL. Environnement, am-bition, appetit d'honneur. ITAL. Aggrata, ambitione. GERM. Ehrgeizigkeit. HISP. Rodeo, Codicia de horas. ANGL. Going about, desire of honour, ambitione. } Ambros. ſinus in quo Christus re-quiefcit, non corporis gremio præparatū, nec veftimentorum ambi-tionē componitū, ſed virtutum operatione colligitur. ¶ Sumit & pro rerum magnarum, honorum, & imperiorum ſcilicet, immoderata cupiditate. { גָּדוֹן għaón, גָּדוֹת għaaváh, גָּדוֹת għathhuth. } Cic. 2. Tusc. Quid de noſtri ambitionibus, quid de cupiditate ho-norūmque contentio, φιλοτιμία, Græci appellant. Ovid. Eleg. ult. lib. 4. Trift.

Sollicita fugax ambitionis eram.

Liv. ab Vrb. Querente petitore quod ius ſibi per ambitionem dictum non eſſet. Item, Magna ambitione fuit (id eft, magna petitio, contem-tio.) Liv. lib. 5. d. 4. Item, Ambiō pro gratia. Liv. lib. 3. d. 4. Per am-bitionem, i. gratiam: nam dicitur paulo poſt gratioſa miſſio. Per ambitionem data civitas. Sueton. in Caſ. cap. 29. Item Suet. in Orb. cap. 4. Nullum officii, aut ambitionis genus in quemquam omittere. Ambiō etiam ſtudium conciliandæ gratiæ ſignificat. Cicer. Verr. 4. Si abs te pater tuus iſtam rem alicuius amici roguatu, benignitate, aut ambitione inductus petiiffet, &c. Idem ad Quint. Frat. Præſertim quum mores ad nimiam lenitatem atque ambitionem incubuerint. Et hinc ambitionis decretā dicuntur, quæ ſunt in alicuius gratiam con-ſeſſa, ab Ulpiano l. 3. D. de minoribus. ¶ Ambiō, ipla actio ambiendi. Fest. ||

Ambiōsūs, qui immoderatè appetit honores. { גָּדוֹן għeħħ, גָּדוֹן leb. φιλοτιμία. GALL. Ambitieux, qui brigue ou pourchaffe honneur. ITAL. Ambitioso. GERM. Ehrgeizig/ der nach ehren ſteht. HISP. Codicioſo de horas. ANGL. whicis desyreh honoures great-lie, ambitious. } Cic. in Salust. Si forte fu in honoribus petendis nimis ambitionis. Item pro Flac. Qui ambitionis eft, ut nos omnes quotidie perſalutet. Ambitiosus dicitur, & qui ambit, & qui ambitur. Gell. c. 12. lib. 9.

Turbaque cœleſtes ambitionis ſumus.

Ovid. 5. Faſt. Ut ambitionis pauperis ſupelleſ. Fab. Quintil. c. 14. lib. 2. Ambitiosus in diem. Senec. cap. 1. de Tranq. vita.

Quod precibus peritis ambitionis ſuis.

(Semele.) Ovid. Eleg. 3. lib. 4. Trift.

— pronato Carula mater

Ambitiosuſ ſuo.

Idem 13. Met. ¶ Dicitur etiam ambitionis, qui habitu, ſermone, vul-tu, denique modis omnibus misericordiam captat. Quint. lib. 1. Non ſum ambitionis in malis, nec lacrymarum cauſas augere volo; uti-nam eſſet ratio minuendi. Ovid. lib. 3. de Ponto.

Sed tamen hoc factis ad junge prioribus unum.

Pro noſtriſ ut ſis ambitionis malis.

¶ In propria ſu significatione ſignificat quod magni ambitus eft, ſive multa ambiens. Plin. lib. 5. cap. 15. Amnis amēnus, & quantuna locorum ſitus patitur, ambitionis.

Ambiōſe. Cicer. ad Attic. Petivit à me ut eius orationem ne ambi-tiōſe corrigerem. ¶ Ambiōſuſ. Idem in Epif. fam. Quum in iſto genere multo etiam ambitionis facere ſoleam, quām honos meus & dignitas poſtulat.

Ambitor, is, Lampridius in Alex. Severo, Ita & patronis authoribus damnatus ambitor eft. De quodam loquitur, qui per ambitionem ad militiam aspiraſſer.

Ambitūdo, ambitus, ἀμφιστέρ, Apuleius in *Hermetis Asclepio*, Tem-pus autem quod definitur, poſt vel numero, vel alternatione, vel per alterius ambitionem rediens aeternum eſſe.

Ambitūs, a, um, partic. Circumdatuſ, κυκλήθρη. Ovid. 1. Metam.

Inſiſt & ambiſa circumdare littora terra.

Ambitūs, us, nomen, propriè circuitus. { סַבַּבָּה, περιοδός, περιοδός. GALL. Vn circule, circuit, ou tour. ITAL. Giro. GERM. Umb-gang/vomkreis. HISP. Rodeo. ANGL. Compafſing. } Cic. de Vniu. Quum ſe octo anbitus, confeſtis ſuis cursibus, ad idem caput re-tulerint. ¶ Ambitus aedium dicebatur locus inter aedificia relictus, pe-dum duorum & dimidiati: ab ambiendo dictus, quod domum ambi-ret, vel quod per eum domus poſſet circumque ambiri. Festus. Cicer. in Top. Qu. Scævola id eſſe ſolum ambitus aedium dixit, quantum communis parietis tegendi cauſa teſtum projeſceretur. ¶ Et quo-niam qui honores petebant, ſi virtuti, aut meritis diſſiderent, tribus circumire ſolebant, eaque aut largitionibus, aut pollicitiſ corrum-pe, factum eft, ut Ambitus poſtūr pro criminē honoris malis ar-tibus affectati: quod severiſſimiſ apud Romanos legibus coērc-e-batur. Cic. 2. de Orat. Rarò illud datur, ut poſſis liberalitatem ac be-nignitatē ab ambitu atque largitione ſejungere. Idem ad Quint.

Fiat.

Fratr. Schatus consultum factum est de ambitu, in Afranii sententiam. In ambitu stare, i. ante ostium, vel ante domum. P. Valerius de nece M. Antonii oratoris. ¶ Item, Ambitus, pro ambitione, de eo, qui famae studet, & videi bonus. Fabius, proprio quodam ambitu eligendi, i. iudicio ambitioso. Idem Fab. Quintil. ¶ Capitur interdum pro captatione misericordiae, quam habitu, vultu, gestu, & oratione, praesentium commiserationem aucupamus. Quint. Si juvenis innocentissimus, Iudices, uti vellet ambitu tristissima calamitatis, poterat allegare vobis amissam in oculis omnium cogitationum temeritatem, id est, misericordiam captare ex commemoratione malorum. ¶ Est item Ambitus, prolixior verborum circuitus, ex colis, hoc est, membris & commatibus constans: Græci *περιπέτης* vocant. Cic. *de Clar. Orat.* Comprehensio, & ambitus ille verborum, si sic Periodon appellari placet. Idem in *Orator.* Arguti, certique, & circumscripsi verborum ambitus. Suet. in *Tib. cap. 71.* pro periphrasi.

Ambix. Hcf. *ἀμβέλης*, *ξενίτης*, *καρδίας*, est nomen vasorum, quo ita fermè utebantur, ut nos hodie co, quod sermo vernacularis alambicum vocat. ¶

Amblothridion, *ἀμβολαθρίδιον*, Pharmacum abortum faciens.

Amblyopia, *ἀμβλοψία*, oculorum hebetatio, ab *ἀμβλόδησι*, obtusus, & *ἄψι* visus. ¶

Ambo. Ex Græco *ἀμφος* videtur deductum, & non dicitur nisi de duabus, quæ præcesserint. ¶ *שְׁנַי schenihem.* GALL. Tous deux ensemble. ITAL. Ambidue, l'uno & l'altro. GERM. Beidsembdt. HISP. Dos juntamente en numero. ANGL. Both the two. ¶ Plato & Aristoteles ambo Philosophi. Ter. in *prot. Andr.* Qui utramvis recte norit, ambas noverit. Idem *Mofell. sc. 4. a. 1.* Iacentes tollit nos ambos aliquis. Uter eratis major natu? æquè ambo pares (suprà duo.) Idem *Men. sc. ult. a. 1.* Gemini ambo eramus. Ibid. In patriam redeamus ambo. Ibid.

Si simulasse vocas crimen, simulavimus ambo,

Ovid. *Metamorph.* Ostende manum. Ambas profero. Plaut. *Aul. sc. 3. a. 4.* Quæ me ambæ obsecraverint. Idem *Milt. sc. 1. a. 1.* ¶ Vel cum hac dictione Duo: ut, Vidi duos homines, ambos mihi amicos. ¶ Vel quum de his loquimur, quæ tantummodo sunt duo: ut, Perdidì ambos oculos, & ambas manus. Cicer. *de Divin.* Quorum amborum generum una ratio est. Ambabus manibus haurire, *ἀνθεῖς*, *ἀπορίγιος*, tubaudi *μετρίας*. De iis dici confuevit, qui summo conatu quippiam agunt. Itidem Aristoph. in *Equitib.* ¶ Accusativum facit communiter ambos, sed tamen reperitur etiam Ambo in accusativo, imitatione Græcorum: illi enim *ἀμφος* dicunt. Faciam vos ambo, Plaut. *Cure. sc. 4. a. 5.* (hic Ambo est in 4. casu.) Sic & in *Amph.* Erroris ego ambo illos & dementiae complebo (pro Ambos.) Puer ambo angues enecat (pro ambos.) Ibid. *sc. 2. a. 5.* Afranius in *Pantaleo*, Revocas nos ambo ad prælium. Terent. in *Andr.* Hem Charine, ambo opportunè vos volo. Maro *Georg. 4.*

Verum ubi ductores acie revocaveris ambo.

Idem in *Bucol.*

nam sapientex spe carminis ambo Luserat.

Sosipater *lib. 1.*

Ambo, nis, pulpitum, apud authores Ecclesiasticos.

Amboñes, *ἀμπελονες*, five *ἀμπελονες*, calicis genus. Ulpian. *D. lib. 33. tit. 7. l. 13.* Ambones, calices, trullæ. Vbi tamen mendosè legitur *Ancones*.

Ambraciā, *ἀμβρακία*, vulgo *Arta*, urbs in Epiro, Pyrrhi regia, ab Ambrace rege, Thesproti filio, à quo proximus sinus Ambracius dictus est. *Gell. cap. 16. lib. 7.* Ex Ambracia hœdi optimi.

Ambraciēnsis, & Ambraciotes, five Ambraciota, *ἀμβρακιώτες*. Ex hac urbe originem traxit Theombrotus, Ambraciota dictus, qui quum Platonis librum de æternitate animarum perlegisset, præcipitem se dedit in mare.

Ambro, devorator, consumptor patrimoniorum, decoctor, luxuriosus, fulsus. Festus, *Ambrones fuerunt gens quadam Galica, qui subita inundatione maris cum amississent sedes suas, rapinis, & predationibus se suosque alere cœperunt: eos, & Cimbros, Teutonicosque C. Marius delevit, ex quo tractum est, ut turpis vita homines Ambrones dicerentur.* Mitto quod de Ambronibus dicit, aliter narrari ab Strabone.

Ambricēs. Sunt perticæ, quæ transversè asseribus & regulis interponuntur, ut inquit Festus. Ubi per asseres, cantherios etiam intelligimus. Imbrices vero tegulae, quibus incurvis domus tegiuntur.

Ambrōnes. Gentes quadam Gallæ, qui subita inundatione maris quum sedes suas amisissent, rapinis se alere cœperunt. Hos cum Cimbris, Teutonicis que Marius delevit. Hinc tractum est, ut turpis vita homines, Ambrones dicantur. Ita Festus. Vide de hoc latius in Epitom. *lib. 68.* & Plut. in *Vita Mar. 1.*

Ambrōstā, *ἀμβρόσια*, Latinè immortalitas dicitur, ab æ privativa, & *βερος* mortal is: vel quia mortales eam non comedunt, vel quia qui comederent, efficerentur immortales: sed *μετα* interponitur ob euphoniam. Fabule ferunt esse deorum cibum, nectareque potionem. Ex quo illud Martialis,

In piper ambrōsia satur est, & nectare vivit.

Cic. *lib. 1. Tusc. Quest.* Non enim Ambrosia deos, aut nectare, aut juventure pocula ministrante lætari arbitror. ¶ Diofsc. Ambrosiam scribit Romanis vocari Caprum sylvaticum, aliis Botrym, aliis Apium rusticum. Plin. herbam esse scribit odore non iniuncto, vagi nominis, & circa varias herbas fluctuantem. ¶ Ambrosia alendus, proverbiali figura dicitur, qui est egregius, & velut diis æquandus, quum ambrosia deorum cibo mercatur ali. ¶ *Vfus est Cic. lib. 2. de Orat.*

Ambrōsiūs, a, um, Pro immortalī, divino, odorifero, fragrantī. Virgil. *2. Aeneid.*

Ambrosia que coma divinum vertice odorem Spiravere.

Ambrosius, *ἀμβρόσιος*, proprium nomen, divinus, seu immortalis dicitur.

¶ **Ambrum,** gemma nigri coloris. Turn. ¶

Ambrysus, *ἀμβρυσος*, nomen est duarum urbium, quarum unam Strabo locat in Phocide, alteram in Boeotia. ¶ Est & hoc nomine fluvius

Magnesia, iuxta quæ Apollinem Admeti regis petris pavisse Poëtas fabulantur. Alii scribunt Amphrysus. Vide *infra*.

Ambubaiæ, sunt (Porphyrione autore) mulieres vagæ, ac viles, quibus nomen ab ebrietate balbutientium verborum videtur esse indicum. Nonnulli Ambubaias, tibicinas Syriaca lingua putant dici. Horat. Ambubaiarum collegia, &c.

Ambubēia, herba est quam alii Ambugiam, alii Intubum agrestem, & notiori nomine Cichorium appellant, *κυράσιας*.

Ambulācrum, vide *Ambulo*.

Ambulatri, à Plin. *lib. 4. cap. 19.* referuntur inter populos Gallæ Aquitanæ.

AMBVL̄O, as, Eo, incedo, iter facio, inambulo, deambulo. { *לִלְחָה*.

βαδίζω, πορεύομαι. GALL. Aller, cheminer, se pourmener. ITAL. Andare, caminare, passeggiare. GER M. Wandern, gehn, spazieren. HIS P. Andar, passearse. ANGL. To go, to walk. ¶ Cic. Attic. Si enim reed ambulavit is, qui hanc epistolam tulit, in ipsum tuum diem incidit. Plin. *lib. 10. c. 66.* Mures Ägyptii bipedes ambulant, ceu Alpini. Item, Ambula in ius. Non eo. Plaut. *Cure. sc. 2. a. 5.* In medio foro boni & dites ambulant. Ibid. *sc. 1. a. 4.* Demiror ubi nunc ambuleret Messenio. Idem *Men. sc. 1. a. 5.* Sinito ambulare, si foris, si intus volet (captivos.) Capt. *sc. 1. a. 1.* Si non ubi sedeas locus est, est ubi ambules. Ibid. Prolog. Qui hoc noctis solus ambulet. Idem *Amph. sc. 1. a. 1.* Bene ambula, & redambula. Idem Capt. Eo ad forum: nisi quid vis. Da. Etiamne ambulas? Idem *Afin. sc. 1. a. 1.* Bene ambulato (alloquitur discedentem.) P. Bene vale. Idem Capt. *sc. 2. a. 2.* Insanine estis? Quæ dum? Sic quia foris ambulatis. Idem *Asin. sc. 2. a. 2.* Nisi ambulaviz dormiens in tegulis. Idem *Milt. sc. 3. a. 2.* Prius jam convivæ ambulare ante ostium, quæ ego oblonatu redeo. Idem *Men. sc. 2. a. 2.* Non domi est: abiit ambulatum (animi causa.) Idem *Milit. sc. 2. a. 2.* ¶ Transfertur etiam ad alia, ut quum dicimus, Ambulare maria. Cic. *2. de Fin.* Ambulant naves, Cato *de re rustic.* Gell. *cap. 26. lib. 10.* Amnis & mare, quæ naves ambulant. Ambulant aves, Plin. *lib. 10. cap. 18.* Ambulat hoc caput per omnes leges. Plin. *lib. 18. cap. 50.* Hoc primum antiquis cœnarum interdictis exceptum invenio iam lege C. Fannii. Et paulò post, Quod deinde caput translatum per omnes leges ambulavit. Quasi dicat, pervagatum est, utpote in legibus passim repetitum. Ambulari, passivum in 3. personis. Plin. *lib. 23. cap. 14.* Si statim bina stadia ambulentur. ¶ Huius composita sunt, Anteambulo, ante alios ambulo, à quo Anteambulones, *ἀντεμπορτες*, dicti sunt stipatores & satellites, qui honoris gratia comitando principem soleat præcedere. Suet. in *Vesp.* Dum eum itidem per contumeliam anteambulonem fratres appellant. Martial. *lib. 3.*

Sum comes ipse tuus, tumidique anteambulo regis.

Deambulo, vide alibi. Inambulo, spatius. Redambulo, i. ex ambulatione redeo, vel simpliciter redeo. Plaut. *Capt. sc. 1. a. 4.* Bene ambula & redambula. Et propriè inambulare est Peripateticorum, qui deambulantes disputare consueverunt. Obambulo, adversus alios ambulo; & quasi ambulanti oppono, ascendo. Perambulo, per aliquid, sive ad finem usque ambulo.

Ambulatō, ἀμβολάτης halichah. βαδίσεις, πορεία. GALL. Allée, pourmenement. ITAL. Passeggiamento. GER M. Spazierung. HIS P. Aquella obra de andar passeggiando, passo. ANGL. Walking, going, pourmening. ¶ Ipse actus est ambulandi. Cic. *5. de Finib.* Constituimus inter nos, ut ambulationem pomeridianam conficeremus in Academia. ¶ Est & locus ad ambulandum, & idem quod ambulacrum. Vitruv. *lib. 5. cap. 9.* Circa theatra sunt porticus & ambulationes. Cic. *ad Quint. Fratr. epist. 17.* Sed tamen ei nihil restabat præter balnearia, & deambulationem, & aviarium. Suet. in *Aug. cap. 1.* Ambulatio-nes in urbe.

Ambulatū, ἀμβολάτης, diminutivum. { *וְעֵינֶת עֲדֵיר וְתַּרְמָאָת*. GALL. Petit pourmenoir. ITAL. Passeggiamento picciolo. GER M. Ein gän-gle. HIS P. Pequeño lugar para passeggiare. ANGL. A little walking or, pourmening place. ¶ Cic. *ad Cat.* Cum una mehercule ambulatiuncula, cùmque uno fermone nostro omnes fructus provinciae non confero.

Ambulatō, qui huc, & illuc ambulat. { *לִלְחָה*. GALL. Qui aime à se pourmener. ITAL. Caminatore. GER M. Wandeler, spazierer. HIS P. El que anda como passeggiando. ANGL. That walketh bither and thither, a rumer. ¶ Colum. *lib. 8. cap. 8.* Villicus (ut ait Cato) ambulator eſſe non debet. Et Cato *c. 5.*

Ambulatīx, *הַמְּגַדְּגָן*: Cato *cap. 14.* Ad cenam ne quid eat, néve ambulatrix fiet.

Ambulatōrius, a, um, quod ambulat, quodque moveri potest. { *πορεύομαι, μεταλλάσσω*. GALL. Qu'on fait marcher, & aller ça & là. ITAL. Passeggiante, che passeggià. GER M. Das geht, spaziert oder bewegt wird. HIS P. Cosa para andar. ANGL. which walketh ortis moved bither an thither. ¶ Turris ambulatoria, quæ rotis & machinis admovebatur muris, ad urbes oppugnandas, ut scribit Vegetius. Hirt. de bell. Alex. Quæque partes urbis inferiores erant, has altissimis turribus denorum tabulatorum munierant: præterea ambulatorias totidem tabulatorum confecerant. Plinius *lib. 23. cap. 14.* Operculum à tergo esse ambulatorium. ¶ Ambulatorius interdum ponitur pro Mutabilis apud Iurisconsultos: ut quum voluntatem tellatoris dicunt esse ambulatoriam usque ad mortem: ut Ulpian. D. *lib. 34. tit. 4. l. 4.* Ambulatoria enim est voluntas defuncti usque ad vitæ extremum exitum. ¶ Ambulatoria legis potestas, i. sub alternatione concepta. Paulus D. *lib. 23. tit. 5. l. 10.* Erit ergo potestas legis ambulatoria, quia dotalis fuit obligatio.

Ambulacrū, Est locus ad ambulandum, ubi commodi ambulari potest animi causa. { *וְעֵינֶת עֲדֵיר, כָּלִיל, קִינְאָת, תְּבִזְבִּז*. GALL. Pourmenoir, galerie, lieu à se pourmener. ITAL. Loggia, cortile. GER M. Ein ort da man spaßierplatz. HIS P. El lugar para se pasear. ANGL. A walking place, a galerie. ¶ Festus, Ambulacra, ambulatories. Plinius. Tam fora atque gymnasia, & pro suis extenta porticibus ambulacra miremur.

Ambulatīlis, Adject. *πορεύομενος*. Hinç ambulatiles funduli, Vitruvia *lib. 10. cap. 13.*

Amburblatē, vel Amburbiū, sacrificij genus erat, quo civitas Istrabatur: ita dictum, quod victimā, antequam immolaretur, urbem ambibat: unde & ipsæ victimæ Amburbiales dictæ sunt, eadem forma, quā hostiæ ambarvales, quæ circum arva ducebantur, antequam cederentur, ut fruges facilius provenirent.

AMBŪRO, Circumuro. { ἈΜΒΟΥΡΟΝ εὐθάρακος. GALL. Brusler tout autour, ou à demy. ITAL. Brusciare d'ogni parte. GERM. Brüng vmb anbrennen. HISP. Quemar en derredor. ANGL. To burne about. } Plaut. in Epid. Nam ille quidem Vulcani irati est filius: quaquam tangit omne amburit.

Ambus, Malcus. GL. Emenda, Ancus, Mancus.

|| Amburvo, ab am, & urvo. ||

Ambūstus, a, um, circumustus, adustus, non planè combustus. { ἈΜΒΟΥΡΟΝ εὐθάρακος. GALL. Brûlé autour, ou à demy. ITAL. Abbracciato d'intorno, scottato. GERM. Ombgebrent. HISP. Quemado al derredor. ANGL. Half burnt, burnt about. } Cic. pro domo sua. Qui denique ambustas fortunarum reliquias, suas domos comportari iubarent. Plin. lib. 10. cap. 33. Hirundinum pulli ad cinerem ambusti multis morbis medentur.

Ambūstio, nis, verbale. { ἈΜΒΟΥΡΟΝ γέκοδος. GALL. Brûlure, échaudure. ITAL. Scottatura, arsura. GERM. Ein brand. HISP. Quemadura al derredor. ANGL. Burning. } Plin. lib. 23. cap. 4. Myrtleum oleum medetur eruptionibus & ambustionibus.

Amēcum, & Amecam, pro amico & amica antiqui dicebant. Laberius, In lacu Averno mulierem fuisse amecabundam scripsit, hoc est, Amantem.

|| Ameja, semen ulmi, Plin. gamaria, Ruell. legit samaria. ||

Amelas, Lyciæ oppidum. Plin. lib. 5. cap. 27.

Ameles angulus, ἀμελὴς γωνία, id est, neglectus angulus, de eo dicitur, qui supinus & oscitabundus desideret, nihil bonarum rerum tentans. Aut in Libya lōcum esse, qui ἀμελὴς γωνία, hoc est, securus angulus vulgo dictus sit: ob id fortasse, quod neglectus & incurvus jaceret, scriptum reperitur & ἀμελὴς γωνία, id est, negligentis angulus. Recensent Zenodotus & Hesychius.

Amelius, Philosophus Apamienensis, discipulus Plotini, Porphyrii magister, Ammonij & Origenis coetaneus. Suidas.

Amēlla, herba quæ nascitur juxta Mellam Galliæ fluvium, à quo nomen accepit Amellus flos ejus. Vide Serv. in illud Virg. 4. Georg.

Est etiam flos in pratis, cui nomen Amello Fecere agricola.

Amen. { ἄμεν. αὐτὸν. } Dictio Hebraea, verè, aut veritas: particula ad confirmandum aliquid. Deuteron. 27. 16. Respondebitque universus populus ἄμεν Amen, id est, verè, vel veritas erit hoc. Aquila interpretatus est, Fideliter: Septuaginta, Fiat: quod ea quæ suprà dicta sunt, vera sint.

AMĒNS, qui à mente sua discessit, mente motus, de statu mentis dejetus. { ὑγεῖα μεσχυγκάβ. ἄνεσ. GAL. Infensé, hors du sens, force-né. ITAL. Furioso, pazzo. GERM. Unsinnig, taub. HISP. Sin seso, loco. ANGL. Mad wood. } Cic. 1. de Fin. An me tam amentem putas, ut apud imperitos isto modo loquar? Senec. cap. 7. de consol. ad Marc. Vagus & amens discursus equorum. Quintil. Vetus amentis terruisse intenti. Ovid. Eleg. 1. Trist.

Illa dolore amens.

Ibid. Eleg. 3. lib. 3.

Vt foret amenis nomen in ore tuum.

Quidam Dementem ab Amente ita distinguunt, quod Demens sit, qui non cogitat quid agat, aut loquatur: Amens, qui proorsus infanit.

Amentatūs, a, um, vide Amentum.

Amentia, { ἄμενση σχιγκάβον. ἄνεσ. GALL. Forcenement, maladie d'esprit. ITAL. Pazzia. GERM. Unsinnigkeit. HISP. La perdida del seso, ò la locura. ANGL. Madness, moodness. } Ter. in And. Cur meam senectutem sollicito hujus amentia? Cic. 3. Tusc. Nec minus illud acutè, quod animi affectionem lumine mentis carentem nominaverunt Amentiam, eandemque dementiam. Senec. cap. 3. de consol. ad Marc. Quæ malum est amentia.

Amentum, omne ligamen, veluti lorum, quo jaculum, seu media hasta religatur, ut jaci longius possit: ita dictum, quod aptantes ea ad mentum trahant. Festus. { ἄμενθάρης ταῦτα ταῦτα ταῦτα, ἄνεσ. GALL. Lien, courroie, comme de quoy on lie un soulier, ou un dard, pour le jettier plus roide. ITAL. Ogni sorte di legame. GERM. Ein iedes band-ein riem. HISP. Amiento para tirar, como dardo. ANGL. A loope, à thong. } Silius lib. 4. Hasta iuvatur amento. ¶ Hinc Amentatae soleæ, & Amentatae jacula dicuntur. Cic. de Orator. Amentatas hastas ab alio accipere, easque Oratoris viribus lacertiisque torqueare, metaphorice dixit, pro argumentis aliunde petitis, quasi telis, quibus utatur orator. ¶ Et Amentatae apud Lucanum pro Jacere, aut circumdate, aut amento munire. Jaculum amentavit habena. Videtur autem Amentum propriè ea ligamina significare, quæ infra mentum pertinent, & pileum retinent, quæ dicuntur etiam offendices, quod se mutuo offendenter, & convenient: ita ut metaphora quadam, vel potius Synecdoche ad cetera ligaminum genera translatum sit. ¶ Amentum, etiam cachrym roboris significat. Ruell. lib. 1. cap. 86. Hermol. in Plin. lib. 16. cap. 8.

Amēria, ἄμεριον Stephano, vulgo Amelio, civitas in Umbria, ante Persicum bellum annis nongentis septuaginta quatuor condita: unde Salix Amerina apud Plin. lib. 4. cap. 29. ¶ Et, Amerina retinacula, pro viminibus. Virg. 1. Georg.

Arque Amerina parant lenta retinacula viti.

Ubi Servius, Amerina retinacula, virgas intelligit, quibus vites regitantur: quæ virgæ abundant circa Ameriam oppidum Italiae, cuius crebram in Rosciana fecit Cicero mentionem.

Amērimnon, { ἄμεριμνον. GALL. Ioubarbe. ITAL. Sempre viva. GERM. Hauzreurn. HISP. Yerva puntera. } Herba est quæ alio nomine Aizoon majus appellatur, autore est Plin. lib. 25. cap. 23. Nomen habet ab eo quod curam & solitudinem levare putetur, ἄμεριμνον enim idem est quod solitudinis expers.

Amērīnā, species est salicis arboris, quæ & Sabina appellatur. Plin.

lib. 24. cap. 9. Amerinæ nigra semen cum spuma argenti pari pondere phlothrum est.

Ameriola, oppidum in Latio. Plin. lib. 3. cap. 5.

Amēs, itis, masc. gen. { ANGL. A perche for an hawk. } Pertica aucupalis. Horat. in Epodo,

Aut amite levir rara tendit retia.

Pallad. lib. 9. cap. 12. Nunc in amitibus appetet aucupium noctum.

Festus, Amites, perticæ aucupales.

Amēstratūs, ἄμεστρατος, Siciliae oppidum: cuius incolæ dicuntur Amestratini, ἄμεστρατοι. Autor Stephanus. Horum meminit Cic. 5. actione in Verrem, Quid Amestratini miseri, impositis ita magnis decumis?

Amētīlis, ἄμετελης, Regina fuit Persarum, uxor Xerxis, de qua multa Herodotus.

Amēthyſtūs, { ἄμεθυστος αχλάμεχ. ἄμεθυστος. } Gemma est diluto viola colore, fulvore purpuræ, non prouersus igneo, sed in vini colorem definente: ita dicta ab a privativo, & verbo μέθυσκω, quod est inebrior, sive quod ebrietati credatur resistere, ut Aristotelii cum Magis convenit: sive (ut Plinio placet,) quod usque ad vini colorem accedens, prius quam cum degustet, in violam definat. Plin. lib. 27. cap. 9. quinque enumerat amethysti species, ex quibus palmam tribuit Indico. ¶ Amethystus quoque à nonnullis vocatur uvæ quædam species, virium tam infirmarum, ut nullo modo inebriet: unde Plin. lib. 14. cap. 2. eam sua ætate Inerticulam appellatam fuisse testatur. ¶ Ab Amethystus fit adjectivum Amethystinus, a, um, quod ex Amethysto constat, aut quod amethysti colorem refert. Suet. in Ner. cap. 32. Amethystino Tyrij coloris interdictus. Et Amethystina lanæ, de quibus Martial. Epigram. 154. lib. 14. ¶ Item Amethystinus, amethystino colore ornatus: sicut purpuratum dicimus veste purpurea exornatum. Mart. lib. 2. Ep. 45.

Hic quem videtis gressibus vagis lentum,

Amethystinus media qui secat septa.

Amēthyſtōntes, carbunculi, ἄμεθυστον τοποθετηται, optimum carbunculi genus, cuius extremitus igniculus in Amethysti violam exit. Plin. lib. 37. cap. 7.

|| Amfariam, per amborum partes. Gloss. Isid. || Lege Ambifariam. Amfractus, & Amfractum, flexus: ab ambitu, & fragendo. Varr. de L. L. lib. 6. Ab eo leges jubent in directo pedum octo esse, in amfracto sedecim, id est in flexu: vide Anfractus. Loquitur de via privatæ, quæ est Scrivitus rusticæ apud Jurisconsultos.

|| Ami, vigilie, custodia. { GALL. Sentinelæ. } Pap. ||

Amīa, pilicis est Pelamidi similis, cuius incrementum singulis diebus intelligitur. Plin. lib. 9. cap. 15.

Amīants, ἄμειαν, lapis est friabilis in modum lanæ, alumini scissili adeò similis, ut pro eo à Sephasiatis supponatur. Vulgus Gallorum vocat Alumen plumbenum, falsò existimans speciem esse aluminis. Ex hoc lapide tenuiores conficiunt ellychnia, propterea quod ab igne non consumatur. Texitur quoque in vettes & mappas, quæ folidatae, igni purgantur. Discernitur ab alumine scissili, quod hoc aquæ innaret: amiantus autem mergatur. Gustu quoque dignoscitur: nam alumen scissile substantia tenuitate linguam mordicat, & tandem exulcerat: amiantus vero acrimonie omnis, mordacitatisque expers est. Ad hæc, amiantus in ignem conjectus, perpetuè durat: alumen autem liquefit, bullaque excitat.

Amicimen, amictus, vestis. Apul. lib. 11. Metam.

Amīcīnum, Utris pediculus, seu os, ex quo vinum diffunditur. Festus. AMICIO, is, præteritum amicui & amixi, amictum, vestio, operio, &c. Vide Diom. lib. 1. Brutus in laudatione Appi Claudi, Quæ te toga prætexta amicuit. Varto aliter, Celerius mater amixit. Horatius,

Et piper & quicquid chartis amicitur ineptis.

Suet. in Vespas. Dum salutabatur, & calciabat ipse se, & amicibus. Veteres amicibor dixerunt, pro amicis. Plautus, Subnixus alii me inferam, atque amicibor gloriose.

Amīctorium, vestimentum puellare, candidum & subtilissimum, ex lino. { ἄμεικτον ματαταφάβ. כְּרַבְּנָתָחֶבֶת חֶתְּבָנָתָחֶבֶת שְׁתִּיבָּהֶבֶת. } GALL. Un habit de fin lin servant aux filles. ITAL. Boccassino. GERM. Ein rein weiss überkleid vor die mägdelein. HISP. Vestidura de lino. ANGL. A rayle for a woman. } de quo Martial. in distichis Epig. 149. lib. 14.

Mammosas metuo, tenera me trade puella,

Vt possint nireo peccore lina frui.

Hujus distichi thema est Amictorium.

Amīctūs, a, um, partic. Idem quod vestitus. { ἄμεικτος. }

GALL. Vestu, couvert, ITAL. Vestito. GERM. Bekleidet, angezogen. HISP. Vestido. ANGL. Cladde, clothed. } Cic. 2. Philipp. Sedebat in rostris collega tuus amictus toga purpurea in sella aurea coronatus.

Amīctūs, us. { ἄμεικτον ματαταφάב. כְּרַבְּנָתָחֶבֶת שְׁתִּיבָּהֶבֶת. } GALL. Vestement, habit. ITAL. Sopraveste. GERM. Kleidung, überkleid. HISP. vestidura. ANGL. An cholthing. } Vestis quæ supponitur aliis vestibus, quasi pallium. Cic. 1. Tusc. Mihi amictus est Scythium tegmen. Tibull.

Frustra jam vestes, frustra mutantur amictus.

¶ Proverbiali figura dixit Catullus,

Contra nos tela ista tua evitamus amictu:

id est, facile depellimus, non secus quam muscarum insultus.

Amīculūm, genus vestimenti, autore Festo, à circumiectu dictum.

{ ἄμεικτον ταχριεב. כְּרַבְּנָתָחֶבֶת. } GALL. Manteau. ITAL. Mantu. GERM. Ein kleid daman über andere anlegt. HISP. Cierta vestidura, capa. ANGL. A clooke. } Vellejus, Amiculio pullo velatus. Amiculum purpureum muliebre. Liu. lib. 34. Decet hoc amiculum. Plaut. Most. sc. 3. a. 1. Cic. 2. de Divin. Visus est in somnis amicæ esse amictus amiculo. Valer. Maxim. Detracto etiam Jovi Olympio magni pondoris aucto amiculo, injectoque ei lanceo pallio. ¶ Inde Amiculatus, amiculo indutus, Solinus cap. 65. Pars nudi, pars obscena tantum amiculati.

Amīcā, x, quam quis amat in honeste. { ἄμεικτον ταχָה. כְּרַבְּנָתָחֶבֶת. } GALL.

amic

Amie, amoureuse. ITAL. Amica, amorosa. GERM. Ein būl odet liebē haberin. HISP. Amiga. ANGL. Alemmand. Ḷ Horat. epist. 1.

Vt nox longa quibus mentitur amica, diēsque.

Terent. in Andr. Sive ista uxor, sive amica est, gravida ē Pamphilo est.

AMICULA, diminutivum ab amica. { τὸ ἴερον. GALL. Amiette, petite amie. ITAL. Amichetta. GERM. Ein būl, liebhaberin. HISP. Pequeña amiga. ANGL. A little alemande. Plin. Miſerat etiam epistles Roman ad amiculam quandam. Suet. in Calig. Quoties uxoris, vel amicula collum exoscularetur.

AMICVS, substantivum, Benevolus, necessarius, qui honesto amore aliquem complectitur, & indissolubili familiaritatis iure est ei conjunctus. Contrarium est Inimicus. { אַחֲרֹב abhub. תְּנֵה rebeh. צָדֵד. GALL. Amy. ITAL. Amico. GERM. Ein freund. HISP. Amigo. ANGL. Anfreind. Ḷ Paul. Iuris. Amicos appellare debemus, non levi notitia conjunctos, sed quibus fuerint iura cum patrefamilias, honestis familiaritatis quæsita rationibus. Interest autem inter amicum & amatorem, quod amator venerè amat ad tempus: amicus vero honestè in perpetuum. Imo & pro Amatore. Plaut. sc. 4. a. 2. Osculari vīsa amicum suum (cum supra amatorem.) Item, Stulta es, quæ aeternum illum tibi amicum fore putas. Idem Mostell. sc. 3. a. 1. Nisi ex fundis amicorum vestrorum penus assertur (i. amatorum.) Idem Pseud. sc. 2. a. 1. Bis tantò sunt amici inter se, quam prius. Idem Amph. (de amantibus dicitur,) fore amicum tibi sempiternum, atque amatorem proprium in vita. Denique, ut Donatus tradit: Amicus, animi est: Amator, corporis. Cicer. 5. Verr. Poteritne Alba tuus antiquissimus non solū amicus, verum etiam amator absoluere? Mores amici neveris, non oderis, φίλος εὐσώτας γνωτος, μασόντος γένη. Porphyrius in Horat. hunc versum proverbiale fuisse ait: quo admoneamus, in amicorum moribus quedam vitia dissimulanda sic, ut intelligantur quidem, sed tamen tolerentur, ne severior & oculatior in observandis amici malis subvertas amicitiam. Nisi quis meliorem, que mihi atque amicis placeat conditio magis. Plaut. sc. 2. a. 1. Ibo & consulam hanc rem amicos, quid faciendum ceasent. Idem Menach. sc. 3. a. 1. Narravi amicis consilium. Idem in Aulul. sc. 1. Narravi. Amici compulerunt (illum) reddere debitum. Idem Curc. sc. 3. a. 5. Serva tibi perpetuum amicum me. Idem Capt. sc. 3. a. 2. Noluit frustrarier, ut decet velle hominem amicum amico, atque opitularier. Idem Curc. sc. 3. a. 2. Pauci è multis amicis, qui certi sient. Idem Pseud. sc. 3. a. 1. Amici autem & Amantis differentia quæ sit, docet Senec. Epist. 34.

Quid facis ingenio semper amice meo?

Ovid. Eleg. ult. lib. 3. Trist. Ibid. Eleg. 2. lib. 4.

Donaque amicorum templis promissa Deorum.

Et 13. Metamorph.

trepidoque fugam exprobavit amico.

Velleius, Amicum habere malles Brutum, inimicum Cassium. Gell. c. 14. lib. 16. Is cùm amicum amatumque habuit. Ḷ Amicorum communia omnia, πάντα τὰ φίλα καὶ φίλα. Ex hoc proverbio Socrates colligebat, omnia bonorum esse virorum, non secus quam deorum. Deorum, inquit, sunt omnia: Boni viri deorum sunt amici; & amicorum inter se communia sunt omnia: Bonorum igitur virorum sunt omnia. Refertur apud Eurip. in Oreste, in Phoenic. & in Andromacha: apud Terent. in Adelph. apud Cic. 1. Offic. & 1. de Leg. Citatur ab Aristot. lib. Moral. 8. & à Plat. de Leg. 5. Ḷ Amicus certus in re incerta cernitur. M. Tul. in Lal. Senarium hunc ex Ennio citat proverbii specie. Quo significatum est, amici fidem in rebus adversis explorari. Ḷ Nihil homini amico opportuno amicus. Gratissimum officium quod praestatur in tempore; contrà intempestivum officium plerūque molestū esse solet. Ḷ Viri infornati procul amici, οὐδὲς κακοῖς στέφονται εἰς διάφοροι. Parœmia notat mores amicorum vulgarium, qui hirundinum ritu, pro ratione temporum advolant ac devolant. Advolant, ubi res secundæ: devolant ingruente rerum tempestate. Ḷ Felicitas multos habet amicos, οὐ πολλούς πελάθει. Notior est sententia, quam ut requirat interpretem. Ḷ Amicus magis necessarijs quam ignis & aqua, Αἰδηνίοντα πολλούς οὐδὲν φέλει. Hyperbole proverbialis, admonens neminem esse tam divitem, aut potentem, quin opus habeat amicorum officiis. Ob id ipsum Latini amicos necessarios vocant, ut amicitiam necessitudinem. Cic. ad hoc alludens ait in Lal. Hodièque vulgus indoctum habet in ore, quod est verissimum, Tolerabilius vivi sine pecunia, quam sine amicis. Novos parans amicos, ne obliviscere veterum, Νέος φίλος παῖς, λαγῆ η παλαιοῦ μη ἀμαρτάνει. Torqueri potest & ad mutua studia, ad quæ convenit non nunquam respicere, etiam posteaquam diversæ te addixeris disciplinae. Hermol. Barbar. in epist. quadam ad Picum Mirand. Ḷ Mendico ne parentes quidem amici, Πιστούς φίλους οὐ γνωτοποιούσι. Divitiae conciliant amicos: paupertas nec illos habet amicos quos natura coniunxit. Ḷ Unus Deus, & plures amici. Eis Θεος, οὐ πολλοί φίλοι. Hesiodo tamen non probatur πολυφίλοι, neque rursum ἄξειν. Ḷ Amicos tragedos æmulatur, ταῦτα ιστορίας τραγῳδίας ἀγονεῖται, Suidas è Didymo citat, addens dici solitum de iis, qui se accommodarent, & morum severitatem sumerent ad æmulationem aliorum. Sumptum ab histriónibus. Ḷ Linguā amicus, δοὺς γλώσσας φίλος, qui verbis ostendit, non te præstat beneficium. Aut qui non amat ex animo, sed benevolentiam oratione præ se fert. Ḷ Cum amico non certandum æmulatione, Cum amico non certandum invidia, Cum amico & bene merito non est suscipiendum certamen, ne quid obscuretur amicitia propter æmulationem hujusmodi comitem contentionum. Id innuit Homer. in Odyss. 8.

τις ἡ φίλοι πολυφίλοι, id est,

quis namque benigno cum hospite pugnet? Pereant amici, dum tñā inimici intereant. Versiculus refertur à Cic. in Orat. pro Deiotar. ut proverbio iactatus. Congruet in illos, qui nec inimicis parcunt, nec amicis, modò quod impensè cupiunt, affequantur. Versus autem est immanis: quam humanitatis sit & inimicos multos sinere, ne lades amicos. Ḷ Neque nullis sis amicus, neque multis. Carmen illud Hesiodi, sicut & alia pleraque, cessit in proverbium:

Calepini Pars L.

Μηδὲ πολύγενες, μηδὲ ἀξεῖνος καλίστος, id est; Nec multis, at nec nulli dicaris amicus. Arist. lib. 9. Moral. 9. tanquam proverbio iactatum citat, quod prorsum citra ullius amici consuetudinem vivere, ferinus atque iniucundum esse videatur: rursum nec vehementer amare possumus simul multos, nec pluribus motrem gerere. Diversa tamen sentit Cicer. in Lalio, & Plutarch. in Comen. ἐσὶ πολυφίλαι. Ḷ Ubi amici, ibi opes. Plaut. in Truculent: Verum est verbum, quod memoratur: Ubi amici, ibidem opes. Cittatur & à Fabio proverbii vice, libr. Orator. Institut. 5. Sensus est, potiores esse amicos, quam pecuniam, & ad vitæ præsidium plus habere momenti amicos citra pecuniam, quam absque amicis opes. Valeat amicus cum inimico,

— εἴπειν φίλοις σωματικήσσει.

Quadrat in eos qui toti ad se spectant, nec amici magis, quam inimici rationem habent, cuiusmodi fertur Timon ille Misanthropos. Ḷ Vnde ad aras amicus, μίστης βασιλεὺς φίλος εἰμι. Hoc respondit Pericles amico cuiusdam, qui eum rogaverat, ut in causa quadam falsum deiceret. Admonet adagium nonnunquam, quod consulamus amicorum coenodis, corūnque voluntati morem geramus, fas videri paululum à recto deflectere: verum catenus, ne propter hominem amicum Numinis voluntatem violēmus. Gell. Noct. Artic. lib. 1. cap. 3. & Plut. in libello, ἐσὶ πολυφίλαι. Ḷ Verbo tenus amicus. In eum qui simul oratione benevolentiam, ceterum longè diversa parans in animo, quadrabit illud ex Homer. Odyss. 6.

— Σίλης ἔχειδος.

Μελιχίτης ἐπίστοι, νόσος ἢ ὁ ἄλλος ψροῖσα, id est:

— Animum præmolibus isti

Lenibat diētis, at mens diversa parabat.

Item adjectivè ponitur. Ovid. Eleg. 3. lib. 3. Trist.

— nec cum clamore supremo

Languentes oculos claudet amica manus.

Idem Eleg. 4. lib. 1.

Si tamen hac navis vento ferretur amico;

Idem 5. Fast.

— Verbis solabar amicis.

Amicus, si cum re inanimata iungatur, significat utile, vel gratum: ut; Amicus pratis humor, Amica frugibus æstas. Virg. 1. Æneid.

— tacita per amica silentia Luna.

Ubi Servius: Sibi grata. Amica quies, hoc est, Grata, iucunda, placida. Ovid. Amicior, comparat. Amicissimus, superlat. Plaut. Most. sc. 7. a. 2. Salve amicissime mihi hominum omnium. Item, Amicissimam amicitiam propinantes. Idem Pseud. sc. 1. a. 5.

AMICULUS, diminutivum ab Amicus. { GALL. Petit amy. ITAL. Amichetto. GERM. Ein freundlin. HISP. Pequeño amigo. ANGL. A little freind. Ḷ Cic. 5. Verr. Decimus amiculus meus. Hor. in epist.

Disce docendus adhuc, qua censem amiculus.

Amiculus dulcis, Catullus.

AMICÈ, adverbium: Benevolè, cum amore & benevolentia: { תְּהַבְּחַבְּחָה. פָּרָאָתְּ: וְאַתְּ. φίλος φίλος. GALL. En amy, amiablement. ITAL. Amichevolmente. GERM. Freundlich. HISP. Amigablemente. ANGL. Freindlie, amiablie. Ḷ Benè atque amicè dicas: verba domini ad seruum. Plaut. Pseud. sc. 5. a. 1. Cic. in Lalio, Qui mihi tantū tribui dicas; quantum ego nec agnosco, nec postulō, facis amicè. Idem de Finib. 1. Quos tu paulò ante, cùm memoriter, tum etiam erga nos amicè, & benevolè collegisti. Ḷ Amiciter, adverb. pro Amicè. Plaut. Pers. Quia meo amico amiciter hanc commoditatis copiam danunt, &c.

AMICABILIS, e, { φίλος. GALL. D'amy, amiablement fait. ITAL. Convenient de amico. GERM. Das zur freundschaft gehört. HISP. Cosa digna de amigo. ANGL. Pertaining to a freind. Ḷ Plaut. Mil. Vos modò porrò ut accepistis, operam date amicabilem, hoc est, quam dare debet amicus. Ḷ Dictio abhorrens à Latio.

Amicalia, celebritas amicorum convivantium. Cerd. ||

AMICARIUS, ab amica. Amicarius qui amicam præbet: Amiculus, qui multas amicas habet: ut à charta, chartarius, chartosus: à lactuca, laetuarius, laetus: à culcitras, culcitrius, culcitrosus. Diomedes Gramm. lib. 1.

AMICO, as, are, Cöcilio, propitiū reddo. Ḷ ηθάρ. περιστέρη, πυράντα. GALL. Faire amy. ITAL. Fare amico. GERM. Freunde machen. HISP. Hacer amigo. ANGL. To make freind fuller amiable. Ḷ Stat. 3. lib. 1.

Ac prior æolides solita prece numen amicat.

AMICITIA, familiaris necessitudo, benevolentia conjunctio. { תְּהַבְּחַבְּחָה ababah. וְדִירְוֹתְּ: je dhidhuth. φίλος. GALL. Amitié. ITAL. Amicitia, amista. GERM. Freundschaft. HISP. Amistad. ANGL. Freindship, amitié. Ḷ ab Amicus, est studiorum omnium voluntatimque consensus. Cic. in Lal. Est autem amicitia nihil aliud, nisi omnium divinarum, humanarumque rerum cum benevolentia & charitate summa consensus. Ovid. Eleg. 7. lib. 1. Trist.

Illud amicitia sanctum & venerabile nomen.

Ibid. Eleg. 5. lib. 4.

Téque, quod eis rarum; præsta constanter ad omne

Indeclinata munus amicitia.

Gell. cap. 6. lib. 8. Amor amicitiae. Contrarium est Inimicitia. Ennius; Amicitiam atque inimicitiam in fronte promptam gero. Sed in frequentiore usu amicitia dicuntur plurali tantum numero. Ḷ Ollæ amicitia, χύτες φίλαι: Fervet olla, vivit amicitia, ζει χυτα, ζει φίλα, in amicos istos vulgares quadrabit, quos patina, non benevolentia conciliat. Item Plin. apud Charit. lib. 1. Ḷ Amicitiae personam detrahete, τὸ περιστέρην ἀφίλετο τὴν φίλια, dicitur, quin aperte quæ sentimus animos, tum facimus, tum loquimur apud amicos, & quicquid in pectore clauilum est, id præ nobis ferimus. Vultus enim ab animo discrepans, persona verius est quam vultus. Ḷ Amicitia stabilium, felicitas temperantium. Aristot. Martial. Eudem. 7. Ορθός λέγεται, οὐ η φίλια τὸ βιοτόν, οὐτε τὸ εὐδαιμονία τὸ ἀρδετα. Quo admonemur, Amicitiam quidem virtute (quæ sola est stabilis, fortunæque ludibriis non obnoxia) conciliari oportere: felicitatem verò hominis non in facultatibus sitam esse (quæ cupiditatem animi non explent, sed irritant;) verum in hoc ut suam quisque

Fiume. GERM. Ein fluss / ein bach. HISP. El río. ANGL. A flude, à river. } Fluvius : ab Am, circum, & No, fluo, quoniam flexuoso meatus habitur : vel ab ambo. Omnia enim flumina circumneunt, ideoque cor-nuta pinguntur. Nec desunt, qui à Græco ἄμνης deduci malint, quod etiam Suidas fluvium interpretatur. Hinc etiam ἄμνης τοῦ φασ, à Callimacho dici putant ; pro amicis. Sic enim habet ille in Hymno Diana,

Δὸς δὲ μηὶ ἀφιπόλυς ἀμνήθας οὐκοτείματος : hoc est, Da mihi fabulas Amnisidas viginti Nymphas. Verum hoc potius deductum videtur διὸς ἀμνοῦ, quod proprium nomen est fluvii in Creta, à Suida quoque commemorati : quod etiam Callimachi interpres annotavit his verbis : ἄμνης τοῦ φασ. Κέρτης, ἀφ' Ἀμνηδας Κερτης, id est, Amnisus fluvius Cretæ, à quo Amnisidas, hoc est, Creticas. Virg. i. Georg.

Atque alius latum funda iam verberat amnem.

PLIN. lib. 20. cap. 32. Halciones subeunt & in amnes. Ponitur & pro torrente. Virg. 4. Eneid. Ruunt de montibus amnes. Ovid. Eleg. 12. lib. 4. Trist. Amnes, lacus montes in triumpho. Ibid. Eleg. 1.

Adverso tardam qui vehit amne ratem.

¶ Amnis in feminino dixerunt antiqui. Varr. || ¶ Amnigenus, in amne genitus : Amnenis, ad amnem situs : Interamnus, inter amnem : Antemnus, ante amnem positus, vel habens ante se amnem. ||

Amnicola, x. Αμνοτρόπος. GALL. Qui habite près de la rivière. ITAL. Quello ch' abita appresso il fiume. GERM. Der bey einem flus wohnet. HISP. El morador, que mora cerca del rio. ANGL. which dwelleth by a river. } Amnis accola. Ovid. 10. Metam.

Amnicolaque simul salices, & aquatica lotos.

Amniculus, a, um, significat fluviale. { πανίπος. GALL. De riviere. ITAL. Di fiume. GERM. Das des flus oder bachs ist. HISP. Cosa perteneciente al rio. ANGL. which belongeth to a river. } ut, Stirps amnica, apud Apuleum. Plin. lib. 3. cap. 35. Insula in Sao Matubarthis, amnicarum maxima.

¶ Amnium, fetus involucrum tenuer, quod eius velut sudores recipit : aquifer. ||

Amnus, insulae Dolice in Arabia fluvius. Plin. lib. 6. cap. 28.

AMO, as, are, Diligo, charum habeo, studio prosequor, benevolentia complector, magno amore in aliquem feror. { επικαθάπτω, επικαθάπτω. GALL. Aimer. ITAL. Amare. GERM. Liebhaben, lieben. HISP. Amar con afficion. ANGL. To love hartelie. } Ita tu me ames, ita te Philolaches amet ut venusta es ! Plaut. Most. sc. 3. a. 1. Neque amatorem invenire quoque qui amet me. Idem Pseud. sc. 1. a. 3. Quam obrem vitam amet. Ibid. sc. 1. a. 5. Nam si te dii amant (alias amabunt) lingua comprimes. Idem Mil. sc. 6. a. 2. Amant te omnes mulieres. Ibid. sc. 1. a. 1. Dii me servant atque amant. Idem Pseud. sc. 2. a. 2. Pariter percuti amando atque infaniunt. Idem Cure. sc. 3. a. 1. Quum est pauxillum amare sanè, insanè non bonum. Ibidem. Dii me omnes adjuvant, augent, amant. Idem Menach. sc. 3. a. 3. Qui amat, si eger, misera afficitur æratura. Idem Cure. sc. 2. a. 1. Id quod amo, careo. Et quod amas, adducam. Ibidem, Qui quod amat videt, nec potitur. Idem Cure. sc. 3. a. 1. Ita me amabit sancta saturitas. Idem Capt. sc. 1. a. 4. Ita te amabit Iupiter, ut tu nescis. Idem Aul. sc. 6. a. 4. Ita me dii amabunt. Ibid. sc. 5. a. 3. Amo quia non adest. Ibidem, Scibo utrum me magè amet, an marsum. Idem Menach. sc. 4. a. 2. Amando me exoriarier te vis, an osculando (i. blandiendo.) Idem Asin. sc. 3. a. 2. Hic homo te amat. Ibid. sc. 5. a. 4. Amat, sapit, rectè facit, animo quandoque obsequitur tuo. Amph. Idem Asin. sc. 1. a. 3. Ut miser est qui amat ? Ibid. sc. 3. a. 3. Salve, Dii te ament. Idem Most. sc. 4. a. 1. Decer me amare. Idem Menach. sc. 1. a. 1. Dii te ament Megadore. Idem Aul. sc. 4. a. 1. Ita me bene amet Laverna. Ibid. sc. 2. a. 3. Libet amare, potare. Idem Most. sc. 1. a. 1. Quid agitur ? Amatur atque egetur. Idem sc. 3. a. 1. Ita me Venus amet. Idem Cure. sc. 1. a. 4. Dii te, Deæque ament, & neque ament, neque faciant bene. Idem Pseud. sc. 3. a. 1. Ita me dii ament ut sapit multum. Idem Most. sc. 3. a. 1. Te amo, & metuo. Idem Pseud. sc. 1. a. 4. Quod te amo, operam nusquam potui melius ponere : tu me amas, ego te, meritò fit. Idem Most. sc. 3. a. 1. Catull. Nunquam te aspiciam posthac, at certè semper amabo. Verum amo, vide Verum. Amo medullitus, vide Medullitus. Cörde amare, vide Cor. Amari à lenone, vide Leno. Cic. Dolab. Quis erat, qui putaret ad eum amorem, quem erga te habebam, posse aliquid accedere ? tantum tamen acceſſit, ut mihi denique nunc amare videat; antè dilexisse. In eodem sensu idem Cic. ad filium, Sed tamen ut sci- res eum non à me diligi solum, verum etiam amari. Terentius tamen contrarium posuisse videtur, quum inquit : Pol, quod plus quenquam amem, aut plus diligam, eò feci. Quod si amo absolutè ponatur, capitur pro Amore cæptus sum : hoc est, esse in amore. Plaut. Amat filius : certum est. Amare pro Orare ! Amare te multum ait, ut hoc ad aurifacie deferas. Plaut. Mon. sc. 3. a. 3. Scin' quid te amabo ut facias ? Ibidem sc. 4. a. 2. Amat item, pro Solet. Quintil. Amat fieri. Tacit. lib. 4. Memoriat Drusi eadem quæ in Germanicum decernuntur, plenisque additis, ut fermè amat posterior adulatio. Tractum à Græcis, apud quos φιλητης, soles interdum significat. ¶ Amo, de rebus inanis. Horat.

— amat quoque ianualimen.

Composita huius verbi sunt, Adamo, Deamo, Redamo, & Peramo. Amabò, { νονα. φιλητης. θεωρητης. GALL. Pour Dieu mon amy, s'il vous plaît. ITAL. Di gratia. GERM. En lieber. HISP. Por mi amor. ANGL. I pray yoroe, I besek yow. } Interjectio blandientis, Comicis. Plaut. Noli amabò, verberare lapidem, ne des manum. Idem Cure. sc. 3. a. 1. Noli amabò verberare. Item, Amabò advorte animum. Idem Men. sc. 4. a. 2. Quin amabò is intrò. Ibid. Iam amabò, desine ludos facere. Ibidem. Amabo te palam reddo. Cedo, amabò decumbe. Idem Most. sc. 3. a. 1. Duce me amabò. Ibid. sc. 4. a. 1. Quin amabò accusbas. Ibid. Quidam exponunt, Gratum erit. Gell. lib. 11. Amabò mi fili quietas. ¶ Sepe etiam habet adjunctum accusativum. Cicer. ad Attic. Cura, amabo te, Ciceronem nostrum.

Amans, particip. significat eum, vel eam, qui, vel quæ amat, pudicè, vel impudicè. { επικαθάπτω, επικαθάπτω. iegar, ησθω. GALL. Amant, Calepini Pars I.

amoureux. ITAL. Amante, inamorato. GERM. Ein liebhaber / oder eine liebhaberin. HISP. El que ama, amador. ANGL. Loving, whi h loveth. } Cicer. Nihil difficile amanti puto. Amo autem, & semper amavi nimium studia & mores tuos. Accubantes, potantes, amantes. Plaut. Pseud. sc. 1. a. 5. Tui amans abeuntis ego. Idem Asin. sc. 3. a. 3. Amantem uxoris, mox osorem. Ibid. sc. 2. a. 5. Ubi amans adolescens scortum liberet. Idem Capt. sc. 5. a. 5. Amantes propinantes vinum dabant Veneri. Idem Cure. sc. 1. a. 1. Misero amanti ebilit sanguinem amica, Ibid. sc. 3. a. 1. Impressiones arcta amantium corporum. Idem Pseud. sc. 1. a. 1. Non iucundum est, nisi amans facit stulte. Ibid. sc. 3. a. 1. Ubi amans adolescens scortum liberet. Idem Capt. sc. 5. a. 5. Amantium animo inlecebra munditia. Et amanti amœnitatis malo. Idem Men. sc. 3. a. 2.

Sensit amans sua dannata, ferd tamen haret in illis. Ovid. Eleg. 1. lib. 4. Trist.

— An quod amantes.

Non longè à charo corpore abesse volunt.

Catul. de com. Beren. Cum genitivo constructum transit in nomine : ut, Amans quietis, φιλητης. } Interdum substantivè accipitur in eadem significatione qua amator, iegans. Ovid. 1. de Arte,

Palleat omnis amans : colore est hic aptus amanti.

Amicum & amatum cum habuit, Gell. cap. 19. lib. 16.

Amantē, adverbium. Significat benevolè, vel cum amore. { επικαθάπτω, επικαθάπτω. GALL. Amoureusement, en amy. ITAL. Amarevolmente. GERM. Freundslich, mit lieb. HISP. Amorosamente, y amigablemente. ANGL. Lovinglie. } Cic. Attic. Valde hoc velim amanter diligentèque conficias. Plin. in Epist. Nos, ut amicos paternos & amianter & modestè complectebatur.

Amasco, veteres inchoativo modo dixerunt ab Amo. Diomed. Gram. lib. 1. Item ab Amo veteres inchoativo dixerunt Amasco, unde & Amascos, amatores dicebant.

Amascus, id est amator, ιεγανης, Diomed. Gram. lib. 4. & Plaut. in Triculento, Iucundulos amascos.

¶ Amasce, amatuimus esse. Amasso, amavero. Felt. ||

Amatio, amor venereus, ιεγανης. Plaut. in Panul. Acerba amatio est. Idem in Merc. Cum tua amica, cùmque amationibus. Idem in Capt. ad fin. Nulla hinc amatio est.

Amatör, { επικαθάπτω, επικαθάπτω. GALL. Amoureux. ITAL. Amatore. GERM. Ein liebhaber. HISP. Amador. ANGL. A lover. } & in bonam, & in malam partem accipitur. In bonam. Cic. de Vni. Qui sapientia amatorem se profitetur. Idem ad Attic. Bibliothecam tuam cave cuiquam despondeas, quamvis acrem amatorem inveneris. } In malam : ut, Amator mulierum. Amator metetricis. Plaut. Mostell. sc. 3. a. 1. Tu magnus amator malierum es. Idem Men. sc. 1. a. 2. Callidoro amatori suo. Idem Pseud. sc. 1. a. 1. Non est iustus amator, nisi qui perpetuat danda. Ibid. sc. 3. a. 1. Amatorem non invenire. Ibid. Amatoribus fiat. Ibid. sc. 4. a. 1. Age, surge amator, i domum. Idem Asin. (ter.) Quantusque amator. Idem prol. Amph. Amator quasi pīcīs est. Idem Asin. sc. 3. a. 1. Ubi sunt amatores mariti. Idem Men. sc. 2. a. 1. Amatores aves sunt, Ibid. Auro contra cedo modestum amatorem. Idem Cure. sc. 3. a. 1. Amatores sic decet amatos esse, ut ad mendacitatem se properent detrudere. Ibid. sc. 2. a. 1. Non vestem amatores mulieris amant, sed fartum (i. corpus.) Idem Most. sc. 3. a. 1. Fore amicum sempiternum & amatorem proprium in vita. Ibid. Terent. in Eunuch. Amatores audieram esse mulierum eos maximos. Cic. 3. Tuscul. Aliud est esse amatorem, aliud amantem. } Sunt qui ita distinguunt inter Amatorem, & Amantem ; ut Amator dicatur, qui multis se amoribus implicat, naturaque ad amandum est proclivis : Amans, qui ex causa amat, etiamsi alioqui natura sua in amorem admotum sit propensus. Amator item fingere potest : in amante nihil simulari.

Amatōcūlūs, diminutivum, ιεγανης. Nam quæ sedulò munditer nos habemus, vix ægrè amatoculos invenimus.

Amatīnx. Plaut. Asin. sc. 1. a. 3. Satis dicacula es amatrix.

Amatōrē, adverb. quod est ad similitudinem amantis. { επικαθάπτω. GALL:

Amoureusement, en amoureux. ITAL. Amantemente. GERM. Liebhabender weiss nach. HISP. Amorosamente y amigablemente. ANGL. Lovinglie, of te ter the maner of lovers. } Cic. 2. Phil. Erat enim amatore scripta epistola. } Amatorie quoque nonnulli unam ex Musis esse voluerint, quæ Græcis Erato dicitur, decepti nimirum corrupto Ovidii versiculo ex Epist. Sapphus ad Phaonem, quem sic legunt :

Vilis Amatorie, Vilis mihi candida Clio.

Quem Ovidii locum si quis proprius expendat, facile deprehender, non de Erato & Clio esse intelligendum : sed de Amythone & Cydno Lesbyis mulierculis, quibus ille ad portentosam libidinem abutitur. Subdit enim, Quas non sine etimine amavi : Quod, quam recte conveniat Musis virginibus, quivis facile intelligat.

Amatōrium, quod ad amoris insultam impellit, φιλητης : ut amatōrium poculum. Sic amatōrium virus, apud Plin. lib. 8. c. 22. & lib. 13. c. 23. Quint. lib. 7. An amatōrium venenum sit, necne.

Amatōriūs, a, um, quod ad amatōrem pertinet, ιεγανης. Cic. 3. Tus. Anacreontis tota poēsia est amatōria.

Amabilis, e, dignus amari, dulcis, suavis. { επικαθάπτω, επικαθάπτω. GALL:

Digne d'estre aymé, aymable. ITAL. Amabile, degno d'esser amato. GERM. Lieblich, Das würdig ist lieb zu haben. HISP. Digno de ser amado. ANGL. worthy to be loved. } Plaut. Asin. sc. 3. a. 3. Nimis bella es, atque amabilis. Cic. ad Attic. Filialam tuam tibi iam Romæ iucundam esse gaudeo : eamque quam nunquam vidi, tamen & amo, & argabilem esse certò scio. Cuius contrarium est Inamabile. Mart. Inamabilis sciurus & frequens phoenix. Amabilissimus, Gorgonius Rhetor.

Amabilis, { επικαθάπτω, επικαθάπτω. GALL:

Amorevolezza. GERM. Holdigkeit. HISP. Amistad. ANGL. Amiableness, love somesse. } Morum comitas, formæve venustas ad amorem alliciens. Plaut. in Stich. Si amabilitas tibi nostra placet, si tibi ambo accepti sumus. Idem in Pæn. Qui amabilitati animum adduceret.

Amabiliter, adverb. { אָמַנְתָּךְ, יִגְעַנְתָּךְ. GALL. Amiablement. ITAL. Amare volmente. GERM. Holdsliglich. HISP. Amigablemente. ANGL. Amiable. } Ant.ad Cicer. in Epist. ad Attic. Sed meherculè si humaniter, & sapienter, & amabiliter in me cogitare vis, facilem te profectò præbebis.

Amata, omnis virgo quæ à Pontifice Max. capitulat ad sacerdotium Vestæ appellatur: quoniam quæ prima capta est, hoc fuisse nomine traditur. Gell. lib. 1. cap. 12.

|| Amodò, von mahn. αμόδιος. Gloss. amodò. διπλός τέττα. || Amœbæus, αμοῖβαι, in pen. cum æ, & in antepenult. cum œ diphthongo. Genus carminis, in quo qui canunt, utuntur æquali numero versuum, & ita se habet ipsa responsio, ut aut maius, aut contrarium aliquid dicat: ita Festus, & est apud Virg. in Buc.

Ab Iove principium Musæ, Iovis omnia plena:

Ille colit terras, &c.

Nomen deductum dñi Θεοπάτρα, quod inter cætera significat alternis respondere.

AMENO, as, delectatione afficio. { פָּתָח סִימָאֵת, בְּחַזְבָּה הֶתְּבָּה. GALL. Deleter, recreer. ITAL. Deleitare, aggradire. GERM. Besuchigen. HISP. Deleytar. ANGL. To deleyte, to recreate with pleasure. } Cyprian. ad Don. Et dum in arbores & viteis, quas videmus oblectante prospectu, oculos amœnamus, animum simul & auditum instruit, & pascitur obtutus.

Amœnus, a, um, cum œ diphthongo, jucundus aspectu. { נָעָם תֹּוב תֹּבֵת, נָעָם רְגָלָה, אֲמָנוֹס. GALL. Plaisant, recreatif. ITAL. Ameno. GERM. Lustig, lieblich und hübsch anzusehen. HISP. Naturalmente delectable. ANGL. Pleasant, delytosome. } Componitur ab A, id est sine, & munus, quod sit res grata, vel sine fructu. Vel (ut inquit Servius) à Mœnio, munio, vel fructum capio: unde qui nihil præstant, Immunes vocantur. Festus ab amo derivat, cum ait, Amœna loca dicuntur, quæ ad se amanda alliunt. Virg. 6. Æneid.

— & amœna vireta

Fortunatorum nemorum.

Cic. de Orat. Nec amœnum, nec salubrem locum censeo. Idem Att. Prædiola nostra bellè edificata & satis amœna. Amœno ingenio. Gell. e. 2. lib. 29. Puer Delphino amœnus (i. ab eo amatus.) Idem cap. 8. lib. 27. Item, Amœnior cultus. Liv. 4. ab urb.

Amœnitās, jucunditas illa, quæ ex rebus amœnis percipitur. { οὐγάνη, τυχαία, πλαστική. GALL. Plaisance, recreation. ITAL. Giocondità, piacevolezza. GERM. Lustbarkeit. Deleyte. ANGL. Pleasantness, delysomenesse. Cic. 2. de Legib. Præsertim hoc tempore anni & amœnitatem & salubritatem hanc sequor. Plin. lib. 12. cap. 1. Glidi fontis amœnitate. Amœnitates ingenii. Gell. cap. 7. lib. 7.

Amœnitēr, adverb, pro Amœnē, ἀμεντ, τευφεᾶς. Gell. lib. 20. cap. 8. Annianus Poëta in fundo suo, quem in agro Falisco possidebat, agitate erat solitus vindemiam hilarè atque amœniter. Et lib. 14. e. 1. At Phavorinus, quæ est Græcæ facundia copia, cā amœniūs & splendidiūs exequebatur.

Amœniſimē, adverb, superl. Plin. Epist. lib. 4. Pomponio: habitare amœnissimē.

AMOLIÖR, is, ex A, & molior, Amoveo, & propriè de iis dicitur quæ cum magna difficultate submoventur. { τύχη βίβερ, τύχην ήσιρ. διατία, διαδύσασα, διατέρασση. GALL. Chasser & oster de quelque lieu avec grande peine. ITAL. Rimovere. GERM. Von dannen thun mit arbeit. HISP. Apartar, arredrar. ANGL. To put or tak away with pane or difficultie. } Plin. lib. 11. cap. 10. Amoliuntur omnia a medio. Plaut. Most. sc. 1. a. 1. Iube hac hinc omnia amolirier. Item, Hæc istuc amolimini. Ibid. Item, Nostra properes amoliri hinc omnia. Idem Pseud. sc. 2. a. 3. Amoliri & diruere. Liv. lib. 9. d. 4. ¶ Interdum ponitur pro Recedo, Terent. in Andr. Proinde hinc vos amolimini: nam mihi impedimento estis. ¶ Accipitur & pro refellere. Quint. lib. 3. cap. 13. Videndum etiam, an simili nobis plura aggredienda, an amolienda singula.

Amolitio, nis, verbale. Gell. lib. 12. cap. 1. Nam ubi infantis aliorum dati facta ex oculis amolitio est, vigor ille maternæ flagrantia & sensus ac paulatim restinguatur.

Amometus, αμωμένος, de Scribus privatim condidit volumen, sicut Hecatæus de Hyperboreis, lib. 10. cap. 17.

Amōmīs, αμωμή. Herba est, teste Plinio, amomo similis, minus tamen venenosa, & durior, minusque odorata.

Amōmūm, αμωμη. Frutex est ex ligno se convolvens in racemi modum, flore ceu candidæ violæ, foliis vitis albæ similibus. ¶ Est autem triplex, Armeniacum, Medicum, & Ponticum. Aëtius scribit, amomum viribus esse acoro simile, sed siccus (ξηρός) acorum, digestivum verò magis (πυλώνατερ) amominum. Ovid. Eleg. 3. lib. 3. Trist.

Atque ea cum foliis & amomi pulvere misce.

AMOR. { αμορ οὐθετ, ιερός. GALL. Amour. ITAL. Amore. GERM. Liebe. HISP. Amor. ANGL. Love. } Plus est quam benevolentia, licet plerumque pro eodem accipientur. Ex amore enim nascitur benevolentia, sicut ostendit Cicer. Amor enim (ex quo amicitia nominata est) princeps est ad benevolentiam conjungendam. Diff. it autem Amor à Charitate, quod Charitas sit amoris species. Ille ad omnes pertinet animantes: haec ad homines tantum. Amor amicitiae, Gell. cap. 6. lib. 8. Amoris verò simulacrum dicatum in Academia. Plutar. in Solon. Amoris & amicitiae differentia. Senec. Epist. 34. ¶ Est autem Amor (ut inquit August. lib. de Amicitia,) animæ rationalis affectus, per quem ipsa aliquid cum desiderio querit, & appetit ad fruendum, per quem & fruitur eo, & cum quadam suavitate interiori amplectitur, & conservat adeptum: ut, Amor quietis, οἰνοοζία. ¶ Amor singulari numero plerumque honestus est, ut Amor fraternus, Amor patris in filium. Cicero. Incensus sum amore incredibili virtutum tuarum. Potest tamen & in venerabilem partem accipi, & tunc (secundum Augustinum) cupiditas, aut libido vocatur. Virg.

Omne adeò genus in terris hominumque, ferarumque,
Et gentes aquoreum, pecudes, pictæque volucres,
In furias ignemque ruunt, amor omnibus idem.

Eius (vi) Amos me cupidam pellicit. Plaut. Cure. sc. 2. a. 1. Vini vitio & amoris feci, & amoris causa. Idem Aut. sc. 6. a. 4. Nimirum vile venum & amor, si ebrio & amanti quidvis impunè licet. Idem ibid. sc. 6. a. 4. Quibus (lenonibus) ut serviant suus amor cogit. Idem Pseud. sc. 2. a. 1. Amor & Cupido in pectus perpluit meum. Idem Mostell. sc. 3. a. 1. Si amor superat amantem, retinendus homo, non impellenus. Idem Aut. sc. 1. a. 4. Quo Venus, Cupidóque imperant, fraudet que Amor. Idem Cure. sc. 1. a. 1. Fateor me ex amore hujs corrupsum. Idem Asin. sc. 2. a. 5. Ex amore tantum est homini incendum. Ibid. Amoris causa percitum id fecisse. Ibid. sc. 3. a. 4. Salus interoris corporis, Amorisque Imperator. Item, Domum decūisque amoris. Ibid. sc. 3. a. 3. Ex amore & inopia argentaria pereo. Idem Pseud. sc. 3. a. 1.

Addebat veris multa faventis amor.

Ovid. Eleg. 3. lib. 4. Trist.

Tantus amor, &c.

Idem Eleg. 1. lib. 3. Trist.

Et comes exemplum veri Phocæus amoris.

Ibid. Eleg. 5. lib. 4. Amor (inquit Plautus) melle & felle fecundissimus est, gustu dulce dat, amarum ad satietatem usque aggerit. Amor formæ (ait Seneca) rationis oblivio est, & insanæ proximus: secundum minimè conveniens animæ sposi. vitium, turbat consilia, altos & generosos spiritus frangit, à magnis cogitationibus ad humiliamas detrahit. ¶ Amores vero plerumque lascivi sunt. Cic. pro Cælio, Mulier amorum turpissimorum quotidie federa feriens. Idem 4. Tusc. Atque horum omnium libidinosos amores esse videmus. Amores jungere, Tibul. Eleg. 1. lib. 1.

Denique composui teneros non solus amores:

Composito pœnas solles amore dedi.

Ovid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. Invocat Planesium. Ph. Meosne amores? Plaut. Cure. sc. 3. a. 1. Nunc nostri amores, mores, confuetudines. Idem Pseud. sc. 1. a. 1. ¶ Nonnunquam tamen etiam honestos amores dicimus. Cicero. lib. 1. Offic. Formam quidem ipsam, Marce fili, & tanquam faciem honesti vides, quæ si oculis cerneretur, admirabiles amores sui excitaeret. ¶ Amor item pro Cupidine (quem veteres Deum amoris esse putaverunt) accipi solet. Propert.

Quicunque ille fuit puerum qui pinxit amorem.

Amorabundus. Gell. lib. 11. cap. 15. Laberius mulierem amantem verbo inusitatissimo ficto amorabundam dixit.

Amōrgēs, αμοργέντ. Fuit ex Darii ducibus unus, qui à Caribus insidiis circumventus, unum cum Daurise, & Sismace, & Myrc Gygis filio fuit obtruncatus. Herodot. lib. 5.

Amorgium, lini, aut byssi genus fuit. Suidas. Fortassis sunt vestes, quas Paulinus describit in Natali S. Felicis.

Amōrginē, αμοργίνη. GALL. Parietaire. ITAL. & HISP. Parietana, uitrea. } Herba est quæ notiore nomine Helxine dicitur. Dioscor. lib. 4.

Amōrgōs, αμοργός, insula una ex Sporadibus. Strab. lib. 10. & Plin. lib. 4. cap. 12.

Amorrhaī, αμορραῖος, populi dicti sunt ab Amor patre Sichem, vel ab Amorrhaeo filio Canaan.

¶ Amosio, annuo. Fest.

AMOVÉO, es, Abigo, removeo. { ησιρ οὐθετ. GALL. Oster. ITAL. Rimovere. GERM. Hinweg thun/ von dannen treyben. HISP. Quitar alguna cosa de otra. ANGL. To put away, to tak away. } Plaut. in Amph. per translationē dixit, Amovi è foribus maximam molestiam, id est, abegi, sive abire compuli: quia prius dixerat, Abigam ego iam hunc venientem ab ædibus. Quo item modo Terent. in Adelph. usus est, Ego hunc amovebo. Cicer. ad Attic. Et nebulonem, si quo pacto potes, ex istis locis amove. Molestus ne sis, hinc te amove. Plaut. Most. sc. 1. a. 1. Abs te socordiam omnem rejice, atque segnitem amove. Idem Asin. sc. 1. a. 2. Etiam tu istum abs te amoves? Ibid. sc. 3. a. 3. Hinc amovemini intrò vos. Idem Pseud. sc. 5. a. 1. Inde hoc exi crupalam amoverem. Ibid. Item, Sesè è medio amovere. Suet. in Tib. cap. 10. Amoveri in insulam, id est, deportari, vel relegari. Tacit. lib. 4. Annal. At P. Suillium amovendum in insulam censuit. ¶ Amovere, pro Auferre, Intervertere. Ulpian. in l. rei, pro socio, lib. 17. Pandect. & alibi. Fraude amotæ claves urbis, ubi dolus inest. Liv. 7. bell. Pun.

Amōtō, Cic. lib. 2. de Finib. Augendæ voluptatis finis est doloris omnis anotio.

Ampe, αμπη, oppidum Arabiæ, non procul à mari rubro: cuius meminit Herod. lib. 6. Gentile est Ampeus, αμπαι. Steph.

Ampedices, appendices. Festus, quod circumpenderent.

Ampela, civitas est Cretæ insulæ, apud Plin. 4. cap. 12.

Ampelinus color, interpres Juvenal. Satyr. 16.

Ampeloprasum, αμπελόπρασον. Herba est foliis porri, sed angustioribus, flore candido, radice bulbosa. Nascitur in vinetiis, unde & nomen accepit. Vide Plin. lib. 24. c. 15. Vulgus Porrum vinearum vocat.

Ampelitis, idis, αμπελίτης, terra est bitumini similis, circa Seleuciam Syriæ nascens, qua rustici vites illinire solent, ad necandos vermiculos oculos illarum depascentes, quos Ipas, sive Scinipas vinitores appellant. ¶ Eadem & Pharmacitis, φαρμακίτης, dicitur, quod vitium morbo medeatur. De hac Dioscor. lib. 5. & Gal. 9. facult. simpl. med.

Ampelodesmos, αμπελοδεμός. Plin. lib. 37. cap. 23. Herba est, qua vites religari solent apud Siculos: qui quamvis salicibus abundant, quia tamen earum vincula duriuscula sunt, malunt eam ad rem ampelodesmo uti.

Ampelos melena, αμπελός μέλανα, vitis nigra, herba est foliis similacis, sed majoribus, claviculis quibusdam obvia quæque complectens. Semen habet racemosum, initio herbaceum, sed ubi maturuerit, nigrum. Radicem foris nigrum, intus buxei coloris. Vitis nomen inde nacta videtur, quod scrpat in modum vitis; quodque arbores, fruticæque claviculis suis, velut pedamentis apprehendat. Nigræ autem cognomentum à radicis, seminisque nigredine videtur esse fortita.

Ampelos, αμπελός, à Grecis dicitur, quam nos vitem appellamus. ¶ Est & nomen civitatis Macedoniæ, apud Plin. lib. 4. cap. 10. ¶ Promæsus

Iomæus quoque Ampelon urbem in Creta collocat. Stephanus aliam in Cyrenaica regione. ¶ Est præterea Ampelos, promontorium Sami insulæ, è regione Drepani Icariae insulæ. Autor Strab. lib. 1.4.

Ampelos, iuvenis amatus à Baccho. Ovid. 3. Fast.

Ampelos leuce, ἄμπελος λευκή. Herba est, quæ aliis nominibus Bryonia, Psilotrum, & à Latinis Vitis alba dicitur. Vitis quidem, non quod revera sit vitis, sed quod ad eius similitudinem accedit: nam & farmenta habet, & folia, & capreolos, sativæ viti similia omnia, tamen hirsutiora. Alba verò à radicis colore dicta putatur.

Ampeloëlla, ἄμπελος ελλα, oppidum est in Decapolitana regione, quæ Syria proxima est. Autor Plin. lib. 5. cap. 18.

Ampelos agria, ἄμπελος ἀγρία. Labrusca, id est, vitis agrestis. Plin. lib. 23. cap. 31.

Ampelus, ἄμπελος. Nomen est promontorii in ea Africæ parte, qua Atlantem alluit Oceanus, à virtù copia impositum. Plin. lib. 5. cap. 1.

Amphapalia, locus est Grecæ, apud Strabonem in ipsius insulæ descriptione.

Amphæ, ἄμφη. Una Cycladum. Vide Casos.

Amphæa, ἄμφαι, urbs Messenæ. Steph.

Amphemerinos, ἄμφεμερινός, febris species est, quam quartanam exquisitam vocant Medici. Fit ex pituita extra vas afferente.

¶ Amphi, ἄμφι, est circum, cum qua præpositione quedam voces componuntur, etiam in Latina oratione usitatæ, ut significetur circa, utrinque. ¶

Amphiala, oppidum est Atticæ. Strab. lib. 9.

Amphiaraus, ἄμφιαρος, Argivus Oeclei, aut (ut alii mahint) Lini & Hypermnestra filius, vates & Augur fuit, futurorum peritissimus: qui quum prævideret fore, ut in bello Thebanō interiret, domi latavit. Tandem tamen ab uxore proditus, invitus à Polynice ad bellum est pertractus: ubi quum fortiter pugnaret, unā cum curru terræ hiatu absemptus est. Vide hæc latius apud Statium.

Amphias, ἄμφιας, Tarsius fuit, qui ex infima sorte ad summas opes evellit, quum amicum, tanquam degenerem, multis probris affecisset, tandem velut resipiscens, subiecit: Sed & nos ex iisdem seminibus sumus. Quæ vox ab astantibus summa laetitia excepta est.

Amphibalum, birrum villosum. Chronicon Laurishamense,

*Et sunt immenses induti calcamenti,
Amphibalis longis utentes & spatiosis.*

Sulpitius in vita S. Martini: Nec mora Sanctus, paupere non vidente, intra amphibalum sibi tunicam latenter eduxit, pauperemque coniectum discedere iubet. Deinde iterum: Diaconus vero nihil intelligens, quia extrinsecus indutum amphibalo ueste, nudum interiori non videbat, postrem pauperem non comparere causatur. Apud Greg. Turon. Amphibolum scribitur, de Gl. Confess. lib. 2. c. 59. Vel lege Amphimallum. Sulpitius Severus Dialog. 2. Amphimallum tunicam latenter eduxit. Et infrà: Indutum Amphimallo. Pro birrum vero, legerim utrinque. Nam ἄμφιαν, est utrinque villosum, ad differentiam ἕτερον, id est, ex altera tantum parte villosi: & Birrum postea interpretantur haec ipsæ Glossæ RUFUM, quod non est interpretatio Amphimalli: tu vide, & elige correctionem quam malis: ego primæ hæco.

Amphibalus, appellatur quod injicitur alteri, & toti quidem corpori.

¶ Item byrrhus villosus. ¶ Indumenti genus, ab ἄμφιαν. Remigius.

Amphibilia, ἄμφια. ANGL. Beasts that liveth in two elementis. ¶ Animalia tam in terris, quam in aquis viventia. Amphibion Græci dicunt, quod est duplicitis vittæ. Colum. lib. 9. Venio nunc ad aveis, quas Græci vocant ἄμφιειν, quia non tantum terrestria, sed aquatilia quoque desiderant, ab ἄμφιειν, quod in ambobus elementis degant. Varr. 4. de ling. Lat. 4. Græci ea quæ in aqua, & in terra possunt vivere, vocant amphibia. Hæc Cic. ancipites bestias vocat lib. 1. de Nat. Deor. 1. Bestiarum autem terrena sunt aliae partim aquatiles, aliae quasi ancipites, in utraque sede viventes.

Amphibolæ, ἄμφιοι, ambiguitas.

Amphibolögia, ἄμφιολογία, dubium dictum, sermo dubiam sententiam indicans. Figura quæ fit vitio compositionis, quum in ambiguo posita est sententia. Et modò fit per duos accusativos à verbo infinito rectos: ut,

Aio te Æacida Romanos vincere posse.

¶ Modò per verbum coniunctum: ut quum dicimus, Cato in justè criminatur: incertum est enim, an ipse ab alio criminetur, an ipse alius. ¶ Modò per participium: ut, Vide statuam auream hastam tenetem. ¶ Modò per homonyma: ut si quis dicat Aiem, nec exprimat oculi, vel gladii, vel exercitus. Potest etiam fieri aliis modis.

Amphibolön, ἄμφιολον, ambiguum dicitur, quasi utrinque percutiens, & ἄμφι, & βάσισθ.

Amphibrachus, ἄμφιβράχος, Pcs est ex prima & ultima brevibus, media producta: sic dictus, quod in utraque parte brevem habeat, ut Timere. Ab ἄμφι, utrinque, & βράχος, brevis. ¶ Huic opponitur Amphimacus, qui brevem habet syllabam inter duas longas.

Amphicaustis, ἄμφικαυτης, hordeum montanum, quod & σέρδο, Græci vocant. Vide Ruell.

Amphictyones, ἄμφικτων. Publicum Græciæ concilium, ut scribit Cic. de Invention. lib. 2. Unde decreta Amphictyonum citat Demosthenes in oratione pro Ctesiphonte. Constabat autem Amphictyonum conventus ex septem Græciæ civitatibus, ut docet Strab. lib. 9. Unde autem Amphictyonum nomen deducatur, docet Dion. lib. 1.4. Amphictyonem Heleni filium commentum esse Amphictyonicum concilium, cui ab ipsius nomine nomen indiderunt. ¶ Hinc Amphictyonicus, a, um: ur, Leges Amphictyonicae, quibus ad concordiam colendam invitabantur. { GERM. Katsbitten oder Landstrath, so bey der ganzen versamung Griechenlands wählen. } ¶ Amphictyonum consensus, ἄμφικτων των ουτερων, de frequenti gravium virorum conventu. Vel venustius fuerit adagium, si per ironiam torqueatur ad indoctorum conventum, qui sibi tamen Solones esse videntur. Plutar. in Cat. Censor. Calepini Pars I.

Amphicyrtos, ἄμφικύρτος, à Græcis appellatur, quod est utrinque declive & gibbosum. Hinc fit ut Lunam ἄμφικύρτον vocem peculiari epitheto, quum nondum semiplena est, circa decimum scilicet, aut duodecimum à coniunctione diem: tunc enim cornua & convexitatem quandam oculis nostris exhibet. ¶ Est & Amphicyrton, lignum quoddam incurvum, quo onera gestari solent, non dissimile illi, quo mulieres quibusdam locis aquam gestant, æqualibus utrinque fistulis propendentibus.

Amphidamas, ἄμφιδαμας, Busiridis fuit filius, quem Hercules unā cum patre hospites immolante interfecit.

¶ Amphidromius, quintus dies à parti, ubi cursim circum focum gestabatur puer. Amphitronia erat dies Iustitius, quo die nomina imponi natis solita sunt. Vide Sueton. in Nerone: ἄμφιτρον, circumcurro. ¶

Amphigenia, ἄμφιγενες, oppidum Peloponnesi, in træctu Messeniaco, cuius meminit Statius 4. Theb.

Huic parere dati, quos fertilis amphigenia;

Planaque Messene, montanaque nutrit Ichome.

Meminit ciudem & Homerius.

Amphilochi, ἄμφιλοχοι, Acaornaniæ populi, Argo Amphilochium incolentes.

Amphilochus, ἄμφιλοχος, Atheniensis philosophus, & agriculturæ scriptor, ut testis est M. Varro lib. 1. de re rustica. ¶ Fuit & Amphilochus filius Amphiarae vatis ex Eriphyle suscepitus, ut in Odysse testatur Homer.

Amphilytus, ἄμφιλοχος, Ariolus ex Acaornania, qui Pisistrato tertio Athenarum tyramnidem repetenti autor fuit, ut noctu Athenenses invaderet. Herod. lib. 1. Hic divina pompa fungens Amphilytus Acaornan, vir ariolus, Pisistratum cui assistebat, adiut, atque hæc hexametro carmine vaticinatus est, inquiens:

Est nummus projectus, item sunt retia tenta;

Nocte meant thynni claro sub sydere luna.

Amphimachus, ἄμφιμαχος, Creati filius, unus ex quatuor ducibus Epeorum: de quo Homer. in Catalogo.

Amphimalis, ἄμφιμαλις, sinus est Cretæ insulæ, ut testis est Ptol. Hodie S. Nicolaus vocatur. Stephano Amphimallum, vel Amphimalla, civitas est Cretæ. Meminit etiam Plin. lib. 3. cap. 12.

Amphimacrus, & Amphimacer, ἄμφιμακρος, pes ex tribus syllabis constantis, prima & ultima longis, media correpta: ut, Pallidus. Sic dictus, quod utraque parte longam habeat syllabam, ἄμφι enim utrinque sonat, & μακρός, longum. Est autem contrarius Amphibracho.

Amphimalla, ἄμφιμαλλα, addereth Schär. ἄμφιμαλλα. GALL. Habits velu des deux coûtez. ITAL. Vestæ pelosa di ammendue partis. GERM. Ein harenhaft oder sonstig kleid zu beyden seitten. HISP. Vestidura vollosa dentro y fuera. ANGL. A cloing rhong on both the sydes. } Erant tunicae gausapinx, ex utraque parte pilos habentes, quæ & Gausapia dicebantur. Plin. lib. 8. cap. 48. Patris mei memoria cœpere amphimalla nostra, sicut villosa etiam ventralia. Quæ vero ex altero tantum latere villos habebant, Heteromalla dicebantur.

Amphimashala, ἄμφιμασχαλα, vestes erant liberorum, quæ habentes manicas: Heteromashala autem, quæ servorum vestes erant, unam tantum habebant manicam. Utraque nomen acceptum ab axillis, quæ à Græcis vocantur μασχαλα.

Amphimedon, nomen Libyci cuiusdam, qui in Aula Cephæi regis adversus Perseum pugnans, occisus est. Ovid. 5. Metam.

Ecce Syenites genitus Methione Phorbæ,

Et Libys Amphimedon, avidi committere pugnam.

Amphöneme, ἄμφιον, Nympha, à circumpascendo, quod proprium est aquarum, quæ ripas & littora circumquaque depalcentur.

Amphiōn, ἄμφιον, Iovis & Antiope, vel secundum aliquos, Mercurii filius, à quo accepta lyra adeo suaviter canebat, ut faxa ad struendos muros Thebanos traxisse dicatur. Horatius,

Dictus & Amphion Thebæa conditor urbis,

Saxa movere sono testudinis.

Quod ideò fictum, quia eloquit suavitate homines rudes, & inculcatis moribus, ad obsequii civilis pellexit disciplinam. Quod idem Horatius exposuit: nam quum dixisset, *Sono testudinis, addidit;* *Et prece blanda.* Ferunt hunc invenisse Musicam. De Amphione lib. 1. Apollonius Rhodius in Argonauticis. ¶ Hinc Amphionius, a, um.

Amphiopolis, ἄμφιοπολις, civitas in ea parte, qua Thraciam Macedonia contingit, dicta quod eam Strymon amnis circumfluat.

Amphippi, ἄμφιππον. Milites qui duobus equis in bello utuntur, & ex fesso in recentem transiliunt. Liv. 2. Bell. Pan. Desultores vocat, & equi ipsi Desultorii appellantur.

¶ Amphiprostylos, quasi στύλος, ædes, quæ στύλος, i.e. columnas utrinque in antero & posteriore parte habet. Vitruv. lib. 3. c. 1. ¶

Amphirhoc, ἄμφιροχον, Nympha, ab undecunque fluendo.

Amphisbæna, sive (ut & aliis placet) Amphisbæna, ἄμφισβενα, ἄμφισβενα, serpens est in Libycæ desertis, duo habens capita, unde & circulatis tractatibus creditur incedere. Lucan. lib. 9.

Et gravis geminum surgens caput amphisbæna.

Amphiscii, ἄμφισκοι. Appellantur ii, qui sub æquinoctiali habitant circulo, eo quod quadruplici verberentur umbra. Nam sole existente in alterutro punctorum æquinoctialium, hoc est, in principio Arietis, aut Librae, umbra eorum matutina jacit versus Occidentem, vespertina versus Orientem. Sole autem Cancrum, aliquodve ex ceteris signis Septentrionalibus perambulante, umbras habent Australem: contra vero Septentrionalem, Sole sub Capricorno, aliòve Australium signorum iter faciente. Vide Cleomedem lib. 1.

Amphisæ, ἄμφιστα, urbs Locrorum, qui Ozolæ dicuntur, ita appellata, teste Stephano, quod undique montibus cingatur. Lucan. 3.

Phocaicas Amphisæ manus, scopulosaque Cyrrha.

¶ Hinc Amphissæ, ἄμφισσαι, qui Delphicum templum diripiunt, apud Demoth. in Orat. pro Ctesiphonte.

Amphilætus, ἄμφιλætus, Statuarii nomen, apud Plin. lib. 36. c. 1.

Amphitanc, ἀμφίταν, gemma quæ alio nomine dicitur Chryscolla. Invenitur in ea Indiae parte, in qua formicæ cruent aurum, colore auri, figura quadrata, traditürque natura ejus eadem, quæ magnetis, nîli quodd aurum quoque trahere dicatur. Hæc Plin. lib. 37. cap. 10.

Amphitapæ, { יְרֵב אַדְרֵת שָׁבָרָה addéreth sabárah. GALL. Habilement velu des deux coûteaux. ITAL. Veste pelosa di ambedue parti. GERM. Ein forzechtig lockechig Kleid oder Decke zu beiden seitten. HISP. Vestidura velloso dentro y fuera. ANGL. A clotting, organement rong en both the sydes. } Athenæo vestis genus utrinque villos habens. Varro, Alterum bene acceptum dormire sub amphitapæ bene molli. Lucilius. lib. 6.

Pluma, atque amphitapæ, & si quid aliud deliciarum.

¶ Utitur hoc vocabulo Ulpianus in l. vestis, D. de auro & arg. leg. Pro eodem etiam legimus Amphimallon.

Amphithâlamus, cubiculi genus est, quasi duplex thalamus. Vitruv. lib. 6. cap. 9. Dextra & sinistra cubicula sunt collocata, quorum unum thalamus, alterum amphithalamus dicitur.

Amphithâtrum, { αὐφιθέατρον. GALL. Amphitheatre. ITAL. & HISP. Amphitheatro. GERM. Ein rund haus der schwäpyle. ANGL. A sort of round building. } Ædificium erat rotundum, veluti ex duobus theatris (quæ hemicycli figura erant) compositum, circumquaque spectandi usum præbens. Mait. lib. 1.

Omnis Casareo cedat labor amphitheatro.

Amphitheatum Tauri Romæ. Suet. in Calig. cap. 18. Vide Casiodor.

Amphithâtralis, e, adject. ad amphitheatum pertinens: ut, Ludi amphitheatrales: Amphitheatre spectaculum. Plin. lib. 12. c. 24.

Amphithâtricâ charta, ita dicta à loco conjecturæ, cui quartus locus tribuitur à Plin. lib. 13. c. 12.

Amphitherum, αὐφιθέατρον. Poculi genus est, quod utravis ex parte stare potest. Erasmus in Proverbis, ex Hesychii sententia credit esse poculum, quod ob magnitudinem ambabus tollitur & reponitur manibus: quod genus Hollandi Busan vocant. Neque ablundum fortassis fuerit dicere, esse poculi genus circa medium, quum clausum est, ventricosum, utrinque basim habens cui insistat: quod si aperias, dividitur in duo æqualia pocula, in sese, si claudas, coëuntia. Qua etiam forma salina fieri conluerunt, & hac tempestate etiam pocula ex auro & argento fiunt. Quicquid id est, constat certè magnum fuisse poculum, quo uti solebant, quum strenuè potare volebant: unde mansit proverbium, Ex amphithero bibisti: quum aliquem ad ebrietatem usque bibisse volumus indicare.

Amphithœ, αὐφιθέων, Nymphæ nomen est, à circuncursando dictum: ab αὐφιθέω circum, undequaque; & τιμω, curro.

Amphi-Itæ, ες, αὐφιθέων, Oceani & Doridos filia, quæ singitur à Poëtis esse uxor Neptuni, & per metonymiam ponitur promari. Nomen deductum est ab αὐφιθέων, hoc est, à circunterendo, quod mare terram undique terat, & lancinet. Ovid. Metam. 1.

nec brachia longo

Margine terrarum porrezerat Amphitrite.

Amphitus, αὐφιθέως, alter ex Castoris & Pollucis aurigis. Plin. lib. 6. cap. 3.

Amphytro, αὐφιθέων, Princeps Thebanus, Alcei filius, & Alcmenæ Herculis matris conjux, à τιμω gemo, vel τελχo vexo. Plaut. tamen Amphitruo scribit, aut quod vetustissimi Romani peregrinas literas non admittebant: aut quod v Græcum idem sonat ac u exile Latinum: unde & Phryges dicebant, quod nos Phryges, & Sullam, quem nos Syllam. Amphitruo autem natus est Argis ex Argivo patre. Plaut. in Amphit. ¶ Hinc deducitur Amphitryonides patronymicum, & per epenthesim Amphitryonades, quo Poëte utuntur pro Hercule, Amphitryonis revera filio, quamvis ob rerum gestarum magnitudinem nonnulli originem eius ad Iovem retulerint. Virg. 8. Aeneid.

Interea quum iam tabulis saturata moveret

Amphytroniades armenta.

AMPHORA, { ην χαάδη. αὐφορεα. GALL. Vaissau à vin tenant la huitiesme partie d'un my. ITAL. Anfora. GERM. Ein frug/ oder kanten mit zwoyen öten/ ein reyngeschir. HISP. Cantaro, d'arrova de vino. ANGL. A tankard of nyne gallons. } Vasis fictilis genus, duas habens ansas: unde & nomen accepit, quod scilicet ansis utrinque apprehensis ferretur: ab αὐφιθέω φέω. Horat. in Arte,

amphora caput

Institui, currante rota cur uertus exit?

Erat autem hoc vasis genus vino asservando in primis accommodatum. Idem 3. Carm. Nec Læstrigonia Bacchus in amphora languescit mihi. ¶ Erat præterea Amphora mensura genus, capiens congios octo, hoc est, quadraginta octo sextarios. Alio nomine Quadrantal dicebatur, à mensuræ eius figura, quæ omni ex parte pedem habebat quadratum. Ita Rhemnus Palæmon in carmine quod Culeum vocat. Gell. lib. 1. c. 20. Quadrata undique quæ xvi, illi, nos Quadrantalias vocamus. Cicer. pro Fronto, Itaque Titurium Tolose quaternos denarios in singulas vini amphoras portorii nomine exegisse. Idem in Verrem, Iam non quero, unde quadringtonas amphoras mellis habueris.

Amphorâlis, e, quod est unius amphoræ capax, αὐφορεα. Plin. lib. 37. cap. 2. Idem Xenocrates autor est, vas amphorale visum, & allatum ex India crystallinum sextiorum quatuor.

Amphoteron, scenus nauticum est, quum scenerator & commenatus, & remeatus periculum suscipit. Heteroplon, quum commenatus tantum: notat Budæus in l. nihil interest, de naut. scen. Vide Pollutem apud Cujacum tit. de verb. oblig.

Amphorarius, αὐφιθέωφορος. Qui mercedis gratiâ amphoram portat. Et amphorarium vinum dicitur à Proculo, l. ult. §. 1. D. de tric. vin. & oleo, quod è dolio in amphoras est diffusum.

Amphrysus, αὐφευσθ, οὐραφευσ Stephano, fluvius Thessaliam: iuxta quæ armenta regis Admeti Apollo pavisse traditur. Lucan. lib. 6.

Irrigat Amphrysus famulanti pascua Phœbi.

Amphrysus, a, um, αὐφευσθ. Virg. 6. Aeneid.

Quæ contrâ breviter fata est Amphrysia vates.

¶ Item, Amphrysacus, a, um. Papinius,

Aut Amphrysaco pastor de carmine carpsi.

¶ Est & nomen duarum urbium. Vide suprà Ambrysus.

Amphysa, urbs.

¶ Ampruio, motus edo, gyrum aut saltum do, ut faciebat Präf. Saliorum: quasi sit ab αὐφi Εolico, circa, pro αὐφi: & jœw, moveo. Sed lege Ampruio: Lucil. lib. 9.

¶ Präf. ut ampruio hinc, ut vulgu redampruio inde.

Sed Scaliger docet legendum esse amburuat, κυνόπιτη.

Amplant, amplificant. Pap. antiqu. ¶

Amplecto, pro amplector, vetustè dictum. Plaut. Exemplò amplectitate crura fustibus.

AMPLÉCTOR, ετις, amplexus, Amplexu circumlico, complector. { βασική abbraciō, επειδή περιβάλλει, επειδή λαμβάνει. GALL. Embrasser. ITAL. Abbracciare. GERM. Umfassen/ umbaffen/ umbreyffen. HISP. Abragar. ANGL. To embrace. } Plaut. in Cistellaria, Anus ei amplexa est genua. Vis ego te, ac tute me amplectari. Idem Pseud. sc. 4. a. 1. Tene me, amplectere verba amicæ. Idem Cure. sc. 3. a. 1. Compedes quid cellas amplecti crura. Idem Capt. sc. 4. a. 3. Inspectavisti amplexam amicam cum osculatus sum. Idem Mil. sc. 6. a. 1. Tenere & amplecti dolorem. Amplexi imperium. Ovid. 4. Fast.

— Sed durum amplectere ferrum:

Quodque potest alios perdere, perde prior, i. rubigo.

Senec. cap. 1. de Consol. ad Marc. Quod istud est imperium Decemviri, quod amplexi tenetis. ¶ Ponitur & pro diligere & amare: Eos enim amplexi solemus, quos vehementer amamus. Cic. Epist. fam. lib. 5. Libenter amplector tam animum. ¶ Amplexi ius civile. Idem 1. de Orat. Nec quod ius civile Crasse tam vehementer es amplexus, hoc est, ad quod tanto studio animum appulisti. ¶ Amplexi, pro Complecti, five comprehendere. Virg. 2. Georg.

Non ego cuncta meis amplecti versibus opto.

Ubi Servius, id est, Non sicut universa dicturus. ¶ Amplexi aliquid pro cognoscere & intelligere. Cicer. 4. Verr. Verum ut totum genus amplexamini iudiciorum, prius iura Siculorum, deinde istius instituta cognoscite.

Amplexus, us, ui, nomen, ipse amplectendi actus. { βασική chibbuk. μεγάλης. GALL. Embrassement. ITAL. Abbracciamento. GERM. Umfahung. HISP. Abragamiento. ANGL. Embracing. } Cic. 1. de Divin. Puerum dormientem circumplexum serpentis amplexu. Illius te artissimis amplexibus alliga, Seneca. cap. 17. de Conf. ad Helv.

Huius in amplexus, iuppiter (inquit) erat.

Ovid. 2. Fast.

— sub amplexus coniugis tre tui,

Idem 6. Fast.

AMPLÉXOR, aris, επειδή περιβάλλει, amplexari, frequens amplector, vehementer diligo. Cic. 2. Acad. Quas mirificè Plato amplexatus erat. Idem Epist. Inimicum meum sic amplexabuntur, sic in manibus habebant, sic fovebant, sic me præsente osculabantur: ut, &c. ¶ Amplexo, vetustè pro Amplexor. Accius Alemaone, Postremò amplexa: fructum, quem dili dant, cape. Ex Nonio. Illam vidisse cum suo amatore amplexantem & osculantem. Plaut. Mil. sc. 2. a. 2. Patri ut liceret suo illum amplexarier. Idem Amphit. Quid modi amplexandi facies? Idem Asin. sc. 2. a. 5. & sc. 3. a. 3. Ut me præsente hoc amplexetur. Ibid. Hodie liberam amicam amplexaberis. Idem Pseud. sc. 4. a. 2. & sc. 4. a. 4. & sc. 3. a. 1.

AMPLIUS, a, um, Magnus, spatiös, latè patens. { בְּרַאֲבָבָה, בְּרַאֲבָבָה. μεγάλος, τιλμός. GALL. Ample, spatieus. ITAL. Ampio, spatio. GERM. Weit, breit/groß. HISP. Ancho. ANGL. Vivid, ample. } Ad Herennium, Loci præter modum ampli vagas imagines reddit. Virg. 1. Aeneid.

— vocemque per ampla voluntant

Atria.

¶ Est item amplius, idem quod Græcis ἄξει, hoc est, dignitate multa, & autoritate prædictus. Cic. pro Sext. Roscio, Is mihi videtur amplissimus, qui sua virtute in altiore locum pervenit. Idem de Amicitia, Suosque omnes sese esse ampliores volebat. Amplius, ab α& & μεγάλος, quasi undique plenus & abundans. Bono, atque amplio auctare perpetuo lucro. Plaut. prol. Amph.

Sive hat, sive illac grandis venit impetus hastæ

Amplior,

id est, major, vehementior. Tibul. lib. 4.

AMPLÈ, adverbium, Copiosè, magnificè. { בְּרַכְמָה, בְּרַכְמָה. GALL. Amplement. ITAL. Ampianto. GERM. Herrlich/ gröslich. HISP. Anchamente. ANGL. Amplie. } Cic. 2. de Finib. Si ne hæc quidem satis amplè, satis honestè dici putas. Idem 6. in Verrem, Exornat amplè, magnificè triclinium. ¶ Amplius, vide infrā. ¶ Amplissime: ut, Amplissime gerere honores, hoc est, cum summa amplitudine & dignitate. Cic. 4. in Verrem.

AMPLITER, adverbium, pro amplè: ut, Ampliter acceptus, hoc est, cum magno apparatu, & copia. Ampliter sumptum facere. Ampliter mentiri. Ampliter fieri saturum: hec omnia sunt Plauti.

Amplius, adverbium, significat Plus. { בְּרַכְמָה, בְּרַכְמָה. GALL. Plus largement, davantage. ITAL. Più. GERM. Mehrweiter. HISP. Mas. ANGL. Moreover. } Amplius duo millia, Liv. ab Urb. Amplius ducenti, Cæs. lib. 1. de bell. ciu. Amplius ducenti, sexcenti, &c. Ubique apud Liv. & Cæs. Adhuc amplius? (pro, per, quis mihi malè loqui?) Plaut. Amph. sc. 2. a. 4. Etiam amplius? (pro magis adhuc, magisque.) Idem Asin. sc. 1. a. 1. Nemo est, cui de industria amplius male plus lubens faxim. Idem Aut. sc. 2. a. 3. Satin' tribus vobis opsonatum est? An opsono amplius? Idem Men. sc. 2. a. 1. Scis cuius? non dico amplius (i. apertius.) Idem Asin. sc. 3. a. 1. Quid aliud exoptem amplius? Ibid. sc. 3. a. 3. Aliquantò amplius valorem si hic maneres. Ibid. Puta creptum tibi amplius, quam illa mater amiserit. Senec. cap. 6. de Consol. ad Marc. Ob istam industriam amabit amplius (i. magis & acrius.) Plaut. Men. sc. 2. a. 5. Multò illa accusabo, quam te acculavi amplius. Ibid. Domi hunc devinctant, ne quid

quid turbatum faciat amplius. Idem *ibidem*. Et in hac significatio-
ne, nominativo, accusativo, & ablativo conjungitur. Cic. in *Verr.*, Cum cum Syracusis amplius centum cives Romani cognos-
cerent. Cæsar *Comment.* lib. 5. Amplius octingentæ, quæ uno erant
tempore, à littore discesserant. Accusativo, Cic. in *Verr.* Qui cùm
amplius centum cives Rom. haberet ex conventu Syracusarum. Virg.
1. *Aeneid.*

Noctem non amplius unam.

Ablativo. Cic. pro *Roscio Comæd.* Hoc nomen triennio amplius in
adversariis relinquas. Cæsar, Milliaribus amplius quingentis in la-
titudinem patet. Genitivo conjunxit Hirtius in *Comment.* Amplius
duorum millium terga vertebant. § Ponitur etiam pro Praeterea,
sine casu. Cicero de *Arusp. Respons.* Quid enim si illi inimicissimus
esset, amplius ad eius laudem minuendam facere potuisset? Item ali-
quando pro Deinceps, aut Posthac, ut annotavit Sosipater; Lucilius
Satyr. 1.

Quo pacto populum atque urbem servare potis sit

Amplius Romanam.

Atque inde verbum est *Ampliare*, in sequentes dies differre: de quo
paulò post.

Ampliūscūlūs, paulò amplior, Apuleius in *Apologia*, Quid enim faciat
homo miser, ampliūscula fortuna devolutus.

Amplitudo, ut Cic. lib. 2. de *Invent.* scribit, est potentiae, aut majesta-
tis, aut aliquarum copiarum magna abundantia. { כָּרְבָּהּ rob. אַמְּלִיטָה. GALL. Longeur, largeur, majesté, & dignité. ITAL.
Amplitudine, ampiezza. GERM. Gröfse/ hertigkeit/ grossmächtigkeit.
HISP. Anchura, honra. ANGL. vydnesse, dignitie, largnesse. } Idem
ad *Lentulum*. Tuæ sapientiae, magnitudinisque animi est, omnem
amplitudinem, & dignitatem tuam in virtute, atque in rebus gestis
tuis, atque in tua gravitate positam existimare. § Amplitudo corporis. Plin. in *Epiſt.* Nam meatus animæ, quæ illi propter amplitudinem
corporis gravior & sonantior erat.

Amplivagūs, a, um, πολυπλανής, πολύχωρος, quod in amplum vagatur.
Autor ad Heren. lib. 4. Amplivagas imagines reddunt.

AMPLIO, as, Augeo, protraho, dilato, { כָּרְבָּהּ hirchib. הַרְבָּהּ. GALL. Accroître, augmenter. ITAL. Ampiare,
amplificare. GERM. Weiteren/ Gross machen. HISP. Ensanchar, &
estender. ANGL. To amplifye to augment, to makroyde. } Ut ampliare etatis spatiū, Mart. lib. 10. Ampliate vires, Plin. lib. 23. c. 2.
Ampliare plagam, Celsus lib. 7. cap. 5. Ampliare numerum (i. augere.)
Suet. in Cæs. cap. 41. & in Ner. cap. 22. Item, Ampliato templo, Suet. in
Aug. cap. 18. § Pertinet etiam hæc vox ad iudicia, ut cùm reus ampliari dicitur: quod tum siebat, quum iudicibus causa non satis erat
probata. Ad Heren. lib. 4. Nam quid fuit, iudices, quare in sententiis
ferendis dubitaveritis; aut iustum hominem nefarium ampliaveritis?
Liv. lib. 4. ab Vrb. cond. Scribit, Posthumiam virginem Vestalem
ampliatam, deinde absolutam pro collegii Pontificum fuisse senten-
tia, hoc est, per ampliationem in secundam actionem interposita dilatione protractam, ut scilicet bis causam dicere posset. Romani enim
judicia hoc modo peragebant. Nam aut statim sententia ferebatur à
judicibus, si absolvendus esset reus: aut amplius pronuntiabatur, si
causa obscurior esset, & tunc duabus hisce literis n. l. iudices signi-
ficabant sibi non liquere quid esset statuendum, causamque denud
esse dicendam. § Hinc Ampliatio nascebatur, αἰσθάνεται, θεωρεῖται, quæ
appellata videbatur, quasi amplius dicendi pronuntiatio, quia qui
ampliabatur, interposita dilatione, rursus ad agendum causam redi-
bat. De hac ampliatione intelligit Cicero. 3. in *Verrēm actionē*, quum
ait: Etsi lex ampliandi faciat potestatem, tamen isti sibi turpe ex-
istiment non primò iudicare. Differt autem Ampliatio à Comperen-
dinatione, quod Ampliatio certum numerum actionum non habe-
bat: Comperendinatio iteratam actionem in tertium diem. Cicero.
in *Verr.* 2. Glaucia primus tulit, ut comperendinaretur reus: antea
vel iudicari primò poterat, vel amplius pronuntiari. Deinde quod
comperendinatio in diem perendinum duntaxat alteram actionem
differebat: Ampliatio vero in tempus quod iudicibus placebat.
Tertiò, quod comperendinatio necessaria fuit, & lege constituta:
Ampliatio vero in judicium potestate posita. § *Ampliare*, pro ampli-
ficare. Pacuu.

Ampliatio, vide in proximè precedenti voce *Amplio*.

AMPLIFICO, as, Augeo, amplum facio, dilato, multiplico. { כָּרְבָּהּ hirbāh. הַרְבָּהּ. GALL. Amplifier, agrandir. ITAL.
Amplificare. GERM. Gross machen/ Erweiteren. HISP. Mucho honrar,
& ensanchar. ANGL. To dilate, to makreyd. } Cic. 1. de nat. deor.
Eamque facultatem amplificavit Academia. Idem 3. Tusc. Nam at-
treclaru sœvum amplificatis dolorem. Idem pro domo sua, A populo
semper sum defensus, amplificatus, atque ornatus.

Amplificator, verbale { כָּרְבָּהּ marbeh, marchib, i-muñetn. GALL.
Estargisseur, agrandisseur. ITAL. Chi aumenta. GERM. Ein
mehrer/ zuhinhüher/ der ein ding gross macht. HISP. Ensanchador.
ANGL. An enlarger. } Qui rem aliquam, aut personam majorem, aut
ampliorem reddit. Idem 3. Tusc. Pythagoras non solum nominis in-
ventor, sed etiam rerum ipsarum amplificator fuit.

Amplificatio, onis, augmentatio. { כָּרְבָּהּ marbeh. הוֹגֵס. GALL.
Accroissement, amplification. ITAL. Aumento, accrescimento. GERM.
Mehrung/ Grossmachung. HISP. Ensanchamiento. ANGL. Ampli-
fying, enlarging. } Cic. 1. Offic. Nec vero amplificatio rei familiaris
nemini nocens vituperanda est. § Apud Rhetores autem Amplifica-
tio (definiente Cicerone in partitione) est gravior quedam affirmatio,
quæ motu animorum conciliat in dicendo fidem.

Ampliūstre, vide *Aplustre*.

Amplaga, ἄμφαζη Ptolomæo, fluvius est Mauritaniæ Cæsareensis: cu-
ius meminit & Plin. lib. 5. c. 2.

Amplalis, ἄμφαζη, civitas Sarmatiæ in Asia, Ptolomæo.

Amptruo, motus edo, circumvolvo; quod propriè præfulis est: Re-
damptruare vero Saliorum. Lucil. lib. 9. vide sup. *Amptruo*.

AMPULLA, gemino ll, yasis genus ex vitro, aut alia materia, ad servan-
dum oleum in balneis, item in mensa ad aquam, vel potionem, aliōs
Calepini pars I.

que usus accommodatum, { כָּרְבָּהּ tsappâchta. λευκό. GALL.
Fiole, bouteille. ITAL. Ampolla. GERM. Ein Delgutter von glas/ Ein
krug/ Ein gleichart das ein weyten bauch hatt. HISp. Ampolla è redoma
de vidrio. ANGL. A little bottle or viole. } Apul. in Floridis, Hip-
pias prædicavit ampullam quoque oleatiam, quam gestabat à le-
met sibi fabricatam. Cicer. lib. 4. de Finibus, Si ad illam vitam,
quæ cum virtute degatur, ampulla, aut strigilis accedat, sumptu-
rum sapientem eam vitam potius, cui hæc adjecta. Erat autem hoc
vatis genus turgidum, veluti ventre inflato: unde per translationem
dixit Horat.

Projet ampullas, & sesquipedalia verba,
pro eo quod est, verba turgentia & sufflata abjicit. Utebantur etiam
Romani ampullis ad hauriendas potiones. Suet. in Domit. Prande-
batur ad satietatem, ut non temere super cœnam præter Martia-
num malum & modicum in ampulla potiunculam daret. Ampulla
potoria, Martial. Epigr. 110. lib. 14. § Est etiam Ampulla, tumor in-
flatus, quem & Bullam vocamus, Græci modò πομφόλυξ, modò
φόνηξ appellant. § Ampullæ, sunt vase illa, in quibus Chrisimæ
servatur.

AMPULLARIUS, ii, substantivum, Artifex ampullarum, { כָּרְבָּהּ חַדְרָן. GALL.
Faiseur de telles fioles. ITAL. Artefice di ampolle. GERM.
Der die gläser macht mit weyten beuchen. HISp. El que haze ampollas.
ANGL. A bottlemaker. } Plaut. Rud. Nil erit tam syncerum, ut qui-
vis dicat ampullarius, Optimum esset opere faciendo corium & syn-
cerum.

AMPULLACEUS, a, um, adjectivum, ut Ampullariæ unctiones. Plaut.
Stich. Vel unctiones Græcas sudatorias, vel alias malas malacas am-
pullarias.

AMPULLACEUS, a, um, quod ex ampulla est, { כָּרְבָּהּ gheeh. הַרְבָּהּ. GALL.
Enfè comme une bouteille. ITAL. A fogia di ampolla. GERM.
Das aufgeblasen ist wie ein gutter. HISp. Cosa inchada como am-
polla. ANGL. Made lyke a bottle. } Ut, Frustrum ampullaceum, Col.
lib. 8. c. 2. Plaut. in Mensch. videtur vocare mulierem magnificè cul-
tam, ampullaceam.

AMPULLACEA pyra, quæ ab ampullæ forma nomini habent. Plin. lib. 15.
cap. 15.

AMPULLARIS, aris, ab Ampulla, pro superbio, turgeo. { כָּרְבָּהּ ghaah. GALL.
Devenir gros & enflé, empouler. ITAL. Insoperbire, gonfiare. GERM.
Aufblasen/ oder stolz sein. HISp. Ampollarse è hincharse. ANGL. To
waxe proud. } Quo verbo usus est Suet. in Domitiano, & Horat.
1. Epist.

An tragica desavit & ampullatur in arte.

AMPYTO, as, Circumcido, resecō. { כָּרְבָּהּ zamáy. זָמָרָה, πομφόλυξ;
אַנְפִּיְבָּסָה. GALL. Ronger, couper à l'entour. ITAL. Potare, mozzar
re via. GERM. Abhauen/ beschneiden. HISp. Cortar en derredor.
ANGL. To cut off to gnaw away. } Cic. 3. de Finib. Quæ sit scientia,
atque ars agriculturæ quæ circuncidat, amputet, erigit, extollat, ad-
miniculetur. Idem 8. Philipp. In Reip. corpore ut totum salvum sit;
quicquid est pestiferum amputetur.

AMPUTATIO, verbale, ipse amputandi actus. Cic. de Senect. Propagatio
vitium sanctorum inquit, ea quam dixi, aliorum amputatio, & alio-
rum immisio;

AMPYCUS, ἄμυκης, Titanis filius, qui ex Chloride (ut ait Apollonii
Commentator) Mopsum augurem suscepit, à quo Ampycides appella-
latur. Ovid. 12. Metam.

Nec tu credideris tantum cecinisse futura

Ampyciden Mopsum, &c.

Amriades, Moës.

AMSANCTUS, locus est in medio Italiae apud Hirpinos, sulphureas ha-
bens aquas, quæ quod undique sylvis angustisque clausæ sint;
iam pestilentem emitunt odorem, ut proprius accedentes eō en-
centur. § Hinc factus est locus fabulæ, in Amsancti vallibus infe-
rorum spiraculum esse. Cic. 1. de Divin. Quid enim non videmus,
quam sint varia terrarum genera? ex quibus & mortifera quædant
pars est, ut & Amsancti in Hirpinis, & in Asia Plutonia quæ vi-
demus. Virg. 7. Aeneid.

Est locus Italia in medio sub montibus altis

Nobilis, & fama multis memoratus in oris;

Amsancti valles, densis frondibus atrum.

Servius ex omni parte sanctus interpretatur, sed male, cùm non sit no-
men adjectivum, sed proprium:

Amsegetes dicuntur, quorum ager viam tangit. Festus.

|| Amterpinus, αιτητης, circa terminum manens. ||

Amsterdama, Hollandia urbs:

Amulæ, genus vasculi ad aquam gestandam, quod religionis & expia-
torum malorum gratia gestabatur, εργάσιμο dictum, quasi amo-
la, ab amoliendis periculis. Huius diminutivum, Amulala.

AMULÉTUM, Omne genus remedii adversus cuncta mala medicamen-
ta, & præsertim contra veneficia, αλεξ. φάραγγες, εργάσιμα. Plin. In-
fantibus alligatur succinum amuleti ratione, formam vasculi habens;
Græci etiam ἀντιστοιχία hæc vocant, δέσμος ἀντειστοιχία, quod est amo-
liri, summovere, depellere. Dictio hæc frequens est apud Plin.

AMULIUS, αιτητης, Poræ filius, & Numitoris frater, qui regnum
fratri abstulit, atque omnem eius stirpem virilem necavit. Fra-
tris quoque filiæ, Rheæ Sylviae, per speciem honoris, quum Vestalim
eam legisset, perpetua virginitate spem partus ademit. Liv. 1. ab
Vrbe.

|| Amurachonus, minister aulæ Turcicæ. Gloss. gr. b. ||

AMVRCA. { כָּרְבָּהּ pesoletb. αιτητης. GALL. La lie d'huile. ITAL. Fece
d'oglio. GERM. Oeltrüsen/ oder hefen. HISp. Alpechin de azete.
ANGL. The dregges of oyle, or lies. } Sordes olei, quæ præcedunt. Nam
quæ sequuntur, Facies vocantur. Virg. Georg. 1.

— & nigra perfundere amurca.

Hoc nomen per c, scribitur, sed profertur per g; ut fit in Caius, &
Cneus. Amurca contra culices & limaces vim habet maximam. Hinc
Examurcatus, sordibus purgatus.

AMURCA dolia, in quæ amurca infunditur. Cato de re rust. cap. 10.

Dolia queis vinacia condat, decem; amurcaria decem, *τιθειναι*.

Amusum, ventis discernendis excogitatum organum, ut ait Cælius.

Vitruvius lib.1.cap.6. Collocetur ad libellam marmoream amusum mediis incenibus: aut locus ita expoliatur ad regulam & libellam, ut amusum non desideretur.

AMÜSSIS, is. { Ἀγκαλάχ, פְלֵסֶלֶס. GALL. Le cordeau ou la ligne des charpentiers, esquierre. ITAL. Archipendolo, squadra. GERM. Ein richtscheit/ ein senketschnur/ ein richtschnur/ welche die Zimmerleut brauchen. HISP. Hilo de almagre que usan los carpinteros. ANGL. A carpenters rule or line. } Filum est, quod fabri materiali rubrica oblinunt, aut alio colore. Sic Budæus, Festus autem Regulam vocat, ad quam aliquid adæquatur. Ex quo videtur innuere & Amusum & Normam idem esse. Latè tamen pro omni ordine ponitur,

AMÜSSIM, adverbium, & ab eo compositum Adamussim, amussum, regulariter. Festus. { בְּמִשְׁבָּד bémischpát. in sœulu. GALL. Avec toute diligence, à plomb, à esquierre. ITAL. A punto. GERM. Ebenfleißig. HISP. Derechamente, y gualmente. ANGL. With diligence, made of terrule or line. } Ut Iudicium adamussim factum, apud Gellium cap.4.lib.1. Legitur & Examussim, adverbium, pro recte & examinata. Plaut. in Amph. Si vera haec loquitur examussim, est optima. Examussim rem enarrat. ibid. sc.4. a.4. ubi Sisenna & Sosipater pro examinare, interpretantur. Amussis enim est regula rubricata, quæ dimititur, examinandi operis causa.

AMÜSSIM, alba, αλβη σάπεν, hoc est, nullo delectu, ac citra discriminem. Gell. in Noct. Attic. Namque illi omnes, & eorum maximè Græci, multa & varia lexitantes in quas res cumque inciderant, alba, ut dicitur, linea, sine cura discriminis solam copiam sectati, convertebant. Plut. in Commentario σετον αδελφας, Nonnulli sic effrerunt Adagium, In albo lapide amussis alba. Utitur Plato in Charmide, ubi Socrates ait se erga formosos adolescentes perinde esse, ut albam amussim in albo lapide, propterea quod neque discerneret satis inter formas, & omnes ex æquo amaret. Diciturque vel in eos, qui nullo sunt iudicio, vel in stupidos, vel in eos, qui incertis probant, vel significant incerta.

ADAMUSSIM, Examussim, & Amussatim, frequens est apud autores, pro eo quod est exquisita diligentia, atque exactissima cura. Gell. lib.1. cap.4.

AMÜSSITATÄ opera dicuntur, quæ ad amussim facta sunt. *σετον αδελφας*. Plaut. in Milit. In hoc amussitata sua sibi ingenua indoles. Nonius.

AMÜSSUS, οὐ γένεται. GALL. Qui est sans lettres, ignorant. ITAL. Indotto. GERM. Ungelehrte, ungeschickt. HISP. No enseñado, no elegante. ANGL. Unlearned, unskilled. } Inelegans, & indoctus: hoc est, à Mufis alienus. Antiquitus enim nihil eruditum habebatur sine musica: unde apud Comicos, qui literas se didicisse negant, aiunt se non didicisse musicam. Vitruv. lib.1.cap.1. Nec musicus, ut Aristoxenus: sed non amus.

AMYCLÄ, αμύκλη, una è filiabus Niobes, quam tradit Pausanias cum Melibea sorore servatam, implorata Latone venia. Homerus tamen omnes interisse tradit. Hermol. in Plin.lib.36.cap.5.

AMYCLÆ, αμύκλη, pluraliter, nomen est urbis Laconiae, Tyndari regia, in qua nati sunt Castor & Pollux. Alia est in Italia inter Tarracinam & Fundos, in paludibus, à Laconibus condita, iuxta Servium: cujus cives, quum Pythagoricam sectam sequerentur, & abstinerent cæde animalium, nec vicinæ paludis serpentes interimerent, ab illis deleti sunt. Alii non à serpentibus, sed hostium repentina adventu hanc urbem deletam prodiderunt. Nam quum aliquoties falsò nuntiatus esset adventus hostium, postea cautum est, ne quis amplius nuntiaret. Inde ex improviso captæ sunt Amyclæ. Hinc proverbium, Loqui volo; nam scio Amyclas tacendo periisse. Hinc Virg. tacitæ Amyclæ, dicta sunt.

AMYCLÆS, a, um, adjecit, αμυκλῆς.

AMYCLAS, αμύκλας, Lacedæmonis filius, ut est autor Dictys Cretensis, in libro quem de expeditione Græcorum in Troianos, composuit.

AMYCUS, αμύκης, Neptuni & Melies Nymphæ filius, Bebryciorum rex, qui eam consuetudinem habuit, ut advenas in Bebrycium nemus ad cæstum certamen provocaret, & infidiis circumventos ibidem interficeret. Quum itaque Argonautæ in Bebrycium venissent, Pollux ab eodem ad certamen provocatus, cognitis infidiis, socios convocabavit, & ab iis adjutus Amycum interfecit. Virg. 5. Æneid.

— quise

Bebrycia veniens Amyci de gente ferebat.

AMYCUS item unus è Centauris fuit, Ixionis & nubis filius. **¶** Alius fuit Æneæ comes. Virg. 6.

— inde ferarum

Vastatorem Amycum, &c.

AMYDÖN, αμυδόν, Civitas Pæonie, quæ auxilia misit Trojanis. Iuven. Satyr. 3.

Hic alta Sicyone, ait hic Amydone relata.

AMYGDÄLÄ. { Ἀγκαλάχ, ανυδάλη. GALL. Amandier. ITAL. Mandorlo. GERM. Ein mandelbaum. HISP. Almendro. ANGL. An Almond tree. } Arbor amygdala, hoc est, nuces Græcas preferens. Col. lib.6. cap.14. Amygdala, si parum feras erit, forata arbore lapidem adjicito. Hinc Amygdalinus, a, um. Serenus:

Fertur amygdalina succus nucis esse bibendus.

Amygdalinum oleum, Plin.lib.23.cap.4.

Amygdalicum, folium. Plin.lib.26.cap.11.

AMYGDALIS, οὐ γένεται schékedhim. ανυδάλη. GALL. Amande. ITAL. Mandorla. GERM. Mandelnuß/ mandelfern. HISP. Almendra. ANGL.

An almond. { Nux Græca, quæ & Thasia dicitur. Plin. Intus nucleus amygdalæ est. } Amygdalum, ανυδάλη, etiam neutro genere dicitur pro fructu. Palladius, Græci asserunt nasci amygdala scripta, si apertate testa nucleus sanum tollas, & in eo quodlibet scribas, & iterum luto, & porcino stercore involutum reponas.

Amygdalites, ανυδαλίτης. Dioscoridij herba est ex generetithymali,

à similitudine foliorum amygdali, quæ & Corymbites dicitur, & Platyphyllos, à latitudine foliorum. Plin.lib.26.cap.8.

Amygdalinus, adject. ανυδάλη. Id quod est, vel fit ex amygdalis: ut Amygdalinum oleum. Plin.lib.23.cap.4.

AMYLUM, οὐ γένεται. GALL. Amidon. ITAL. Amido. GERM. Amelms. HISP. Almidon. ANGL. A kind of wafer made of fine wheat. } Placentæ genus, quod ex tritico siebat, aut filagine sœpius elota: ita dictum, quod ανυδάλη & μελάνη, hoc est, sine mola fieret. Macerabatur eam sœpius quotidie triticum, aut filigo, donec ita mollesceret, ut tremor exprimi posset, qui deinde in sole siccabatur. A vulgo Seplasiorum unica litera immutata Amydon vocatur. Rationem conficiendi amyli, vide apud Plin. lib.18.cap.7. & apud Catonem de rust. cap.87.

AMYMONE, ανυμόνη, una ex quinquaginta filiabus Danai regis, quæ dum se in sylvis jaculando exerceret, Satyrum percusit imprudens, qui impetu in eam facto, vim ei voluit inferre. Quapropter implorato Neptuni auxilio, id ab eo passa est, quod à Satyro formidarat. Itaque prægnans facta, Nauplium peperit. Vide Strabonem lib.8. ¶ Est & Amymone apud eundem, fons iuxta Lernam, cuius meminit & Plin. lib.4. cap.5.

AMYNTAS, ανυμόνη. Pater fuit Philippi Macedonis. ¶ Est item pastoris nomen apud Theocritum. Virg. 3. Eclog.

At mihi se offert ultrò meus ignis Amyntas.

AMYNTOR, ανυμόντας, Dolopum rector. Ovid. 12. Met.

Quem Dolopum rector bello superatus Amyntor.

Hic, Homero teste Iliad.2. pater fuit Phenicis. Ovid. 8. Metam. Amyntore cretus Phoenix.

¶ Amyris, arbor, ανυρη dicuntur Etym. loci humidi, ανυρη, i. fluo. Apud Hesych. est ανυρη, quasi κινη μυρης, valde madidus. ¶

AMYRIS, ανυρη, strenuæ potationis genus erat apud Thracæ, quum potus ingurgitabatur, ut vinum in dolium infunditur, neque spiritu reciprocato, neque ore contracto. Unde ανυρη Græci dicunt, pro ingurgitare, & sine respiratione affatim bibere. Horat. lib.1. Carm.

Bassum Threicia vincat amyride.

¶ Alli Amystidem poculi speciem interpretantur, quo Thracæ utabantur quoties ανυρη, ου καρδιης, hoc est, citra labiorum contractiōnem, & spiritus reciprocationem potare volebant. Ut Germani potatores aiunt, Obn schnaufen und batht gereicht.

AMYTHAONIA, ανυθαιονια, Elidis pars est, teste Stephano, ita dicta ab Amythaone Crethei filio.

AMYTHAON, ανυθαιον. Melampodis insignis anguris & medici pater fuit, quem ab illo Amythaonium vocat Virg. 3. Georg.

Phillyrides Chiron, Amythaoniisque Melampus.

Tib. lib.4.

Quies Amythaonius neque at certare Melampus.

Amyson, ανυσης Ptolomeo, Cariæ oppidum est, cuius meminit Plin. lib.5. cap.29.

An, adverbium interrogandi, & pro Nunquid ponitur, η μι. Cicero, An verò Romulus ille, aut pastores, aut convenas congregasse videtur? Statim, an non. Plaut. Pseud. sc.1.a.5. Licetne obsecro petere, an non licet? Ibid. sc.3. a.1. Es ne tu, an non es ab illo? Ibid. sc.3. a.2. Album, an atrum vinum potas? Idem Men. An quia latrocinami, arbitramini quidvis vobis licere? Idem Milit. sc.6. a.2. Estne herilis concubina, an non est ea? Ibid. sc.5. a.1. Dic mihi an unquam tibi intestina crepant? Idem Men. sc.3. a.5. Quid faciam, maneam, an abeam? Idem Cure. sc.4. a.4. Redin', an non virginem? Ibidem, An non iusta causa, ut &c. Idem Capt. sc.2. a.2. Abin', an non? Idem Aul. sc.3. a.4. Facis mihi injuriam, an non? Ibid. Estne invocatum, an non? Est planissime. Idem Capt. sc.1. a.1. Iubes, an non? Ibid. a.4. Mritis me, an non mittis? Idem Milit. sc.5. a.2. Perii, an non? Idem Pseud. sc.3. a.1. An sis abitura à viro? Idem Men. sc.1. a.5. Anne bonum oblita es facinus? Catul. de com. Ber.

Anne parentum

Frustrantur fatis gaudia lacrymulis.

Ibidem,

An quod amantes

Non longè à caro corpore abesse volunt?

Ibidem,

An & hunc sibi poscit Ulysses?

Ovid. 13. Metam. Fallor, an, vide Fallor. Finem vitæ sponte, an fato. Tacit. lib.2. Verone, an falso iactabantur? Suet. in Galb. cap.12. An avra colement. Ovid. 4. Fast. Sed legendum fortè est (aut arva.) Sed aliquando transit in vim conjunctionis, si, & quum sermo dubitativus est, & tunc ferè subiectivo jungitur: ut, Nescio an pater vivat. ¶ An, diversis in locis collocatur. Primo loco, Cic. 2. Philipp. An tu, Narbonæ in mensas hospitum quum vomeres, Dolabella pro te in Hispania dimicaret? Secundo loco. Idem 5. Verr. Erravit, an potius insaavit Apronius? Et hic & in similibus subaudit An, vel utrum. ¶ An, ter repetitum. Idem in Orat. In quo quæsum est, in totō circuitu illo orationis, an in principiis solū, ac in extremis, an in utraque parte numerus tenendus sit. ¶ An, quater repetitum. Idem de Orat. Refert etiam qui audiant: Senatus, an populus, an iudices frequentes, an pauci, an singuli. ¶ An, & Ne, conjungi solent pro An. Terent. in And. Anne est intus Pamphilus: Cic. in Pisone, Anne gesto? An, & Ne, interpositis aliquot dictionibus. Idem 1. de Finibus, An partus ancillæ sitne in fructu habendus. ¶ An, & Si, conjunguntur. Ovid. in Epist.

An si quis rapiat stabillis armenta reclusis,

Arma feras, rapta conjugæ, lentus eris?

Ana, ανα, Græca præpositio, variè usurpat: ferè ut re Latinorum: iterationem & motum retro, & suisnotum notat: occurrit in vocibus, quas etiam Latinus sermo admisit. Interdum autem videtur ανα esse, sed est privans, inserto +, & significat sine, οντος. ¶ Medicis usitata est etiam, quum Latinè scribunt, declaratque æqualem distributionem, ut Mijee cinnamoni, cardamomi & nardi, ana vine.

vnc. i.e. uniuscujusque tinctiam, &c. Martin.

Ana, sive (ut apud Melam legitur) Anas, àrūs Ptolomæo, fluvii nomen est apud Hispanos: Bæticam, hoc est Granatam, à Lusitania, quam hodie vocant Portugaliam, dividit. Vide Plin. lib. 3. cap. 1. & 22. Vulgo Guadiana. Est quoque nomen animalis cuiusdam Orientis.

Anabasis, àrābāzis Dioscoridi, herba quæ Equisetum Latinè dicitur, à Græcis Hippuris. { זְנוּבָה זְנַבָּה hassús. GALL. Quené de cheval, apresle ou presle. ITAL. Coda di cavallo, asprella. GERM. Schaffschw. HISP. Cola de mula, rabo de mula. ANGL. An heerbe called the horse tail. } Plin. lib. 26. cap. 13. Recentiores Caudam equinam vocant.

Anabasis, àrābāzis. Qui emittitur in exteris regiones, rumorem aliquem disseminaturus, qualem Triptolemus fuisse in fabulis legimus, quem semina per orbem sparsum, Cererisque beneficia annuntiatur, à dea rapidissimo curru emisum fabulantur. Nomen deductum est δέντρον της αναβάσεως, hoc est, ab ascensu, curru scilicet, vel equorum. Hieronym. contra Ruff. Idcirco cereales, & anabasis tui per diversas provincias cucurrerunt, ut laudes meas legerent?

Anabathra, àrābāzis, scalæ, pulpitæ, gradus superiores scanfiles, aut instrumenta scabellorum, aut subsellia: ab àrābāzis, id est, sursum ascendendo. Iuvén. Satyr. 7.

Et qua conductio pendent anabathra tigillo.

¶ Anabathini, gradus imi, unde in theatris exsilibant Furiæ. Scal.

Anabazon, ascendens planeta. Tertull. ¶

Anabis, àrābāzis, oppidum Hispaniæ, in tractu Tarragonensi. Ptolom.

Anaboligium, àrābāzis, vel Anaboladium, àrābāzis. Syndonis genus est, quo humeri operiuntur: dictum δέντρον της αναβάσεως, quod interdum Induo significat, interdum rejicio. Solebant enim mulieres in negligentiori cultu hoc ornamento pectus & humeros protegere & quum visum esset, rejicere.

Anabula, æ, ut scribit Plinius, animal Aethiopicum, capite cameli, collo equi, cruribus bovis prætendens similitudinem, per totum corpus nitentem habens rubedinem albis maculis immistam. Est & miri decoris, longo collo, & altis anterioribus & posterioribus cruribus.

Anabura, àrābāzis, Pisidiæ oppidum apud Strab. lib. 12.

Anacacabea, àrābāzis, àrābāzis. A vulgo Græcorum arbuscula quedam appellatur, teste Aëtio, quæ Homer. Lotos dicitur. Galli Alysam & Alisarum nominant. Fructus quoque, eodem Aëtio teste, à recentioribus Græcis Anacacabon appellatur: Latini vocant Fabam Græcam. Vide Ruell. lib. 1. cap. 95.

¶ Anacalypteria, dona quæ maritus detectionis causa sponsæ dabat, ab àrābāzis, detego. ¶

Anacampsos, otis, àrābāzis, herba est, cui à Magis revocandi amoris vis tribuitur: ita dicta ab àrābāzis, reflexo, & iros amor. Plin. lib. 24. cap. 17. Anacampsotem celeber arte Grammatica paulò ante, cuius omnino taclu redirent amores, vel cum odio depositi.

Anacalypteria, Romanis dona fuere, quæ domestici conferebant & amici, cum primùm nova nupta revelata facie se videndam præbebat: àrābāzis enim est revelari. Alex. ab Alexand. Genial. dier. lib. 2. cap. 5.

Anacara, tympana sunt rotunda inferiore parte. Hodie scribitur Macarii: perperam correxit Meursius.

Anacardium, àrābāzis, arbor Indis familiaris, fructu avicule corculo non dissimili: unde nomen putant inditum, rubente intus cruento, quo veluti sanguine scaret. Ruell. lib. 1. cap. 37.

Amnace, àrābāzis, oppidum Achææ, apud Steph.

Anacéphalosis, { àrābāzis. ANGL. A short repetition of thing is said. } Brevis capitulatio, in qua repetitio rerum summatim fit. Quintilianus lib. 6. cap. 1. Rerum repetitio, & congregatio, quæ Græcè dicitur àrābāzis, à quibusdam Latinorum enumeratio, & memoriam iudicis reficit, & totam simul causam ponit ante oculos iudicis. Græcè καθάριος, caput dicitur in eâ significatione, qua non nulli capituli appellatione utuntur.

Anacharsis, àrābāzis, Philosophus ex Scytharum genere sapientiae admirandæ, ut scribit Cic. lib. 5. Tusc. qui studio cognoscendi ritus & mores Græcorum in Græciam se contulit, eodem tempore, quo septem Sapientes florebant. Hujus imaginibus inscriptum erat, Lingua, ventre, pudendis abstinentia esse. Plin. tradit Anacharsim invenisse rotam figuli, cuius circuitu vasa formantur. Sed si (ut inquit Seneca) apud Homerum, longè antiquior inveniatur figuli rota, non video quomodo Anacharsis esse autor huius rei potuit. Ibat nudis pedibus, dormiebat in terra, & famem pro pulmento habebat. Hic leges arianeorum telis quam simillimas esse dicebat, quod muscas quidem & cætera eius generis infirmiora animalcula irretirent, à fortioribus autem perrumperentur. Interrogatus autem quo pacto quis abstemius fieret? respondit, si ebrios motus sibi ante oculos ponat. De genere mortis eius tradit Laertius, quod quum in patriam se recessisset, Græcōque ritu sacrificaret, à fratre suo Scythurum rege fuerit interemptus.

Anachites, àrābāzis, gemma est omnium pretiosissima, quam notiore nomine Adamantem vocamus: ita dicta, quod vanos motus, animique lymphationes credatur abigere, & adversus venena habere vim antidoti. Plin. lib. ult. cap. 4.

Anachorësis, àrābāzis, Eremus, secessus: unde monachi eremum incolentes, & quicunque procul ab hominibus secesserint, àrābāzis vocantur. Cassianus in Col. Cuius sectatores anachoretæ, id est, secessores meritò nuncupantur, eo quod nequaquam contenti hac victoria, qua inter homines occultas insidias diaboli calcaverunt, aperto certamine ac manifesto confictu cum dæmonibus congregati cupientes, vastos eremus recessus penetrasse non timeant.

¶ Anachorëtæ, àrābāzis; quasi dicas secessor, qui secessus & solitudines petit, qui in solitudine degit, eremita: ab àrābāzis, secedere. GERM.

Anachorëtum, { οὐρανὸν μίσχον, àrābāzis. GALL. Lit de matelas pour se reposer le jour. ITAL. Letticolo, mattarazzo. GERM.

Ein gutschén obet ruhbetten / lotterbett. HISP. Lugar para dormir dia. ANGL. A stobedes, or matres. } Lectulus; super quo quiescimus interdiu, qualia celebrantur Florentia Tuscanica: & apud Lampidium Heliogabalo, Accubita: à quibusdam quoque Stabdia dicuntur. Spart. in Ceiono Commodo. Nam lectum eminentibus quatuor anaclinteriis fecerat, minuto reticulo undique inclusum. } Vocantur hujusmodi lecti etiama Grabati, & Græcè γραβάται. } Vocatur & Pluteus, cui incumbit Imperator. Græci vocant ἀνακλιτής, πλευτός, ἀνάδημα, pulvillo quibus caput dormientis incumbit. Erant lecti quibus essent quatuor plutei, & pulvilli, utrinque duo, in quibus cubantes adversis vestigiis iacerent: alii erant ἀποθηταλοι, in quibus duo plutei, sive mavis, duo reclinatoria, ut vestigiis oppositis, & obversis somnum caperent, & hinc inde pluteis capita inumberent.

Anacollia, vocantur quorum lacryma incommodantes pilos corrigit, Aëtius:

Anacoluthus, àrābāzis. Latinè inconsequens: unde Anacoluthon figura est, quum non redditur quod superioribus respondeat, ut si in oratione ponatur εἰπε, & non sequatur εἰπε. Aut è contrario, quum particula quæ non nisi posteriori loco ponere consuevit, sola ponitur sine ea quæ solet precedere: ut si verbi gratia, relativum ponatur sine antecedente. Virg. 1. Æneid.

Millia quot magnis nunquam venere Mycenis.

Ubi Servius, Anacoluthon est: nam dicit Quot, quum non præmisit Tot.

Anacreón, àrābāzis. Nomen proprium poëtae lyrici, à quo metra Anacreontica dicta sunt. Ortus fuit ex Teo Ioniæ civitate: ex qua etiam Hecataeus historicus. Amavit pterum nomine Batylum vilenda pulchritudine spectabilem. Horatius,

Non aliter Samio dicunt arfisse Batyllo

Anacreonta Teum.

Periit acino uva passæ strangulatus, ut tradit Plin. lib. 7. cap. 7. } Anacreontius, adjet. Quint. lib. 9. cap. 4. Anacreontium protinus colon efficias. Anacreontius versus, Miseri invidi vivimus scientes. Recipit Pyrrhichium, Chorium, Spondæum, Brachysyllabum, Anapæstum. Primus semper est Pyrrichius. Cenforinus de die natal. cap. ult.

Anacrisis, { ἡ περὶ βόσχαν. àrābāzis. GALL. Examen, information, question. ITAL. Essamine. GERM. Befragung eines vbelthäters es sey mit marter oder ohn marter. HISP. Examen, o question, o informacion. ANGL. Examination, question of the gilty. } Quæstio de reo habita, sive ea per tormenta fieret, sive sine tormentis. } Inde interrogatio testium, quam vulgus Informationem vocat. Vide Bud. in Comment.

Anactörion, àrābāzis. Herba est, quæ notioribus nominibus ξφισται Græcis, & Latinis Gladiolus appellatur. Dioscor. lib. 8.

Anactoria, àrābāzis Stephano, oppidum est Acarnaniæ, colonia olim Corinthiorum ad sinum Ambracium. Plin. lib. 4. cap. 1. } Est item hoc nomine Ionie urbs in minore Asia, postea Miletus appellata, ut testatur idem Plin. lib. 5. cap. 29.

Anadēmæ, àrābāzis. Corona, fætum, aut simile capitis ornamentum. A verbo àrābāzis, corono, vel circumligo. Luc. lib. 4.

Et hæc parta patrum sunt anademata mitra.

Paulus inter ornamenta capitis muliebria recenset, in l. 26. de auro & argenti. leg. Item & Hesychius, qui scribit esse εἴδος ηγεμονίας in ix. φαλᾶς. Itaque à Polluce lib. 5. in mundo muliebri àrābāzis numerantur.

Anadendrædes, àrābāzis, vocantur à Græcis vites arbustivæ, quæ scilicet arboribus fulciuntur.

Anadendromalache, àrābāzis, Malva aborescens, quam Galenus 4. Therapeuticæ eandem facit cum Althæa.

Anadiplōsis, àrābāzis. Dici potest reduplicatio. Est enim dictio in ultima parte precedentis versus sita, in prima sequentis repetitio. Virg. Eclog. 8.

Cercent & cygnis ulula, sit Tityrus Orpheus,

Orpheus in sylvis, inter Delphinas Arion.

Anadyomène, àrābāzis, Participium est femininum verbi àrābāzis. Latinè reddi potest Emergens. Hoc nomine Apellis opus dictum est, quod Venerem habebat ē mari emergentem. Vide Plin. lib. 33. cap. 10.

Anæa, àrābāzis Stephano, urbs Caræ contra Samum: à qua sunt gentilia, Anæus, εἰσὶ Ιδ., & Anaites, àrābāzis. Hinc ortus fuit Menelaus Anæus, Peripateticæ familiae Philosophus, & historiarum scriptor egregius.

Anætia, àrābāzis, Oppidum majoris Armeniæ, quod ab Euphrate alluitur. Plin. lib. 5. cap. 24.

Anagallis, { àrābāzis. GALL. Mouron ou morgeline. ITAL. Anagallo. GERM. Gauchheit. HISP. Muruges. } Herba est quam Morgelinam, vel Galline morsum vulgo vocant, si Ruellio credimus. Duæ eius à Plinio traduntur species floris colore distinæ. Mas enim florem habet Phœnicum, fæmina cœruleum.

¶ Anagiotria, nutrit. Lex. gr. b. }

ANAGLYPHÆ, { πίνας πιτουάζ. àrābāzis. GALL. Choses taillées en bosse, ou relevées. ITAL. Cose di relevato. GERM. Ein aufgetrieben werden, was getrieben tritt, oder aufgestochen ist, das es bilder hatt. HISP. Vasos labrados de buril ó sastel. ANGL. A sort of carved wood. } Dicuntur vasæ, aliæ opera sculpturis aspera, quæ scilicet ita exsculpta sunt, ut in eis imagines emineant: ita dicta ad àrābāzis, quod sursum significat, vel suprà, & γλύπται sculpo: eo quod sculpturæ in superiori parte emineant. Unde & à Gallis Relevata dicuntur, gravez en relief. Eadem & Anaglypta invenimus appellata. Plin. lib. 33. c. 11. Nunc anaglypta in asperitas emque incisa circa lineaum picturas querimus. Martial. lib. 1.

Nec de sunt tibi vera Glaniana,

Ne mensis anaglypta de paternis.

Anaglyptæ, { πίνας μεφατεæb. àrābāzis. GALL. Statuaire, Sculpteur. ITAL. Scultore. GERM. Ein meister der getriebne arbeit mit bildreue

Aldroectis macht/bildhauer. Hisp. *Platero que labra por sinzel.* ANGL. *A carver, à graver.* } Sculptor qui ita quipiam exsculptit, ut in cō imagines prominent.

Anāglyptice, sive Anaglyphice, èrav. λυγχία, ἀγλύπτικη. GALL. *L'arte de tailler en relief.* ITAL. *L'arte da sculpirdi relevò.* GERM. *Die Kunst des Bildwerks/ durch getriebne oder getriebene Arbeit.* Hisp. *el arte de labrar de buril o sinzel.* ANGL. *The art of carving or gravining.* } Ars & ratio ita sculpendi, ut in opere imagines eminent. Huic opponitur Diaglyphice, ἀγλύπτικη, quum imaginē superficie operis sunt depresso, & ita excavatae, ut eminentes imagines cera alterī corpori molli posint imprimere: cujusmodi sunt annuli & sigilla, tam publica, quam privata, quibus literae, & diplomata obsignantur.

Anāgnīa, ἀγνία Ptolomæo, civitas Hernicorum in Latio, ubi Antonius forore Augusti contempta, & Cleopatra in uxorem ducita, monetam ferini iussit. Virg. lib. 7.

Anāgnōstes, ἀγνῶστοι. ANGL. *Agnoader.* } Latinè lector dicitur. Nam ἀγνῶστοι lego, ἀγνῶστοι recognitio, lectio. Cic. *Attic.* Nam puer festivus anagnostes noster Sosistheus decesserat.

Anāgoge, ἀγωγή, subductio, ad mysticum Scripturæ sacræ sensum de Trinitate & vita æterna, ἀγω is subduco, sursum duco. ||

Anāgyris, ἀγγύρις, herba est gravissimi odoris, qua ob id à rusticis lignum putidum vocatur. Huius folia, virgásque si quis decerpserit, foecissimo odore manus imbuit, quo non nisi frequenti lotione potest liberari. ¶ Hinc factus est locus proverbio, ut qui sibi offutura commoveat, ἀγγύριος, hoc est, Anagyri movere dicatur. ¶ **A**nāgyrus, ἀγγύρις, populus Atheniensis, tribus Erechtheidis. Vide Stephanum.

Anitatis, idis, Deæ cuiusdam nomen, que in Sacasena Armeniae regione præcipue colebatur. Huius deæ ministerio moris erat optimatum filias forma præstantissimas dedicare: quæ ubi aliquandiu omnibus corporis sui copiam fecissent, tanquam nobiliores redditæ, deinceps viris tradebantur. Dies festus huic numini dicatus, Sacra vocabatur, quo se viri mulieribus permisi ad stuporem vino ingurgitabant. Sunt qui tradant, hæc festa in memoriam victoriae, quam Cyrus de Saccarum gente retulit, esse instituta. Ferunt enim Saccas Cyri castra ingressos, quæ ille simulata fuga, epulis vinoque differta reliquerat, ita se vino obruisse, ut à Cyro omnes ad internectionem penè deleri fuerint prius quam possent expurgisci. Strab. lib. 11.

Anlēctā, ἀντιλέκτα, schettact et sculchan, ἀντιλέκτα. GALL. Ce qui tombe sous table, miettes. ITAL. Immudie della tavola. GERM. Dischlachen/ schüttete/ oder was ab dem tisch fällt/ als bein/ schalen/ rinden/ &c. Hisp. Los reliques del manjar que sobra. ANGL. Crommes, that fallerh from the table. } Purgamenta cœnarum, & quisquiliæ ciborum sub mensam cadentes, quæ manu colligi solent, & extra triclinium efferti. Mart. lib. 7.

Colligere longa turpe nec putat dextra

Analecta, quicquid & canes reliquerunt.

Dicta Analæcta, ἀναλεκτα, hoc est, colligendo, propterea quod manu colligerentur, non scopis everrentur. Inuentis enim lithostrotis, cæterisque id genus pretiosioribus pavimentis, cessavit usus scoparum. Illa enim, quod ex minoribus testulis constabant, scopas non admittebant, unde etiam Asarota dicebantur, quod non verrentur, sed quod manu purgamenta colligi soleant, & pavimenta ipsa spongiis lavari. Idem lib. 14.

In pretio scopas testatur palma fuisse;

Otia sed scopis nunc analæcta dabunt.

Anlæctes, è. αναλεκτα. GALL. Qui recueille les miettes & autres reliquats. ITAL. Chiraccoglie le evanature di tavola. GERM. Ein zusamen lasser der tischlachenschütte. Hisp. El que barre los reliques. ANGL. A gatherer of the crommes of the table. Qui colligit, aut vertit analæcta. Dicitur etiam per translationem, teste Cælio Rhod. lib. 13. c. 31. qui multa lectione exercitatus memoriæ est firmissimæ, ita ut quicquid unquam legerit, vel audierit, habeat ad manum. Nomen deductum est à verbo αναλεκτα, quod inter cætera significat, αναφέσθαι επι, επι cœnū, hoc est, memoria concipere, & firmiter tenere. Seneca: Sualit illi Satellius Quadratus, ut Grammaticos habebat analæctas.

Analæctides, αναλεκτιδες, dicuntur, quibus è xylo lino, vel quavis materia, puellæ tanquam pulvillis constipant scapulas prominentes, ut videri habiliores possint. Ovid. 3. de Arte amandi:

Conveniunt tenues scapulis analæctides altis,

Angustum circa fascia pectus erat.

Cæl. lib. 13. c. 31.

Analesma, αναλεκτα, est ratio conquista Solis cursus & umbræ crescentis à brumæ observatione inventa, è qua per rationes architectonicas circinique descriptiones est inventus effectus in mundo. Vitruv. lib. 9. c. 4.

Analesia, dicta est eo quod sanas partes capitis sensu privet. Fit, vel nascitur ex negligentia, aut ex nimio cibo, aut ex luxuria, aut potu frigido, bibendo, vel nimium cogitando, vel ex indigestione ciborum.

Analitæ, αναλιτæ, populi Arabiæ apud Plin. lib. 6. cap. 28.

Anlögia, proportio, proprietas, convenientia, similitudo. { תְּקַשֵּׁמֶשׁ בְּקָהָל. αναλογία. GALL. Analogie, proportion, convenience. ITAL. Proprietà, convenienza. GERM. Stleichformigkeit, Ähnlichkeit. Hisp. Propriedad, conveniencia. ANGL. Proportion likness. } Cicero: Quod analogiam Stoici, nos appellamus convenientiam, si placet. Quint. lib. 1. Analogia præcipue, quam proximè ex Græco transferentes in Latinum, Proportionem vocaverunt. Analogia quid sit, docet Gell. c. 25. lib. 2. dicitur ratio proportionis ab eodem cap. 9. lib. 15. Hæc est eius vis, ut id quod dubium est, ad aliquid simile, de quo non queritur, referat, ut incerta certis prober, ut si queratur, funis masculini, an foeminini generis sit, ex eius diminutivo cognoscitur, quia funiculus generis masculini est. ¶ Analogia apud Mathematicos est quum numeri duo, aut plures, quum item magnitudines inter se comparantur,

ad similitudinem secundæ comparationis, iuxta æqualitatem, vel inæqualitatem: ut si dicas, Ut se habent quatuor ad duo, sic octo ad quatuor: & quanto est longior pes Herculanius alterius alicuius pede, tanto item stadium Herculano pede sexcentis commentum, longius est eo stadio, quod alterius pede toties transmissum est.

Analogismus, αναλογία, à Dialecticis vocatur firmissimum illud argumenti genus, quod à causa propinquâ ducitur. Cui opponitur Epilogismus, qui lolet sumi ab effectu, aut certe à causa remora. Dicitur autem Analogismus à verbo Græco ἀναλογία, quod inter cætera significat ratiocinari, & firmissimis argumentis aliquid colligere.

Anaologista, tutores qui non tenentur rationem reddere tutæ. Vide infra *Anælogistus*.

Analogus, αναλογος, proportione respondens.

Analphabeti, αναφάνται, à Græcis dicuntur, qui ne clementariis quidem literas neverunt, quos Fulgentius Abecedarios appellat, in 3. *Mythologicibn.* Bud. in Pandect.

|| ANALYSIS, αναλύσις, refolatio, αναλύει refolvo.

Analysicus, αναλύτης, refolutorius. ||

Analyticæ, orum, αναλύσια, nomen est duorum librorum Aristotelis, quibus ille judicandi, sive (ut alii loquuntur) argumenta resoluendi partem excusat. Nomen deductum est à verbo αναλύει, quod resolvere significat, nonnunquam etiam dijudicare. Budeus in *Comment. lingua Graeca.*

Anamnēsis, αναμνησις, Latinè commemoratio dicitur.

Anançeon, ανανçeon. Necessarium Latinè dicitur. Figura, quum volumen ostendere necessitudinem aut naturæ, aut temporis, aut alicuius personæ: quale est illud Democharis, Nihil valebat assida pro fratre ac misericors deprecatio, quum indicaret tyrannus, cuius crudelitas omuin naturæ necessitudinem extinguebat. Rutilius Lupus lib. I.

|| Anance, ανανçea, necessitas. Hes. judicialis clepsydra. Apud Plaut. in Rud. 2. 3. Credo Hercle Anancæ datum, quod biberet. De quo varie disputant. Vide Taubman. *Comm.* ubi plurium opiniones colligit. ανανçea, est necessarius. Meurhus legit, Ancæ poculum. || Varro lib. 2. de vita pop. Rom. ad Sybaritanam prædam, in qua sunt tripedes crateres, refert. Anancæ, pocula nobilium Tarentinorum.

Ananchitis, ananchitidis, ανανçinis, gemma, de qua sic Plin. lib. 3. cap. II. Ananchitide in hydromantia dicunt evocari imagines deorum. Vide supra *Anachites*.

Anantapodoton, αναποδόνη, schema est, quo Græci frequentius utuntur quam Latini, quum scilicet oratio aliquo membro destituitur.

Anapæstüs, αναπæstüs, pes ex duabus syllabis brevibus, & ex tertia longa. Componitur ex ανα, re, & παρα, serio, eo quod repertut dactylum sono reciproco. A Græcis, αναπæstüs dicitur, quasi dactylo contrarius. Cic. lib. 3. *Tuscul.* Non adhibetur ulla sine anapæstis pedibus exhortatio.

Anapavomenos, αναπωέμπον, fons est in Dodone, Iovi sacer: ita dicitur, πηγὴ τὸ αναπωέμπον, eo quod sub meridiem quotidie definat fluere. De hoc sic scribit Plin. lib. 2. cap. 103. In Dodone, Iovis fons quum sit gelidus, & immersas faces extinguat, si extinctæ admoveantur, accedit. Idem meridiem semper deficit: de qua causa Anapauomenos non vocant: mox crescens ad medium noctis exuberat: ab eo rursus deficit.

|| Anapele, saltatio. Scal. ||

Anaphalis, αναφάλις, herba est, quæ notiore nomine Cnaphalium, & à quibusdam Centunculus appellatur.

Anaphe, αναφη, insula est una Sporadum, inter Therasiam & Astypalaem, quam Plin. lib. 2. cap. 87. enumerat inter eas, quæ diu aquis tectæ, tandem emercentur. Nominis ratio Stephano hæc traditur, quod Argonautis intermestri luna tempestate iactatis opportune apparuit.

Anaphoræ, αναφορæ, seu Epanaphora, ιπναφορæ. Figura quam nos relationem, seu repetitionem dicere possumus, quæ fit quoties in principio singulorum membrorum, aut versuum, eadem pars orationis repetitur, hoc modo, Verres calumniatores apponebat, Verres de causa cognoscebat, Verres pronuntiabant. Virg. 1. *Aeneid.*

Nate, mea vires, mea magna potentia, solus

Nate patris summi.

Anaphoræ etiam scandentes signorum vocabantur ab Oriente circum mundi quotidiano factæ, ex inclinatione cœli varia nunc majores. Firmicus, Sed istis tandem vitiis laborabit, quoad signi eius fucrit anaphora completa.

Anapis, ανανçis, Sicilia fluvius leniter decurrens, decem stadiis procul à Syracusis in mare defluens. Ovid. 5. Met.

Praterit & Cyanem, & fontes lenis Anapis.

Anapölogëtus, αναπολογητης, Latinè inexcusabilis.

Anaporica horologia. Vitruv. de archit. lib. 9. cap. 9. Fiunt etiam ali genere horologia hiberna, quæ Anaporica dicuntur. In bullæ ingrediens per puncta, contra centri tympani versionem, quotidie transfertur: unde anaporica duci puto, quasi regradantia: αναπορια est regradior, ut Solino cap. 3. menses regradati dicuntur, Martin.

Aapselaphësis, supplicatio Principi oblata à sententia Præfecti Prætorio. Lex. IC. ||

Anarchus, αναρχη, sine principe, vel principio. Ambr. lib. Hexaëm. Dedit ergo principium mundo, dedit etiam creaturæ infirmitatem, ne anarchon, id est, principio carentem crederemus.

Anariciæ Straboni, Anariciæ Plinio, αναρχη Stephano, populi sunt mare Caspium ad Ortum incolentes: quorum oppidum Anariciæ αναρχη, commemoratur.

Aanarrion, αναρπιν, quod & Antirrhinum, herba est Anagallidi similis, radice nulla, aut perexigua, semine vitulinæ nares imitante: unde & nomen habet. Galenus Bueranion appellat. Gal. *Oculum cati.* Vide Plin. lib. 25. cap. 10. Rucl. lib. 3. cap. 131.

Anas, atis, Avis notissima ex genere amphibiorum, ita dicta ab affidui-

Ecce natandi. { *νῆρος*. GALL. *Cane ou canart.* ITAL. *Anitra.* GERM. *Ein änt.* HISP. *Anade.* ANGL. *A dooke, a drake.* { Martial. lib. 23.

Tota tibi ponatur anas, sed pettore tantum,

Et cervice sapit : cetera redde coquo.

Patricis pueris dantur anates, coturnices. Plaut. *Capt. sc. 4. a. 5.* Anates ponticæ veneno vicitant. Gell. *cap. 16. lib. 17.* { Anatem morbum anuum dicebant, id est, vetularum : sicut senium, morbum senum. Festus. Imò morbus ani, seu podicis. Laurenburg.

{ **A**nasarca, *ἀναράκη*, toto corpore diffusus hydrops, aliter *ανατηλίας*, *ἀνανθόφλεγματις*, ab *ἀνα* & *τηλίας* caro. Melior est analogia, divisis vocibus, *ἀνανθόφλεγμα* per carnem. Martin. ||

Anastasis, resurrectio : ut Anastasia Dominicæ, &c.

Anatæcùla, diminutivum est, { *μωσάρας*. GALL. *Petite cane, ou petit canart.* ITAL. *Picciola anitra.* GERM. *Ein äntle ein vogelin.* HISP. *El anadine, o anadina.* ANGL. *A little dook or drake.* { Cic. de *Finiibus*, Serpere anguiculos, evolare merulas, nare anaticulas, cornibus uti videmus boves. Dic me tibi anaticulam, columbam, vel catellum. Plaut. *Afin. sc. 3. att. 3.*

Anatinus, a, um, { *νήρεος*. GALL. *De cane ou canart.* ITAL. *Cosa di anitra.* GERM. *Das zu der änten gehört.* HISP. *Cosa perteneciente a las anades.* ANGL. *V which perteneth to a doock or drake.* { Plaut. *in Rud. sc. 6. a. 2.* Utinam fortuna anatina nunc uterer : ut quum exisse ex aqua, arêrem tamen.

{ **A**nataria, aquila, *νηρόφορος*, ab anatibus occidendis nomen sortita. ||

Anatarius, qui anates custodit, pascitve, *μηδοφύλαξ*. { **A**nataria aquila, quæ anates circa lacus venatur. Ex Sipontino. De anataria aquila, Plin. lib. 10. cap. 3.

Anatarius, a, um, quod ex anate est : ut, Anataria aquila, *νηρόφορος αἴρος*, quæ anates venatur. Plin. lib. 10. cap. 3.

Anaifa, *ἀναιφα*, oppidum Germanie, apud Plin. lib. 6. cap. 8.

Anas, *ἀνα*, fluvius ulteriore Hispanie, Bœticam dividens à Lusitania : de quo Pomp. Mela lib. 2. { Antiqui præterea Anatem vocabant anuum morbum, scilicet vetularum. Festus.

Anasphoros, *ἀναφόρος*, à quibusdam vocatur herba, quam Græci *μηδίδια*, Latini Linum appellant. Legitur hoc nomen in quibusdam Dioscoridis exemplaribus. Quidam verò hanc, ut plerasque alias herbarum nomenclaturas apud eundem inter nothas referte malunt.

{ **A**nastasiōn, troparion, seu canticum diei Dominicæ proprium. Lex. gr. b. ||

Anastomosis, *ἀναστομοσ*. A medicis appellatur apertio venarum, quando scilicet venarum orificia amplius æquo aperiuntur : quod fit aut propter vasorum imbecillitatem, aut propter sanguinis ad orificia affluentis copiam. Gal. lib. 4. & 5. Method. Est autem nomen hoc deductum à verbo Græco *ἀναπογε*, quod Latinè sonat Aperio. Cels. lib. 4. cap. 4. de *tuffi*.

Anastrophē, *ἀναστροφη*, inversio, vel pervercio dicitur, est enim (ut docet Diomedes) duorum verborum ordo præposterus : ut, Italianam contra, pro contra Italiam.

Anathēmā, detestatio, execratio. { *Ἄναθημα* cherem. *ἀνάθημα*. GALL. *Excommunication, execration.* ITAL. *Scommunica.* GERM. *Ein fluch, ein verbanter.* HISP. *Descomunion.* ANGL. *Excommunication, execration.* { Ponitur interdum pro donario, quod diis suspenditur in columna, vel pariete templi, *ἄνθημα*, hoc est, suponendo, vel suspendendo : aut certe ab eo, quod nefas esset ea loco mouere. ||

{ **A**nathēma verò, *ἀνάθημα*, donarium, quod dicatum diis in parietibus, vel columnis templi, vel ex lacunaribus suspendebatur, ab *ἀνατηλίᾳ*.

Ἄνθημα repono, vel sursum pono, deducitur. ||

Anathēmato, as, Devoveo, detestor, *ἀνατηλίζομαι*.

Anatocismus, { *ἀνατοκίσμα*. GALL. *Renouvellement d'usure, quand les arrerages se baillent encores à usure, & sortissent nature de sort & principal, interest des interests.* ITAL. *Rinnovamento d'usura, quando l'usura acquistata entra nel principale & fa usura.* GERM. *Der zuher da man zinsen anlegt / dass die selbigen wider zinsen tragen / zinsen von zinsen.* HISP. *Renovamiento de usura, usura sobre usura.* ANGL. *Yoarlie usurie, and usurie of usurie.* { Est usura anniversaria revolutio, & quas usuras usurarum vocant. Cic. ad Attic. Interim quum in edicto translatio centesimas me observaturum haberem cum anatocismo anniversario. Latinè autem Cicero ipse hoc verbum interpretatur in Epist. Consecram, inquit, ut solverem centesimis sexennii ductis cum revocatione singulorum annorum.

Anatomē, *ἀνατομη*, dissectio, vel consecratio, quum scilicet humanum corpus dissecatur, ut venæ, & nerui à Medicis conspici possint. { In de Anatomice ; *ἀνατομη*, scilicet *τέχνη*, artis dissecandi & aperiendi corpora.

Anavā, *ἀναβά*, urbs Phrygiæ. Steph.

Anauros, *ἀναυρός*, fluvius Thessaliam, ex Pelio monte fluens, quasi absque aura dictus. Lucan. lib. 6.

Quique nec humenteis nebulas, nec rore madentem

Aëra, nec tenues ventos aspirat Anauros.

De hoc fluvio, vel potius torrente, vide plura apud Apollon. Argon. lib. 6.

Anatus, apud Flaccum in Argon. Proclus est Medeæ, Alanorum & Henochorum rex, postea à Stilo rivali interfactus.

Aanax, *ἀνάξ*, proprium viri nomen, qui fuit Cæli & Terra filius, à quo Miletus olim dicta fuit Anactoria. Cæl. Rhod. lib. 8. cap. 1.

Aanaxagoras, *ἀναξαγόρας*, Clazomenius philosophus fuit, in physicis præcellens, qui non modò generis gloria & divitias, verum animi quoque magnitudine clarissimus fuit, quippe qui totum patrimonium suis sponte reliquit. Et quum ab eis negligenter insularetur : Quid ergo, inquit, nonne vos ista curatis ? Mox abscedens, ad speculandum rerum naturam se contulit, studio doctrinarum flagrans, rei private & publicæ omnino negligens, & incuriosus, adeò ut eidam ipsum ita compellant, Nullâne tibi patriæ cura est ? dixit, Mihi verò patriæ cura, & quidem summa est : digitum in cœlum

intendens. Hic cum post diutinam peregrinationem in patriam rediisset, possessionesque desertas vidisset : Non essem, inquit, ego salvus, nisi istæ periissent. Digna profecto vox philosopho, qui pluris faceret culturam ingenii, quam prædiorum. Anaxagoræ opinio de astris, & de lapide cœlitus iuituro. Plutarch. in *Lys.* Vide plura de hoc apud Laërtium.

Aanaxandrides, *ἀναξανδρίδες*. Poëta Græcus, Comœdiarum scriptor, patria Rhodius, qui tempore Philippi Macedonis floruit. Docuit fabulas 65. vicit una, ut scribit Suidas,

{ **A**anaxant, *ἀναξαντ*. Gloss. v. quasi ad axim, i. afferem, tabulam referunt, ubi publicè solet aliquid intimari. ||

Anantini, populi Italiae. Plin. lib. 5. cap. 12.

Aanaxarbitri, populi Cilicie, ab eadem urbe sic dicti. apud Plinium.

Aanaxarchus, *ἀναξαρχός*, nomen proprium philosophi Abderitæ, dictatorisque Democriti. Hic habuit inimicum Nicocreontem Cypri tyrannum, à quo comprehensus, conjectusque in pilam saxeam, quam Græci *ἀρμός* vocant, ibique ferreis malleis contusus, adeò toleranter pertulit asperrimos illos cruciatus, ut verbum illud memorabile duplicaverit. Tunde, tunde Anaxarchi follem, Anaxarchum enim non tundis. Ad ultimum amputationem linguæ minitante tyranno, protinus dentibus abscessam, & commanducatam linguam in os eius irapatulum dicitur expulisse. Vide Laërt. Valer. Cic. Floruit Anaxarchus Olymp. cx. ut scribit Suidas.

Aanaxarctē, *ἀναξαρκτη*, puella fuit Cypria, ex Salamine oppido, forma insignis, & regia stirpe superba, quam quum Iphis infima sortis iuvenis perditissime amaret, & ab ea ludibrio haberetur, doloris impatientia sese ad fores ejus suspendit : cuius funus quum Anaxarcte siccis, immotisque oculis intueretur, in saxum est convertita, ut fabulatur Ovid. 14. *Metam.*

Aanaxarus, civitas mediterranea Cilicie, ut scribit Plin.

Aanaxenor, *ἀναξενός*, Citharoedus fuit, quem Magnesia civitas valde extulit : sed magis M. Antonius, qui quatuor civitatum ei tributa legenda tribuit, ut scribit Strabo lib. 2. 4.

Aanaxetum, *ἀναξετόν*, apud Dioscoridem lib. 3. legitur inter noinenclatas Gnaphaliæ herbæ. Quamquam non defunt, qui & hoc malint inter notha refrete.

Aanaxilas, *ἀναξιλας*, Poëta comici nomen, cuius meminit Suidas.

Aanaxilas, *ἀναξιλας*, Reginorum in agro Brutio tyrannus fuit, & Messanæ in Sicilia conditor, qui ex testamento liberos suos Mycithi servi sui tutelæ commendavit. Mycithus autem provinciam sibi impositam tanta fide, moderationeque administravit, ut Regini servi imperium non detracarent. Pueris deinde ad legitimam xatem proxectis, bona fide & imperium, & paternam hæreditatem restituit, sibi que exiguo servato viatico, reliquum vitæ privatus peregit. ¶ Fuit præterea Anaxilas quidam ex Lacedæmoniorum principibus, qui unâ cum Lycurgo in vincula conjectus fuit, & paulò post cum eodem absolutus. Vide Plutarchum in *Alcibiade*.

Aanaxylides, *ἀναξυλίδης*, nomen Philosophi, de quo Hieronymus contra Iovin. scribit, quod in lib. 2. *Philosophie* asserat Potonam matrem Platonis phantinate Apollinis fuisse oppressam, quodque sapientiae principem non aliter arbitretur, nisi de partu virginis editum.

Aanaximander, *ἀναξιμάνδερ*, Milesius Philosophus, Thaletis auditor, primus terræ maritimæ circuitus descriptus, & sphæram insuper construxit, ut inquit Laërtius. Hic dixit infinitum, rerum omnium generationis atque corruptionis causam esse, & partes quidem universi corrupti, totum autem esse immutabile. ¶ Præterea cylindri formæ esse terram asseruit, tantæ profunditatis, ut ad latitudinem profunditas tertia inveniatur.

Aanaximenes, *ἀναξιμένης*, Philosophus fuit Milesius, Eurystrati filius, Anaximandi discipulus successörque, qui eo die obiit, quo Sardeis à Cyro capta fuerunt. Hic principium rerum aera opinatus est, quem genere infinitum, qualitatibus finitum aiebat, cujus condensatione ac rarefactione cuncta gigni putavit. Motum verò ab ætero esse dixit; Terram ex aere constipato, primum omnium factam, latam, magnam : idcirco non absque ratione super aërem contineri : Solem, Lunam, cæteraque stellas à terra ortum habere.

Aanaxini, populi in quarta regione Italiae. Plin. lib. 5. cap. 72.

Aanaxius, fluvius qui fluit per Feltrensem agrum.

Aanaxo, *ἀνάξω*, Anæci cuiusdam filia fuit, quam quidam Alemenes matrem faciunt, non Lysidicen sororem Pithei ex Peleope & Hippodamia, ut habet Plutarchus.

Aanaxyris, *ἀναξύρης*, Herba est notissima, quam & Oxaliden Græci, & Latini Rumicem appellant. Ita dicta, quod folia eius calceorum soleas imitantur, quæ & anaxytides quandoque à Græcis appellantur.

Aanazarba, *ἀναζαρβα* Stephano, oppidum est Cilicie, Dioscoridis illustissimi Medici patria.

Aancesa, dicta sunt ab antiquis vase quæ cælata vocamus, quod circumcidendo talia fiant. Ipsum quoque *Cælare* verbum ab eadem causa dictum est, d cum l permutata. Festus.

Anceus, *ἀναιδης*, Samiorum rex, qui strenuissimus agriculta habitus fuit. Huic, quum servos nimio labore premeret, prædictum fuit à seruo, nullum illum eius vineæ, quam tum plantabat, vinum bibiturum. Paucis post annis, coacta eius vineæ vindemia, iussit sibi ex lacu vimum hauriri, increpans eum, qui futurum prædicterat, ut nunquam ejus vineæ vinum biberet. Iamque calicem ori admoturo nuntiat quidam, aprum mira magnitudinis vineam vastare. Abjecto itaque poculo, quum aprum veller interficeret, ab illo dente ictus interierit. Huc alludit Horat. quum ait,

— inter calicem supremaque labra

Multa cadunt.

Vide Erasmi Adagia. ¶ Fuit & alter hoc nomine filius Lycurgi.

Anceniscus, incastratus. Vide *Incastratura*.

Anceps, itis, quod utrumque jacutum est. { פִּתְחוֹתָה pithoth. αὐθίσσω μ. } Anceps (inquit Festus) significare videtur, quod ex utraque parte caput habet, ut securis, bipennis. Sed magis à capiendo quod

quod ex utraque parte aqua capiatur, appellatum est. Lucil. Vecte, atque ancipi ferro effringam cardines. ¶ Accipitur pro dubio, sive ambiguo. { ταῦτα ταῦτα. ἀπόστολος ἡ ιωανθοφορεῖ λέγει. GALL. Dontex, uncertain. ITAL. Dubio. GERM. Zweifelhaftig. HISP. Dudoſo. ANGL. Double, or two ed. ged, debutsome. } Cic. pro Marcel. Incertus est exitus, & anceps fortuna. Idem 1. de nat. deor. Bestiae quasi ancipes, in utraque sede viventes. Ex ancipi morbo, Sueton. in August. c. 59. Ancipitia monumenta. Liv. 5. ab Vrb. Anceps Deorum ira, quae utrinque urget. Idem lib. 10. ab Vrb. Anceps genus elephantorum, quod tam nocere solet quam prodesse. Idem 7. vell. cin. Anceps prælium, utrinque urguntur. Cæſar de bell. ciu. Anceps terror inta & extra munitiones. Idem 3. de bell. ciu. Ancipibus telis hostem summovere. Liv. lib. 7. d. 4. Securum capiam ancipitem. Plaut. Men. sc. 1. a. 5. Quod quoniam est anceps (incertum an velitis nominari.) Ovid. Eleg. 4. lib. 3. Trist. Quos fors iniqua in ancipi posuit. Senec. cap. 10. de Tranq. Ancipitia verba & media. Gell. c. 9. lib. 11. Dubia & interdum ancipi fortuna gestum bellum. Velleius, Ancipitis fortuna temporis, de tempestate. Idem, Veteres ancipes in nominativo dixerunt non sine ratione, ne in genitivo ancipitis, duabus syllabis videretur crescere. Sosipater lib. 1. Plaut. in Rud. Post altrinsecus est securicula ancipes. Vide Priscianum lib. 6. ¶ Vocabula ancipitia, quæ & in bonam, & in malam partem accipi possunt: ut, tempestas, valetudo, facinus, &c. Vide Gell. lib. 12. cap. 9.

Anchacēs, nomen ducis in exercitu Persæ contra Aætēn Colchorum regem, fratrem Persæ. Valerius 6. Argonaut.

Doctus & Anchaces, patulo vaga vincula gyro

Spargere, & extrema laqueis adducere turmas.

Anchémolus, αὐγέως. Rhæti regis Marrubiorum filius fuit, qui quum Casperiæ novercæ stuprum intulisset, à patre ad supplicium petitus, ad Turnum in militiam profugit. Hæc Servius in illud Virg. 10. Æneid.

Hinc Stelenum petit, & Rhædi de gente vetusta

Anchemolum, thalamos ausum inestare noverce.

Anchiale, αἱχιάλη, civitas Cilicæ, de qua Strabo, Post Zephyrium, inquit, Anchiale supra mare, Sardanapali opus. Ex hac urbe fuit Athenodorus, qui non a Sardanapalo, sed ab Anchiale Iapeti filia conditam vult Cydmi matre, à quo nomen vicino flumini, ex Steph.

Anchialos, αἱχιάλος, urbs Tracie, sita in intimo sinu, atque ubi Pontus alterum sui flexum angulo finit, non procul à magna Apollonia. Hæc Pomponius. ¶ Est & Anchialos, Astrologi nomen, cuius meminit Cic. lib. de Divinatione.

¶ Anchiromichus, navigium aptum ferendis návibus, cum cæteris nauticis instrumentis. C. Steph.

Anchisēs, αἱχιάλη, Capyos filius: ante bellum Trojanum nemorum latebras & solitudines coluisse fertur, gregibus & armentis iacentis: quibus cum vacaret, à Venere adamari cœpit, & cum ea concubuit, unde natus est Æneas apud Simoënta Troiæ fluvium, ut scribit Servius. Porro quum se Veneris concubitu usum fuisse factasset, à Iove fulmine est afflatus. Propterea dicunt eum Trojanorum confiliis non interfuisse. Ardente Troia, quum nulla salutis spes appareret, senio coniectum Æneas humoris imposuit, secundumque Drepanum usque Siciliæ urbem vexit, ubi satis concessit. Virg. 1. Æneid.

Tunc illo Æneas, quem Dardanio Anchisa

Alma Venus Phrygii genuit Simoëntis ad undam?

Anchisiades, Patronymicum. Virg. 8. Æneid.

Æneas Anchisiades & fidus Achates.

Achisiade, vocativus. Idem 6. Æneid.

Dux Anchisiade nec me Deus aquore mersit.

Anchōrā, Ferreum instrumentum quo naves retinentur, quod & à Græcis ἄγκυρα vocatur: unde & Latini vocem hanc proculdubio mutuant, & tenue in suam aspiratam, & in commutantes. { GALL. Ancre, ou croc de fer, de quo on retient les navires. ITAL. Anchora. GERM. Ein ancher/ Der groſſe eyſen haſt an dem man in dem meer die ſchiff behält. HISP. Ancla, o ancora de la nave. ANGL. An anker. } Cic. 7. Verr. Vela fieri, præcidi anchoras imperavit. Anchoris sublati, Cæſ. lib. 2. de bell. civil. Ad anchoram stare, lib. 3. de bell. civil. Idem, Ad anchoras collocaſtæ naves. Suet. in Calig. cap. 19. Anchoræ sublatæ sunt, proiecti sumus. Quintil.

Dum sequitur celeres anchora tracta manus,

Ovid. Eleg. 9. lib. 3. Trist.

Anchora iam nostram non tenet illa ratem.

Idem lib. 5. El. 2. ¶ Et quia nautæ tempestate jactati, quando felicitè navigandi nulla spes supereft, ad anchoram configiunt, quæ ejeta navim eodem in loco retineat, donec felicius navigandi se offrat occasio: factum est ut saeram anchoram proverbialiter dicamus pro extremo perfugio. Unde etiam proverbiali figura apud Euripidem Hecuba Polydorum familia gentisque sua anchoram nominat, οὐ μέτρον οἰκανή ἄγκυρα τὸ ίσχεν. Qui iam solus generis superest anchora nostri. Dicimus itaque Anchoram domus pro refugio & columna domus. ¶ Prävertit anchoræ iactum Deus. Αἴτιον τούτῳ η ἄγκυρα τὸ ίσχεν, dicimus quum res præter spem evenit. Traductum à nautis, quibus accedit ſepenumero, ut quum nituntur anchoram jaccere, in portum appulſuri, repellantur a ventis, & in mediam tempestatem revocentur. ¶ Duabus anchoris fultus, ἐστὶ δὲ τὸ ἔργον, Duabus nixus in portu, subaudi anchoris. De firmis & immortis, & qui rem suam probè constabiliunt, meminit Aristot. in Panath. Huic simile est, Bonum est duabus nisi anchoris. ¶ His contrarium est, Rupta anchora, de his qui repente tanquam magnum quiddam facturi prodiſſent, deinde in falsa omnium expectatione turpiter & indecorè ſe gefiſſent in negotio. ¶ Sacram anchoram ſolvere, iteον ἄγκυραν καθάρι, proverbialiter dicitur, quoties ad extrema configiuntur. Transflatum à nautis qui maximam ac validissimam anchoram, sacram vocant: eamque tum demum mitunt, quum extremo laborant diſcrimine. Vide Lucian. in Iove, & in Drapetis, & Euripidem in Hecuba. ¶ Anchoras tollere dicitur à Varrone non sine proverbiali ſpecie pro moliri diſceſſum.

Anchorāriūs, ἄγκυρις, qui curam anchoræ habet, ut eam vel demit-

tat, vel elevet. Cæſ. lib. 2. de bell. ciu.

Anchorāriūs, a, um, quo ad anchoram pertinet. ἄγκυρις: ut, Funes anchorarii, Hirrius, Storias autem ex funibus anchorariis tres fecerunt.

Anchorarii, lapides ſunt clementarii, & qui in imo jaciuntur, instar anchoræ in mari.

Anchorālis, adjективum, ἄγκυρινος. Plin. lib. 16. c. 9. Uſus eius anchoralibus maximè navium pifcantiumque tragulis. Anchoralis tractus. Liv. 7. belli Maced. & lib. 7. d. 4.

Anchorago, pifciſis eft, qui & Salmo, à roſtri aduncitate (ut in Anchora) Anchorage vocatus. Cassiodor. variarum lib. 12. c. 4. Destinet car- pam Danubius, à Rheno veniat anchorago. Vide Tonſieula.

Anchore, αἱχοντα, urbs Bithynia, Antigonia poſtea dicta.

Anchūris, αἱχοντα, Midæ regis filius fuit, de quo hæc tradit Plutar- chus in Parallel. Circa Ceïnon Phrygiae oppidum terrâ ingenti hiatu divisa, quum Midæ reſponſum eſſet, futurum ut terra coi- ret, ſi res in hiatum preſioſiſtas deieciſſet, Anchurus regis filius nihil hominis anima preſioſius exiſtimans, conſcenſo equo, ſe in ſpe- cum præcipitavit. Nec ita multò poſt terra in pristinam coit fi- guram.

Anchūfa, ἄγκυρα, herba eft laetucæ foliis radicem habens digitali cras-itudine, colore ſanguineo, aſtate manus inficiens, qua mulieres co- lorem purpureum malis inducunt. Galli vocant Orchanette.

Ancia, concinni dependentes prope auriculas.

Ancilē, per l. ſimplex, צְנָרָה tſinnah, צְנָר maghen. ἄγκυρα. GALL. Vne cuſſon court, ou bouclier. ITAL. Scudetto, brochiero. GERM. Ein ronder ſchilt den man im krieg braucht/ ein rondellen. HISP. Escudo o broquel redondo. } Scutum breve erat, autore Festo, ita ex utroque latere reſcifsum, ut nullus angulus videri poſſet, & ſummum inſi- mūmque eius latus medio pateret. Dicitum ab Am cœſuī, quaſi ancilum; vel ab αἱχοντα, quod eft cubitus, vel ab ἄγκυρα remedium, quoniam peſtilentia remedium fuit. Fertur Numæ Pompilii tempeſtate de cœlo decidiffe, unāque editam vocem, omnium potentissimam fore ci- tatem, quandiu in ea mansiſſet. Itaque facta ſunt ejuſdem generis plu- ra, quibus id miſceretur, ne internosci cœleſte poſſet. De hoc Ovid. lib. 3. Faſt.

Ecce levi ſcutum versatum leniter aura

Decidit, à populo clamor ad aſtra venit.

Et paulo poſt,
Atque ancile vocat, quod ab omni parte rectum eft,
Quemque notes oculis, angulus omnis abeft.

Livius lib. 1. Salios item duodecim Marti gravidò legit, tunica pīctæ inſigne dedit, & tunicam, aeneum pectori tegmen, cœleſtiaque arma, quæ ancilia appellantur, ferre, ac per urbem ire, canentes carmina cum tripludiis, ſolemnique ſaltatu iuſſit. Hor. lib. 3. Carm. hoc anciliū, declinavit, quum ait, Anciliorum nominis & togæ. Juvenalis verò adjективum poſuit, quum dixit, Clypeis ancilibus. Motu ne- dum ancilibus, quod infaustum antiquitus. Suet. in Othom. cap. 8. De ancili delapoſo ē cœlo & undecim aliis fabricatis, Plut. in Num.

¶ Ancilla, primū ancula, ab anclo, vel anculo, antiquo vocabulo, i.e. ministro. Fest. qui etiam habet, ancillas diſtas eſſe ab Anco Marcio, quod is bello magnum numerum foeminarum ceperit. } Item,

ANCILLĀ, אֲנִיכָּלָה ſchiphebah, ἄγκυρα amah. ὁ πον. GALL. Chambrie- re, ſervante. ITAL. Fante, ſerva. GERM. Ein dienſtmaſt. HISP. Sierva, esclava, ὁ moça de ſervicio. ANGL. Amaid ſervand. } Mulier ſer- va. Nomen deduciſtum putavit Festus ab Anco Martio, quod is in bello magnum foeminarum numerum ceperit. Sive quod antiqui anculare dicebant ministrare. Ex quo dii quoque ac dea feruntur coli, quibus nomina ſunt Anculi, & Anculae. Plin. lib. 2. cap. 63. Terra mortalium ſemper ancilla. ¶ Quæ ſemel ancilla, nunquam hera: ut vulgo jaſtatum refertur in Græcis Epigram.

Μαρτον ὁ ἀδονον γεννη, οἰωνεις ην. 1. 6.

Eſt τὰ παιδία αὐτῆς, id eſt:

Si qua ancilla ſemel fuit, haud unquam dominetur, ut proverbium ha- bet. Videtur ideo dictum, quod qui ex humili fortuna subvchuntur ad res amplas, ſoleant eſſe in cœteris inſolentiores, minùſque tolerabiles quām qui felices naſcuntur. Méane ancilla libera ut ſit, quam ego nunquam emiſi manu. Plaut. Cure. sc. 2. a. 5. Non pluris facio, quam ancillam quæ latrinam lavat. Idem Cure. sc. 4. a. 4. Ancillas, mulos, muliones, pediſsequas. Idem Aul. sc. 5. a. 3. Vult placere amicæ, vult mihi, vult pediſsequæ, vult ancillis. Idem Aſin. sc. 3. a. 1. Ego tibi præbeo ancillas, lanam, penum. Idem Men. sc. 2. a. 1. & sc. 2. a. 5. An- cillæ respoſtant, aut ſervæ. Ibidem. a. 4. Lanam carpere. Inter ancillas ſedere, lanam carpere, ibid. a. 5. Labor Ancillæ. Ovid. Eleg. 1. lib. 4. Trist.

Ancillulā, אֲנִיכָּלָה ſhiphebah, ἄγκυρα amah. } Diminuti- vum ab ancilla. Terent. in Eun. Nonne ubi mihi dixti cupere te ex Aethiopia ancillulam, &c. Cic. de Orat. Iuris ſcientiam eloquentiæ, tanquam ancillulam pediſsequāmque adjunxiſti. Ei, lenoni ancillula eſt. Plaut. Cure. sc. 1. a. 1. Ad portum mittunt ſervulos, ancillulas, idem Menach. sc. 3. a. 2.

Ancillāris, adjективum, quod ad ancillam pertinet, ἄγκυρα. } Sa- lust. in Ciceronem, Cui inſidias in ciuitate feciſſi ancillares. Cic. in Tuscul. quaſt. Ancillari, ſordidoque artificio regiæ virgines ut ton- ſtriculæ tondebat herbam.

Ancillāris, ancillæ addictus, qui ancillam amat, ἄγκυρα. Mar- tial. lib. 12.

Ancillariolum tua te vocat uxor, & ipſa

Letticariola eſt: eſſis Alauda pares.

Seneca lib. 1. de benef. Si quis nulla ſe amica fecit inſignem, nec aliena uxori annulum praefat: hunc matronæ humilem, & ſordidae li- bidinis ancillariolum appellant.

Ancillor, aris. אֲנִיכָּלָה ſhiphebah, ἄγκυρα. GALL. Servir, ſ' affiuetir à quel- qu'un comme ſon ſervant. ITAL. Ministrare, ſervire. GERM. Ein dienſtmaſt ſein. Dienen. HISP. Servir como esclavo ὁ meo. ANGL. To ſerve, ſo ſubjeſt him ſel ſeas a ſervand. } Ministro, vel dedico me ad ministrandum, ac ſerviendum more ancillarum, quæ ſuis mi- nistrant

nificant ac serviant heris. Cic. in Sal. Non enim uni privatim ancillary sum.

Ancisa, circumcisa. Lucr.

¶ Anclabeo, vel Auricabeo, in Lex. Longobardorum. Ita Gloss. Isid. puto dici ab ancleben/ i.e. affigere. ¶

Anclabriæ, vasa sunt quibus sacerdotes utebantur. Anclabris (inquit Festus) est mensa ministeriis apta divinis. Vasa quoque in ea, quibus Sacerdotes utuntur, anclabria appellantur. Sunt qui legunt Antlabria, $\Delta\sigma\tau\delta\pi\lambda\tau\alpha$, hoc est, ab hauriendo.

¶ Anclo, haurio, ex $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$: vel contractum ex $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$ verbo, i. e. ministro. Gloss. anclat (ibi est ancleat) $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$, anclator, $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$.

Anco, $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$, id est, cubitus, flexus brachii, Vitruvio flexus qui rectum angulum describit. Gloss. Isid. ¶

Ancōn, onis, sive Ancona, $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$. Vulgo Ancona. Urbs est totius Piceni celeberrima, portum habens insigni opere à Traiano Cæsare exstructum. Nomen habet à situ qui cubiti flexuram refert. Græci enim cubitum, & locum cubiti modo sinuosum, $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$ appellant. Plin. lib.

3. cap. 13. Ab iisdem colonia Ancon, opposita promontorio Cumero in ipso flecentis se oræ cubito. ¶ Fuit item Ancon, apud Carthaginenses obscurum domicilium, in quod detrucebantur, quibus iratior erat tyrannus. ¶ Ancones item vasa sunt cubitalia, ut origo vocabuli declarat, quorum meminit Paul. in l. 13. D. de instruct. vel instr. leg.

¶ Præterea, incantatores, vel vicini. Gloss. Isid. ¶

Ancōnisci, $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$, instrumenta tortoria. ¶ Item ferramenta oneribus sustinendis idonea, quæ à Gallis corruptè Angons vocantur, cujusmodi in cellarum vinariarum columnis videmus, quibus incumbunt ligna, quæ dolia ferunt. Dicta à similitudine cubiti, quem $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$ Græci appellant. Nam ut plerique dormientium cubitis, ita hisce ferramentis onera innituntur.

¶ Ancora, $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$, ab $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$ curvus: est enim curvum ferrum. ¶

Ancoræ, vincula, quibus antennæ tenentur. Lucr.

¶ Anculare, ministrare. Antiq. Rosin. Fest. ¶ Vide in Ancilla.

Ancus, $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$, cognomento Martius, quartus fuit Romanorum rex, Numæ Pompei ex filia nepos, qui & Latinos bello domuit, & Ianiculum ponte subilio urbi conjunxit, Romanorumque limites ad mare usque promovit, ubi & Ostiam condidit. Reliqua vide apud Livium lib. 1. ab Urbe condita. Dictum autem volunt Ancum, $\Delta\sigma\tau\delta\pi\lambda\tau\alpha$, hoc est, à cubito, quem incurvum habebat, nec poterat exterrigere. Vide Servium in illud Virg. 6. Aeneid.

— quem iuxta sequitur jaſtantior Ancus.

Ancteres, $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$, vincula sunt, quibus vulnerum labra constringuntur, ne latior fiat cicatrix. Gal. 3. Terapeut. Item pars colli, suffocationi maximè obnoxia, $\Delta\sigma\tau\delta\pi\lambda\tau\alpha$. Vide Cæl. Rhod. lib. 4. c. 2.

Anctare, constringere: nunc Arctare.

Anculi, & Anculæ, dii deæque ancillarum putabantur. Festus. Vide in Ancilla.

¶ Anculo, as, ministro, $\Delta\sigma\tau\delta\pi\lambda\tau\alpha$, ministratorio vase. Ita Scalig. in Varr. ¶

Ancunulenta, dicuntur foeminæ tempore menstrui. Fest. Gloss. Ancunulenta, $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$.

Aneyloglossum, $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$. Vinculum nervosum sub lingua, in pueris præfertim, quod filum, vulgo appellatur. Eximitur autem instrumento, quod $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$ appellant. Vide Paulum Aeginetam lib. 6. cap. 29.

Ancyra, $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$, nomen duarum urbium, quarum altera est Phrygiæ, altera Galatiæ, à qua Synodus Ancyra, in iure Pontificio saepè nominatur. Dicta Ancyra ab anchoris navium captarum à Mithridate, quas Ptolemæus Ægypti rex suppetias Gallogracis miserat. Vide Steph. & Plin. lib. 5. c. ult.

Ancyranus, adjективum ab Ancyra, quæ secundum Ptolomæum & alios, Metropolis est Tectosagum Bithyniæ populorum. Claudian. lib. 2. in Eutrop.

Cum duce mutata vires: Byzantia robur
Fregit luxuries, Ancyranique triumphi.

Ancyromagus, $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$, genus navigii, ita dictum, quod anchoris, & reliquis navigii instrumentis vñendis sit aptum.

Andabatae, $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$. Ital. Combatenti à la cieca. ¶ Gladiatores

erant, qui oculis clausis digladiabantur. Cic. Trebatio. Quem antea ne

Andabatam quidem defraudare poteramus. De Andabaræ sic scribit Erasmus, Andabatae fuerint populi clausis oculis soliti pugnare, an gladiatorum genus, qui clausis oculis tenderent in adversarium, an potius lusus genus, ut propemodum ex Seneca licet conjicere, nondum (ut ingenuè fatetur) satis compertum habeo. ¶ Quidam legunt Antibadiastæ. Vide Leunclavium in Elogiam Bas.

Andania, $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$ Stephano, oppidum est Peloponnesi in tractu Messeniano, cuius meminit Strabo lib. 8.

Andanis, $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$, fluvius est Carmaniae regionis, cuius meminit Plin. lib. 6. cap. 23.

Andarum, urbs Cariæ. Vide Stephanum in Bargylla.

Andegavi, Gallæ Lugdunensis populi, qui & Andes. Cornel. Tacitus

lib. 3. Erupere primi Andegavi ac Turonii, quorum Andegavos

Acibius Aviola legatus, excita cohorte, quæ Lugduni præsidium agitabat, coercuit. Horum meminit & Plin. lib. 4. c. 18. Vulgo An-

gevins.

Andelium majus. GALL. Le grand Andely. Normanniaæ superioris oppi-

dum est per amœnum: cuius ager fertilis ac fructuosus vino, frumento, ac fructibus omnis generis abundat. In eo natus est magnus ille Adrianus Turnebus Critorum ac eruditorum parens. Est & An-

delium minus, vulgo le petit Andely, oppidulum à superiori distans

iv. vel v. millia passuum, cuius latus alluit Sequana nobilis Galliæ

fluvius.

Andelus, $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$, civitas est Hispaniæ in Vasconia, non procul à Pompeiopoli, quæ vulgo Pamplona appellatur: metropolis regni Na-

varæ.

Andes, ium, populi inter Celtas, Carnutibus & Turonibus finitimi, ac ducatui Bituricensi, Oceanique proximi, quos Ligeris flumen al-

Inuit. Plin. Andegavos appellat, Cæsar Andes. Vulgo Angiers.

Andes, vicus non procul à Mantua, Virgilii patria.

¶ Andigare, iudicare res proprias se vivente. Cod. ll. antiq. ¶

Andinus, adjективum: ut, Andinus yates: cantus Andinus. Sil. lib. 8.

Mantua musarum domus, atque ad syderâ cantu

Eveda Andino.

id est, Virgiliano.

Andocides, $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$, unus ex decem principiis Atheniensium Rhetori- bus, Leogari filius, qui fuit ex Telemachi & Nausicaæ postetis, ut ex Helanici sententia tradit Suidas.

Andrachne, $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$, herba est, quæ à Latinis Portulaca dicitur.

Andrachne agria, $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$. Herba est majori semper vivo similis, sed foliis minoribus, quæ à Latinis Illecebra appellatur, & Portulaca sylvestris. Vide Ruell. lib. 2. cap. 140.

Andrigo, $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$, Mulier atimum virilem habens, $\Delta\sigma\tau\delta\pi\lambda\tau\alpha$ $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$. Latini Viraginem vocant.

Andremones, Ovid. 12. Metam.

Clarisque Andremones satutes.

Andria, $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$, Phrygiæ oppidum, apud Plinium lib. 5. cap. vlt. Stephanus præterea Andria in Elide collocat, & alteram in Macedonia: Andriaca, $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$ Ptolomæo, oppidum est in Media, & alterum in Ly- cia, Ptolomæo. Rursum aliud in Tracia, Straboni.

Andričus, $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$, Ciliciæ mons, ut inquit Strabo lib. 14. Quo etiam nomine dictum est flumen quoddam ejusdem regionis, non procul ab Amani portis. Plin. lib. 5.

Androbius, $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$, nobilis pictoris nomen, qui Scyllin pinxit an- choras classis Persicæ præcedentem. Plin. lib. 3, c. 11.

Androcleus, $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$, fuit Philosophus, Porphyrii discipulus, cuius ipse Porphyrius mentionem facit, ut refert Volaterranus.

Androdamas, $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$, lapis est ex genere haematitarum, colore ni- gricante, pondere ac duritia insignis, qui attritus coti succum reddit sanguineum. Vide Plin. lib. 36. cap. 20. ¶ Est præterea Androdamas, gemmæ nomen, quæ argenteum nitorem habet: ut adamas quadra- ta, & semper tessellis similis: cui Magi putant nomen impos- tum ab eo, quod impetus hominum & iracundias domet, $\Delta\sigma\tau\delta\pi\lambda\tau\alpha$ $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$: hoc est, à domandis viris. De hac Plin. lib. 37. cap. 10.

Androdamus, $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$, Rheginus, qui leges condidit Chalcidensi- bus, qui sunt in Thracia, ut scribit Aristoteles.

Androdus, nomen proprium filii Codri Atheniensium regis, qui Ephesum condidit, & Ionum regiam ibi constituit. ¶ Fuit & alter Andro- dus servus, hospes, & medicus Leonis, de quo vide historiam cogniti dignissimam apud Aulum Gellium.

Androgæos, $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$, præclaræ indolis adolescens, Minois Cretenium regis filius fuit, qui ab Atheniensibus & Megarenibus per invi- diam occisus est, quod palæstra ceteros superaret. Quapropter suscep- to à Minoë adversus hos populos bello, primò Megarense subegit: deinde Atheniense sibi tributarios fecit, & in Androgei memoriam pueros Atheniense Minotauro cœpit objicere. Vide Plutarch. in Theseo. Genitivus, Androgei, & Atticæ Androgeo. Virg. 6. Aeneid.

In foribus lethum Androgeo, &c.

Androgæna accusativus à nominativo Androgeon. Propert. 2. Eleg.

Et Deus extinctum Cressis Epidaurius herbis

Restituit patriis Androgeona foci.

¶ Androgeonæ, adjективum. Cat. in Argon. Androgeonæ pœnas exsoluerent;

Androgyni, $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$. Sunt populi in Africa supra Nasamona, ut lib. 7. cap. 2. Plin. scribit, utriusque naturæ inter se vicibus coéunt: Dexter mamma his virilis, læva muliebris est.

Androgynos, $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$, qui utrumque habet sexum, & matis & fo- minæ: cuiusmodi Hermaphroditum fuisse Poëtæ fabulantur, & Mer- curii & Veneris filium, $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$, & $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$. Cic. de Divinat. Quid ortus Androgyni? nonne fatale quoddam monstrum fuit?

¶ Androlepsia, $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$, corporum pignoratio, ab $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$ i.e. homines, & $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$ accipere. ¶

Androlitia, oppidum Plin. lib. 19. cap. 41.

Andromachæ, $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$, Ætionis regis Thebæum, quæ in Cilicia sunt, filia, & Hectoris Troiani uxor, & mater Astyanactis, quæ à vi- rili pugna nomen sortita est. Fuit enim virili animo septa, & quædam veluti virago. Hanc mortuo Hectore Pyrrhus in Græciam adduxit, & ex ea Molossum filium suscepit: posteaque Heleno vati Priami filio eam uxorem tradidit, regnique portionem eidem assignavit.

Andromachus, $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$, adulator Crassi, à quo tamen Crassus ipse Parthis proditus est. Autor Plutarch. ¶ Fuit & Andromachus sophista è Neapoli Syriæ, filius Zonæ, qui Grammaticam doctit Nicodemum, Diocletiani principis tempore, ut autor est Suidas.

Andromattunum, Lingonum civitas in Gallia. Ptolom.

Andromedæ, $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$, Cephei & Cassiope filia, quæ ob matris super- biam, quæ se Nereidas forma antecellere gloriabatur, à Nymphis scopulo fuit alligata, & ceto devoranda exposita, sed Persei virtute liberata, qui illac opportunè iter faciens, & cetum interemis, & Andromedæ uxorem duxit. Postremò Minervæ beneficio inter astræ collocata dicitur. Oritur in parte piscium duodecima.

Andromon, nomen eius, qui Colophonem edificavit.

Andrôn, $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$, à quibusdam putatur esse locus in ædibus, parietibus undique septus, sed ferè sine techo. Plin. lib. Epist. Tam alti, abditique secreti illa ratio est, quod interiacens andro parietem cubiculi hor- tique distinguit, atque ita omnem sonum mediæ inanitate distinguit.

Festus ait locum esse in ædibus longitudine angustiore, in quo viri plurimi versantur; ut $\alpha\pi\lambda\tau\alpha$, in quo mulieres. Solebant enim viri publico scito in conviviis maximè à mulieribus se Jungi, ne illorum moribus accumberent. Suidas quoque Andronem interpreta- tur locum in ædibus, in quem viri solent convenire. Dicebatur hu- jusmodi locus etiam Andronitis, quod in eo viri sine interpellatio-

nibus

nibus mulierum versarentur, ut scribit Vitruv. lib. 6. cap. 10. *ανδροίς*, conclave virorum. ¶ Est etiam Andron (sicut scribit Ptol.) oppidum inferioris Nili.

Andronicus, Rhodius, Philosophus Peripateticus, cuius meminit Strabo. ¶ Fuit & alius Andronicus Grammaticus desidiosior in profecione Graeca, ex quo minus idoneus ad tuendam scholam, ut refert Tranquillus. ¶ Andronicus item alius fuit historicus, qui res Alexandri scripsit, ut scribit Volaterranus. ¶ Fuit item Andronicus Livii cognomen, poëtarum Latinorum vetustissimi: cuius vitam vide apud Crinitum.

Andronium, medicamentum est uvae, quæ in fine faucium nasci solet, curandæ utile. Eius confectionem vide apud Celsum lib. 6. cap. 14.

Andros, sive Andrus, *ανδρός*, insula est una Cycladum, Eubœe adjacentes, de qua Plin. lib. 4. cap. 12. ¶ Est item Andrus insula Oceani Septentrionalis, inter Hiberniam & Britanniam. Plin. lib. 6. cap. 16.

Androſeanon, *ανδρόσεανον*, herba est similis Hyperico, caulinulis tamen majoribus, ac magis rubentibus. Florem habet lutei coloris, qui digitis attritus, succum emittit sanguini similem, unde & noamen habet: atque enim apud nos sanguinem significat. De hac herba vide Plinium lib. 2. cap. 5.

Androsaces, *ανδρόσακης*, herba est in maritimis Syriæ locis copiosissime proveniens, alba, carens foliis, folliculos in cirris habens, & in folliculis semen. Vide Plin. lib. 27. cap. 4.

Andruare, *ανδροποτής*, recurrere. Lucil. lib. 9.

Praeful ut andruat hinc, sic volgu redandruat illinc.

Non. Vide *Antruare*, infra.

Aneclogitus, *ἀνεκλόγιτος*, rationibus reddendis liber & solutus. Ulpian. 1. 5. §. 7. D. de admin. tut. Quidam decedens filiis suis dederat tutores, & adjecerat, Eosque aneclogitos esse volo. Et ait Julianus, tutores nisi bonam fidem in administratione præstiterint, damnari debere: quamvis testamento comprehensum sit, ut aneclogisti esent. Idem est anexetaurus, *ἀνεξεταύρος*. Hotomanus in Lexico, i. non examinatus.

Anellus, vide infra *Annulus*.

Anemo, fluvius est in octava Italæ regione. Plin. lib. 3. cap. 15.

Anémone, *ἀνέμων*. GALL. Coquelourde, ou passefeur. ITAL. Anemone. GERM. Klein oder großer Blätterrosen. HISP. Amapolas de flor chiquita. ¶ Herba est florem habens ejusdem nominis, caduca levitate statim evanescens, quem poëtae fabulantur ortum esse ex sanguine Adonis ab auro interempti. Galli vocant Herbam venti, quod flante vento floribus suis spoliatur, quos illi Coquelourdes appellant. Meminit huius herbae Nicander. in Theriatis, & Theocritus in Bucol. Flos est purpureus, aspectu satis amoenus, sed nulla odoris gratia commendatus. Unde ortum est proverbium, *πέρι της ανέμου ωραίεσσι*, hoc est, Rosam cum Anemone confers. Convenit in eum, qui vehementer imparia inter se componit. Dicta putatur Anemone, quod nisi vento flante (quem ἄνεμος vocant Græci) non aperiarunt.

¶ Anemopolæmus, velitatio. Lex. gr. b. ¶

Anemorea, *ἀνεμόρεα*. Homero oppidum Phocidis, quod postea Anemoream appellarunt.

Anemurium, oppidum in Cilicia. Plin. lib. 5. cap. 31. Anemurii lib. 1. cap. 27.

Antria, oppidum. Plin. lib. 5. cap. 5.

Antricis, Asia locus est arundinibus abundans.

Anetussa, *ἀνετυσσα*, urbs est Libyæ. Steph.

Anemosphoros, *ἀνεμόσφερος*, herba est ex naporum generibus, quæ receptio nomine *Bunion* appellatur.

Anethum, *ἀνθος*. GALL. Anet. ITAL. Anetho. GERM. Dill. HISP. Eneldo. ANGL. Dill, anet. ¶ Genus herbae boni odoris, etiam hodie in officinis nomen retinens, ructus movens, tormina sedans, & singultus cohibens. Plin. lib. 10. cap. 18.

Anfractus, dicuntur obliqui viarum flexus, in se se recurrentes, ab Am & frangeo, quod recta via crebris meandris indequaque sit interrupta. Scribi debet cum m. *תַּלְקֵלָה בָּקָלָקָלָה*, *angustus*. GALL. Un détour en rond, un détours de rue. ITAL. Rottura & rovina de via. GERM. Rumb und umgang der wagen/ umbreitung oder ranct wie in den schnecken sind. HISP. Rodeo de camino afero. ANGL. Overthwart winding or turning streets. ¶ Cæsar, Oppidum mutus ab planicie, atque initio aicealus recta regione, si nullus anfractus intercederet, M. D. passuum aberat. Anfractus, diverticula, suffugia. Quint. Anfractus iuris adire. Idem Quint. ¶ Transfertur & ad alia, accipiturque simpliciter pro quovis circuitu. Cic. de partit. Orat. Oratio circumscripta longo anfractu. Idem de misér. Iam verò quid opus circuitu & anfractu? ¶ Legitur & Anfractum, neutro genere apud vetustissimos. Accius Eryxace, cicante Nonio, Super Oceani stagna alta patris terrarum anfracta revisam. Vide *Anfractui*.

Angari, *ἀγγάρης*, teste Suida, Nuntii erant regii apud Persas, qui & *ἀγγεῖοι* vocabantur. Quod tamen nomen postea latius usurpari coepit pro quibusvis, qui servorum, aut jumentorum onera bajularunt. Horum diverforia, in quæ peracto diei penso divercebant, Angara, *ἀγγαρα*, vocabantur. Quod etiam annotavit Cælius Rhodius. lib. 18. cap. 8.

Angaria, *עֲבֹדָה*, *χρήματα*, *ἀγγαρία*. GALL. Charge, contrainte. ITAL. Angaria, gravezza. GERM. Ein gendigter Dienst, groang. HISP. Duana o servidumbre. ANGL. Compelled service, the charges of postes. ¶ Munus angari. In iure autem Romano, angaria sepe legitur, & significat Munus præstandi equos ad cursum publicum. Differunt autem, angaria, & parangaria, ut docent Jurisconsulti ad tit. Cod. de cursu publico, angariis & parang. Angariari verbum, quo utitur Ulp. l. pen. D. de veteranis: ubi naues dieuntur angari, quæ onerum vehendorum necessitate astringuntur. Sic ferè apud Matth. cap. 27. *ἀγγεῖοι* usurpatur. ¶ Budæus sic habet: Apud Persas erat *ἀγγεῖοι* spōnæ, cursus perniciissimus equitum, ut scribit Herod. in 8. unde nomen Angaria, & Parangaria in libris juris lectitatum manavit: est enim nomen Persicum. Nostrates Postas,

quasi positos collocatosque in certis locis, & semper in præcinctu excubantes, appellant.

Angario, Cogo. Chrysologus serm. 38. *Angariare hominem suis natiibus occupatum*. Demum id tritum est. Hinc Matth. 26. Hunc angariaverunt, ut tollerer crucem eius.

Angaris, mons est Idumææ, apud Plin. lib. 5. c. 13.

Āngēlūs, *ἄγγελος*. ANGL. An Angel. ¶ Latinè nuntius: nam officiū nomen est, non nature: semper enim spiritus sunt, sed quum mittuntur, vocantur Angelii. Angelicum metrum Diomedi, celeritate nuntiis aptum. ¶ Angelica, radix vulgo herbariis nota, Laserpitium est Gallicum. Ruel. lib. 3. cap. 51.

Anger, genus Serpentis, qui cruciator & expatharius dicitur. Est & nomen fluvii in Illyrico.

Angerona, *ἄγγερον*, vocitata est voluptatis dea, quæ & Volupia dicebatur, cui sacra a Romanis instituta sunt, quum anginâ civitas vexaretur, ab angore tollendo sic dicta. ¶ GERM. Die Göttin desz vollusis. ¶ Eius festa Angeronalia sunt vocitata. Putabant enim ab haec dea populum eo morbo, promisso voto fuisse liberatum. Huic Pontifices in facello Volupiæ sacrum faciebant. Festus, Angeronalia, Angeronæ sacra. ¶ Angenora Scaligero in Varr. lib. 5. de L. I. ¶

Angla, ferrum bucculæ. Est fibula, ex Gallico Boucle.

Anginâ, vide *Ango*.

Ang portus, quarti ordinis, & angiportum. Via est exitum non habens: vel vicus angustus & flexuosus in modum anguis: quasi angustus ad portum aditus: ab angendo & portu. ¶ *תַּלְקֵלָה בָּקָלָקָלָה*. GALL. Une ruelle, ou qui est sans issue. ITAL. Via senza capo, angiporto. GERM. Ein eng gässlin das nit durchgongig ist. HISP. Calle angosta o sin salida. ANGL. An narrow streete with mani windings. ¶ Festus, Angipottus, iter compendiarium in oppido, quod sit angustus portus, id est, aditus ad portum. Ulpian. Angiportum à portu dictum est. Portus vero, conclusus & munitus locus est, quemadmodum & statio: ab importandis, exportandisque mercibus nomen habens. Terent. in Adelph. Id quidem angiportum non est pervium. Cic. 4. in Verr. Ut omnibus in angiportis prædonis improbissimi statua ponantur. Idem 1. de Divin. Ex horreis direptum effusumque frumentum vias omnes angiportusque constraverat. Hac quidem non venit angiporto, illac per hortum circuit. Plaut. Asin. sc. 4. a. 3. Hoc est sextum à portu angiportum, in id me divorti iusseras, mox separat ab ædibus. Idem Pseud. sc. 2. a. 4. ¶ Alii à Græco *ἄγχι*, quod significat propè, deductum volunt, quia non longius extenditur.

Angitia, Aetæ filia, & soror Medæ, quæ prima Maris remedia contra venena fertur ostendisse. Silius lib. 8.

Ætas prolem Angitiæ mala gramina primam monstravisse ferunt, taq[u]ique domare venena.

Angliæ, *אנגליה*. GALL. Angleterre. ITAL. Ingilterra. GERM. Engeland. HISP. Inglaterra. ANGL. England. ¶ quæ Britannia à veteribus dicta. Insula insignis in Oceano, quæ undique à circunfuso mari complexa est, nusquam juncta continent, sed ab omni orbe nostro divisa: quæ quondam ab albis rupibus, quas mare undique abluit, Albion dicebatur. Hanc primum Troes incoluerunt: qui Troia disjecta fugerunt excisam patriam, Palladisque oraculo classe in hanc insulam migraverunt: atque gigantes tunc insulam tenentes, multis victos præliis expugnaverunt. Hanc postmodum longo tempore tractu Saxones, qui sunt illustres Alemaniæ populi, oppressere, agrosque & opes inter Legatos Saxonum regina Angela divisit. Atque ut lingue pariter & gentis memoria in devicta insula sempiterna foret, ab Angela, cuius ductu viæ est, Angliam tellurem illam vocavit. Quamquam plerique Angliam veluti nostri orbis angulum praedicent dictam. Sita est (ut inquit Plinius lib. 4. cap. 36.) ex adverso Galliæ, Germaniæ, atque etiam Hispaniæ, licet longiore intervallo. Agrippa longitudinem eius prodidit esse DCCC. M. passuum: latitudinem vero CCC. M.

Ango, is, anxi, sine supino usitato, pro Ancho. Prisc. lib. 1. Constringo, premo, crucio. ¶ *חִדְחֵה*, *חִדְחָה* betsâr, *ἄγχη*. GALL. Estrangler, tourmenter, angoffer. ITAL. Assannare, ansiare, ansare. GERM. Tragen, tragen, engstigen. HISP. Angustiar o congoxar. ANGL. To vexe, to anguish, to torment. ¶ Et modò ad animalium, modò ad corpus, modò ad utrumque promiscue pertinet. ¶ Ad animalium, Cic. Epist. famil. lib. 16. Audio te animo angi. Gellius lib. 1. cap. 3. Chilo præstabilis homo sapientia, quoniam usque debuerit contra legem, contrariaque ius pro amico progredi, dubitavit: eaque res in fine quoque vita ipso animum anxit. ¶ Ad corpus, Colum. lib. 9. Cavendum est ut tenerior separetur à validioribus, quia robustus angit imbecillum. ¶ Ad utrumque promiscue, Gell. Dum Pyrrhus rex intra Italiam esset, & unam atque alteram pugnam prosperè pugnavisset, satisque angerentur Romani, & pleraque Italia ad regem descivisset. Plaut. pro Absumo posuit in Aulular. Tum anxiisse aquam, si quis petet. Deducitur *Ἄγχη*, quod est suffoco, strangulo: à quo Synanche morbus faucium acutus, ut dictum est in dictione Angina. Dicimus autem, Angor animi, vel animo, di *Ἄγνην δυσπνειας* *Ἄγχη*.

Annus, particip. ab angor, teste Diomed. Grammat. lib. 1.

Āngör, otis, corporis, vel animi cruciatus. ¶ *אַנְגָּרָה deatäh*, *אַנְגָּרָה*.

GALL. Angoisse. ITAL. Affanno, doglia. GERM. Angst, bekümmernus.

HISP. Angustia, ansia, o congoxa. ANGL. Greife, anguifhe. Cic. 4. Tusc. Angor, est ægritudo premens. Idem 1. de Finib. Sic robustus animus & excelsus, omni est liber cura & angore, quum & mortem contemnit. Angor animi. Suet. in Tib. c. 7.

Ānginâ, *אַנְגִּינָה*, *אַנְגִּינָה*. GALL. Esquinance. ITAL. La schinancia.

GERM. Sechtröhl im hals oder der kelen, so die lufttröhr verhindert, zäpftröhl. HISP. Esquinancia. ANGL. The quinsy, a of disease. ¶ Genus morbi acutissimi, quo fauces anguntur ac strangleantur. Imperitum vulgus medicorum Squiniantiam vocat. Dicta angina, quod angat guttur, viāque spiritui præcludat. Plaut. Most. sc. 3. a. 1. Velle me in anginam verti, & huic aniculæ fauceis præoccuparem.

¶ Anguina apud Lucil. lib. 3. Sat.

Inspeciat abiit, quam una anguina abstulit horâ.

Festus

Festus Pompeius indicatio iactatum in eos, qui vino præfocantur, laborare vinaria angina, quam οὐρανὸς possit dicere.

Angulus, Ptolomæo Angula, Plinio Vestinorum urbs in Italia, vulgo Angelus.

Angones, tela sunt gentium plerisque peculiaria.

Anguo, vel Anqueo, coerco, ex ἄγκη angō, stringo. ||

Angræ, intervalla arborum, vel convales. Sic legendum, & confirmatur Glossario alio, in quo est: Angra, ἀγρά, αἰγάλεις. Erenim est cognatio inter has literas C, & G. Itaque videtur emendandus Festus cum inquit: Antras, convales, vel arborum intervalla. Et fortasse scribendum Anceæ, aut Angeæ, cùm in Græco sit ἄγκη.

Angrus, ἄγρος. Fluvius est ex Illyricis versus boream fluens; Herod. lib. 4. Quin ex Illyricis in Aquilonem tendens Angrus, planicie Triballiam interfluens, Brongum intrat, Brongus iste Istrum.

Anguilla, piscium sole exanimis non fluitant: quas non ovo, non coitu procreari scribit Aristoteles. { ιχθύες. GALL. Anguilles. ITAL. Anguille. GERM. Anguillas. HISP. Anguillas. ANGL. Eles. Dicitur Anguilla quod specie anguem repræsentent. Plin. lib. 9. cap. 51. Anguillæ atterunt se scopulis, ea strigmenta viviscent, nec alia est earum procreatio. Plaut. Pseud. sc. 4. a. 2. Anguilla est, elabitur cùm manifestè tenetur. { Cauda tenes anguillam, άν' εγας τοι τηγανων ιχθυς. Proverbiū est, in eos apte dici solitum, quibus res est cum hominibus lubrica fide perfidissime, aut qui rem incertam aliquam habent, quam tueri diu non possint. Η τοι δεσμος τοι τηγανων ιχθυς. Folio sicutineo anguillam, subaudiendum, tenes. Ubi quis alioqui fugax & lubricus, auctiore nodo tenetur, quām ut possit elabi. { Anguillas captare, ιχθύες ηρεμος. Quadrabit in eos, quibus tranquillo Reip. statu nihil est emolumenti: proinde seditiones gaudent exoriri, quo civitatis publicum malum in suum privatum vertant commodum. Inde ducta similitudine, quod quum aqua stat immota, nihil capiunt qui captant anguillas: quum vero sursum ac deorsum miscent ac perturbant aquam, ita demum capiunt. Proverbium extat apud Aristoph. in Equitibus.

Anguina, aliter anquina. Isidorus lib. 19. cap. 4. Anquina; qua ad malum antennæ constringitur: de qua Cinnæ,

Atque anquinæ regit stabilem fortissima cursum.

Lucil. apud Non.

Armamenta tamen, malum, vela omnia seruo.

Funis enim præcisus citio, atque anquinæ soluta est.

Sed est ancora. Gloss. Anguina, καταρπα. Concludit tamen cum Angina, quia addit. τυνάρη, τυνάρης, que alioquin est τυνάρη. ||

Anguis, tam femini, quām masculini generis, serpentis genus est satis notum, & propriè illud (si Servio credimus) quod in aquis degit. { ιχθυς zochēl, ιχθυς tannin. θφις. GALL. Serpent, conleuvre. ITAL. Serpente. GERM. Ein schläng. HISP. Culebra ò serpiente. ANGL. A serpent, an edder. { Frequentissimè tamen etiam de terrestribus dictum invenitur. Virg. 3. Eclog.

Frigidus, ο pueri fugite hinc, latet anguis in herba.

Valer. lib. 1. Sylla Consul, sociali bello, quum in agro Nolano ante prætorium immolarebatur, subito ab una parte aræ prolapsam anguem prospexit. Cor. Tacit. Unam omnino anguem in cubiculo visam narrare solitus est. Vulnus ab angue datum tumido: id est, Hydra. Ovid. Eleg. 2. lib. 5. Trist. Devolant angues iubati in impluvium duo. Plaut. Amphit. Anguis LX. cubitorum. Suct. in Aug. cap. 43. Frequentius tamen masculino genere profertur.

Anguiculus, diminutivum ab anguis. { οφίδιος. GALL. Serpentean, petrie conleuvre. ITAL. Serpensello. GERM. Ein schlängel, ein kleine schläng. HISP. Pequeño serpiente. ANGL. A little snake or edder. { Cic. 5. de Finib. Serpere anguiculos, nare anaticulas.

Anguifer, Signum cœlestē, quod à Grecis dicitur οφεῖος. Col. lib. 11. e. 2. Anguifer quum manè occidit, tempestatem significat.

Anguinæ, a, um, adjectivum, quod anguum est; aut quod ex anguis constat. { οφίδιος. GALL. Deserpent. ITAL. Cosa de Serpente. GERM. Das von der schlangen ist/ oder zu der schlangen gehört. HISP. Cosa de serpiente. ANGL. Of a serpent. { Anguineo repente hostes peperit seminio. Plaut. Amph.

Ora Meduse

Gorgonis anguineis aulta fuisse comis.

Ovid. Eleg. 7. lib. 4. Trist. ut, Anguirætæ conæ Medusæ, apud eundem 4. Trist. & Anguineus capillus Eumenidum apud Catullum. { Item quod ad anguis similitudinem accedit: ut, Anguineus cucumer. Col. lib. 1. cap. 9. Hoc est, oblongus, & ad anguis similitudi rem contortus. Plin. dicitur Erraticus, lib. 10. cap. 2.

Anguīnus, a, um, idem: ut, Anguina vernatio, οφεῖος οφιας, pro pelle quam verno tempore angues exiunt. Plin. lib. 30. cap. 3. Anguineum ovum, idem lib. 29. cap. 3. Præterea est ovorum genus in magna Gallicarum fama, omisum Græcis. Angues innumeri æstate convoluti, salivis faucium corporumque spumis artifici complexu glomerantur: Anguineum appellatur. Cato c. 73. Pellem anguinam ubi videris, tollito & condito.

Anguīnus, i, Elephantorum epitheton est, propterea quod proboscis eorum, quæ manus vocatur, in omnem partem, anguum more, facile flectitur, & vertitur. Lucret. lib. 5.

Anguimanos belli docuerunt vulnera Pani

Sufferre, & magnas Martis turbare ceteras.

Anguipèdes, à poëtis dicti sunt Gigantes, quasi loxipedes, quod pedes tortuosos habuisse finguntur, sicut angues se tortuosos faciunt, οφεῖος. Ovid. 1. Metam.

qua centum quisque parabat

Inicere anguipedem captivo brachia tælo.

Anguïtēns, huius anguitementis, οφεῖος, sydus cœlestē, quod & Anguifer dicitur. Cic. 2. de nat. deor. Atque haec quidem à tergo, propter caput autem anguitemens,

Quem claro perhibent οφεῖος, nomine Graii:

Hic pressu dupli palmarum continet anguem.

ANGVLVS, à Geometris dicitur id, quod constat ex duabus lineis in idem punctum definentibus. { γραμβη πενθη, γραμβη miksfob. γρατη.

GALL. Angle, coing. ITAL. Angolo, ò cantone, canto. GERM. Ein eck, winekel. HISP. Rincon. ANGL. A corner. { In ædificiis item anguli dicuntur, ubi duo parietes coéunt. Item in agris & regionibus, ubi duo latera convenient, atque in acutum desinunt, Angulus appellatur. Cæsar. 5. bell. Gall. Huius lateris alter angulus, qui est ad Cantium, &c. in angulo defixus (Seneca exul.) Idem cap. 14. de Consol. ad Polyb. Humillimi, & in angulo jacentes. Idem ibidem cap. 7. Angulos omnes mearum ædium pervios facitis. Plaut. Aulul. sc. 2. a. 3. Angulos omnes furum impliavit. Ibidem sc. 5. a. 3. Non sum uni angulo tertæ natus. Senec. epist. 28. In angulo barbaræ esse. Ibidem.

— procurrit in illo

Angulus,

Ovid. 6. Fast. In angulos se retrahens anintus, Senec. cap. 1. de Tranquill.

Inque domo lachrymatis angulus omnis habet;

Ovid. Eleg. 3. lib. 1. Trist. Angulus Normalis, vide Normalis. { Et quoniam anguli in ædificiis reliquis partibus ferè sunt obscuriores, & secretiores, factum est, ut angulus accipiatur pro loco quovis secreto & abdito. Terent. in Adelph. Interea in angulum aliquò abeam. Cic. in Catil. Nemo non modò Romæ, sed ne uilo quidem in angulo totius Italæ fuit, &c.

Angellus, li, γρατη, parvus angulus. Lucr. lib. 2.

Sed magis angelli paulum prostantibus.

Angulatūs, a, um, ad modum & formam anguli factus. { γραμβη miksfob. γρατη πενθη. GALL. Fait à angles. ITAL. Fatto a canoni. GERM. Geckt. HISP. Hecho à rincones. ANGL. Made after the fashion of a corner. { Cic. de nat. deor. Esse corpuscula quædam levia, alia aspera, rotunda alia, partim autem angulata.

Angulōsus, habens plures angulos. { γραμβη γραμβη miksfob. γρατη πενθη. GALL. Qui a plusieurs coins. ITAL. Di più canoni. GERM. Das viel eck hat, eckig. HISP. Lleno de rincones. ANGL. Full of corners. { Plin. lib. 37. cap. 12. Figura oblonga maximè probatur, deinde quæ vocatur lenticula, postea clypeodes & rotunda: angulos minima gratia.

Angularis, re, quod habet angulos, { γρατη πενθη. ANGL. Which hath many corners. { Cato de re rustica, cap. 14. Pilas ex lapide angulari. Col. lib. 5. c. 3. extremos ordines quos vocant angularares.

Angularius, idem quod angularis, sive quadratus. Procul. in l. 69. D. dē contrab. empt. Rutilia Polla emit lacum Sabbarenem angularium, & circa eum lacum pedes decies. Ex Hotomanno: alii angularium legunt.

Angulatilis, angulos habens. Auctor de limitibus, & Vitruu. lib. 10. cap. 13.

Angulatim, γρατη πενθη. Adverbium significans per Angulos. Diomedes Grammaticus lib. 1. Grammatices. Apul. lib. 3. de Asin. Sidon. lib. 7. epist. 9.

ANGVSTVS, a, um, ab Angulus. { γρατη πενθη. GALL. Estroit, serré. ITAL. Secretto. GERM. Eng. HISP. Angosto, y estrecho, apretado. ANGL. Narrow, streit. { Arctus, eo quod anguli semper coarctentur: ut, Angusta domus. Cic. 1. de Finib. Angustissimæ fauces. Cæsar. 1. de bell. ciu. Angustioribus foliis. Plin. lib. 13. cap. 21.

Non foret angustæ & mors tua crimen aquæ,

Ovid. Eleg. 10. lib. 3. Trist. Qui non angustior amne, Ister. Ibid. Angustior ex Italia erat fides. Cæs. 3. de bell. ciu. Angustius pabulari. Idem lib. 1. de bell. ciu. Angustus clavus, vide Clavus.

Angusto, id est, stringo, coarcto, contraho. { γρατη πενθη, γραμβη συραγη. GALL. Estrecir. ITAL. Stringere. GERM. Eng machen. HISP. Angostar, estrechar. ANGL. To mak narrow, or streit. { Luc. lib. 5.

Quæ maris angustat fauces saxosa Caristos.

Lucret. lib. 5.

Angustans, Angustatus, Angustandus, participia. Catul.

Cuius iter casis angustans corporum acervis.

Cic. somn. Scip. Omnis enim terra, quæ colitur à vobis, angustata verticibus, lateribus latior. Senec. de Tranquill. vita, Angustanda certè patrimonia sunt, ut minus ad injurias fortunæ sumus exposti.

Angustè, advebitum, Arctè, strictè, exiguae, exilitet, tenuiter, pressè: { γρατη πενθη. GALL. Estroitement, serrément. ITAL. Strettamente. GERM. Eng. HISP. Estrecha y apretadamente. ANGL. Narrowlie, streitlie. { Cæs. 3. bell. ciu. Ad rem frumentariam expediendam, quæ angustè utebantur, tantum navium reperit; ut angustè eunes transportaret. Cic. in Orat. Pressè & angustè definire. Idem in Bruto, Angustè & exilitè dicere.

Angustiæ, a, locus arctus, & minimè amplius, cuiusmodi sunt montium fauces. { γρατη πενθη, γραμβη συραγη. GALL. Détroit, détrese. ITAL. Angustia, strettezza. GERM. Enge eines orts. HISP. Angestra, estrechura. ANGL. Narrowesse, distress. { Cæs. 5. bell. Gal. Tamen angustiæ viarum quām maximè potest, contraria. Idem, Qui prior has angustias occupaverit, ab hoc hostem prohiberi nihil esse negotii. { Transfertur & ad alias res: ut, Angustia orationis. Angustia etiam corporis & animi. Cæs. Neminem qui ei in tot rerum angustiæ subveniret, habebat. { Angustiæ temporum, ubi difficiilia & quasi maligna sunt tempora, aut propter bella, aut famem & rerum penuriam, aliudve incommodorum genus. Cic. de Orat. Sed tamen in his vel asperitatibus rerum, vel angustiæ temporis, obsecuari studiis nostris. { Angustiæ etiam dicuntur, quum quis tantis difficultatibus premitur, ut nesciat quid se verteat debeat. Cic. de Fato, Angustiæ urgeri. Cæs. de bell. ciu. Angustiæ rei frumentariae. Angusticlavius, Sueton. in Othonem, cap. 10. ubi legitur male Augusti-clavus.

Angustitas, atis, vetus nomen, pro Angustia. Actus. Sed angustitatem inclusam, ac saxis squalidam. Nonius.

ΑΝΗΛΟ, as, ex Am, & halo, m, in n, mutata, significat ægrè halo: quum videlicet ex cursu, aut alio quovis labore vehementi, crebris quasi singulis spiratur, aer respicitur. { περιναφάθη, περιναναθη, περιναναθη, περιναναθη

AN

ΑΝΗ schnäph rúach. αθμαίνω. GALL. Halener, souffler. ITAL. Spirare, fiatate, ansare. GERM. Reichen mit arbeit athmen. HISP. Acezar o sospirar desseando. ANGL. To breath and blowe. } Col. lib. 1. c. 3. Sed antè ad præsepio boves religari non expedit, quād sudare atque anhelare desierint.

Seus anhelanti mænia lustrat equo,
Ovid. Eleg. 1. lib. 4. Trist.

Nullus anhelabat sub adunco uomere Taurus, idem 2. Fast. ¶ Translatè posuit Cic. in Cat. Tandem aliquando, Quirites, Catilinam furentem audaciâ, scelus anhelantem, pestem patriæ nefariè molientem, &c.

Anhēlātōr, qui est suspiriosus & pneumaticus, quod vitium consistit in spirandi difficultate. { πόνος nephæch. αθματικός. GALL. Qui a son vent ou haleine à grand peine, Astmatique. ITAL. Chi ansa e' spande grosso fioro. GERM. Reichig/ der mit arbeit aufs engrüstigkeit oder sunst athmet. HISP. El que mucho azesa. ANGL. Vvich breatheth with difficultie, or pursey. } Plin. lib. 22. Anhelatoribus, & in tussi vetusta cum porro ex acco datur.

Anhēlātūs, participium, οὐρανοῦ. Cic. de Orat. Verba inflata & anhelata gravius. Ovid. in Epist.

Iset anhelatos non premeditatus ad ignes.

Alta iacet vasti super ora Typhoeos Aetna;

Cuius anhelatis ignibus ardet humus.

Idem 4. Fast.

Anhēlātio, onis, spirandi difficultas. { πόνος mappach. πόνος μαστιχ. GALL. Difficulté d'avoir son haleine. ITAL. Asmo, difficulta de respiration. GERM. Das Reichen/ das schreit athmen. HISP. Acezo o sospiro, difficultad de respirar. ANGL. Difficultie or peine of breathing. } Plin. lib. 11. cap. 21. Prodest & orthopnoicis, & anhelationi.

Anhēlātūs, spiritus respiratio. { πνοή revachah. πόνος mappach. αθμα. GALL. Haleine, ou difficulté d'haleiner, comme quand quelqu'un à couru. ITAL. Fiato. GERM. Der athmen. HISP. Acezo o sospiro. ANGL. The breath. } Plaut. in Epid. Animo male est, accipiam anhelitum. Ex spiritu & anhelitu nebula constat. Idem in Amp. Non vides me ex cursura anhelitum ducere.

Anhēlātūs, a, um, anhelans, spiritum ægrè ducens. { πόνος nephæch. αθμαίνω, πόνος μαστιχ. GALL. Qui a peine d'avoir son haleine. ITAL. Che spira con difficultà. GERM. Der schrodlich athmet / keycher. HISP. El que mucho sospira o aceza. ANGL. Vvich breatheth pane-fuelle. } Virg. 1. Georg.

Nōsque ubi primus equis Oriens afflavit anhelis.

Idem 2. Georg.

— senibus medicantur anhelis,

id est, suspiriosis.

Ania, Romana mulier, quam quum propinquus moneret, ut alteri viro nuberet, esse enim ei & etatem integrum, & faciem bonam: Nequam hoc faciam, inquit. Si enim vijum bonum invenero, ut ante habui, nolo timere ne perdam: si malum, quid necesse est post bonum pessimum sustinere?

Anicētūs, { à iuxta. GALL. Anis. ITAL. Aniso. GERM. Enis. HISp. Anis. ANGL. Anise. } A quibusdam appellari semen, quod notio nomine Anisum vocamus, autor est Plin. lib. 20. cap. 17. propterea quod appetentiam excitet. A Græcis quæcunque orexim adjuvant, ανίσην dicuntur, quasi invicta. Non aliam etiam ob causam Dioscorides eandem appellationem anetho tribuit, lib. 3. cap. 60. Vide ea quæ ibi annotavit Marcellus Virg.

Aniciana, inter pyrorum genera reponuntur. Vide Col. lib. 5. cap. 10. & Catonem cap. 7.

Anicularis, vide Anus.

Anigrūs, ἄνηρ, fluvius est Thessaliae, in quo Centauri ab Hercule vulnerati abluerunt sua vulnera. Unde quum antea haberet aquas purissimas, Centaurorum sanguine sordidae redditæ sunt & impuræ. Author est Ovidius Metam. lib. ult.

Ante videbatur, nunc quas contingere nolis,

Fundit Anigrus aquas, &c.

Anīlīs, Anilitas, Aniliter, vide Anus.

ANIMĀ, { πνεύμα neschamah, ψυχή. GALL. L'ame, la vie, l'air que nous respirons. ITAL. Alma, anima, fiato, aria. GERM. Die seele. HISp. Anima, ayre. ANGL. Phe saull, the lyfe. } Corporum Viventium, hoc est, stirpium, & animalium, tam rationalium, quam ratione carentium, pars nobilior, qua unumquodque illorum vivit, alitur, sentit. Ea in stirpibus simplex est, quam Altricem appellant, qua scilicet illæ ali. entum attrahunt, retinent, & in universis sui partes distribuant, illisque assimilant, & quod in alimoniam verti non potest, excernunt. Brutis verò animantibus anima duplex est, quæ à nobiliori sua actione Sentiens appellatur, sub se comprehensens Altricem; non secus atque in tetragono trigonus comprehenditur. ¶ Animam exspiravit equus. Gell. cap. 2. lib. 5. Longè autem nobilissima est anima, quæ à ratione, qua solus homo utitur, Rationalis appellatur. Hæc re quidem una est, ex triplici autem actione tria sortitur nomina, modò Altrix, sive Vegetatrix: modò Sentiens, modò Ratiocinatrix appellata. ¶ Accipitur item Anima, pro animo, pro vita, pro spiritu: de quibus vide testimonia in dictione *Animus*. ¶ Item accipitur pro iracundia. Plaut. in Amphitr. Animam comprome. ¶ Interdum est sanguis, ubi enim Genef. 9. dicitur, Carnem cum sanguine non comedetis, ibi Hebræa habent carnem cum anima, sanguine suo, non comedetis. Sanguine suo, per appositionem, id est, cum anima, quæ est sanguis ipsius. ¶ Anima pro homine:

— animasque à stirpe recentes

Acripere altricum gremii, morsuque cruento

Devesci.

Estque Hebraea phrasij dictum, cuius mille exempla in facis Scripturis. ¶ Pariter pro pecudibus Animæ dicitur:

Hi fibris animaque litant, hi cespite nude.

Ita Val. Flaccus,

Hoccine nos animæ faciles rate nubila contra
Mittimus.

AN

h. e. viles, atque nullius pretii homunciones. ¶ Item pro halitus, flatu, vento. Titimus Fullonibus: Interea fœtida anima naſina oppugnat. Varro Margopoli, τοξεῖς: Noctilucam tollo, ad focum ferro, inflo, anima reviviscit. Idem Cosmotoryne, φοινίκες νέρος: Detis habenas animæ levi, dum ventus nos flamme fudo suavem ad patriam perducit. Accius Myramidonibus, Classes trahere in salum, & vela ventorum animæ immittere. Non. Cæcilius Plotio. Exemplò suavum dat ieiunâ animâ. Gell. lib. 1. cap. 23. Virg. lib. 2. Georg.

— animas & olentia Medi

Oræ fovent illo.

Plaut. Asinar. An fœtet anima tuæ uxoris? Idem Aul. sc. 1. a. 2. An etiam obturat inferiorem gutturem, ne quid forte amittat animæ dormiens. Virg. lib. 8.

Quantum ignes animæque valent:

Lucret.

Aurarūmque leves animæ, calidique vapores.

Ovid. 1. Fast.

Surgit amans, animamque tenens.

Ædepol animam suaviorem aliquanto quam uxoris meæ! P. Fœtēne anima uxoris tuæ? Plaut. Afin. sc. 2. a. 5. Obstringit gulam (folli) ne quid animæ amittat dormiens, idem Aul. sc. 2. a. 2. Anima & vira, ζεῦς ψυχή, de re supra modum suavi. Proverbium natum in cubilibus, atque inde deductum in communem sermonem: quo utuntur Iuvenalis & Martialis.

Perpetuusque anima debitor huius ero,

(id est, vita.) Ovid. Eleg. 4. lib. 1. Trist. Animâ privabo virum (id est, vita.) Plaut. Men. sc. 5. a. 5. Servavique animam inertem. Ovid. 1.3. Metam. ¶ Animam debet, τὸν ψυχὴν ὁ πειράς: Donatus in eo loco Phormionis. Terent. Quid si animam debet? admonet proverbium esse de eo, qui de immodico ære alieno teneatur, ut plus quam omnes facultates debeat, ac denique seipsum debeat. ¶ Simili figura, Omnia præter animam tradita, de illis qui nihil non dederunt, aut debent, præter animam: quo usus est Cic. pro Rose. Amer. De ea parte hominis, quæ rationalis est. Ovid. Eleg. 3. lib. 3. Trist.

Atque utinam percant anima cum corpore nostro.

Idem Eleg. 5. lib. 4. Trist.

Cuins ab alloquiis anima hac moribunda revixit.

¶ Anima putci, pro aqua. Plaut. Amph. Ni ego illi puteo, si occèpso, animam omnem intertraxero. Fortasse pro halitu & vapore prodeunt ex puteo. Nam si pro aqua, Plautinum certè & nimis durè figuratum est. Vide *Animus*.

Animæquus, patiens animo. Festus: Amicitie vocabulum ab amore deducitur: quamvis interdum vituperandus sit amor. Ab antiquis autem Ameci, & Ameca, per E. literam efferebantur. Et sanè amicus compositum est, Amæquus, vel ut ipsi scribent, Amecus, codem modo dictum, quo Animæcus, pro Animæquus. Glossarium: Animæcum, iatψυχη.

Animulæ, parva anima, diminutivum ab anima. { ψυχαῖς. GALL. Petite ame, vie tendrette. ITAL. Animetta. GERM. Ein Heinfüge seet. HISp. Pequeña anima. ANGL. A peore saull. } Servius Sulpit. ad Ciceronem lib. 4. in unius mulierculæ animula si iactura facta est, tantoperè commoveris?

Animäl, ab anima, est substantia animata sentiens. { ψυχή. GALL. Un animal, ce qui a vie avec sentiment, comme les hommes & les bestes. ITAL. Animale. GERM. Ein thier/ so das id ben hatt und empfindt. HISp. Animal, que tiene anima. ANGL. A living creature. } Plin. lib. 10. cap. 63. Bipedum solus homo animal gignit. Cic. 1. de Legib. Animal providum & sagax homo. Senec. cap. 11. de tranquill. Quò de reservem malum atque trepidum animal? (de homine.) Tibul. lib. 4.

Nulla nec exustas habitant animalia partes.

Liv. lib. 34. Date frenos indomito animali, id est, mulieri.

Animälis, & hoc animale, quod est ex animali, sive quod habet inse animam. { ιψυχη. GALL. Vivant & sentant, nyant ame. ITAL. Vitale. HISp. Cosa de vida. ANGL. That which hath lyfe. }

Unde veteres, Animales deos dixerunt, qui de animis essent facti, ut penates. ¶ Animalis aliquando ponitur pro spirabilis & aërius. Cic. lib. 3. Tuse. Sive illi animi sicut animales. ¶ Exanimis, qui non est animal, vel qui sine anima est. Plaut. in Bacch. Nam neque Bellona mihi unquam, neque Mars creduat, ni illum exanimalem faxo, si convenero, nîcè exhaeredem fecero vitæ suæ. ¶ Animalis spiritus. Plin. lib. 8. cap. 42. Equas Favonio flante obversas, animalem concipere spiritum: idque partum fieri, id est, vivificum.

Animälis hostia dicebatur, qua ob eam solum causam mactabatur, ut eius Anima Deo alicui offerretur, θυσία ψυχῆς. Duo enim (ut inquit Macrobius) erant hostiarum genera: unum, in quo voluntas Dei per exta disquiritur: alterum, in quo sola anima Deo sacratur: quas Aruspices Animales hostias idcirco appellant.

Animale, animatum. Lucr. lib. 3. item lib. 1. & 2.

Animäbilis, le, adjektivum, quod animum & spiritum habet, spirabilis. { πνεύμας, πνεύματος. } Cic. 2. de nat. deor. Principio enim terra sita in media parte mundi, circunfusa undique est hac animabili spirabilique natura, cui nomen est aëris.

Animälitas, pro ipsa animali essentia, τὸν ψυχήν.

ANIMÄDVERTO, animum aliquò vero, sensus in illud quod fit intendo, cogito, intueor, considero, deprehendo, sentio, intelligo. { παρατηράω, τὸν θεών τοικράτην λαβών, βάλων γε εἰς τοὺς, περιποιῶ τοὺς, άποτάσσω. GALL. Adviser, prendre garde, appercevoir. ITAL. Considerare. GERM. Warnenmen/sleyfig merken. HISp. Mirar y estar attento hazia alguno. ANGL. To consider to, to porceive, to try apply the myndo ane thing. } Gell. cap. 28. lib. 2. In animadvertisis Diis immortalibus casti. Vide *Animum adverto*, in *Adverto*. Plaut. Animadverte hominem subalbidum. Cic. 1. de Divinat. Experetta nutrix animadvertisit dormientem circumficiatum serpentis amplexu. ¶ Interdum ponitur pro punio, & castigo, iunctum accusativo mediante præpositione. { τραπέζα πακάδη. κοιλαζειν. GALL. Punir, chastier,

chastier. ITAL. Punire. GERM. Straffen. HISP. Punir y castigar al-guno. ANGL. To punishe, to chasfice. } Cic. in Verr. a. 3. Tu qui statueras animadvertere in eos, qui perperam iudicassent. Interdum sine præpositione. Idem in Verr. Act. 2. Atque ea sunt graviter animad-vertenda peccata, quæ difficillimè präcaventur. ¶ Invenitur etiam ablative junctum, in eadem significatione, mediante præpositione A, vel ab. Terent. in Andr. Ea primum ab illo est animadvertenda injuria, id est, castiganda & vindicanda. Animadverto, id est, punio, quia ceteri animum advertunt cum aliquis punitur, & exemplo sibi ca-vant. Animadvertere & Punire differunt. Nam punire est quorun-cunque, sive iure, sive iniuria: animadvertere est eius, qui in alterum habet potestatem ordine ac rite, id est, cum animadversione puniendi.

ANIMADVERSIO, observatio. { בִּנְהָרֶב בַּיְנָה. תִּרְאֵת, תִּמְדִירְתּוֹס. GALL. Consideration. ITAL. Consideratione. GERM. Wätnemmung, Auf-merkung. HISP. Aquella obra de mirar hazia alguno. ANGL. Perce-aving or marking of a thing consideration. } Cic. 1. de Fin. Interesse enim inter argumentum, conclusionemque rationis, & inter mediocrem animadversionem. ¶ Sæpè etiam pœnam & castigationem signi-ficat, quam ὡλατον Graeci vocant. { טְרֻסְמָה mūsār. GALL. Chastiment, punishment. ITAL. Punitio. GERM. Straff. HISP. Punicion, castigo. ANGL. Chastisement, punishment. } Idem 1. Offic. Omnis autem & animadversio & castigatio, contumelia vacari debet. Gell. cap. 8. lib. 10. Fuit hæc quoque militaris animadversio, iubere ignominiae causa, militi venam solui & sanguinem dimitti. Cæterum est Ani-madversio dictatoria, cui opponitur censoria nota, apud Velleium. Item, animadversione crudelissima aliquem afficere (i. supplicio.) Senec. cap. 17. de consol. ad Polyb.

ANIMADVERSOR, punitor. { קְפָד pokēdh. ργλασθ. GALL. Qui punit, celuy qui chaste, ITAL. Chi punisse. GERM. Ein einsäher/straffer. HISP. Ca-stigador. ANGL. A punisher, whith chastece. } Cic. 1. Offic. Si acres ac diligentes esse volumus animadversores vitiorum, magna sæpè intelligimus ex parvis. Apuleius, Exponam breviter, quid animad-ver-sor meus fecit.

ANIMADVERSUS, perspectus, cognitus. { תְּרוּבָה mu'ān. Διέγνωτες. GALL. Apperceus, Conneu. ITAL. Conosciuto. GERM. Verstanden/gemerkt. HISP. Conocido. ANGL. Known/pisce aveed. } Cæsar, Hac re ani-madversa Cæsar iubet signa converti. ¶ Item, animadversus, qui suppicio affectus est. { τίρψ pakūdh. טוֹסְמָה meinssār. ργλαסְתּוֹס, διανο-εָס. GALL. Chastie. ITAL. Punito. GERM. Gestrafft. HISP. Castigado. ANGL. Chastised, punished. } Paulus Iurecons. Corpora animadver-sorum, quibuslibet potentibus, ad sepulturam danda.

ANIMVS, & Anima in hoc differunt, quod anima sit vita, animus consili. Nam anima in homine est, quia vivimus & sentimus, & move-mur: ita ut contineat vim vegetandi, movendi, & sentiendi, quæ omnia communia sunt nobis cum ceteris animantibus. Nam ipsa alun-tur, crescunt & gignunt, moventur præterea, & sentiunt. ¶ Animus verò est, quo homines sumus, quo sapimus & intelligimus. { הַרְשָׁחַ, כָּלֶלֶת, γρύζְדָּבָתְּ. Διέρροια. GALL. Ame, esprit, courage. ITAL. Il spirito humano. GERM. Das gemüt. HISP. Anima racional con que entendemos. ANGL. The mynde, courage or spirit in doing any thing. } Quæ vis non est educta de potentia materiæ, sed à Deo im-mortalis de nihilo creatur codeni tempore, quo & infunditur in corpus nostrum. Cic. lib. 1. Tusc. sic disserit. Animum autem alii; animam etiam ferè nostri declarant nominari. Nam & Agere anima, & Esse anima dicimus, & Animos, & Bene animatos, & Ex animi sententia: ipse autem animus ab anima est dictus. Sciendum tamen est, animum pro anima plerumque sumi, ut apud eundem in Catone. Qui si in hoc erro, quod animos iminortales credam, libenter erro. Et iterum, Sic mihi persuasi, sic sentio, quum tanta celeritate animorum, &c. ¶ Plaut. in Mostel. proverbialiter dixit, Nihil est miserius quam animus conscientia. Conscientia enim mille testes. ¶ Aliquando accipitur pro voluntate, sive affectu & dilectione. Φυλαξία. Plaut. in Epid. Captivam adul-lescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabolor. E. Cur eam emit? T. Animi causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Unanimis, οὐδὲν, οὐδεν, qui unius est animi, id est, voluntatis. ¶ Animi, pro cogitationibus. Plaut. Epid. Quot illi homo animos habet. ¶ Munerum animus optimus, — εἰς τὸ δέ τε ἡμέτερον ἀγαπήτον: Græcis hemistichium Heroicum proverbiale, quod significatur, in amicorum munerebus non esse spectandum rei missæ pretium, sed mittentis potius animum. ¶ Volens nolente animo — εἰς τὸν αἴσθοντα τὸν θεόν. Hemistichium Homeri Iliad. lib. 1, dicendum ubi quis singit se nolle quod cupit: vel contraria, Non-nunquam de ambigente, animique incerto dicitur, ut apud Euripi. in Heruba. ¶ Animus habitat in auribus, εἰς τὸν αὐτὸν τὸν ἄρρενα ποτε οὐδὲν. Herod. in Polym. Cuius adagii est sensus, quod ex iis, quæ audivimus, maxime placatur, aut irritatur animus. ¶ Quandoque pro spiritu, sive flatu, ac vento: unde anima, vel animus nomen accepit. Nam εἴρηται Græci dicunt, quem nos ventum. Cic. 1. Tusc. Si anima animus est, fortasse dissipabitur. Terent. in Adelph. Animum recipe, id est, respira. Pro eodem etiam legitur Anima: & (ut opinor) frequentius quam animus. Cic. de Universit. Inter ignem & terram, aquam Deus animamque posuit. Virg. 8. Aeneid. Quantum ignes, animaque valent.

¶ Ponitur etiam animus pro Animositate, sive fortitudine & animi alacritate. Cic. Attic. lib. 2. Nostris animus accessit: timor hosti-bus injectus est. Idem lib. 3. Labienti adventu noster Cneus multò animi plus habet. Quandoque etiam pro memoria. Cic. Illa quæ sæpè audistis & teneris animis pratetinitto. Idem in Catil. Percipite quæ ea quæ dicam, & ea penitus animis vestris mandate. Virg. 9. Eclog.

Omnia fert atas, animum quoque, &c. ubi Servius animum, pro memoria dici annotavit. Animus hepta-boeus, οὐραγὸς ἐπαράστατος, de forti dictum, Ephitetum sumptum à clypeo Aiakis, quem Homerius ιππαῖον appellat, quod septem boum tergoribus esset obductus, atque ob id impenetrabilis. Ovid.

dominus clypei septemplicis Aiak.

Calepini Pars I.

Sumptum est Adagium ex Rani Aristoph. ¶ Aut minis animi, aut plus potentia, οὐραγὸς ἐπαράστατος, οὐραγὸς δε μετόπον. Convenit in feroce, quorum arrogantiæ non suppetant vires: aut qui non ti-ment irritare quem vincere non possint. Utitur Plutarch. in Lacon. ¶ Mulieris animus ρυωντος εγρισ. Diogenianus ostendit dici solitum in stultos. Videtur autem magis quadrata in imbellis & inconstantes, ¶ Non abjecit animum. De eo qui ne afflictissimis quidem rebus spem, aut consilium abjicit. ¶ Recipere animum con-veniet, quum quis te subitaria consternatus, postea recipit se. ¶ Animos quoque plurali numero eleganter dicimus, pro temeri-tate, quæ scilicet habeat arrogantiæ non nihil conjunctum. Cic. pro Flacco. Remittant spiritus, comprimant animos, sedent arro-gantiam. Idem pro Cuentio, Noratis animos eius & spiritus Tri-bunitios. ¶ Frequenter etiam Anima pro vita accipitur. Salust. At nobis est domi inopia, foris æs alienum, mala res, spes multò as-pe-rior: denique quid reliqui habemus præter miseram animam? Iu-venalis,

I nunc, & ventis animam comititte, dolato
Confisus ligno, digitis à morte remotus

Quatuor, aut septem, si sit latissima teda.

¶ Animam quoque pro animo positam legimus, hoc est, pro mente. Macrobius. Tunc enim anima libera est, & nulla corporis cogitatione impedita. ¶ Itenti pro vento, ut suprà ostendimus. ¶ Sæpe etiam pro halituoris tui, sive spiritu Plaut. in Asin. Dic, amabo, an fœter anima uxoris tua? Virg. 5. Georg.

— Animas & olentia Medit.

Ora forsan illa:

Terent. Hoc ubi audivi, ad fores suspenso gradu, placide ire perrexì, accessi, astiti, animam compressi, autem admovi. Plaut. Ne quid emit-tat animæ dormiens. ¶ Pro eodem etiam Graeci φυγὴ dicunt, à verbo φυγεῖ, quod est refrigerio: nam quæ plus èquo calent, anima, hoc est spiritu refrigeramus. ¶ Anima item accipitur pro ira. Idem, Animam comprise. ¶ Hinc Animos, & Animatus, pro iracundo: de quibus infra. ¶ Varro posuit animam pro sono. Et Phrygiæ audire animas. Virg. pro ipso homine,

Ite, ait, egregias animas, quæ sanguine nobis
Hanc patriam peperere suo, &c.

In homine autem quatuor animas esse constat: Vitalem, scilicet, ut quæ in vermis, quæ tantum moventur: Sensualem, ut in brutis animalibus, in quibus est sensus timoris & gaudii: Intel-lectualem, quæ est in hominibus tantum, qui & cogitare & iudicare possunt: & quæ infra omnes est, physicam, hoc est naturalem, ut ea quæ est in arboribus & herbis, quæ etiæ non moventur, vitam habent, quum nascantur, crescent, & pereant. ¶ Animum suum consulere. Quintil. Animus est circa campos. Horat. Ode 5. lib. 2. Carm. Ti-tubante animo, corde, & pectore. Plaut. Pseud. sc. 1. a. 1. In animo esse, Cæsar lib. 1. de bell. civil. (id est, certum & fixum.) Bonus animus in re mala dimidium est mali. Plaut. Pseud. sc. 5. act. 2. Vincam ani-mum meum (id est, iram.) Ignoscam tibi. Idem Milit. sc. 6. a. 2. Te-neo quid animi vestri super hac re fiet (id est, consilii, sive quæ sit vestra sententia.) Idem in prol. Amphitr. Animum ostendere, vide Ostendo. Suo animo morem gerit, ibidem. Ibi nostris animis additus est, id est, animi. Idem Amphitr. Nequeo cum animo investigare. Idem Aul. sc. 6. a. 4. Id petam, persequarque corde, animo atque viribus. Idem Capt. sc. 3. a. 2. Iste animus meus est, non in pectore. Idem Pseud. sc. 1. a. 1. Habe animum bonum. Qui possum animum habere in metu. ibidem sc. 2. a. 3. & sc. 1. a. 4. Tu tantum corpore protides, non animo. Ovid. 13. Metam.

Sunt mihi quæ valeant in talia pondera vires:

Est animus certè vestros sensuris honores.

Idem 13. Met. Facetè advertis Animum tuum ad animum meum. Plaut. Milit. sc. 1. a. 1. Mi animule (Lena virum alloquitur.) Idem Cure. sc. 2. a. 1. Tuus animus apud nos est fixus clavo Cupidinis. Idem Asin. sc. 3. a. 1. Nisi me animus fallit, hi sunt gemini germani. Idem Men. sc. ult. a. 5. Ubicunque libitum fuerit animo meo. Idem Asin. sc. 1. a. 1. Animum meum isti dedi (de amica.) Ibid. sc. 2. a. 1. Num non vis animine mi, idem Mostel. sc. 4. a. 1. Da mi anime, da mea rosa, da meus ocellus. ibid. sc. 3. a. 5. Sequere hac me mi anime. Ibid. sc. 2. a. 3. Impos animi, vide Impos. Satis dölui ex animo. Idem Capt. sc. 1. a. 5. Anime mi, Menachme, salve. Idem Men. sc. 2. a. 1. Animus æquus, vide Æquus. Animo amantum munditia est illecebra, ibiden sc. 3. a. 2. Ama, animo obsequens. Idem Amph. sc. 1. a. 1. Perclitamini quid animi habeam (id est, quomodo sim affecta.) Ibidem sc. 1. a. 2. Dico me illo advenisse animi causa. Idem Cure. sc. 3. a. 2. Sine me amare Ægyrippum animi causa (id est, non lucri.) Asin. sc. 1. a. 3. Lingua polcit, corpus querit, animus orat (de meretrice.) Ibidem, Animo si male esse occuperit (id est furere, vel ægrotare.) Animo malè est, aquam velim. Item, Hiscunt: animo male est, vomunt. Idem Pseud. sc. 1. a. 3. Si fecerit animo suo voluope. Idem Asin. sc. 2. a. 5. Me fraudavi, animumque meum, geniumque meum. Idem Aul. sc. 6. a. 4. Bono animo es. Idem Amph. sc. 2. a. 5. Bonum animum habe modò. Idem Mostel. sc. 1. a. 2. & passim. Homo iracundus atque ani-mi perciti, (alias perdiri.) Idem Men. sc. 1. a. 2. Mihī animus etiam tunc abest (de metu.) Idem Amphit. Hoc animo decet animatos esse amatores, ut ad mendicitatem se detrudant. Idem Men. sc. 3. a. 1. Animus ad meam sententiam. Idem Aul. sc. 5. a. 2. & sc. 1. a. 2. Eundem animum gratum mihi oportet atque olim. Idem Mostel. sc. 3. a. 1. Animo meo, id est, mea sententia, Idem Men. sc. 3. a. 1. Tua oratione omnem animum ostendisti tuum. Idem Asin. sc. 1. a. 1. Egomet hic sum, animus domi est, ibidem sc. 4. a. 1. Volui animum confirma-re, ut bene me habere filii in nuptiis. Ibid. sc. 5. a. 2. Animum inducere, vide Induco. Meo animo si idem faciant ceteri, fiat ci-vitas concordior. Et meo animo facias rectius (id est, mea sententia,) Idem Aul. sc. 5. a. 3. Et eodem sensu, Cure. sc. 2. a. 4. Animum ob-lecat spes reliquiarum. Idem Men. sc. 4. a. 2. In re mala animo si bono utare, adiuuat. Idem Capt. sc. 1. a. 2. Mel meum, anime mi. Idem

Cure.

H

Cure. sc. 3. a. 1. Nisi mors meum animum à te abalienaverit. *Ibidem.* Quo pacto possum animum vincere: Idem *Pseud.* sc. 3. a. 1. (id est, iracundiam.) Ne in re adversa animo auscules. *Ibid.* (i. ne aurem præbas.)

Iuro

Per te præsentem conspicuūmque Deum,
Hunc animum favisse tibi, Vir maxime : méque
Qua sola potui mente fuisse tuum.

Ovid. *Eleg.* 1. lib. 2. Trist.

Quem mihi tunc animum esse putas?

Idem *El.* 3. lib. 3.

Timidi commenta retexit

Naupliades animi.

Idem 13. *Met.* Fuerant animis coniuratis (i. destinaverant.) Suet. in *Cat.* c. 82.

Arma animum motura virilem.

Ovid. 13. *Metam.* Animo occupa unumquemque (i. considera.) Senec. cap. 14. de consol. ad Marc. Dura animo, hodie dura. Quint. Eloquio & animo (i. ingenio.) Velleius. Animos faciebat cunctatio hostium. *Liv.* lib. 4. d. 4. Ad animum respondere (id est, placere.) Suet. in *Cas.* c. 46. Animum fatigare (id est, metum.) Ovid. 6. *Fast.*

Ex animo, vel è fato miser.

Quintil. cap. 1. lib. 14.

Amplectens animo proxima queque meo.

(i. mihi charissima.) Ovid. *El.* 3. lib. 1. Trist.

Vt que contingere non est
Corpore, sint animo cuncta videnda meo.

Idem *El.* 4. lib. 3. Trist.

Vos animo semper adesse meo (quamvis absim.)

Ibid.

Invenietque animus quā currus spectet eburnos, (id est, mens.)

Idem, *El.* 1. lib. 4. Trist.

Animulus, diminut. evulso. Plaut. in *Cas.* Mi animule, mi Olympi, mea vita. Et *Men.* sc. 3. a. 2.

ANIMO, as, Animum do, incito, incendo. { *פִּנְחַזֶּק, פִּנְחַזֵּק* hechezik, *וּדָן immets.* *מְבָרָךְ, מְבָרָךְ* GALL. Donner courage, hardiesse. ITAL. Incorare, inanimare. GERM. Mutig vnd beherrn machen. HISP. Esforçar, dar coraçon. ANGL. To encourage, to stirre up. } Claudianus *lib.* 3.

Qualis pestiferas animare ad prælia taxos

Torva Megara ruit.

Macrobius, Animi sunt ergo veteres ad faciendam discretionem. Aliquando animare, est animam inducere, animam inspirare, vivificare. { *מְנַחַת, מְנַחַת hechayah.* GALL. Bailler vie ou ame vivante sentant. ITAL. Mettere l'anima. GERM. Das leben geben. HISP. Dar anima y vida. ANGL. To give life or faul. } Colum. lib. 9. Diebus quibus animantur ova, & in speciem volucrum conformantur. Cicer. de Divin. Quicquid est hoc omnia animat, format, alit, auger.

Animans, substantivum, sœm. vel neut. generis, ferè pro animali accipitur. { *מְנַחַת chayah.* GALL. Un animal, qui a vie & sens. ITAL. Animale, animante. GERM. Ein thier oder was ein laben hatt. HISP. Animal. ANGL. A living creature. } Cic. de nat. deorum, Animantium aliæ coriis tectæ, aliæ villis vestitæ. Idem 1. de legibus, Nam quum cæteras animantes abjecisset ad pastum, solum hominem excitat. Invenitur & genere masculino. Horat. 2. Sermon.

sed hic stylus hand patet ultrò

Quenquam animantem.

Cic. de Vnivers. A quo enim animapte omnes reliquos contineri vellet animantes, hunc ea forma figuravit, qua omnes reliquæ formæ concluduntur. Nonnunquam latius extenditur Animantis appellatio, præsertim in neutro genere, ad omnia scilicet, quæ habent animam: ut sunt arbores, frutices, & herbæ, quibus animam alentem inesse constat, quam Philosophi recentiores Vegetativam appellant. Itaque vivere & mori illa dicimus: nec animalia tamen, sed animantia nuncupantur, ut docet Senec. lib. 8. Epist. moral. Animans verò adject. *מְנַחַת*, idem est quod animam habens. Autor ad Herennium lib. 4. Sed inventio similius facilis erit, si quis sibi res omnes animantes, & inanimantes frequenter ob oculos poterit ponere.

Animatus, ab animo fit, sicut à tunica Tunicatus, à galea Galeatus : & significat idem quod animo, aut voluntate aliqua affectus. { *מְנַחַת mehuzzak.* GALL. Qui a cœur ou courage. ITAL. Disposto nell' animo ad una impressa. GERM. Gearth/ gesinnet. HISP. De animo y voluntad. ANGL. That hath courage or life. } Cic. in Bruto, Ita paratus, seu animatus esse debes, ut nihil facias nisi iussus: id est, eam voluntatem habere debes. Plaut. *Amphit.* Neque dedi, neque dixi, ita animatus fui (i. volui dare.) An tu ita es animata, ut quæ expers matris Imperii sis. Idem *Afin.* sc. 1. a. 3. Cum scierit, ut fueris animatus erga gnatum (id est, benevolus.) Idem *Capt.* sc. 3. a. 2. Item, Hoc animo decet animatos esse amatores. Vide suprà in *Animus.* Sin aliter sient animati (i. aliter sentiant.) Idem *Amphit.* Animati vos vincere hoc (flagrum) duritia tergi. Idem *Pseud.* sc. 2. a. 1. *Animatus, participium, qui habet animam.* *מְנַחַת.* Cic. *Tuse.* 1. Animatum quod est, id motu cictat interiore & suo. *¶ Inanimis, Exanimis, sive exanimus.* Interdum ponitur pro Affectus. Cic. in *err.* Civitate ut abs te affecta sit, ita te animatam videamus. Interdum pro Fortis & magnanimus & animosus. Cicer. in epist. Pompeius animatus melius, quam paratus.

Animatio, verbale ab animando, { *מְנַחַת michayah.* *מְנַחַת.* GALL.

L'action par laquelle on donne l'ame, on la vie. ITAL. Riempimento di vita. GERM. Lebendmachung. HISP. Obra de dar anima. ANGL.

The gift of the life or of the soul. { Cic. de Vniversit. Erant autem animantium genera quatuor, quorum unum divinum, atque celeste: alterum penna gerum, & aérium: tertium terrestre: quartum divinæ animationis.

Animatus, us, verbale nomen, idem quod animatio. { *מְנַחַת.* Plin.

lib. 11. c. 3. Volare quidem aliqua, & animatu carere in ipso spiritu viventia docuimus.

|| *Animeticum, ἀνιμητικόν, Gloss.* Isid. Animæquus, patiens animo, æquus.

Onom. Animæquior, ἀνιμητικός, lege ἀνιμητικός. ||

Animosus, habens in se vehementiam animi, sive qui est elati spiritus, quique ad iracundiam est proclivior. { *מְנַחַת nitbab,* *מְנַחַת ammis.* *טְרָמָה, טְרָמָה.* GALL. Courageux, hardi, de grand cœur. ITAL. Animoso, coraggioso. GERM. Beherrjt/ mutig/ voneschrocken/ hirnhäst. HISP. De grande animo y esfuerzo. ANGL. Courageous, of great spirit and hart manlike. } Ovidius.

Pyrrhus Achilleides animosus imagine patris.

Cic. in Cat. Ex quo fit, ut animosus etiam senectus sit, quam adolescentia. Virg.

Quos animos! Euri assidue franguntque feruntque.

Ea quoque animæ potentia, qua ad iram incitamus, Animosa, ἀνιμητική appellatur. } Invenitur etiam Animosus, pro nodoso, per translatiōnem positum. Idem 3. Georg.

Luxuriatque toris animosum peccus.

Ubi Servius, Animosum interpretatur nodosum: non male tamen Animosum peccus intellige. Ovid. de Equo, Eleg. 6. lib. 4. Trist.

Tempore paret equus lentis animosus habenis.

Ibid. Eleg. 2. lib. 4.

Collaque Romana præbens animosa securi.

Animosè, adverbium, fortiter, strenue. { *טְרָמָה, טְרָמָה.* GALL. Courageusement, d'un grand cœur. ITAL. Animosamente, con grand core. GERM. Mannlich/ dapferlich. HISP. De animo y de coraçon. ANGL. Courageously, stoutly. } Cic. 4. Philipp. Nec solum id animosè & fortiter, sed consideratè etiam, sapienterque fecerunt.

Animositas, est vehementia, & impetus animi, sedem habens in corde, quem Specifippus definit esse impetum violentum partis animæ irrationalis, absque ratione & ordine mentis. { *גְּבוֹרָה, גְּבוֹרָה.* GALL. Courage, grand cœur. ITAL. Animosità, coraggio. GERM. Hirschgärtigkeit/ manligkeit/ dapferkeit. HISP. Grandeza de animo y esfuerzo. ANGL. Courage, manliness. } Iulius Firmicus Matheos lib. 2. Secura mentis animositate perdisce. Macrobius comment. lib. 1. c. 6. Animositas, quam ἀνιμητοί vocant, &c.

Anio, nis, ανίον. Nomen fluvii in agro Tiburtino, qui ē sublimi in vallem subjectam præcepis fertur. Horatius,

Et præcepis Anio, & Tiburti lucus.

Vulgò Teverone.

Antenius, a. um. Propertius.

Sive Aniena tuos tinxerit unda pedes.

Anieni nomen indidit Anius rex Hetruscorum, qui insequens Cethenum filia raptorem, quum cum assequi non posset, in fluvium infelix, ibique extinctus, ut Anio vocaretur efficit.

Anencola, το, qui incolit Anienem. Sil. lib. 4.

|| *Animocyla, ανιμένυλα, apud Vitruvium organa ex multis & inaequalibus orbibus, ανισοί inaequalis, & κύκλοι, orbis, circulus.*

Anisum, ανίον. GALL. Anis. ITAL. Aniso. GERM. Enis. HISP. Matahanga. ANGL. Anise. } Herba est, caulem, folia, & flores habens fœniculo similia: unde etiam à quibusdam fœniculum Romanum appellatur. Semen fert in umbilicis, cibis condiendis in primis utile. Herba suo nomine Græcis, Latinis, Germanis, & Gallis cognita. Plin. lib. 20. c. 17. Anisum à Pythagora inter pauca laudatur, sive crudum, sive decoctum. Item, Viride aridumve omnibus quæ conduntur, quæque intinguntur, desideratum: fœtorem tollit manducatum, mox vinum collutum vultum iuniorem præstat: appetitiam ciborum facit.

Anitius, viri Prænestini nomen, qui unà cum Cn. Flavio, Apii Cæci scriba, Ædilis curulis fuit eo anno, quo usus annulorum etiam plebi permisus est, quum antea soli Senatores, & Equites annulos gestarent. Vide Plin. lib. 33. cap. 1.

Anius, Apollinis fuit filius, & rex in Delo, qui habuit Andrum filium. Virg. lib. 3. Eneid.

Rex Anius, rex idem hominum, Phœbique sacerdos.

Annæ, ἄννα, per duplex nn, Beli filia, soror Didonis, quæ postquam mortuam sororem vidit, & Carthaginem ab Iarba Getulorum rege occupatam, relictæ sede patria, ad Battum regem, qui Melite insulæ imperabat, cursum arripiuit. A quo iure veteris hospitii benignè suscepit, duos & ultrà annos ibi mansit. Sed quum Pygmalionem fratrem iam cum armis adventare didicisset, Battus veritus potentiam illius, Annam ut inde abiret, hortatus est. Mox igitur mare ingressa dum Cameram navigare contendere, vi tempestatis acta, in Laurentem oram pervenit, ubi iam Æneas pacatis rebus, & ducta uxore Lavinia, imperabat. Hic tum fortè solo Achate comitatus, in littore nudis pedibus ambulabat. Qui quum errantem Annam aspexisset, & vix sibi persuadere posset eam esse, tandem agnitam compellat. Timuit illa principio, sororis casum ante oculos ponens: postea verò ab illo benignè invitata, in regiam cum eo profecta est. Cui mox Lavinia amoris conjugis suspectum habens, tendere insidias coepit. Sed Anna in somnis à Didone monita, ut infaustum domum relinquat, statim per fenestram exsiliit. Quumque citato cursu ad Numicium amorem pervenisset, in cum se precipitem dedit. Orta deinde luce, magno clamore eam querentes per Laurentem agrum profiscuntur. Apparent vestigia pedum usque ad Numicium amarem, ultrà nihil videtur. Quod dum admirantes secum volant, ipsa loqui visa est:

Placidi sum Nympha Numici,

Amne perenne Latens, Amna perenna vocor.

Quapropter lati convivia celebrarunt, eam pro dea venerantes, quem ritum postea longissimo tempore servarunt.

Anna, civitas Iudeæ suprà Hierichuntem, Steph.

Annæs, Annalis, Annarius, vide Annus.

Annascor, iuxta nascor, { *ἀνασφόρου.* ANGL. To be borne nigh à nother. }

Gellius, Denteis quoque in septem primis mensibus, & septenos ex utraque parte gigni, & cadere annis septenis, & genuinos annasci annis ferè bis septenis. Hinc Agnatus, Agnatio, in quibus subtrahitur n, quæ pro d, poneretur, & mutatur in g.

Annavig.

Annavigo, as, Ad locum aliquem navigo. { *επιστρέψω*. GALL. Navigare inques à quelque lieu. ITAL. Navigare fino à qualche luogo. GERM. Dahin schiffen/ aninden. HISP. Navigar hazia algo. ANGL. To sayle to any place. } Plin. lib. 36. cap. 12. Sanè conspicue undique annavigantibus sitæ sunt in parte Africæ.

Anne, pro An. Ovid. 6. Fast.

Fratre magis dubito gloriari, anne viro.

ANNEXO, is, annexum, Agglutino, alligo, ad aliquid necō. { *תָוֹסַף אָסָרְךָ הַדְבִּיכָּה*. *וְגַדְלֵא, וְמַזְמִין*. GALL. Attacher ou lier à quelque chose. ITAL. attacare à ligare à qualche cosa. GERM. Anbinden/ anhüpfen. HISP. Travar una cosa à otra. ANGL. To knit to, or bind to any thing. } Plin. lib. 10. cap. 37. Epistolas annexas eorum pedibus. Cels. lib. 4. c. 3. Morbus qui modò caput scapulis, modò mentum pectori annexit. Cic. 2. de nat. deor. Paulo supra quād ad linguam stomachus annexitur. Plin. lib. 28. cap. 8. Cor annexum in lana ovis nigra.

Annexus, us, ēm̄n̄x̄. Igitur numero colonorum, opportunitate suminum uber agri annexu, connubiisque gentium adolevit floruitque.

Annibāl, { *אֲנִיבָּאָל*. GERM. Ein Hauptmann der Carthaginenser. } Amilcaris filius fuit, quem adhuc impuberem iurejurando ante aras pater astrinxisse fertur, ut quum primum per aetatem liceret, arma contra Romanos sumeret. Quapropter iam adultus in Hispaniam trajecit, ibique quibusdam civitatibus subactis, per Galliam in Italiam traxit, Alpibus, quod expeditius iter faceret, igni & aceto patefactis. Ibi occurrentem sibi Titum Sempronium Conulem apud Trebiam profligavit. Flaminum fudit ad Trasimenum lacum, cæsis 1500. Romanorum. Postea tamen vires eius à Fabio Maximo multum sunt imminutæ. Sed rursus collectis viribus, tertio Paulum Æmilium & Terentium Varronem novos Consules creatos apud Cannas vicit: in quo prælio ad quadraginta millia peditum, & duo millia, supra septingentos equites, cæsa dicuntur, adeo ut tres modios & dimidium annularum Carthaginem miserit. Quum urbem capere facilissime posset, in Campaniam revertitur, & Capua voluptate detentus, omnem animi vigorem remisit, ita ut apud Cumas à Sempronio Graccho magna suorum cæde repulsus obsidionem reliquerit. Postea etiam apud Nolam non mediocre damnum à Marcello accepit. Deinde à Carthaginensibus, qui à P. Scipione acerrimo bello premebantur, ex Italia revocatus, cum eodem apud Zamam Africæ oppidum congressus est: in quo confictu viginti millia Pœnorum cæsa sunt, & totidem capta. Dux ad Antiochum profugit, cuius auxilio bellum redintegravit: sed Antiocho quoque debellato, Romanii Annibalem sibi captivum dedi petierunt: quod Pœnus sentiens, ad Prusiam Bithyniæ regem confugit, à quo quum iterum deposceretur, Pœnus Prusiae levitatem suspectam habens, hausto veneno, quod sub gemma in annulo gesserat, voluntaria morte obivit. ¶ De Annibale latius scripsere Livius & Plutarchus. ¶ Annibales multi fuere: primus Senior appellatus, Aladrubalis filius, quem Orosius lib. 4. dicit ob rem male gestam à Carthaginensibus lapidibus obrutum. Livius autem cruci adfixum tradit. ¶ Fuit item Annibal huius filius, qui missus est ab Amicoline duce in Lilybæum, quod à Romanis oppugnabatur, ad Siculos in officio concinendos, ut autor est Polybius. ¶ Fuit præterea Annibal alias Rhodius, dux item Carthaginensis in eodem bello, qui tandem à Romanis interceptus est, ut scribit Polybius. ¶ Fuit postremò Annibal Amilcaris filius, qui omnes hos fama, virtuteque superavit. Is superius Romanos vicit, fuditque. Vide Livium, Plutarchum, & Polybius.

ANNITOR, eris, ad aliquid applico, sive applicor, innitor. Cicer. de Amic. Sic natura solitarii nihil amat, semperque ad aliud tanquam adminiculum annititur, quod in amicissimo quoque dulcissimum est. ¶ Ponitur etiam aliquando pro valde conor, & incumbo ad aliquid agendum. { *וְיַחַם הַמָּלֵא, וְיַחַם הַמָּלֵא*. GALL. S'efforcer à faire quelque chose. ITAL. Sforzarsi, fare sforzo. GERM. Daß es etwas zu thun versteht. HISP. Estribar. ANGL. To do any thing with the force and strend by all meane. } Salust. Postea Piso in citeriorum Hispaniam Questor pro Prætorie missus est, amittente Crassio, qui eum infestum mimicum Cn. Pompeio noverat. Hoc, ut me vultis approbare admittet lucrum, ut perenne semper vobis suppetat. Plaut. in prol. Amphitr.

Annīsus, & Annīxus. īn̄ȳm̄r̄ac, n̄at̄an̄ȳd̄ar̄p̄. Livius 5. ab Vrb. Et Patres interficere intercessores legis annīxi sunt.

Annīsūris, & Annīxurus. Livius 2. ab Vrb., Annīsurum ut appareat exilio sibi iratos, non fractos animos esse. Idem lib. 1. Quod annīxurus pro se quisque sit.

Annominatio, Est (inquit autor ad Herenn. lib. 4.) quum ad idem verbum & nomen acceditur commutatione vocum, vel additione unius literæ, aut literarum; aut syllabæ, aut syllabarum; aut quum ad res dissimiles similia verba accommodantur. A Græcis vocatur *naufragogia*.

ANNOTO, as, Iuxta, sive ad aliquid noto: & significat aliquando inscribo. { *וְנַצְחָתָם, וְנַצְחָתָם, וְנַצְחָתָם*. GALL. Noter, marquer. ITAL. Annotare. GERM. Zeichnen/ aufzeichnen/ aufschreiben. HISP. Notar o señalar sobre otra cosa. ANGL. To note, to mark. } Laetant. lib. 6. Et ausus est libros suos nefarios, ac Dei hosties annotare. ¶ Interdum annotare, significat memorie causa in commentarium referre. Col. lib. 12. cap. 3. Sciret unde daret, & meminisset, atque annotaret, quid, & quando, & cui dedit. ¶ Annotare laniando, id est, designare. Suet. in Calig. cap. 27. Quum ad saginam ferarum muneri preparatarum carius pecudes compararentur, ex noxiis laniandos annotavit. Budæus.

¶ Annotari etiam dicitur, qui absens in reos refertur. Nam in gravioribus criminibus Magistratus qui absentem in reos recipiebat, edicta proponebat, quibus illi denuntiabat fore, ut nisi intra annum adesset, eius bona confiscarentur, ut Marcianus & Macer docent. D. de requirendis reis. Hinc annotatio apud Macrum ibidem, est in reos Calcini. Pars I.

relatio, ex Hotomanio.

Annötamenta, plur. Annotations, ἐπισημανήσεις. Gell. lib. 3. cap. 7. Apud veteres scriptores, locutionum talium copiam offendimus, atque his vulgo annotamentis inspersimus. Idem cap. 2. lib. 17. & cap. ult. lib. 20.

Annötator, oris, ὀπαγόντες, qui aliquid annotat. Plin. in Paneg. Num enim ante medium diem distentus solitaria cœna spectator, annotatque convivis tuis immines? Hoc est, observator, ut videlicet noctes, & observes quantum quisque aut edat, aut bibat.

Annotation, Fab. Quint. Brevis annotatio, & libelli. Gell. lib. 20. c. 11. In illis annotationibus pristinis, quas breviter & indigestè feceramus.

Annūatim, quotannis, seu singulis annis. { *שְׁנָתָה שְׁנָתָה שְׁנָתָה*. GALL. Par chacun an. ITAL. Ogn' anno. GERM. Jährlich. HISP. Cada uno año. ANGL. Yearlie. } Qua vox usus est Hieronymus, referens Plinium prodidisse, singula mília talentum thuri annuatim pensatae Arabas regibus Persarum. Locus Plin. quem citat Hier. est lib. 12. c. 17. ubi tamen Annua legitur, non Annuatim.

Annūtūs, i, vide Annulus.

Annūmēro, as, In aliquorum numero pono, in eundem numerum refero. { *נְמַנְתָּה סָפָהָר*. GALL. מננה ספירה. GALL. Nombrer, adjouster au nombre, compter & payer. ITAL. Aggiungere ad un numero, annumerare otra. GERM. Da zu zählen/ zu derzahl thun. HISP. Contar una cosa sobre otra. ANGL. To counte and cast to, to others. } Plin. Asin. sc. 4. a. 2. Argenti talentum solus soli annuum ravit. Item,

— audet

Non fastiditis annumerare viris.

Ovid. El. 1. lib. 2. Trist. Omnes velut annumerare litteras, Quintil. Cicer. 2. de Divin. Atque his libris annumerandi sunt sex de Republ. Interdum idem est quod simplex Numero. Cic. 1. de nat. deor. Ut corum molestum sit annumerare sententias. Idem de opt. gen. Orat. Numerare verba lectori.

Annūntio, as, are, nuntio, denuntio. { *בְּשָׂר בִּשְׁכָחָר*. highghidh. *וְגַדְלֵא, וְגַדְלֵא*. GALL. Annonceer, porter nouvelles. ITAL. Annuntiare. GERM. Verkünden. HISP. Anunciar, o traer nuevas. ANGL. To bring news to tell tyngues. } Plin. lib. 7. cap. 52. Animam relicto corpore errante solitam, vagamente è longinquò multa annuntiare. Cic. Attic. Eique interea, ut scribis, salutem annuntiabis: & Suet. in August. cap. 49.

Annūto, is, ere, propriè est nutu, id est, capit is signo assentior. { *וְקָרָאתָה, וְקָרָאתָה, וְקָרָאתָה*. GALL. Faire signe de la teste qu'on est content, s'accorder & consentir à quelque chose. ITAL. Assentire, acconciar de si col capo. GERM. Mit dem haupt wünschen oder zeichen geben. Verwillingen. HISP. Otorgar inclinando la cabeza. ANGL. To nod with the head in signe of agreing, to consent or grant. } Cic. 1. Verr. Id mihi significasse & annuisse vius est. Idem de Orat. Id quoque toto capite annuit. Virg. 1. Æneid.

Annuit & totum nutu tremefecit Olympum.

Annūtre, pro affirmare. Plaut. Bacchid. Ego autem ventum annuo, Annuo me visitasse. Idem Curc. sc. 3. a. 2. Annuens Centurioni ut testis esset. Senec. cap. 14. de Tranquill. Annuimus, vel adnuimus motu capitis, vel oculorum. Gell. cap. 4. lib. 10. Annuere nutum & numeri alicui. Liv. lib. 7. ab Vrb. ¶ Annuere item pro nutu sciscitari. Tacit. lib. 15. Idem Subrio Flavio assistenti, annuentique an inter ipsam cognitionem distingeret gladium, cædemque patraret, retinuit, frigiteque imperum. ¶ Item pro favere. Plin. epist. 21. Superest ut promissis Deus annuat. ¶ Et pro Concedere: cuius contrarium. bnuere. Virg. lib. 12. Æneid. Annuere nutum. Liv. 7. ab Vrb. Annuire Patres Conscripti, autum numenque vestrum invictum Campanis, & iubete sperare incolarem Capuan futuram. Hoc eadem figura dictum est, qua Vivere vitam, & Servire servitum.

ANNVS, tempus est 365. dierum, & horarum circiter sex, quo Sol cursum suum conficit. { *שְׁנָתָה שְׁנָתָה שְׁנָתָה*. GALL. An, amée. ITAL. Anno. GERM. Ein Jahr. HISP. Año. ANGL. Ayeare. } Nomini ratio varia traditur. Quidam enim dictum existimat ab Am, circum, & no, fluo. Servius ab anulo deducit, quod in se redeat quasi annulus. Ad quam originem etiam Virgilius alludere videtur, quum ait, Atque in sua per vestigia labitur annus. Nam mensibus in se currentibus voluitur. Sol enim per duodecim Zodiaci signa excurrent, annum conficit. Unde apud Ægyptios, ante inventas literas draconis picto suam mordente caudam indicabatur. Alii à verbo Græco *ανάνιος* deriunt, quod significat renovatio, quia semper renovatur. Alii à Græco *ανάνιος*, unde & τετρανησιον dicunt, quod nos Trimun.

Próque tot annorum curis quot anxius egī.

Ovid. 13. Metam. Quandiu id factum? hic annus incipit vicesimus. Plaut. Capt. sc. 3. a. 5. Istant emi anno (depuis un an, l'an passé.) Idem Men. sc. 3. a. 1.

Canities pulsis melioribus venerat annis.

Ovid. Eleg. ult. lib. 2. Trist. Primus mihi cultus ab annis. Idem El. 4. lib. 4. Trist. Anno novo hilarè se accipiebat. Senec. epist. 88. Namque senex vita peragit dum secula vita. Iam subeunt anni fragiles, & inertior annos. Idem Eleg. 8. lib. 4. Frumentum quod in hunc annum satis sit. Plaut. Pseud. sc. 2. a. 1. Vel ducentos annos poterunt vivere. Ibid. sc. 2. a. 3.

— Tacito passit, labentibus annis,

Ovid. Eleg. ult. lib. 4. Trist. Hic annus sextus est postquam huic rei operam damus. Plaut. Men. sc. 1. a. 2. Plus triginta annis natus sum. Ibid. Quot eras annos natus. Ibid. sc. ult. a. 5. Quem multis annis post compicor, ibid.

At nihil impedit per tot Telamonius annos

Sanguinis.

Ovid. 13. Metam. Annos ferent hac musta. Fab. 4. lib. 2.

— Oriente die duce fertilis annis,

Tibul. lib. 4.

Hinc placidus nobis per tempora labitur annus.

Ibidem.

Cum memor accitos semper dolor admonet annos. Ibid.
Multos annos est hanc dominum possideo. Plaut. Aulul. prolog. Item,
Decimo demum pugnarimus anno.

Ovid. 13. Metam. Æstu anni. Gell. cap. 10. lib. 17. Æstate anni novi, id est, Vere. Idem cap. 1. lib. 18. Anno novo delibabant opera sua. Senec. epist. 84. De anni mensibus & vario numero, ac compositione, Plutarch. in Numa. Triplex autem olim fuit annus. Lunaris, triginta dies habens: Solaris, qui duodecim continet menses, qui dicitur Solis affractus, quum peractis trecentis sexaginta quinque diebus & quadrante, ad eadem syderum loca reddit: qui etiam Annus vertens dicitur. Item Magnus annus, quem esse voluerunt, omnibus planetis in eundem locum recurrentibus. Et hoc fit secundum Ciceronis Horatium, post annos duodecies mille nongentos quinquaginta quartuor solares. Anni vero quatuor sunt tempora, divisa in ternos menses. Ipsilon quoque temporum faciunt talem discretionem, ut primo mense, Ver novum dicatur, secundo Adulsum, tertio Præcepis, vel extiemum: unde est, Extrema sub casum byemis. Idem quoque de æstate, autumno, & hyeme dicendum est. Annus primo Eudoxus, post Hipparchus, deinde Ptolomæus, ad ultimum Cæsar deprehendit. ¶ Annus Saturni (καὶ τὸς ἀντετὸς) à quibusdam dicitur, qui est quadraginta annorum. ¶ Annus mundanus, sive vertens, & magnus annus Platoni, qui conversione mundi, id est cœli (nempe octavæ sphærae, quod αἰώνιος) & plenæ universitatis efficitur, nempe post quindecim millia annorum peracta, quo temporis spacio octava sphæra proprio motu circumvolvit. Macrob. comment. lib. 2. c. 11. ¶ Annus Arcadum trimestris fuit. Ægyptii Luna senio annum terminabat, apud quos etiam singula millia annorum quidam vixisse produntur. ¶ Proverbiali schemate dictum à Iuvenale in vetulam iam ἤσθι, quidem, & ad Veneris lusus prorsum intempestivam, sed quæ verborum nequitius pueram etiam ageret,

Facies tua computat annos.

Hoc est, frontis rugæ numerum annorum tuorum præferunt, quamlibo nondum in te confessuit. ¶ Magnum os anni, μέγα μέρη στολῶν, dicebatur quoties uberior rerum proventus, aut vilior annona animos & loquendi libertatem adderet, alioqui timidioribus. Solent enim iustici magnificentius loqui, largiisque polliceri spe proventus uberioris. ¶ Anno senior fio. Quoties aliquid nobis magnopere molestum significamus, senescere nos etiam vulgo dicimus. Aristophan. in Rant. ¶ Semper superioris anni proventus melior, ἀπό τοῦ προτερείου οὐτού, quum præsentia displicant, & anteferuntur acta. Diogenianus, sumpta metaphora ab argicolis qui semper de presentis anni fructibus queruntur apud dominos. ¶ Annū gerere, pro agere annum, apud Suet. in Vespasiano. Extinctus est annum gerens ætatis sexagesimum. Annos exuere, ponere exuvias, de serpentibus, cū leberidem, annuāmque verputationem deponunt. Tib. lib. 1. Eleg. 4.

Serpens novus exuit annos.

Annalēs, dicuntur res gestæ, quæ de anno in annum in historias rediguntur, memoria publica. { רְבָדִיתִי חַרְבִּי הַיְמִינְתִּי. dibré bijamim. תְּקִוָּתִי, evuvotim. GALL. Annales, Chroniques. ITAL. Annale. GERM. Jahrbücher / Chroniken in welche man verlauffne ding verzeichnet. HISP. Crónica de tiempos. ANGL. Cronicles of chinges done frome yeare to yeare. } Unde Virg. 2. Æneid.

Et vacet annales nostrorum audire laborum.

Historia res gestas narrat, & ab ætatis nostræ memoria remotas. Cic. lib. 2. de Orat. Erat enim historia nil aliud nisi annualium confessio. Libri annales. Gellius cap. 18. lib. 5. & cap. 11. lib. 9. Item Annales de viro privato, Annalibus suis vir consularis inservit. Suet. in Tiber. 8. 61. Senec. cap. 14. de Consol. ad Pol. Ad fastos te & annales perducam publicos. Ovid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.

Sumpserit annales, nihil est hirsutius illis.

Gellius sic habet cap. 10. lib. 5. Rectè annalcis historias appellaveris, sed non continuò quicquid historia fuerit, Annales appellare possis, sunt enim utraque rerum gestarum narratio. Earum propriè rerum sit historia, quibus gerendis interfuit is qui narrat: Annales vero, quum res gestæ plurimum annorum, servato cuiusque anni ordine, memoriae traduntur. Quum autem non per annos, sed per dies singulos res gestæ scribuntur, Diarium, ιφουεῖον, vocatur. Præterea historia non solum res gestas longo ordine explicat, sed & consilia quibus gestæ sunt exponit, & conciones facit, & acies instruit, & situs locorum describit. Annales singulorum annorum gesta brevissime notant. Unde Annales Pilonis, & Salustii historias dicimus.

Annalis, & hoc Annale, quod ad annos pertinet. { εἰαύων. GALL. Annuel. ITAL. Annale, annuale. GERM. Das zu dem Jahr gehör. HISP. Åual. ANGL. Which pertaineth to the yeare yearlie. } Unde Legem annalem dixerunt, quæ præscribebat legitimam ad petendum magistratum ætatem. Cic. de Legibus, Civitatem annali lege servanto. ¶ Dicitur & tempus annale, quod est unius anni. Varro lib. 1. cap. 17. Et quoniam tempora duorum generum sunt: unum annale, quod sol circuitu suo finit: alterum menstruum, quod luna circumiens comprehendit. Idem, Solis cursus annalis. ¶ Annalis, in singulari, pro Annalibus. Cic. Attic. lib. 12. Et ut scias me ita dolere, ut non raseam quibus coss. Carneades & ea legatio venerit Romanum. Scriptum est in tuo Annali, pro in tuis annalibus. Sic Plinius lib. 7. c. 28.

Annariūs, a, um, idem quod annalis. Ut, Lex annaria ab antiquis dicebatur, qua præscribuntur annui magistratus capiendi, ut inquit Festus.

Annare, Macrob. Satur. lib. 1. c. 12. Eodem quoque mense & publicè & privatim ad Annam Perennam sacrificatum itur, ut annare perennare quæ commodè liceat.

Annellūs, Cic. 5. de Finib. Epicurei imaginem non modò in tabulis nostri familiâres, sed etiam in poculis & in annellis habent.

Annicerii, Cic. 3. Offic. Annicerii philosophi ab Aristippo.

Anniculus, quod est unius anni: ut, Anniculus puer, Annicula puella, Anniculum iumentum. { בְּנֵשׁ בְּנִי בְּנָהָן. iv. c. 12. GALL. D'un an. ITAL. D'un' anno. GERM. Jährig. Das eins Jahrs alt ist. HISP. Cosa pequeña de un año. ANGL. Of one year. } Nec de anima-

libus tantum, sed etiam de inanimatis: ut, Annicula vites. Plinius lib. 13. Ergo plantaria instituunt, anniculaisque transferunt, & iterum bimas. De prius tamen magis dicitur per diminutionem, & iis omnibus quæ adhuc incrementum accipere possunt. Vide Vallam Eleg. lib. 1. cap. 5. Caton. f. 17. Nuces binæ & anniculae. Idem c. 6. 5. Vinum anniculun. Col. lib. 5. cap. 11. Anniculi ramuli, annicula ætate. Annifer, adjetivum, ιπλ. οφελ. Plin. lib. 19. cap. 7. Quædam & radice & femine, ut cæpa, allium, bulbi, & si quorum radicem anniferorum relinquunt, id est toto anno fructus servant, ut Juniperus.

Anñis, hoc annile, dicitur quasi senilis & ætate grandi, μανιτός. Col. lib. 2. Parentem omnium terram, sicut mulierem sexum, ætate annili confessam, progeserandi esse foetibus inhabilem. Quamquam in castigationibus exemplaribus, non annili legitur, sed annili: quod etiam comparationi illi, quam ibi Columella ab ætate mulieris senio effete, ad terræ sterilitatem transfert, multò est accommodatius. Satius itaque erit, nisi aliud testimoniam afferatur, ab hac voce abstinere. Nam apud Colum. proculdubio anilis legendum est unico n. Etiam autem anilis, denominatum ab anus, idem significans quod ad anum pertinens, ut anilis fabula: anilis ætas, γεραιός.

Anniversariūs, a, um, quod singulis annis statuto tempore revertitur. { שְׁנַת שְׁנָה שְׁנָה שְׁנָה שְׁנָה שְׁנָה. II. GALL. Qui se fait tous les ans, d'an en an. ITAL. Quel che si fa una volta a l'anno. GERM. Das vñ bestimpfte zeit Jährlich wieder kommt. Jahrzeit. HISP. Cosa de cada un año. ANGL. That cometh everie year, or yearelle. } Cic. in Verr. 6. Mercurius sacris anniversariis celebatur. Scribit Valerius Maximus, quod Antipater Sidonius poëta, omnibus annis, uno die natali tantum corripiebatur febre, quæ idcirco anniversaria dici poterat. Suet. cap. 8. de August. Quasdam & anniversarias, ac certo tempore recurrentes experiebatur.

Anniversaria Aequorum arma vocat Liv. lib. 4. ab Vrb. Sacrum anniversarium. Idem lib. 5. d. 4. Item, Anniversario pervigilio colere fortunam. Suet. in Galba, c. 4. Anniversarium sacrificium excusat militem. Gell. cap. 4. lib. 16.

Annōnā, æ, Res frumentaria, res omnes quæ ad annuum victimum reponuntur. { שְׁנָה שְׁנָה שְׁנָה שְׁנָה. GALL. Provision de vivres pour un an, vivres ou autres choses de provision pour un an. ITAL. La vivanda ò vittuaglia di un anno di ogni cosa. GERM. Jährliche stucht. HISP. Pan, trigo, cevada, y cada cosa para vivir un año, vittualla. ANGL. The provision of victuilles for a yeare. } Annona gravis urebat populum, Velleius. Annona crevit (i. caritas Annona). Cæs. lib. 1. de bell. ciui. Annona arctioris. Suet. in Tiber. c. 8. Cænas decem mihi dant cum cara annona sit. Plaut. Capr. sc. 1. a. 3. Hoc enim nomine non solum fruges comprehenduntur, verum etiam omnia quæ annus suppeditat ad alimoniam nostram. Col. lib. 9. Vel lactis annona permittit. Cic. lib. 2. de Divin. Putarem annonam in macello cariorem fore. Iuven. Sat. 9.

His opibus nunquam cara est annona veneni.

¶ Annona etiam pro certa definitaque annuorum cibariorum ratione usurpatur à Lampridio. Alexander, inquit, medicis annonas binas & ternas dedit. Unde etiam in Iurisconsultorum libris annona civiles appellate sunt, quæ & panes civiles alibi nominantur. Ex Lexico Hotomanni. ¶ Abusivè pro ipso victim capitur. ¶ Annonam etiam veteres mensuram, vel annuam mercedem ac stipendum nominaverunt. Veget. de re milit. Torques aureus solidæ virtutis præmium fuit, quem qui meruerint, preter laudem duplas consequebatur annonas. ¶ Annona etiam pro pane capit, sicut panis quoque pro annona: præscriptum apud Iustinianum in Authent. de non alienand. §. hac ergo. Idem t. ult. C. de iur. dot. l. hac edit ali, §. his illud, C. de secund. nupt. ubi sit mentio de annona civili, & de pane civili. Hinc

Annötinūs, a, um, adjectivum ab annona, quod ad annonam pertinet: ut Naves annotinæ, quibus annona comportatur. וְנֶגֶדְתִּים, נֶגֶדְתִּים. GALL. Multitudine navium perterritæ quæ cum annotinis privatisque, quas sui quisque commodi causa fecerat, amplius ostingentæ uno erant visse tempore. Quidam legunt Annotonæ, sed mendose.

Annōnatiūs, a, um, quod ad annonam pertinet. { אֱמְגֵן. GALL. De vivres. ITAL. Cosa pertinente al vivere di un' anno. HISP. Cosa perteneciente à vittualla. ANGL. Pertaining to victuilles. } Ut, Lex annonia, ἀνονας σέμη, quam Clodius tulit, & summe popularis fuit. Vegetius Annoniaias expensas vocat, eas frugum publique species, quas provinciales militibus expendunt.

Annōsūs, a, um, quod est vetustum, quasi multorum annorum. { נְזַחַן, נְזַחַן. GALL. Viel, fort vieil. ITAL. Annoso, carico d'anno. GERM. Alt, wölberagt. HISP. Viejo de muchos años. ANGL. Olde, of many years. } Ut, Annosa mater. Colum. lib. 6. cap. 28. Annosum Falernum, Mart. lib. 6. Annosa ormus. Virg. 2. Æneid. Annoso degit ævo. Plin. lib. 4. cap. 12.

Ecce anus in mediis residens annosa puellis.

Ovid 2. Fast.

Vsibus annosæ facta caduca mors,

Idem 5. Fast. Item,

Scilicet exiguis prodest annosa vetuslas,

Idem Eleg. 2. lib. 5. Trist.

Annofitas. Cellensis lib. 9. epist. 5. Calamus quoque noster annositate & desuetudine quassatus, &c. raucè sonat, &c.

Annötinūs, { נְזַחַן בְּנֵשׁ. GALL. D'un an. ITAL. Annoso, carico d'anno. GERM. Alt, wölberagt. HISP. Viejo de un año. } quod est unius anni. Colum. lib. 4. cap. 24. Vngues custodam annotinos recessato.

Annuūs, a, um, quod unius anni spatio continetur. { ιπτετο, εἰπτετο. GALL. Qui dure un an, annuel. ITAL. Cosa d'un anno. GERM. Das ein Jahr lang werth. HISP. Cosa de un año. ANGL. That dureth one yeare. } Sicut diurnum, quod dicitur. Cic. Cassio lib. 5. Ad hanc provinciam, quam & Senatus, & populus annam esse volunt. ¶ Annuum quoque dicimus quod sit singulis annis. Virg. 1. Georg.

atque annua magna